Κλειδιά της Ελληνικής Γραμματικής

Ключи к греческой грамматике

Πειραματική Εφαρμογή

Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., Ρέθυμνο 2007

© Πανεπιστήμιο Κρήτης
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών
και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

Πανεπιστημιούπολη
74 100 Ρέθυμνο
Τηλέφωνο: 28310 77605, 77635
Fax: 28310 77636
www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme@edc.uoc.gr
e-mail: ediamme@edc.uoc.gr

Το έργο αυτό χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους και την
Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του Γ΄ ΚΠΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
2ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Κλειδιά της Ελληνικής Γραμματικής

Ключи к греческой грамматике

Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., Ρέθυμνο 2007

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Το Πρόγραμμα “Παιδεία Ομογενών” χρηματοδοτήθηκε από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1. του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ και η υλοποίησή του ανατέθηκε στο “Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών” του Πανεπιστημίου Κρήτης

ΣΥΓΓΡΑΦΗ
Γεωργία Κατσιμαλή, Δέσποινα Παπαδοπούλου, Ευαγγελία Θωμαδάκη, Ευγενία Βασιλάκη, Μαρία Αντωνίου

ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΡΩΣΙΚΑ
P. Grigorova

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ
Φώτης Φωτίου, Πηνελόπη Μιχαλακοπούλου

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ
Βαγγέλης Παπιομύτογλου, Νατάσα Αντωνάκη

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
Γεωργία Κατσιμαλή

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΟΥ
Μιχάλης Δαμανάκης

Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι να περιγράψει τη δομή των Νέων Ελληνικών για αλλοδαπούς μαθητές και για δασκάλους των Ελληνικών. Πρόκειται για μια συνοπτική Γραμματική της γλώσσας η οποία είναι δομημένη με απλή ορολογία, εξεικονίζει έννοιες και παραδείγματα και συνοδεύεται από ασκήσεις που εμπεδώνουν και επεκτείνουν τα φαινόμενα (Παιδαγωγική Γραμματική για αλλόγλωσσους). Η ανάγκη για μια συνολική συστηματική περιγραφή της γλώσσας απορρέει από το γεγονός ότι τα διδακτικά εγχειρίδια παρουσιάζουν τα γραμματικο-συντακτικά φαινόμενα των ελληνικών σε διαφορετικά βιβλία ανάλογα με το επίπεδο γλωσσομάθειας και τη θεματική ενότητα και έτσι μαθητές και καθηγητές δεν αποκτούν μια συνολική εικόνα της δομής της γλώσσας.
Επειδή υπάρχουν πολλά θεωρητικά πρότυπα (βλ. βιβλιογραφία) τα οποία κατευθύνουν τη συγγραφή μιας Γραμματικής, για τη δόμηση των ενοτήτων ακολουθούμε την οπτική του αλλόγλωσσου που έρχεται σε επαφή με τα ελληνικά ως ξένη γλώσσα. Δίνουμε δηλαδή έμφαση σε φαινόμενα τα οποία διαφοροποιούν τα ελληνικά από άλλες γλώσσες και, όπου χρειάζεται, αντιπαραβάλλουμε τα χαρακτηριστικά της Ελληνικής με αντίστοιχα χαρακτηριστικά της Αγγλικής.

Για τη συγγραφή του συγκεκριμένου εγχειριδίου ακολουθούμε τις παρακάτω αρχές:

α) Επιλέγουμε τα βασικότερα κλιτικά παραδείγματα και συντακτικά φαινόμενα και παραλείπουμε εξαιρέσεις των ελληνικών σε όλα τα επίπεδα (φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία), οι οποίες δεν είναι συχνές στον καθημερινό λόγο.
β) Η δομή των ενοτήτων διακρίνει ανάλογα με το φαινόμενο που πραγματεύεται: μορφολογία (form), σημασία (meaning), χρήση (use).

γ) Χρησιμοποιούμε ορολογία (μεταγλώσσα) η οποία είναι απαραίτητη για να συνδέσει ο μαθητής έννοιες και παραδείγματα και να οριοθετήσει το σύστημα των ελληνικών και των άλλων γλωσσών (βλ. Глоссарий).
δ) Επειδή τα ελληνικά χαρακτηρίζονται από πλούσια μορφολογία, περισσότερα από ένα ρηματικά θέματα και αρκετά συνώνυμα για την ίδια έννοια, καταγράφουμε συχνόχρηστα ρήματα στο παράρτημα.

Η προσπάθεια συγγραφής μιας γραμματικής για την ελληνική γλώσσα λαμβάνει υπόψη:

Α' Φύση της γλώσσας

Τα ελληνικά με τη διαχρονική/ιστορική εξέλιξη της γλώσσας εμφανίζουν ποικιλία τύπων (π.χ. πόλεως - πόλης, φτερό - περίπτερο). Επίσης, χαρακτηρίζονται από αναντιστοιχία γραφής και φωνητικής απόδοσης των λέξεων (π.χ. οικογένεια, γάλα – γύρος). Διαφοροποιούνται τυπολογικά από άλλες γλώσσες τόσο σε επίπεδο σύνταξης (π.χ. από τα αγγλικά ως προς την προαιρετικότητα του υποκειμένου) όσο και σε επίπεδο μορφολογίας (π.χ. αγαπάω/-ώ, -άς, -ά, -άμε, -άτε, -ούν vs. love-loves).

Β' Θεωρία περιγραφής

Υιοθετούμε πορίσματα της γλωσσολογικής ανάλυσης των ελληνικών τα οποία είναι δυνατόν να διευκολύνουν τη διδασκαλία των ελληνικών σε αλλόγλωσσους. Πρόσφορη είναι η συντακτική θεώρηση χωρίς να απορρίπτεται η παραδοσιακή ορολογία κυρίως στην κλιτική μορφολογία. Γίνεται επίσης σύγκριση των ελληνικών με άλλες γλώσσες αν και παρουσιάζεται μόνο η αντιπαράθεση με τα αγγλικά.

Γ' Λεξικό ρημάτων

Ο κατάλογος των ρημάτων καταρτίστηκε με τα ακόλουθα κριτήρια:
1) Διαλέχτηκαν ρήματα που απαντούν συχνά στον προφορικό και γραπτό λόγο.
2) Οι τύποι που εμφανίζονται είναι: ενεστώτας και αόριστος στην ενεργητική φωνή, ενεστώτας και αόριστος στη μέση-παθητική φωνή και μετοχή παθητικού παρακειμένου (π.χ. -μενος).
3) Σε παρένθεση σημειώνονται τύποι που δεν σχηματίζονται ομαλά (π.χ. θα/να/ας πιω) ή δεν είναι πάντοτε εύκολο να προβλεφθούν από το μαθητή.
4) Η κύρια μόνο σημασία του ρήματος στην ενεργητική φωνή αποδίδεται στα αγγλικά και η τυχόν διαφοροποιημένη σημασία στη μέση-παθητική φωνή.

5) Στις διτυπίες καταγράφεται το καταληκτικό μόρφημα που απαντά στον προφορικό λόγο και στη συνέχεια η κατάληξη από τη λόγια παράδοση.

Δ' Ομάδα - στόχος

Το βιβλίο απευθύνεται σε:
- έφηβους μαθητές σε προχωρημένο στάδιο ελληνομάθειας
- εκπαιδευτικούς που διδάσκουν ελληνικά
- φοιτητές οι οποίοι σπουδάζουν ελληνικά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Δ' Δομή του βιβλίου

Το βιβλίο περιέχει 30 ενότητες που πραγματεύονται την ονοματική φράση, τη ρηματική φράση και τις επιρρηματικές προτάσεις. Οι τελευταίες ενότητες αξιοποιούν στοιχεία ορθογραφίας και φωνολογίας με στόχο να ευαισθητοποιήσουν τους μαθητές σε ορθογραφικές κανονικότητες των ελληνικών. Κάθε ενότητα περιλαμβάνει ενδεικτικές δραστηριότητες για το μαθητή. Το γλωσσάρι περιέχει τους όρους που χρησιμοποιούνται στο βιβλίο.

Ε' Διδακτική αξιοποίηση του εγχειριδίου

Ο εκπαιδευτικός έχει την ευχέρεια να επιλέξει κατά περίπτωση τις ενότητες ή τις ασκήσεις που επιθυμεί να διδάξει, να αντιπαραθέσει τη γλώσσα-στόχο (ελληνικά) με τη μητρική γλώσσα και να ανατρέξει στο εγχειρίδιο για να παρουσιάσει ολοκληρωμένα ένα γλωσσικό φαινόμενο.

Γεωργία Κατσιμαλή
Αναπλ. Καθηγήτρια Γλωσσολογίας

* Η απόδοση του βιβλίου στα Ρωσικά κρίθηκε σκόπιμη για να καλυφθούν οι ανάγκες των καθηγητών και των φοιτητών που διδάσκονται ελληνικά σε χώρες όπου χρησιμοποιείται ως μέσο επικοινωνίας η ρωσική γλώσσα. Άλλες γραμματικές των ελληνικών στα ρωσικά αναφέρονται στην βιβλιογραφία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ | СОДЕРЖАНИЕ

1.	Λέξεις, φράσεις και προτάσεις	Слова, фразы, предложения	11
2.	Συντακτικές λειτουργίες	Синтаксические функции	16
	Ονοματική Φράση	**Именная группа**	
3.	Άρθρα	Артикли	21
4.	Ουσιαστικά	Существительные	28
5.	Περισσότερα Ουσιαστικά	Другие существительные	36
6.	Επίθετα	Прилагательные	42
7.	Μετοχή παρακειμένου	Причастия прошедшего времени	52
8.	Αντωνυμίες	Местоимения	56
9.	Ονοματικά συμπληρώματα και προσδιορισμοί των ουσιαστικών	Имена в роли дополнений и определений	69
	Ρηματική Φράση	**Глагольная группа**	
10.	Το ρηματικό σύστημα	Глагольная система	76
11.	Χρόνοι: σχηματισμός και χρήση	Времена: формы и использование	79
	Ενεστώτας	Настоящее время	80
12.	Παρελθόν	Прошедшее время	83
13.	Παρακείμενος	Перфект	88
14.	Μέλλον	Будущее время	91
15.	Ρηματική άποψη	Вид глагола	95
16.	Έγκλιση και τροπικότητα	Наклонение и модальность	101
	Προστακτική	Повелительное наклонение	101
	Υποτακτική	Сослагательное наклонение	107
	Έκφραση ευχής, δυνατότητας / πιθανότητας, αναγκαιότητας	Способы выражения желания, возможности, вероятности, необходимости	111
17.	Χρήση της παθητικής	Использование страдательного залога	116
18.	Αυτοπάθεια και αλληλοπάθεια	Возвратность и взаимность страдательного залога	120

19.	Δομή της ρηματικής φράσης	Структура глагольной группы	124
	Επιρρηματικά	**Адвербиалы**	
20.	Επιρρήματα	Наречия	133
21.	Επιρρημ. ρηματικός τύπος /-ondas/	Деепричастие	137
22.	Προθέσεις και προθετικές φράσεις	Предлоги и предложные группы	139
23.	Επιρρηματικές προτάσεις	Адвербиальные предложения	145
	Χρονικές προτάσεις	Предложения времени	145
	Αιτιολογικές, τελικές, αποτελεσματικές προτάσεις	Предложения причины, цели и следствия	150
	Υποθετικές προτάσεις	Условные предложения	153
	Παραχωρητικές / εναντιωματικές προτάσεις	Уступительные / противопоставительные	156
24.	Συμπληρωματικές προτάσεις	Дополнительные предложения	157
	Πλάγιες ερωτηματικές	Несобственно-вопросительные предложения	161
25.	Αναφορικές προτάσεις	Относительные предложения	163
26.	Μία πρόταση, δύο σημασίες	Двусмысленные конструкции	166
	Λέξεις μέσα σε λέξεις	**Слова внутри слов**	
27.	Παραγωγή	Словообразование	169
28.	Σύνθεση	Состав слова	174
29.	Στοιχεία ορθογραφίας	Орфографические советы	177
30.	Βασικοί κανόνες προφοράς	Основные правила произношения	183
	Πίνακας όρων γραμματικής	**Глоссарий грамматических терминов**	188
	Παράρτημα ρημάτων	**Спряжение глаголов**	198
	Βιβλιογραφία	**Библиография**	224

Грамматические символы

- глагол
- существительное
- артикль
- прилагательное
- местоимение
- предлог
- наречие

мужской род

женский род

средний род

единственное число

множественное число

Время

прошедшее

настоящее

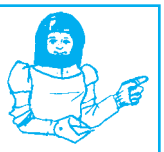

будущее

Глаголы

возвратный

взаимный

страдательный

Структура предложения

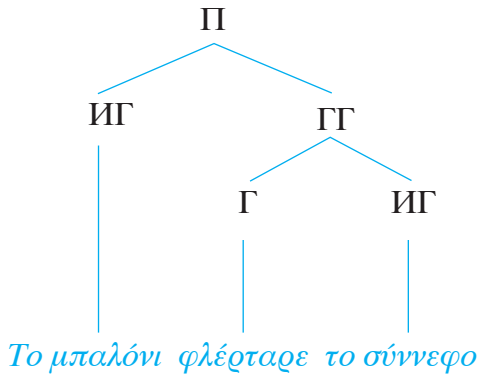

Составные части слов, слова и предложения

1 Λέξεις, φράσεις και προτάσεις

(Слова, фразы и предложения)

Греческий язык, как и все остальные человеческие языки, составлен из лексикона и грамматики, которые служат для образования предложений. Лексикон содержит все слова, которые существуют в языке. Эти слова имеют свою форму и свое содержание.

Грамматика представляет собой правила, то есть регулярные модели, которые определяют, каким образом звуки, слова и предложения образуют тексты. Раздел грамматики, изучающий звуковую систему и ее свойства, называется фонологией, а морфология – это раздел, который занимается определением слов и их форм. Правила сочетания слов для формирования фраз определяются разделом, который называется синтаксисом.

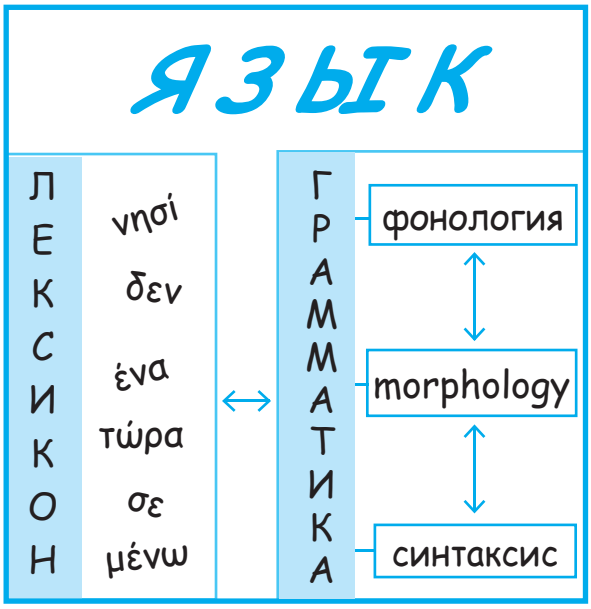

Μένω σε ένα νησί

Α. Μέρη του λόγου (Части речи)

Как в русском языке, так и в греческом слова делятся на категории, которые называются частями речи (μέρη του λόγου), в зависимости от формы, значения и функции в предложении. Категории слов можно разделить на две группы: изменяемые, которые меняют окончания, и неизменяемые, которые не меняют окончания.

Τώρα δεν μένεις πια σε ένα νησί

1 Λέξεις, φράσεις και προτάσεις

(Слова, фразы и предложения)

Греческий язык, как и все остальные человеческие языки, составлен из лексикона и грамматики, которые служат для образования предложений. Лексикон содержит все слова, которые существуют в языке. Эти слова имеют свою форму и свое содержание.

Грамматика представляет собой правила, то есть регулярные модели, которые определяют, каким образом звуки, слова и предложения образуют тексты. Раздел грамматики, изучающий звуковую систему и ее свойства, называется фонологией, а морфология – это раздел, который занимается определением слов и их форм. Правила сочетания слов для формирования фраз определяются разделом, который называется синтаксисом.

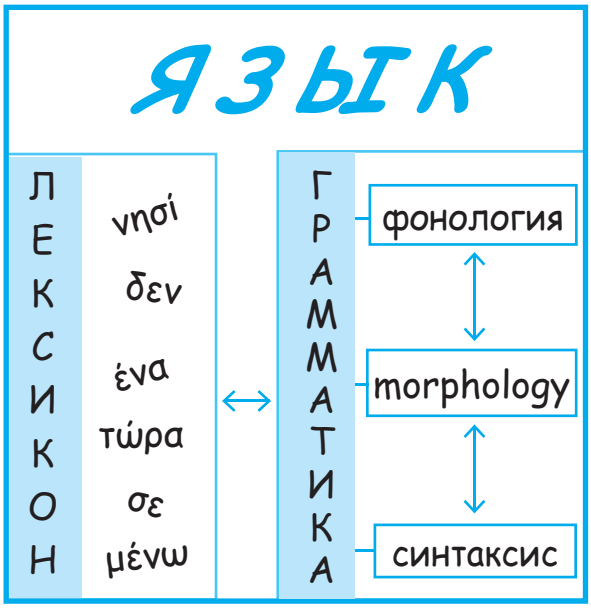

Μένω σε ένα νησί

Α. Μέρη του λόγου (Части речи)

Как в русском языке, так и в греческом слова делятся на категории, которые называются частями речи (μέρη του λόγου), в зависимости от формы, значения и функции в предложении. Категории слов можно разделить на две группы: изменяемые, которые меняют окончания, и неизменяемые, которые не меняют окончания.

Τώρα δεν μένεις πια σε ένα νησί

В этой таблице указаны основные изменяемые и неизменяемые части речи в греческом языке:

Κλιτά μέρη του λόγου (Изменяемые части речи)	**Άκλιτα μέρη του λόγου (Неизменяемые части речи)**
ουσιαστικά (существительные) *παιδί, φίλη, δρόμος*	**επιρρήματα (наречия)** *πάνω, χτες, πολύ*
επίθετα (прилагательные) *καλός, καλή, καλό*	**επιρρηματικός ρηματικός τύπος (деепричастия)** *γράφοντας*
αριθμητικά (числительные) *δεύτερος, δεύτερη, δεύτερο* *τρεις, τρία* *δύο, οκτώ*	
μετοχές (причастия) *γραμμένος, γραμμένη, γραμμένο*	**προθέσεις (предлоги)** *σε, με, από, για*
άρθρα (артикли) *ο, η, το - ένας, μία, ένα*	**σύνδεσμοι (союзы)** *αλλά, και, ούτε… ούτε*
αντωνυμίες (местоимения) *αυτός, αυτή, αυτό*	**συμπληρωματικοί δείκτες (подчинительные союзы)** *ότι, που*
προσδιοριστικά (определители) *κάποιος, κανένας*	**επιφωνήματα (междометия)** *αχ! πο…πο! αμάν πια! μπα!*
ρήματα (глаголы) *μένω, έρχομαι*	**μόρια (частицы)** *να, θα, ας*

Β. Φράσεις (Фразы)

Слова сочетаются специфичным образом и образуют группы (составные части предложения) и предложения.
Например, в этом предложении слова ο и Σαχίνης составляют именную группу (ИГ), а αγαπάει и την Αγκάθα – глагольную группу (ГГ):

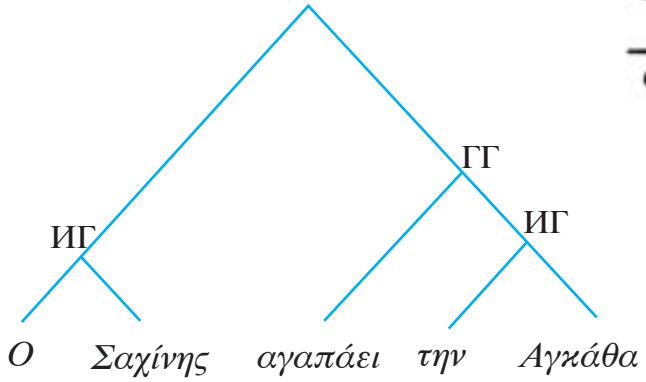

[Ο Σαχίνης] [αγαπάει την Αγκάθα]

В следующих предложениях составные части в скобках представляют предложные группы, обозначающие способ, время или местонахождение.

Ταξιδεύει [με αεροπλάνο] (способ)
Θα φτάσει [κατά τις 10] (время)
Θα μείνει [στο ξενοδοχείο] (местонахождение)

Β. Προτάσεις (Предложения)

Фразы образуют предложения, которые могут быть главными и подчиненными. Главные предложения могут употребляться сами по себе, то есть они независимы от какой-либо составной части другого предложения.
С другой стороны, подчиненные предложения могут зависеть от одной из составных частей другого предложения или могут ее определять.

Ο Σαχίνης κοιμάται αργά κάθε βράδυ

Σκέφτεται ***ότι / πως θα την παντρευτεί***
Επειδή την αγαπάει *θα την παντρευτεί*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Используя символы, которые даны в табличке, обозначьте возможно больше слов, следуя примеру

○ △ □ □

Είμαι ο αστυνόμος Σαχίνης. Η δουλειά μου είναι να ερευνώ μυστήρια και να βρίσκω λύση σε δύσκολα προβλήματα. Δουλεύω γρήγορα και μεθοδικά. Ασχολούμαι πολλές ώρες με τη δουλειά μου και δεν έχω πολύ ελεύθερο χρόνο. Όταν όμως θέλω να ξεκουραστώ παίρνω την

Αγκάθα και πάμε βόλτα.

Είμαι η Αγκάθα. Είμαι ψηλή, ξανθιά και έχω μεγάλα γαλανά μάτια. Ο Σαχίνης είναι ο ήρωάς μου και είμαι τρελά ερωτευμένη μαζί του.

ЗАМЕТКА	
○	глагол
□	существительное
△	артикль
◊	прилагательное
⬚	местоимение
☾	предлог
☆	наречие

2. Обозначьте фразы, следуя примеру

ИГ ГГ

[Η Κλειώ] [είναι φίλη της Αγκάθας]. [Η Κλειώ και η Αγκάθα] [πηγαίνουν στο σπίτι]. [Ο Λάκης] [μαγειρεύει] και [ο Σαχίνης] [πίνει τον καφέ του] και [διαβάζει εφημερίδα]. [Οι τέσσερις φίλοι] [κάθονται στο τραπέζι].

3. Составьте предложения, сочетая следующие слова, подобно примеру

το, η, καράβι, Αγκάθα, φίλη, έρχεται, περιμένει, το, από, Ρέθυμνο

Η Αγκάθα περιμένει μια φίλη

1.

2.

3.

---

4. Составьте предложения, связывая части обеих колонн

Ο Λάκης τρέχει	όταν έφτασε ο Σαχίνης
1. Ο κλέφτης φεύγει	για να δει το Σαχίνη
2. Ο κλέφτης είχε φύγει	όταν βλέπει το Σαχίνη
3. Η Αγκάθα έρχεται	καθώς περπατάει
4. Ο Σαχίνης σκέφτεται την Αγκάθα	*να βοηθήσει το Σαχίνη*

2

Συντακτικές λειτουργίες
(Синтаксические функции)

Α. Πτώσεις και συντακτικές λειτουργίες (Падежи и синтаксические функции)

Подлежащее каждого предложения можно определить, задавая вопрос ποιος (кто) или τι (что). Прямые дополнения обычно отвечают на вопрос ποιον (кого) или τι (что) по отношению к глагольному действию.

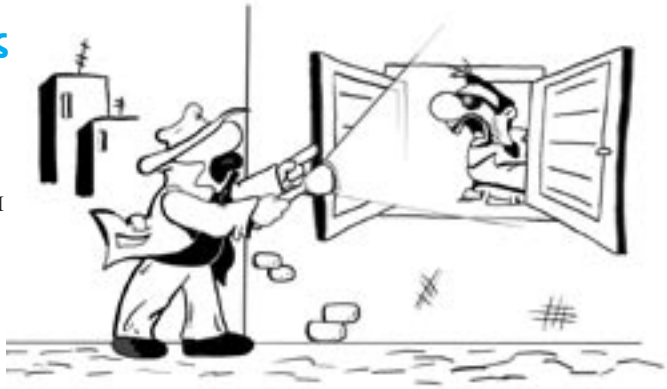

Ποιος βρήκε τον κατάσκοπο;
Ποιον βρήκε ο Σαχίνης;

Ο Σαχίνης βρήκε τον κατάσκοπο
Ο Σαχίνης
Τον κατάσκοπο

Некоторые языки выражают грамматические связи между составными частями предложения, ставя их в определенные позиции – например, английский язык, где в изъявительном наклонении подлежащее всегда находится в начале, перед глаголом, а после глагола находится дополнение.
Греческий и русский принадлежат к группе языков, которые выражают грамматические отношения изменяемостью своих частей речи. Окончания именных групп выражают род, число и падеж. В греческом языке грамматические свойства выражаются и артиклями, дополняя окончания. Целая именная группа (артикль и окончание существительного) отличает подлежащее от дополнения. Прямое дополнение обычно стоит в винительном падеже.

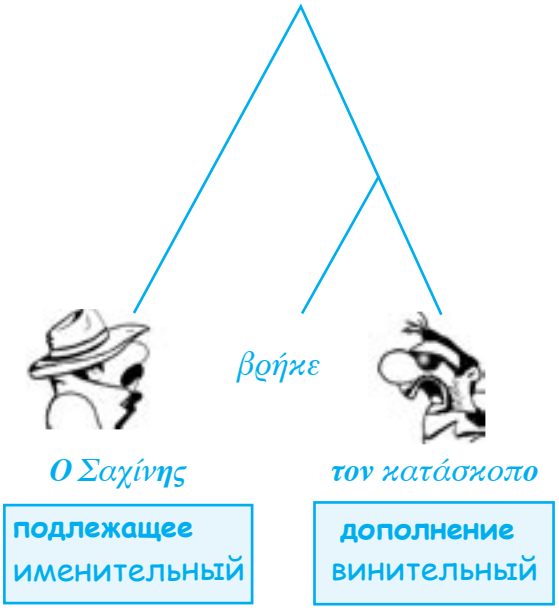

В следующей таблице представлены некоторые формы именительного и винительного падежей.

	ποιος (подлежащее) именительный	**ποιον / τι (дополнение) винительный**
мужской род	ο δάσκαλος άνδρας μαθητής	το(ν) δάσκαλο άνδρα μαθητή
	οι δάσκαλοι άνδρες μαθητές	τους δασκάλους άνδρες μαθητές
женский род	η γυναίκα κόρη	τη(ν) γυναίκα κόρη
	οι γυναίκες κόρες	τις γυναίκες κόρες
средний род	το παιδί βιβλίο μάθημα	το παιδί βιβλίο μάθημα
	τα παιδιά βιβλία μαθήματα	τα παιδιά βιβλία μαθήματα

Β. Προαιρετικό Υποκείμενο (Нулевое подлежащее)

В каждом предложении есть подлежащее и глагол. В греческом языке, тем не менее, подлежащее может быть пропущено таким же образом, которым в русском может не присутствовать глагол. Это возможно, потому что все греческие глагольные формы имеют личные окончания, которые указывают подлежащее. Поэтому использование местоимения не обязательно (насчет подчеркнутого использования местоимений, см. местоимения).

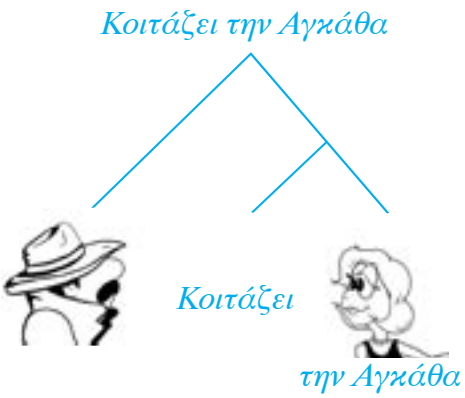

По окончанию глагола и/или из контекста можно понять, когда пропущено подлежащее.

Β. Συμφωνία Υποκειμένου - Ρήματος (Согласование подлежащего и сказуемого)

Как в русском языке, так и в греческом сказуемое согласуется со своим подлежащим в числе и лице. Когда подлежащее в единственном числе, сказуемое тоже в единственном числе, а когда подлежащее в множественном числе, сказуемое тоже в множественном.

Η Αγκάθα κάνει γυμναστική κάθε μέρα αλλά εμείς κάνουμε σπάνια

Γ. Κατηγορούμενο (Именное сказуемое)

С некоторыми глаголами (связочные глаголы: είμαι, γίνομαι, φαίνομαι, μοιάζω, δείχνω, σπουδάζω, μένω, παραμένω, θεωρούμαι и т.д.) именная группа определяет подлежащее в предложении и стоит в именительном падеже.

Ο Σαχίνης θα γίνει επιθεωρητής

подлежащее	Именное сказуемое
именительный	именительный

Когда глагол составного именного сказуемого относится к прямому дополнению, его имя существительное или имя прилагательное также стоят в винительном падеже.

Θα κάνουν το Σαχίνη επιθεωρητή

дополнение	Именное сказуемое
винительный	винительный

Именное сказуемое согласуется с существительным (с подлежащим или с дополнением), которое определяет, в числе и падеже.

Δ. Σειρά των όρων (Порядок слов)

В греческом языке подлежащее и дополнение могут находиться и перед, и после глагола. Синтаксические связи в предложении выражаются окончаниями слов, а не их порядком. Этим свойством греческий и русский язык очень отличаются от английского.

П Д

Ο Σαχίνης αγαπάει την Αγκάθα

Д П

Αγαπάει την Αγκάθα ο Σαχίνης

УПРАЖНЕНИЯ

1. Заполните пропуски

1. Ο Λακ____ φαίνεται πάντα κουρασμέν____

2. ____ Αγκάθα αγαπάει το Σαχίν____

3. ____ παιδιά πίνουν χυμ____

4. Τα μωρ____ δεν έχουν δόντ____

5. Ο Σαχίν____ έχει το κλειδ____

6. Είδα το Σαχίν____ θυμωμέν____

2. Составьте возможно больше предложений, используя слова в мешках

Τα πλοία έρχονται
Οι φίλοι μου έρχονται

3. Выделите подлежащее и дополнение подобно примеру

Ο Σαχίνης συναντάει την Αγκάθα

1. Γιατί πάντα χάνει το φακό του ο Σαχίνης;

2. Το φάντασμα του Σαχίνη κυνηγάει την Αγκάθα

3. Τα παιδιά αγαπάνε τα γλυκά

4. Το χειμώνα κάνει κρύο και χιονίζει

4. Составьте предложения из данных слов

1. φοβάται / ο / την / Αγκάθα / Σαχίνης

_____

2. τηλεόραση / βλέπει / Σαχίνης / κάθε / ο / βράδυ

_____

3. κάθε / παίζουν / Σαχίνης / Αγκάθα / Κυριακή / ο / η / τένις / και

_____

_____

4. Σαχίνης / θέλει / ο / να γίνει / Λάκης

_____

_____

3 Ονοματική Φράση (Именная группа)

Άρθρα

(Артикли)

В греческом языке существует два вида артиклей – определенный (ο, η, το) и неопределенный (ένας, μία, ένα). Они согласуются в роде, числе и падеже с именем, которое определяют.

Είναι ο φίλος μου ο γιατρός
Ένας φίλος μου είναι γιατρός

Присутствие или отсутствие артикля меняет смысл предложения.
Определенный артикль употребляется, когда точно известно о каком предмете или человеке идет речь, а неопределенный употребляется для невыделенных, неконкретных объектов. Отсутствие артикля связано со свойством имени (наличным или предполагаемым).

Είναι ο φίλος μου
Είναι ένας φίλος μου
Είναι φίλος μου

Ρώτησα το γιατρό
Ρώτησα ένα γιατρό

Ρώτησα γιατρό!

Α. Οριστικό άρθρο (Определенный артикль)

	единственное число			множественное число		
им.п.	ο	η	το	οι	οι	τα
вин.п.	το(ν)	τη(ν)	το	τους	τις	τα
род.п.	του	της	του	των	των	των

• Нельзя путать формы винительного падежа единственного числа (τον) и родительного падежа множественного числа (των).

• Нельзя путать родительный падеж женского рода единственного числа (της) с винительным падежом множественного числа (τις).

•В письменной речи согласную -ν артиклей τον / την ставят только тогда, когда следующее слово начинается с гласной или согласных τ, π, κ, ξ, ψ, τς, τζ, μπ, ντ или γκ.

Определенный артикль и окончание слова, с которым связан данный артикль, являются определителями рода, числа и падежа.

***Η** φίλη μου **η** Μαρία είναι φοιτήτρια*
*Χτες είδα **τη** φίλη μου **τη** Μαρία*

Определенный артикль нельзя путать и с гомофонной короткой формой личного местоимения (см. местоимения).

Χρήση του οριστικού άρθρου
(Использование определенного артикля)

• Определенные артикли всегда ставятся перед собственными именами.

Ο Γιάννης μένει στην Αθήνα

Ο φίλος μου ο Γιάννης

• Определенный артикль всегда появляется со следующими словами: αυτός, εκείνος, όλος / ολόκληρος.

Όλος ο κόσμος μιλάει γι' αυτόν
Ο κόσμος όλος μιλάει γι' αυτόν

После этих слов могут также идти короткие формы притяжательных местоимений (см. Притяжательные местоимения).

Όλοι τους ήταν υπέροχοι

• Определенный артикль употребляется очень часто и с определениями конкретного времени (для выражения дней, месяцев, сезонов и дат).

Την Κυριακή πηγαίνω εκκλησία
Το 2015 ο Σαχίνης θα βρει τον κλέφτη

• Определенный артикль употребляется для генеральных суждений.

Το γάλα κάνει καλό αλλά το κάπνισμα κακό

• Формы среднего рода могут употребляться и с другими частями речи.

Η Ευρώπη του σήμερα
Το τι έχω να κάνω δεν λέγεται
Μη ρωτάς το πώς και το γιατί
Το 75% των Ελλήνων βλέπει ποδόσφαιρο

Б. Αόριστο άρθρο (Неопределенный артикль)

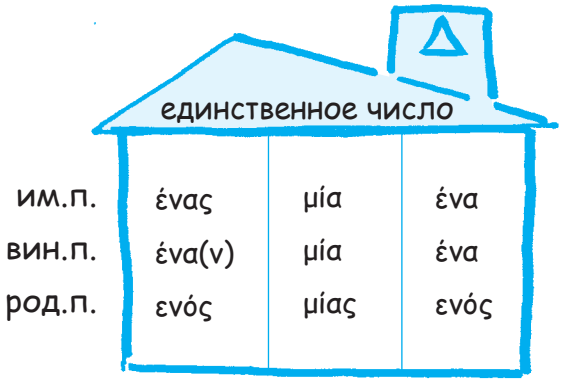

	единственное число		
им.п.	ένας	μία	ένα
вин.п.	ένα(ν)	μία	ένα
род.п.	ενός	μίας	ενός

Неопределенный артикль не имеет множественного числа. Для выражения множественного числа употребляются неопределенные местоимения.

Μερικοί / Κάποιοι Έλληνες δεν διαβάζουν ποτέ

Неопределенный артикль нельзя путать с числительным один.

Έχει μόνο ένα ευρώ στην τσέπη του

Χρήση αόριστου άρθρου (Использование неопределенного артикля)

• Неопределенный артикль употребляется для выражения основных свойств имени. В этом случае в предложении имя обычно исполняет роль подлежащего.

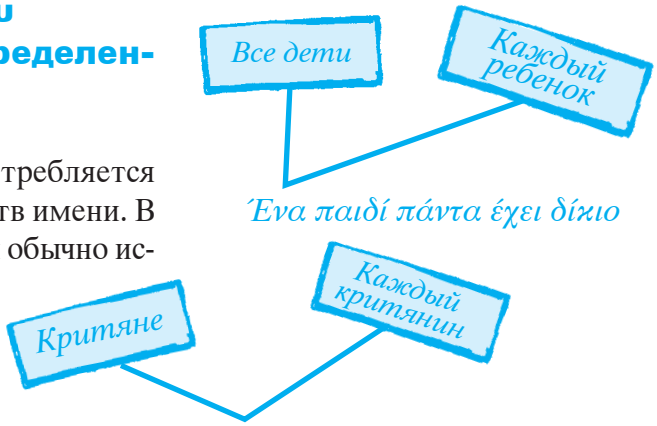

Ένα παιδί πάντα έχει δίκιο

Ένας Κρητικός δεν κάνει ποτέ πίσω

• Неопределенный артикль используют и для выражения неконкретных периодов времени (дней, месяцев, дат).

Ένα καλοκαίρι πήγα στη Σαντορίνη
Μια φορά κι έναν καιρό πήγαινα συχνά στη Σαντορίνη

• Неопределенный артикль может также выражать особое значение, которое имеет дополнение предложения.

Πήρα μία τρομάρα!!

• Неопределенный артикль употребляется и с неисчисляемыми существительными.

Θέλω έναν καφέ με ζάχαρη και ένα νερό
Ένα milko και ένα καλαμάκι, παρακαλώ

• Неопределенный артикль можно ставить перед некоторыми местоимениями, например άλλος, τέτοιος, и δικός μου/σου/του…

Και ξαφνικά είδα έναν άλλο Λάκη
Ένα τέτοιο γεγονός με αφήνει έκπληκτη
Ο Λάκης δεν θέλει το δικό σου αυτοκίνητο, θέλει ένα δικό του

Β. Απουσία / παράλειψη άρθρου (Нулевой артикль/ отсутствие артикля)

• Именные группы, обозначающие обобщенные категории, употребляются без артикля.

Άνθρωποι γύριζαν εδώ κι εκεί
Τρώει ψάρι αλλά όχι χόρτα

• В устойчивых словосочетаниях, которые содержат глаголы как έχω, κάνω, παίζω, παίρνω, дополнение обычно не принимает артикля.

Έχω δίκιο και έχεις άδικο!
Παίζει χαρτιά κάθε Πρωτοχρονιά
Παίζει κιθάρα

• Имена, поясняющие свойства подлежащего или дополнения в предложении, употребляются без артикля (см. также именное сказуемое в роли подлежащего или дополнения).

Αυτός είναι εξωγήινος
Τον έβγαλαν πρόεδρο της τάξης αλλά αυτός ήθελε να γίνει ταμίας

Когда свойство (имя, происхождение, качество) подлежащего уточняется, употребляется определенный артикль.

Αυτός είναι ο πρόεδρος της τάξης μας
Είναι η φίλη μου η Κλειώ

• В двусоставных именных группах второе существительное, указывающее состав, всегда используется без артикля. Это правило приложимо и к составным группам, которые выражают размер, вышину, глубину и т.д.

Μια παρέα παιδιά κάνουν βόλτα στην παραλία
Έχουν μαζί τους δύο λίτρα νερό, ένα πακέτο μπισκότα και ένα κουτί τσίχλες
Δεν θα κάνουν μπάνιο γιατί η θάλασσα έχει 10 μέτρα βάθος

• Никакой артикль не употребляется в фирменных знаках, в наименованиях улиц, на бизнес карточках, в почтовых адресах и т.д. (независимо от имен в них).

• Когда местоимение занимает место артикля (ποιος, όποιος, τόσος, όσος), артикль не ставится.

Πόσα χρόνια θα ζήσουμε;
Όσα χρόνια και να περάσουν δεν θα ξεχάσω ποτέ το χωριό μου

УПРАЖНЕНИЯ

1. Заполните пропуски артиклями, только если они нужны в данном случае

_____ τεστ _____ Ελληνικών ήταν για _____ Σάββατο. Μετά από _____ ατέλειωτες ώρες σ_____ σχολείο ήθελα να χαλαρώσω. _____ φίλες μου θα πηγαίνανε _____ βόλτα τους σ_____ μαγαζιά, θα τρώγανε _____ πίτσα και θα βλέπανε _____ καινούργιο θρίλερ σ_____ σινεμά, ενώ εγώ θα παιδευόμουν με _____ άρθρα και _____ δύσκολες λέξεις _____ Ελληνικών. _____ χαμένο απόγευμα σ_____ σπίτι. Κλείστηκα σ_____ δωμάτιό μου και άνοιξα _____ βιβλία _____ Γλώσσας και _____ Ιστορίας. _____ γραμμές περνάγανε μπροστά μου αλλά δεν καταλάβαινα τίποτα. Έστειλα _____ μήνυμα σ_____ κινητό _____ Γιάννη. Ούτε _____ λέξη για απάντηση. Έβαλα _____ σι-ντι _____ Θηβαίου. Μου θύμισε _____ διαγώνισμα και το 'κλεισα. Πήρα _____ Ειρήνη τηλέφωνο. Απάντησε _____ αδελφή της. Μου είπε ότι πέρασε _____ Γιάννης και βγήκανε έξω με _____ φίλους του. Νευρίασα και ορκίστηκα ότι δεν θα τους ξαναμιλήσω.

2. Заполните следующие предложения подходящими именными группами

1. ο φίλος – οι φίλοι – η φίλη – τα φύλλα

- Ο Γιάννης είναι _____ μου
- Το φθινόπωρο _____ των δέντρων κιτρινίζουν και πέφτουν
- Όλοι _____ μου είναι Έλληνες
- _____ μου η Ειρήνη βγαίνει με το φίλο μου

2. η χώρα – ο χώρος – οι χώροι – ο χορός

- _____ του σχολείου διατηρούνται καθαροί
- _____ του σχολείου θα γίνει το Σάββατο
- _____ μου μου αρέσει
- _____ μου αρέσει

3. η μέση – το μέσο – τα μέσα

- Η Ελένη έχει _____ δαχτυλίδι

- Σήμερα έχει απεργία. Δεν έχω _____ να πάω στο αεροδρόμιο

- Δεν έχει _____ να σπουδάσει στο εξωτερικό

4.

η τύχη

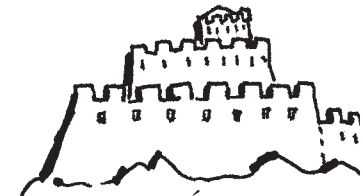

το τείχος

ο τοίχος / οι τοίχοι

- Δεν έχω _____ με τα λαχεία

- _____ είναι γεμάτος graffiti

- _____ του Βερολίνου έπεσε

- Και _____ έχουν αυτιά

3. Заполните пропуски определенными или неопределенными артиклями

1. Ένας καθηγητής πρέπει να έχει χιούμορ

_____ καθηγητές δεν το καταλαβαίνουν αυτό

2. Αυτό _____ σπίτι στη γωνία είναι του Σαχίνη

Βρήκα _____ τέτοιο σπίτι κι εγώ

3. - Αγόρασα _____ μπλούζα στις εκπτώσεις!

- Ποια; Εκείνη _____ μπλούζα που είδαμε στη βιτρίνα χτες;

4. Σε πήρε τηλέφωνο _____ Πηνελόπη

Ποια είναι πάλι αυτή;

4

Ουσιαστικά

(Имена существительные)

Существительные в греческом языке могут быть мужского, женского или среднего рода. У них различные падежные формы (именительная, винительная или родительная), которые связаны с разными функциями (см. синтаксические функции, имена в роли дополнения). Имена изменяются и в числе.

Αυτός ο δρόμος βγάζει στο κέντρο της πόλης
Βρήκα το δρόμο για το σπίτι μου
Στέκομαι στην άκρη του δρόμου
Οι δρόμοι είναι γεμάτοι κόσμο
Γέμισαν τους δρόμους αφίσες
Ποτέ δεν θυμάμαι τα ονόματα των δρόμων

Имя может иметь две или три падежные формы.

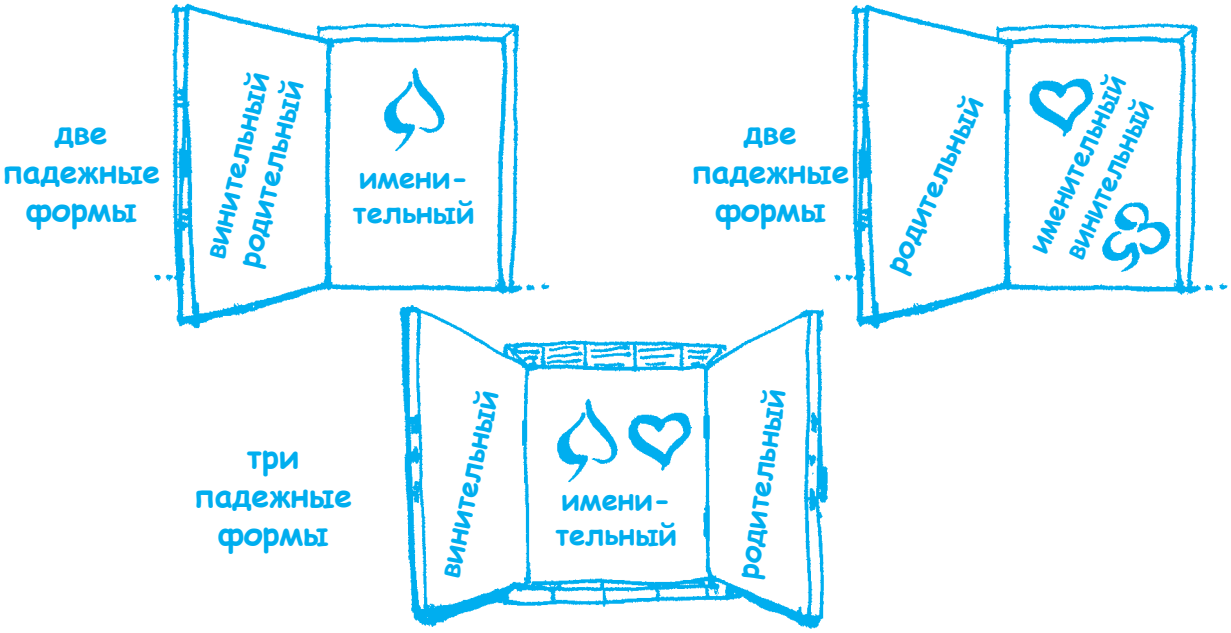

Все существительные мужского рода в именительном падеже единственного числа заканчиваются на –ς.

Существительные, у которых окончания одинаковы между собой во всех падежах, образуют склонения. Достаточно выучить склонение одного слова („модель” данного склонения), чтобы знать, как образуются падежные формы всех остальных слов, которые принадлежат к тому же склонению. Следующие таблицы представляют модели склонений существительных в греческом языке.

А. Существительные с тремя падежными формами

	единственное число				множественное число			
именительный	ο	δρόμος	η	οδός	οι	δρόμοι	οι	οδοί
винительный	το(ν)	δρόμο	τη(ν)	οδό	τους	δρόμους	τις	οδούς
родительный	του	δρόμου	της	οδού	των	δρόμων	των	οδών

Склонение слов, которые заканчиваются на –ος (мужского и женского рода), характеризуется тем, что окончания всех падежей различны.

Б. Существительные мужского и женского рода с двумя падежными формами

Δεν είδα τον αγώνα Λάκη - Σαχίνη αλλά έμαθα το σκορ
Το σκορ του αγώνα ήταν 5-0
Οι μαθητές του αθλητικού σχολείου έχουν πολλές νίκες στο μπάσκετ
Οι ομάδες που κερδίζουν τους αγώνες έχουν δουλέψει σκληρά

единственное число

	♂		♀	
именительный	ο	μαθητής / αγώνας	η	νίκη / ομάδα
винительный	το(ν)	μαθητή / αγώνα	τη(ν)	νίκη / ομάδα
родительный	του	μαθητή / αγώνα	της	νίκης / ομάδας

множественное число

	♂		♀	
именительный **винительный**	οι/τους	μαθητές / αγώνες	οι/τις	νίκες / ομάδες
родительный	των	μαθητών / αγώνων	των	νικών / ομάδων

Существительные мужского и женского рода имеют одинаковые окончания в множественном числе.

У некоторых существительных в множественном числе появляется дополнительный слог.

Γιατί άραγε οι κεφτέδες των γιαγιάδων είναι πιο νόστιμοι από τους κεφτέδες των μαμάδων;
Οι καφέδες της Βραζιλίας είναι οι καλύτεροι
Ο καπετάνιος έφερε στο νησί μια παιχνιδιάρα μαϊμού
Οι εξηντάρηδες μπαμπάδες ονειρεύονται να γίνουν παππούδες

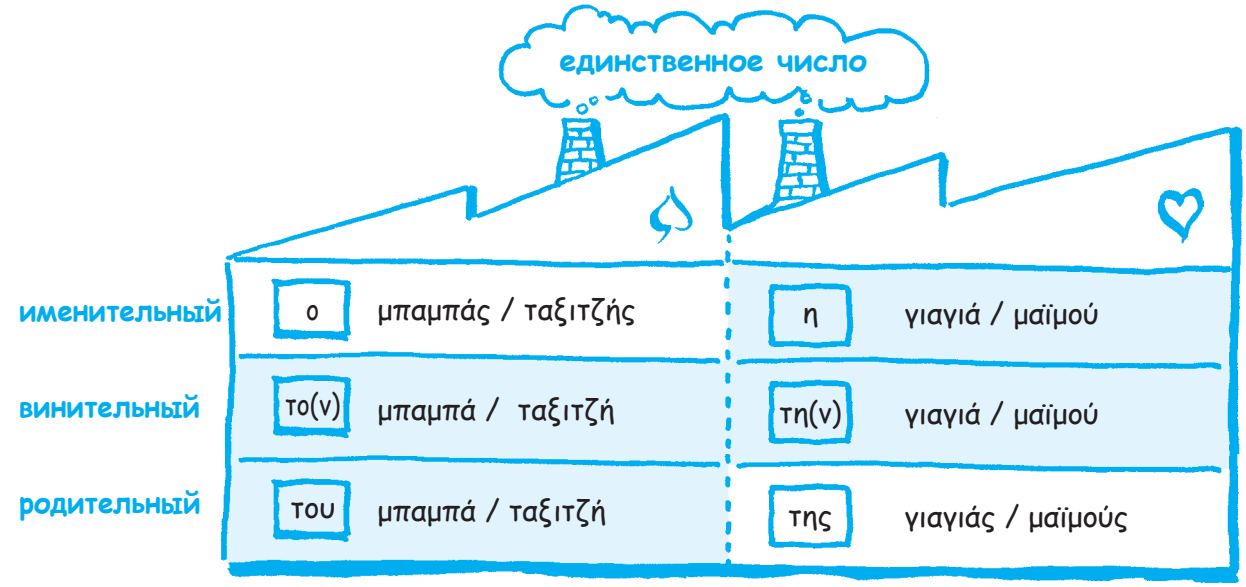

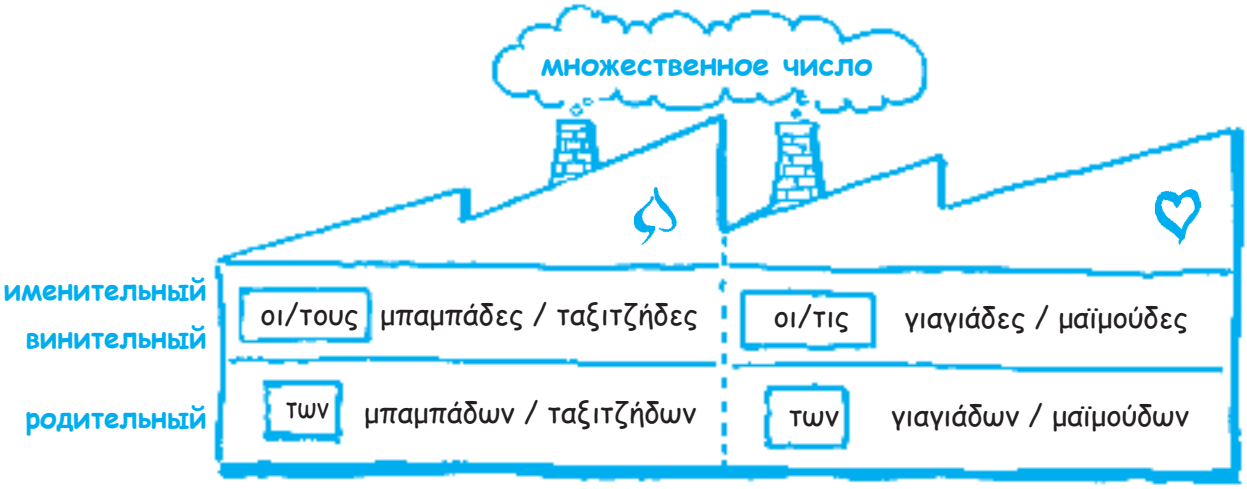

Существительные, принадлежащие к этому склонению, обычно заимствованы из других языков (καφές), могут обозначать профессию (ταξιτζής) и употребляются в устной речи (Αεκτζής).

Ο οπαδός της ΑΕΚ λέγεται Αεκτζής

Κάθε φορά που πάει στη λαϊκή, της αρέσει να πιάνει κουβέντα με τους μανάβηδες και τους ψαράδες

Έφερε μπακλαβάδες από την Αλεξάνδρεια

В. Существительные среднего рода с двумя падежными формами

У существительных среднего рода свои окончания, которые образуют отдельные склонения

Το δάσος που αγαπώ βρίσκεται στο βουνό. Εκεί πάω κάθε καλοκαίρι με τα παιδιά του σχολείου και ξεχνάμε όλοι τα βαρετά μαθήματα ή τα γραψίματα

единственное число

именительный	το	παιδί	βουνό	μάθημα γράψιμο	δάσος
винительный					
родительный	του	παιδιού	βουνού	μαθήματος γραψίματος	δάσους

множественное число

	τα	παιδιά	βουνά	μαθήματα γραψίματα	δάση	именительный
						винительный
	των	παιδιών	βουνών	μαθημάτων γραψιμάτων	δασών	родительный

• В именах, которые заканчиваются на звук /-и/, в родительном падеже (единственного и множественного числа) ударение падает на последний слог.

το χέρι
του χεριού
των χεριών

• Другую группу образуют существительные среднего рода, которые прибавляют –τ (падежные формы с окончаниями -τος, -τα, -των):

√ заканчивающиеся на -μα — *το γράμμα, το χρήμα*

√ заканчивающиеся на –σιμο/-ξιμο/-ψιμο — *το γράψιμο, το τρέξιμο, το πλύσιμο*

Отметьте дополнительную перемену: ο>α:

το γράψιμο ηο του γραψίματος
το τρέξιμο ηο του τρεξίματος
το πλύσιμο ηο του πλυσίματος

• Последняя группа существительных среднего рода имеет окончание –ος. Чтобы их не относить неправильно к мужскому или к женскому роду, надо выучить наизусть те слова этой категории, которые встречаются чаще всего:

δάσος, βάρος, τέλος,
λάθος, πλήθος, έθνος,
κέρδος, θάρρος, κράτος,
μήκος, ύψος, πάχος,
πλάτος, έδαφος, μέγεθος

В родительном падеже множественного числа ударение падает на последний слог:

το λάθος	*το έδαφος*
τα λάθη	*τα εδάφη*
των λαθών	*των εδαφών*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Сахинис и Агата пригласили нескольких друзей в гости в воскресенье вечером. Помогите Агате написать следующую записку Сахинису

Αγάπη μου,
Θα αργήσω να γυρίσω. Γι' αυτό αγόρασε, σε παρακαλώ, μερικά πράγματα για την Κυριακή το βράδυ:
λίγα *αναψυκτικά*, μερικές _____, 2-3 _____ πορτοκάλι, ¼ _____, ένα κουτί _____, λίγους _____ και μερικά _____. Πάρε και λίγες _____ και 3-4 κιλά _____ από το μανάβη.
Α! πήγαινε από την Κλειώ να πάρεις τους _____ και τις _____ που της είχαμε δανείσει. Θα μας χρειαστούν!
Αν προλάβεις, πέρασε και από το καθαριστήριο να πάρεις τα _____ σου και τις _____ μου.
Μην ξεχάσεις να στείλεις τις _____και τα _____ που γράψαμε χθες για τη Σοφία και τον Τάκη.
Τι θα 'λεγες να παραγγείλουμε και μερικούς _____ στο ψητοπωλείο της γειτονιάς;

Καλά ψώνια!
Η Αγκάθα σου

αναψυκτικό, μπίρα, χυμός, καφές, σοκολατάκι, ξηροί καρποί, γλυκό, μπανάνα, μήλο, δίσκος, κασέτα, παντελόνι, φούστα, κάρτα, γράμμα, μεζές

2. Сахинис дает другу указание дороги, чтобы приехать к нему в гости. Дополните указание

Λοιπόν άκου, Σάκη, πώς θα έρθεις. Είναι πανεύκολο! Όπως θα ανεβαίνεις τη _____ (λεωφόρος) Μεσογείων, θα συναντήσεις μια μεγάλη πλατεία με μία εκκλησία στο κέντρο. Θα κάνεις τον κύκλο της _____ (πλατεία) και θα μπεις στην _____ (οδός) _____ (Φανερωμένη). Θα προχωρήσεις ευθεία. Στα 500 μέτρα περίπου θα δεις ένα _____ (φούρνος). Θα στρίψεις στον επόμενο _____ (δρόμος) αριστερά. Θα συνεχίσεις ευθεία μέχρι το τέλος του _____ (δρόμος) και θα στρίψεις δεξιά στην _____ (οδός) _____ (Πυθαγόρας). Στον _____ (αριθμός) 11 θα δεις ένα σπίτι με μεγάλο _____ (κήπος)…

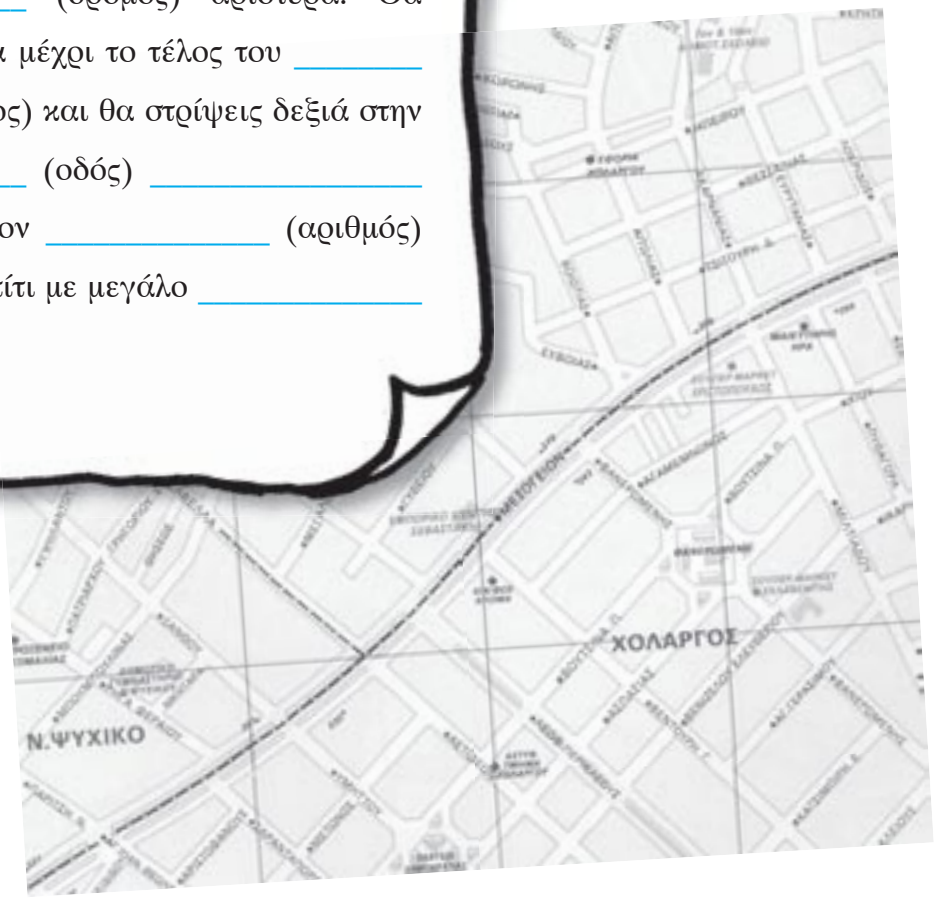

5 Περισσότερα ουσιαστικά

(Другие существительные)

A. Множественное число –εις

Некоторые существительные женского рода, заканчивающиеся на –η, образуют множественные формы особым способом.

Θα ψωνίσω στις εκπτώσεις γιατί βρίσκω καλύτερες τιμές
Σήμερα θα δούμε τις φίλες του Σαχίνη στις ειδήσεις

	единственное число	множественное число
именительный	η είδηση	οι ειδήσεις
винительный	την είδηση	τις ειδήσεις
родительный	της είδησης / (ειδήσεως)	των ειδήσεων

Существительные этой группы заканчиваются на -ση, -ξη, -ψη (απόφαση, λέξη, άποψη), с исключением следующих: πόλη (и производные от него, как πανεπιστημιούπολη), δύναμη, πίστη, τίγρη.

Η Κλειώ και η Αγκάθα έχουν διαφορετικές απόψεις για πολλά θέματα. Τους αρέσει όμως να μοιράζονται τις σκέψεις τους και να παίρνουν αποφάσεις μαζί

Η ζωή στις μεγαλουπόλεις είναι κουραστική, αλλά ενδιαφέρουσα

Με μπερδεύει η ορθογραφία κάποιων λέξεων στα ελληνικά

Слово βρύση не принадлежит к этой группе.

Μην ξεχνάτε τις βρύσες ανοιχτές

Существительные мужского рода, заканчивающиеся на -έας, образуют множественное число таким же образом, как и предыдущая группа.

Ο Λάκης ποτέ δεν θυμάται τα ονόματα των αγαπημένων του συγγραφέων

К ним принадлежат τομέας, διερμηνέας, γραμματέας, προβολέας, ιερέας и некоторые существительные, заканчивающиеся на –ης: συγγενής, πρύτανης, πρέσβης.

Οι διερμηνείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ταξιδεύουν πολύ
Κλείσε τους προβολείς. Με στραβώνουν
Η Αγκάθα μιλάει συχνά με τους συγγενείς της στην Ελλάδα

Б. Другие существительные среднего рода

Существительные среднего рода, заканчивающиеся на –ν, имеют свое склонение.

Η Κλειώ είναι μια κοπέλα με πολλά ενδιαφέροντα και πολλά προσόντα

единственное число

именительный винительный	το προϊόν	ενδιαφέρον
родительный	του προϊόντος	ενδιαφέροντος

множественное число

τα προϊόντα	ενδιαφέροντα	именительный винительный
των προϊόντων	ενδιαφερόντων	родительный

Некоторые существительные этой группы: παρελθόν, παρόν, μέλλον, περιβάλλον, καθήκον, συμφέρον, ον, σύμπαν, συμβάν, παν, φωνήεν.

Όταν ήταν μικρός ο Λάκης, ήθελε να γίνει αστροφυσικός για να ανακαλύψει τα μυστικά του σύμπαντος. Τώρα που μεγάλωσε έγινε βοηθός του Σαχίνη

Существительные среднего рода, заканчивающиеся на –ς, надо выучить наизусть:

κρέας, τέρας, φως, καθεστώς, γεγονός

	ед.ч.		мн.ч.	
им.п. вин.п.	το κρέας	φως	τα κρέατα	φώτα
род.п.	του κρέατος	φωτός	των κρεάτων	φώτων

Лакис сочинил стишок, чтобы вам было легче выучить эти слова:

Ήρθανε τα τέρατα

Φάγανε τα κρέατα

Σβήσανε τα φώτα

Άλλαξε το καθεστώς
Ξεχάστηκαν τα γεγονότα

УПРАЖНЕНИЯ

1. Найдите существительные и определите их место в следующей таблице в соответствии с их родом, числом и склонением

Αρχίζει το ματς…
Οι δυο *ομάδες* συναντήθηκαν έξω από το γήπεδο. *Σημαίες*, καπέλα, κασκόλ, πανό και συνθήματα. Θα πάρουμε το πρωτάθλημα, ακουγόταν από τη μια πλευρά. Το παιχνίδι είναι δικό μας, απαντούσε η άλλη. Η εμφάνιση των παιχτών στον αγωνιστικό χώρο ξεσήκωσε τις κερκίδες. Οι παράγοντες και οι πρόεδροι εμφανίστηκαν στην είσοδο. Ο αγώνας άρχισε με το σφύριγμα του διαιτητή. Τα μάτια των προπονητών και των οπαδών ήταν καρφωμένα στην μπάλα. Με την πρώτη τρίπλα μπήκε γκολ. Το πλήθος ενθουσιάστηκε. Οι αντίπαλοι χλόμιασαν…

		с двумя падежными формами	с тремя падежными формами
м.р.	ед.ч.		
	мн.ч.		
ж.р.	ед.ч.		
	мн.ч.	*ομάδες, σημαίες*	
ср.р.	ед.ч.		
	мн.ч.		

2. Заполните пропуски в следующих предложениях, используя слова

επιθετικός, πρόεδρος ομάδας, τερματοφύλακας, αθλητικογράφος, προπονητής

1. Είναι σημαντικό για ένα(ν) _____ να είναι γρήγορος

2. Είναι σημαντικό για ένα(ν) _____ να έχει λεφτά

3. Είναι σημαντικό για ένα(ν) _____ να έχει πείρα

4. Είναι σημαντικό για ένα(ν) _____ να έχει γερά μπράτσα

5. Είναι σημαντικό για ένα(ν) _____ να έχει καλή πένα

3. Найдите подходящие формы слов в скобках и заполните ими пропуски

1. Κατά τη διάρκεια _____ (η προπόνηση)

_____ (ο αθλητής) κουράζονται πολύ

2. _____ (ο φίλαθλος) ξέσπασαν σε _____

___(χειροκρότημα)

3. Το ματς της Κυριακής είναι _____

_____ (το γεγονός) _____ (η εβδομάδα)

4. Όταν παίζει η Εθνική, όλοι καρφώνονται στις οθόνες _____ (η τηλεόραση)

5. Αθλητισμός είναι η συστηματική άσκηση

_____ (ο άνθρωπος) για

_____ (η βελτίωση) και

_____ (η διατήρηση)

_____ (η υγεία) _____

_____ (ο οργανισμός).

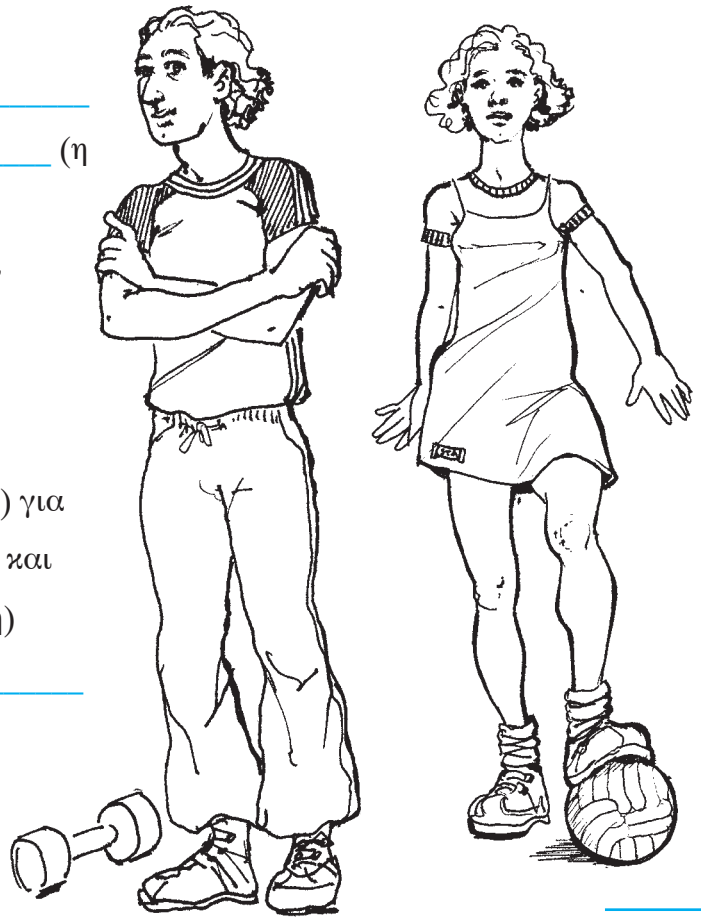

6

Επίθετα

(Прилагательные)

Прилагательные в греческом языке, как и в русском, склоняемы, и их функция – определять имена существительные (τα κόκκινα τριαντάφυλλα) или придавать им различные свойства (τα τριαντάφυλλα είναι ακριβά).

Τα κόκκινα τριαντάφυλλα που της έστειλε είναι ακριβά

Прилагательное согласуется с существительным, которое оно определяет, в роде, числе и падеже.

παλιά

Ήρθε να με δει μια ***φίλη***

παλιές

Συνάντησα κάτι ***φίλες*** *χτες*

Тем не менее, прилагательное и существительное (определяющее или придающее свойство) могут принадлежать к двум разным склонениям.

ο παλιός φίλος

η παλιά φίλη

το παλιό σπίτι

Обычно у прилагательных три формы трех родов (мужского, женского и среднего).

У двух категорий прилагательных, несмотря на это, формы рода только две или одна:

1. Прилагательные, у которых различается только средний род, как например ο, η διεθνής – το διεθνές.

2. Прилагательные, которые заимствованы из чужих языков и неизменяемы в числе, роде и падеже, как например μπλε.

ο *διεθνής* *οργανισμός*

η *συμφωνία*

το *διεθνές* *αεροδρόμιο*

ο *τοίχος*

η *μπλε* *φούστα*

το *αυτοκίνητο*

Прилагательные имена, у которых есть три формы:

	на /-ο/	на /-υ/	
мужского рода	καλ-ό-(ς) νέ-ο-(ς)	βαθύ-(ς) πορτοκαλή-(ς)	ζηλιάρ-η-(ς)
женского рода	καλ-ή νέ-α	βαθι-ά πορτοκαλι-ά	ζηλιάρ-α
среднего рода	καλ-ό νέ-ο	βαθύ πορτοκαλί	ζηλιάρ-ικο

К этой категории относятся прилагательные, указывающие цвет (πορτοκαλής и т.д.), размер или ощутимое свойство: πλατύς, μακρύς, βαθύς, ελαφρύς

К этой категории относятся прилагательные, заканчивающиеся на -άρης, или двусоставные прилагательные, заканчивающиеся на –μάλλης, -πόδης, -μάτης, -μύτης, χέρης и т.д., а также τεμπέλης, τσιγκούνης, κουτσομπόλης, κατσούφης

Прилагательные имена относятся к тем же склонениям, что и существительные (см. существительные).

• Формы женского рода, заканчивающиеся на -α (νέα, βαθιά, πορτοκαλιά, ζηλιάρα) или –η (καλή), склоняются тем же образом, что и существительные, заканчивающиеся на -α (ομάδα) или –η (νίκη). У существительных типа ζηλιάρα нет формы родительного падежа множественного числа.

Οι νέες ομάδες ξεκίνησαν δυναμικά το πρωτάθλημα

• Формы мужского и среднего рода, заканчивающиеся на -ος / -ο, включая формы среднего рода типа “ζηλιάρικο”, склоняются как δρόμος и βουνό. Прилагательные, заканчивающиеся на звук /-υ/ (βαθύ, πορτοκαλί), склоняются так же, как и существительное παιδί.

Τα βουνά στη δύση φαίνονταν πορτοκαλιά

• Формы мужского рода типа “ζηλιάρης” склоняются как ταξιτζής.

Οι ζηλιάρηδες άντρες είναι εκνευριστικοί

Только прилагательные мужского рода типа βαθύς или πορτοκαλής в единственном числе невозможно отнести к какому-либо склонению существительных, но в множественном числе они склоняются тем же способом, что и существительные на -ος. Парадигма их склонения:

	ед.ч.	мн.ч.
им.п.	βαθύς	βαθιοί
вин.п.	βαθύ	βαθιούς
род.п.	βαθιού / βαθύ	βαθιών

Женский род на –α или на –η?

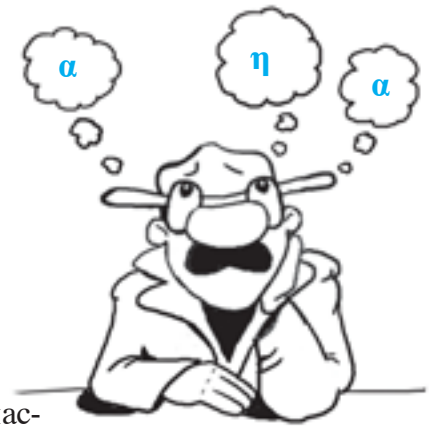

Данное здесь правило относится только к прилагательным, которые в мужском роде заканчиваются на –ος. Они имеют окончание в женском роде –α или –η, в зависимости от предыдущего звука:

Основа прилагательного заканчивается на согласный звук → женский род принимает окончание –η

πρώτ-(ος) → πρώτ -η
καλ-(ός) → καλ -ή
εκείν-(ος) → εκείν -η
λυμέν-(ος) → λυμέν -η

σκούρος	σκούρ**α**	σκούρο
γκρίζος	γκρίζ**α**	γκρίζο
μοντέρνος	μοντέρν**α**	μοντέρνο

Η Κλειώ αγόρασε μία μοντέρνα σκούρα γκρίζα τσάντα

Основа прилагательного заканчивается на звук /-и/ → женский род принимает окончание –α

πλούσι-(ος) → πλούσι-α
γελοί-(ος) → γελοί -α

Основа прилагательного заканчивается на ударный гласный звук → женский род принимает окончание –α

νέ-(ος) → νέ-α
αρχαί-(ος) → αρχαί-α

Основа прилагательного заканчивается на безударный гласный звук → женский род принимает окончание –η

όγδο- (ος) → όγδο-η
υπάκου-(ος) → υπάκου-η

Θέση και διάταξη των επιθέτων (Место и порядок прилагательных)

В греческом языке прилагательное обычно находится перед существительным. Но все же оно может находиться и после существительного, обыкновенно, когда есть неопределенный артикль. Если перед существительным находится определенный артикль, то перед прилагательным, которое после существительного, тоже ставится определенный артикль.

Η Αγκάθα αγόρασε ένα γαλάζιο φόρεμα
Η Αγκάθα αγόρασε ένα φόρεμα γαλάζιο
Η Αγκάθα αγόρασε το γαλάζιο φόρεμα
Η Αγκάθα αγόρασε το γαλάζιο το φόρεμα
Η Αγκάθα αγόρασε το φόρεμα το γαλάζιο

К одному и тому же существительному может относиться более одного прилагательного. Места этих прилагательных обычно взаимозаменяемы.

Η όμορφη νέα κοπέλα
Η νέα όμορφη κοπέλα

Страдательное причастие прошедшего времени (μετοχή μεσοπαθητικού παρακειμένου) может также выполнять роль прилагательного (см. причастие прошедшего времени).

УПРАЖНЕНИЯ

1. Прочитайте портрет Петроса и опишите его сестру-двойняшку

Ο Πέτρος είναι *ψηλός*, αδύνατος αλλά όχι κοκαλιάρης, καστανός και γαλανομάτης. Είναι πεισματάρης, λίγο ζηλιάρης αλλά καθόλου γκρινιάρης. Είναι περιπετειώδης χαρακτήρας, ριψοκίνδυνος και πολύ γενναίος. Είναι κοινωνικός και εξωστρεφής και κάνει εύκολα παρέες. Όταν όμως έχει κάποιο πρόβλημα γίνεται βαρύς και μελαγχολικός.

Η Πέτρα είναι *ψηλή*, _____, αλλά όχι _____, _____, και _____. Είναι _____, λίγο _____, αλλά καθόλου _____. Είναι _____, χαρακτήρας, _____, και πολύ _____. Είναι _____, και _____ και κάνει εύκολα παρέες. Όταν όμως έχει κάποιο πρόβλημα γίνεται _____ και _____.

2. Заполните, описывая свой родной край

Το σπίτι του παππού και της γιαγιάς στο χωριό είναι *παλιό και πέτρινο*
(παλιός, πέτρινος)

1. Τα τριαντάφυλλα στην αυλή είναι_____ και _____
(κόκκινος, μυρωδάτος)

2. Το φαγητό που μαγειρεύει η γιαγιά είναι _____και _____
(ελαφρύς, νόστιμος)

3. Η κερασιά είναι _____ (γέρικος) αλλά _____
(φορτωμένος) κεράσια

4. Τα βράδια του καλοκαιριού είναι _____ και _____
(δροσερός, μυστηριώδης)

3. Образуйте предложения, используя слова обеих колонн, и сочините детектив

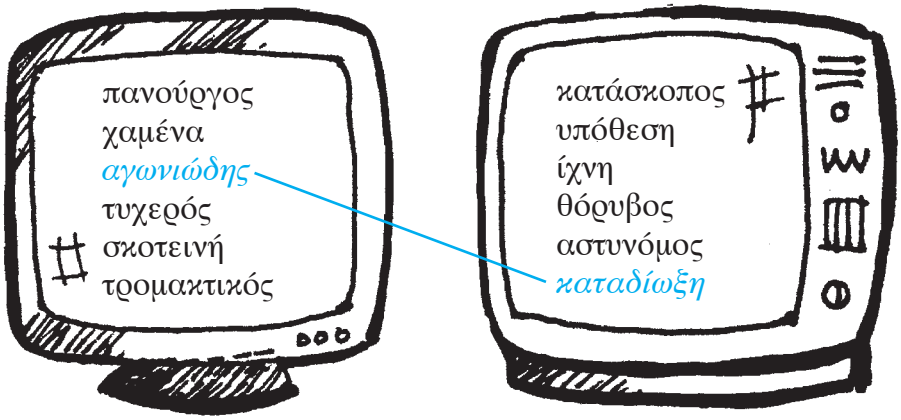

4. Заполните подходящими формами прилагательных в скобках

Ανοίγοντας πόρτες, ανεβοκατεβαίνοντας σκάλες και στριφογυρίζοντας στους διαδρόμους, ανακάλυψαν τελικά αυτό που ζητούσαν: ένα _____(μεγάλος) _____(πανέμορφος) _____ (θολωτός) δωμάτιο με τοίχους _____ (ντυμένος) _____ (ολόκληρος) με μπλε και _____ (κόκκινος) πλακάκια από τη _____ (βυζαντινός) Νίκαια, ενώ μια _____ (πλατύς) _____(γαλάζιος) ζώνη στη μέση είχε επιγραφές με _____ (άσπρος) _____ (καλλιγραφικός) γράμματα. Απέναντι, στο τζάκι, βρισκόταν μια _____ (διακοσμημένος) εσοχή από _____(πολύχρωμος) μάρμαρο.

(Ε. Τριβιζάς, *Η τελευταία μαύρη γάτα*)

5. Заполните пропуски прилагательными женского рода

1. Για να μπεις μέσα έπρεπε να περάσεις μια _____ καγκελόπορτα

2. Η θεία Πουπέτα, που ήτανε _____ και _____, χόρευε _____ σαν πούπουλο

3. Η θάλασσα είναι _____ και _____

4. Εκείνο όμως που μου έκανε εντύπωση ήταν η φωνή του: _____ και _____

женский род на /-a/

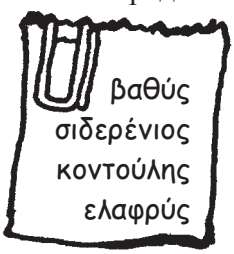

женский род на /-i/

Σύγκριση (Степени сравнения)

Сравнение существ, лиц или вещей предполагает употребление имен прилагательных в сравнительной и превосходной степени.

Ο κ. Κοντός είναι πιο ψηλός/ ψηλότερος από το Σαχίνη

Образование

Формы сравнительной степени в греческом языке склоняемы, в отличии от русского. Они образуются суффиксами –τερος, -τερη, -τερο. Превосходная степень образуется суффиксами –τατος, -τατη, -τατο. Возможно также использование описательных форм сравнения.

	сравнительная степень	превосходная степень
νόστιμος	**πιο** νόστιμος νοστιμό**τερος**	ο **πιο** νόστιμος **ο** νοστιμό**τερος**
παχύς	**πιο** παχύς παχύ**τερος**	**ο πιο** παχύς **ο** παχύ**τερος**
συνεπής	**πιο** συνεπής συνεπέ**στερος**	**ο πιο** συνεπής **ο** συνεπέ**στερος**
		πάρα πολύ πονηρός πονηρό**τατος**
		πάρα πολύ παχύς παχύ**τατος**
		πάρα πολύ συνεπής συνεπέ**στατος**

Использование описательных форм сравнения обязательно для некоторых групп прилагательных: составных прилагательных, производных прилагательных, заканчивающихся на -άτος, прилагательных, которые относятся к группе τεμπέλης, заимствованных прилагательных и причастий.

Αυτός ο δρόμος είναι πολύ πιο επικίνδυνος απ' ό,τι είχα φανταστεί
Είναι το πιο αφράτο κέικ που έχω φάει
Σήμερα φαινόταν πιο κουρασμένος από χτες
Παντρεύτηκε την πιο ζηλιάρα γυναίκα

Использование

Сравнительная степень употребляется для сравнения двух существ или вещей.

*Το φαγητό που μαγειρεύει η Αγκάθα είναι **νοστιμότερο**/ **πιο νόστιμο** από το φαγητό της Κλειώς*

Определенный артикль употребляется для сравнения более двух существ или вещей.

*Όλα τα φαγητά είναι νόστιμα, αλλά αυτό είναι **το νοστιμότερο** / **το πιο νόστιμο** απ' όλα.*

Превосходная степень употребляется, когда сравнимое свойство проявляется в высочайшей степени.

***Νοστιμότατα** / **πάρα πολύ νόστιμα** τα γεμιστά σου!*

Для сравнения похожих между собой существ или предметов употребляются выражения как τόσο... όσο, σαν/ όπως.

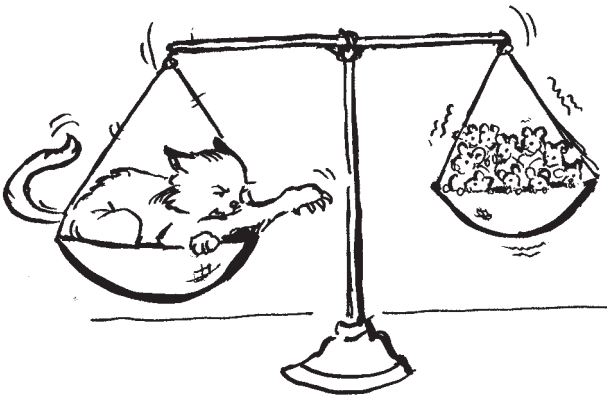

*Μια γάτα ζυγίζει **τόσο όσο** δέκα ποντίκια*

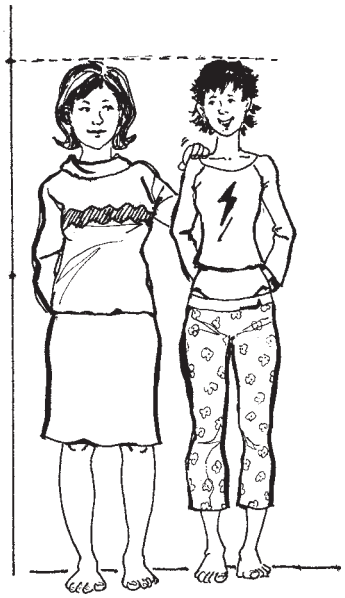

*Η Μαρία είναι ψηλή **όπως** η μητέρα της / **σαν** τη μητέρα της*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Посмотрите на картинки и сравните портреты, используя прилагательные, которые даны

ΝΙΚΟΣ

ΜΑΡΚΟΣ

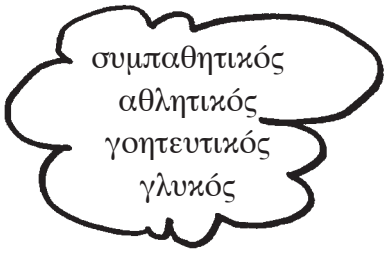

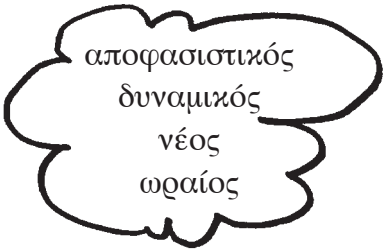

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ

Ο Βαγγέλης δεν είναι τόσο ωραίος όσο ο Μάρκος αλλά είναι γλυκός

2. Заполните пропуски, используя формы сравнительной или превосходной степени. Используйте описательные формы, когда это обязательно

1. Το δέντρο αυτό έκανε τα _____ (μυρωδάτος) πορτοκάλια που έχω φάει ποτέ μου

2. Η Νίκη μιλούσε τώρα ακόμη _____ (εκνευρισμένος) από πριν

3. Σκεπασμένα μέρες τώρα είναι τα γύρω βουνά από _____ (πυκνός) ομίχλη

4. Αυτή είναι _____ (λαμπρός) γιορτή του χρόνου

5. Την αλήθεια δεν την αποκάλυψε ούτε σ' αυτόν, που ήταν ο _____ (έμπιστος) φίλος του

3. Выберите из таблицы формы сравнительной или превосходной степени, которые подходят для заполнения следующих предложений

	сравнительная	превосходная
πολύς	περισσότερος	
απλός	απλούστερος	απλούστατος
κακός	χειρότερος	
καλός	καλύτερος	άριστος
λίγος	λιγότερος	ελάχιστος
μεγάλος	μεγαλύτερος	μέγιστος
(κάτω)	κατώτερος	κατώτατος
(άνω)	ανώτερος	ανώτατος

1. Η _____ θερμοκρασία στην Αθήνα πέρσι τον Ιούλιο έφτασε στους 45° C!

2. Το παίξιμο της νεαρής ηθοποιού έκανε _____ εντύπωση. Όλοι την χειροκρότησαν

3. Κόψε το τσιγάρο: είναι η _____ λύση για να σταματήσει ο πονόλαιμος

4. Το ταξίδι με αυτό το σαπιοκάραβο ήταν ό,τι _____ μου έχει συμβεί ποτέ

5. Είναι _____ να πεις την αλήθεια παρά να τον αφήσεις να σε περιμένει

6. Έμεινα στην Ελλάδα _____ μέρες και δεν κατόρθωσα να δω όλους τους φίλους μου

7 Μετοχή παρακειμένου

(Причастие прошедшего времени)

Это, традиционно называемое „причастие страдательного залога перфекта" (μετοχή μεσοπαθητικού παρακειμένου), образуется из страдательного залога прошедшего времени и функционирует как прилагательное.

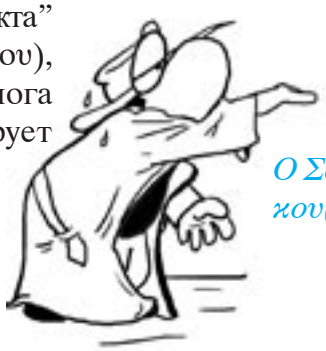

Ο Σαχίνης είναι πολύ κουρασμένος

Образование

Причастие образуется от основы страдательного залога прошедшего времени и окончаниями –μένος, -μένη, -μένο. Основа может меняться:

αγαπώ — *αγαπή**θ**-ηκα → αγαπημένος / αγαπημένη / αγαπημένο*
διαβάζω — *διαβά**στ**-ηκα → διαβασμένος / διαβασμένη / διαβασμένο*

κρύβω — *κρύ**φτ**-ηκα → κρυμμένος / κρυμμένη / κρυμμένο*
γράφω — *γρά**φτ**-ηκα → γραμμένος / γραμμένη / γραμμένο*

ανοίγω — *ανοί**χτ**-ηκα → ανοιγμένος / ανοιγμένη / ανοιγμένο*
αναπτύσσω — *αναπτύ**χθ**-ηκα → αναπτυγμένος / αναπτυγμένη / αναπτυγμένο*

μολύνω — *μολύ**νθ**-ηκα → μολυσμένος / μολυσμένη / μολυσμένο*
απομακρύνω — *απομακρύ**νθ**-ηκα→ απομακρυσμένος / απομακρυσμένη / απομακρυσμένο*

• Когда основа заканчивается на –ευτ-, причастие теряет –υ-, если основа действительного залога не заканчивается на –ευσ-

μαγειρεύω — *μαγειρε**ύτ**ηκα → μαγειρεμένος / μαγειρεμένη / μαγειρεμένο*
но
εκπαιδεύω — *εκπαιδε**ύτ**ηκα → εκπαιδευμένος / εκπαιδευμένη / εκπαιδευμένο*

• Некоторые причастия, заканчивающиеся на -γμένος, теряют –γ-

πετάω *πετάχτηκα → πετα(γ)μένος / πετα(γ)μένη / πετα(γ)μένο*
βρέχω *βράχηκα → βρε(γ)μένος / βρε(γ)μένη / βρε(γ)μένο*

• Обычно эти причастия образуются из переходных глаголов, у которых есть формы обоих залогов, но существуют и исключения:

ανεβαίνω	*ανέβασα*	*ανεβασμένος*
κατεβαίνω	*κατέβασα*	*κατεβασμένος*
αρρωσταίνω	*αρρώστησα*	*αρρωστημένος*
δακρύζω	*δάκρυσα*	*δακρυσμένος*
θυμώνω	*θύμωσα*	*θυμωμένος*
πέφτω	*έπεσα*	*πεσμένος*
πεινώ	*πείνασα*	*πεινασμένος*
διψώ	*δίψασα*	*διψασμένος*
μεθώ	*μέθυσα*	*μεθυσμένος*

• Некоторые причастия прошедшего времени образуются неправильно. Они даны в приложении (см. спряжение глаголов).

Использование

Эти причастия изменяются в числе, роде и падеже тем же образом, как и прилагательные на –ος, -η, -ο.
Причастия на –μένος, -μένη, -μένο могут определять существительные и в этом случае согласуются с ними в роде, числе и падеже.

***Ο** Σαχίνη**ς** είναι πολύ κουρασμένο**ς** και θέλει να κοιμηθεί αλλά **η** Αγκάθα δεν είναι καθόλου κουρασμένη και θέλει να πάει βόλτα*

Выражение είμαι κουρασμένος имеет почти тот же смысл, как и страдательный залог έχω κουραστεί.

Η Αγκάθα δεν | *είναι κουρασμένη*
Η Αγκάθα δεν | *έχει κουραστεί*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Перефразируйте предложения подобно примеру

Η Κλειώ έχει μαλώσει με το Λάκη →
Η Κλειώ είναι μαλωμένη με το Λάκη

1. Η μηχανή της Κλειώς έχει πάλι χαλάσει →

_____

2. Το τηλέφωνο στο σπίτι του Λάκη έχει κοπεί →

_____

3. Ο λογαριασμός του τηλεφώνου δεν έχει πληρωθεί →

_____

4. Ο Σαχίνης έχει θυμώσει πολύ με την Αγκάθα →

_____

5. Η Αγκάθα έχει στενοχωρηθεί πολύ με την κατάσταση →

_____

2. Заполните подобно примеру

Μετά από δέκα ώρες ταξίδι, ο Σαχίνης γύρισε σπίτι *πεινασμένος* (πεινάω) και _____ (διψάω). Βρήκε τα ρολά _____ (κατεβάζω). Μπήκε στην κουζίνα και είδε τη γάτα _____ (ανεβάζω) στο τραπέζι της κουζίνας και το φαγητό του _____ (πέφτω) στο πάτωμα. Πήρε αμέσως τηλέφωνο την Αγκάθα πολύ _____ (θυμώνω)...

3. Сахинис и Агата вернулись домой поздно вечером и нашли квартиру ограбленную. Употребите причастия глаголов для описания квартиры

ανοίγω, σχίζω, αναποδογυρίζω, πετάω στο πάτωμα, χύνω, ξεβιδώνω, γράφω, *σπάζω*

*Τα τζάμια ήταν σπασμένα*_____

_____

_____

_____

_____

8

Αντωνυμίες
(Местоимения)

Α. Προσωπικές αντωνυμίες (Личные местоимения)

Личные местоимения относятся к первому, второму или третьему лицу. В греческом языке есть две категории личных местоимений: слабая/клитическая (которая связана с глаголом) и подчеркнутая/эмфатическая. Формы местоимений также изменяются в зависимости от существительного, роль которого выполняют: прямое дополнение (винительный падеж), косвенное дополнение (родительный падеж) или подлежащее (именительный падеж).

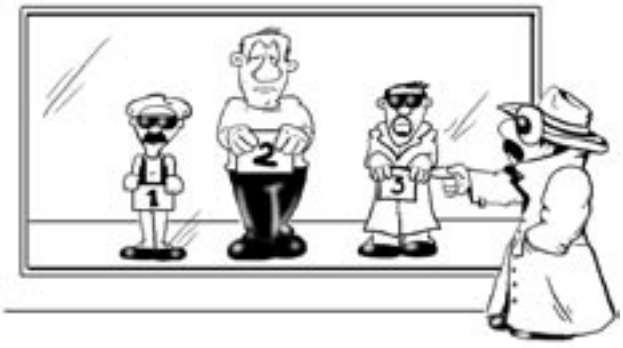

Ο Σαχίνης ξέρει τον κλέφτη. Τον δείχνει

α. Αιτιατική και Γενική (Винительный и родительный падежи)

Вин.п.

Ед.ч.

	Подчеркнуто	Слабая форма
	(εμένα)	με
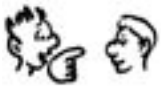	(εσένα)	σε
	(αυτόν) (αυτή(ν)) (αυτό)	τον τη(ν) το

Мн.ч.

	Подчеркнуто	Слабая форма
	(εμάς)	μας
	(εσάς)	σας
	(αυτούς) (αυτές) (αυτά)	τους τις τα

Ο Σαχίνης ξέρει $\boxed{\textit{τον κλέφτη}}$

Ο Σαχίνης $\boxed{\textit{τον}}$ *ξέρει*

Ο Σαχίνης ξέρει $\boxed{\textit{τους κλέφτες}}$

Ο Σαχίνης $\boxed{\textit{τους}}$ *ξέρει*

Род.п.

Ед.ч.

Подчеркнуто	Слабая форма
(εμένα)	μου
(εσένα)	σου
(αυτού) (αυτής) (αυτού)	του της του

Ο Σαχίνης μιλάει $\boxed{\textit{στον κλέφτη}}$

Ο Σαχίνης $\boxed{\textit{του}}$ *μιλάει*

Мн.ч.

Подчеркнуто	Слабая форма
(εμάς)	μας
(εσάς)	σας
(αυτών)	τους

Ο Σαχίνης μιλάει $\boxed{\textit{στους κλέφτες}}$

Ο Σαχίνης $\boxed{\textit{τους}}$ *μιλάει*

Эти местоимения могут употребляться как дополнения глагола: прямые - в винительном (*а*), косвенные - в родительном (*б*) падежах. Местоимение τον замещает именную группу το Σαχίνη, которая является прямым дополнением (в винительном падаже) глагола βλέπεις.

(а) Βλέπεις το Σαχίνη;
Ναι, τον βλέπω
(б) Τηλεφώνησες στους γονείς σου;
Όχι, δεν τους τηλεφώνησα ακόμη

Место

В отличии от русского языка, в греческом слабые (клитические) формы всегда ставятся перед глаголом, даже если перед глаголом стоят отрицание δεν/μην, частица будущего времени или вспомогательный глагол для выражения прошедшего времени или сослагательного наклонения.

Δεν	*τον*	*βλέπω*
Θα	*τον*	*βλέπω*
	τον	*έχω δει/είχα δει*
Να (μην)	*τον*	*δω*

Слабая (клитическая) форма ставится после глагола, если он в повелительном наклонении или деепричастной форме /-ондас/.

Δες *τον*
Βλέποντάς *τον*

Подчеркнутое использование местоимений

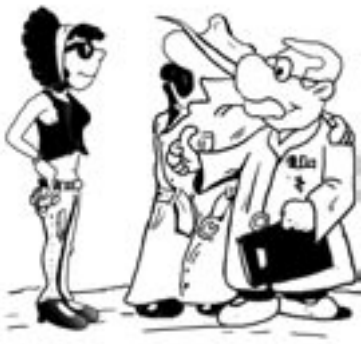

Чаще всего для выражения прямого дополнения используются слабые/клитические формы местоимений.

Σε ξέρει ο Σαχίνης

Тем не менее, когда мы хотим подчеркнуть лицо, о котором идет речь, мы можем это сделать, используя и подчеркнутые, и слабые формы вместе. В этом случае подчеркнутая форма может находиться и перед существительным, и после него. Это явление называется мягкое подчеркивание (тематическая интонация).

Εσένα σε ξέρει ο Σαχίνης
Σε ξέρει ο Σαχίνης εσένα

Та же структура может употребляться и с лексическими словами.

Το Γιώργο τον ξέρει ο Σαχίνης
Τον ξέρει ο Σαχίνης το Γιώργο

Подчеркнутые формы могут также употребляться исключительно для выражения контраста между определенным лицом и всеми остальными. В этом случае местоимение подчеркнуто фокусированной интонацией (твердым подчеркиванием).

это ты (и никто другой)

ΕΣΕΝΑ ξέρει ο Σαχίνης

тебя они ищут

Δεν θέλουν το Σαχίνη, εσένα θέλουν

• Нельзя путать личное местоимение (находящееся непосредственно перед глаголом) с притяжательным местоимением (находящимся после определяемого имени, см. притяжательные местоимения).

Η Αγκάθα κάλεσε <u>το Λάκη και την Κλειώ</u> στο πάρτι και <u>τους</u> είπε να φέρουν τους δίσκους <u>τους</u>.

• Восклицательные фразы типа να τος!, να τη!, να το!, να τοι!, να τες! να τα! являются тоже формами слабых/ клитических форм местоимений в неполных предложениях:

форма именительного падежа
Να τος ο Γιάννης! [έρχεται]

форма винительного падежа
Να τον το Γιάννη! [τον βλέπω]
Να το το βιβλίο! Το βρήκα!
Να τες οι κοπέλες! Εκεί κάτω είναι!

• Если предложная группа исполняет роль косвенного дополнения, ее можно заместить слабой формой родительного падежа.

Σ' αυτούς / αυτές / αυτά λέει την αλήθεια ο Σαχίνης (= τους λέει την αλήθεια ο Σαχίνης)

Предлоги (από, με, σε, για, χωρίς) всегда идут с подчеркнутыми и никогда не идут со слабыми формами местоимений.

Από εσένα όλα να τα περιμένει κανείς!
Χωρίς εμένα δεν θα τα καταφέρεις

С глаголами с двумя дополнениями (двупереходные глаголы) местоимения могут замещать оба дополнения, но только в следующем порядке: косвенное / прямое / глагол.

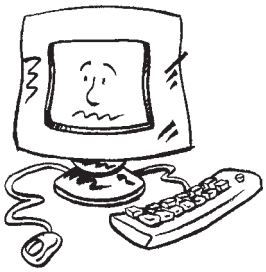

Τελικά, ο Σαχίνης έδωσε τον υπολογιστή του στην Αγκάθα;

прямое дополнение | косвенное дополнение

Ναι, της τον έδωσε τελικά, γιατί ήταν αργός

б. Ονομαστική (Именительный падеж)

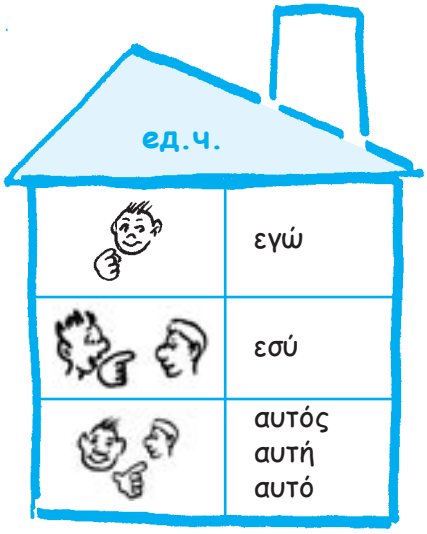

ед.ч.	
	εγώ
	εσύ
	αυτός αυτή αυτό

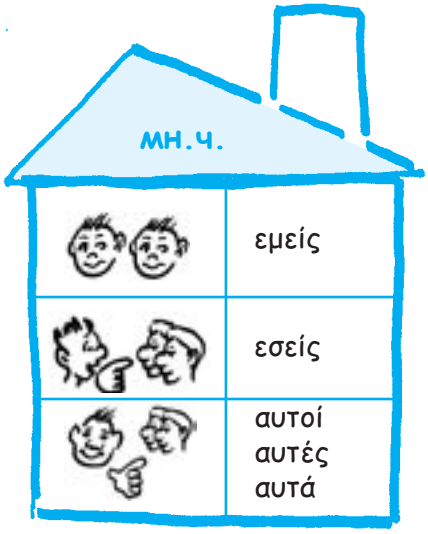

мн.ч.	
	εμείς
	εσείς
	αυτοί αυτές αυτά

В греческом языке простые предложения обычно не принимают местоимение в роли подлежащего, потому что лицо указано окончанием глагола. В этом случае εγώ не присутствует, так как выражается окончанием –ω.

Θέλω *να φάω παγωτό*

Тем же образом:

Θέλεις παγωτό; (ποιος; →εσύ)
Θέλετε παγωτό; (ποιος; →εσείς)

(см. синтаксические функции). Подчеркнутые формы употребляются только для выражения подчеркивания или контраста:

это я

а ты

Εσύ γιατί δεν μιλάς;

Εγώ θέλω να φάω παγωτό, όχι ο Σαχίνης

УПРАЖНЕНИЯ

1. Заместите подчеркнутые группы клитическими формами местоимений и ответьте на вопросы

1. Θα μιλήσεις <u>στην Κλειώ</u> για το Λάκη;

Ναι, _____, όταν την δω

2. Πότε θα γνωρίσεις τελοσπάντων <u>τους φίλους σου</u> στη μάνα σου;

Ποτέ _____

3. Ζήτησες <u>από τη Μαρία</u> <u>το τηλέφωνό της</u>;

Όχι, _____

4. Μπορείς να στείλεις <u>αυτές τις προσκλήσεις</u> <u>στους φίλους μας</u>;

Ναι, μπορώ_____

2. Образуйте предложения, ставя слова в верном порядке

1. να / πες / στην ώρα του / έρθει / του /

_____

2. ποτέ! / ξεχάσω / την / θα / δεν /

_____

3. ενδιαφέρει / τον / με / τι / απασχολεί / δεν

_____

4. να / του / συναντήσει / θέλει / για / τον / να / μιλήσει / η Ελένη

_____

3. Заполните пропуски слабыми формами личных местоимений

Όταν ο Αλέξης με τον Αντόνιο έφτασαν στην αμμουδιά, είδαν τη Σοφία με την Κατερίνα ξαπλωμένες στον ήλιο. Μόλις _____ πλησίασαν, τα κορίτσια σηκώθηκαν για να _____ χαιρετήσουν.

Αλέξης: Να _____συστήσω τις φίλες μου, τη Σοφία και την Κατερίνα.

Αντόνιο: Χαίρομαι.

Σοφία: Κι εμείς. Αν δεν κάνω λάθος, κάπου_____έχω ξαναδεί.

Αλέξης: Λίγο δύσκολο, γιατί ο Αντόνιο είναι από την Αργεντινή και είναι μόνο δύο μέρες στην Ελλάδα.

Σοφία: Έ τότε θα _____πέρασα για κάποιον άλλον.

Κατερίνα: Όχι, έχει δίκιο η Σοφία. _____είχαμε δει πριν από τρία χρόνια πάλι εδώ στο νησί. Έκανε παρέα με τον Τάκη και την Έλλη.

Αντόνιο: _____ξέρετε;

Σοφία: Ναι, και πολύ καλά μάλιστα. Εσύ πώς _____ γνώρισες;

Αντόνιο: Α, είναι μεγάλη ιστορία…

Αλέξης: Έμαθα ότι είναι και αυτοί εδώ στο νησί. Γιατί δεν _____τηλεφωνούμε να έρθουν εδώ;

Κατερίνα: Καλή ιδέα!

Б. Κτητικές αντωνυμίες (Притяжательные местоимения)

Притяжение можно выразить следующими двумя способами:
а) слабыми формами личных местоимений, поставленными в родительном падеже после определяемого имени.

Έχασα το πορτοφόλι μου

б) группой

ο δικός η δική το δικό	μου σου του της τον μας σας τους

Αυτό το πορτοφόλι είναι (το) δικό μου

Первая часть (δικός) ведет себя как прилагательное и изменяется в роде, числе и падеже в зависимости от определяемого имени. Вторая часть, клитическое притяжательное местоимение (μου), изменяема в зависимости от собственника.

Ο δικός σου υπολογιστής είναι αμερικάνικος

Ο δικός μου υπολογιστής είναι γιαπωνέζικος

Местоимение δικός μου употребляется, как и прилагательное, для определения или указывания свойств:

Ο δικός μου υπολογιστής είναι καινούργιος
Ο υπολογιστής αυτός είναι δικός μου

Принадлежность выражается именной группой в родительном падеже.

Το βιβλίο του Γιάννη / Του Γιάννη το βιβλίο

УПРАЖНЕНИЯ

1. Заполните подходящими притяжательными местоимениями

Ο Σαχίνης έχει έναν ακριβό φακό

Ο φακός *του* χάθηκε

1. Η Αγκάθα αγόρασε καινούρια φούστα

Το ύφασμα ____ δεν τσαλακώνει

2. Ο Λάκης και η Κλειώ πήγαν μια βόλτα με τα ποδήλατά ____

3. Οι φίλες ____ μου έδειξαν τις φωτογραφίες ____

4. Χάσαμε χτες τα κλειδιά ____

2. Преобразуйте предложения по образцу

Η Μαρία έχει καλύτερο σπίτι από μένα
Το σπίτι *της Μαρίας* είναι καλύτερο από *το δικό μου*

1. Οι γονείς μου έχουν περισσότερα βιβλία από σένα

Τα βιβλία _____ είναι περισσότερα από _____

2. Εμείς έχουμε μεγαλύτερα δωμάτια από σας

Τα δωμάτιά _____ είναι μεγαλύτερα από _____

3. Αυτός έχει πιο όμορφη φίλη από μένα

Η φίλη _____ είναι πιο όμορφη από _____

4. Ο Πέτρος έχει πιο ωραία παιχνίδια από αυτούς

Τα παιχνίδια _____ είναι πιο ωραία από _____

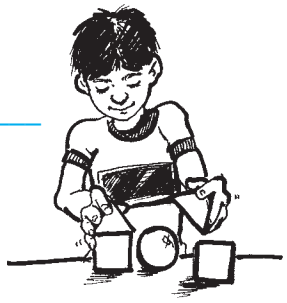

Β. Δεικτικές, αόριστες και άλλες αντωνυμίες / προσδιοριστές
(Указательные, неопределенные и т.д. местоимения / определители)

αυτός / εκείνος ίδιος / μόνος / άλλος	κάποιος / κάτι κανένας / τίποτα καθένας / καθετί	όποιος / ό,τι οποιοσδήποτε οτιδήποτε

τόσος όλος	κανένας / καθόλου	όσος οσοσδήποτε

τέτοιος

Местоимения καθένας и κανένας изменяемы в роде и падеже, но употребляются всегда в единственном числе. Их склонение следует парадигме ένας, μία, ένα:

	мужской род	женский род	средний род
им.п.	καθένας	καθεμία / καθεμιά	καθένα
вин.п.	καθένα(ν)	καθεμία / καθεμιά	καθένα
род.п.	καθενός	καθεμίας / καθεμιάς	καθενός

	мужской род	женский род	средний род
им.п.	κανένας / κανείς	καμία / καμιά	κανένα
вин.п.	κανένα(ν)	καμία(ν) / καμιά(ν)	κανένα
род.п.	κανενός	καμίας / καμιάς	κανενός

Местоимения изменяются в числе, роде и падеже, следуя склонению прилагательных на –ος, -η, -ο и –ος, -α, -ο (см. прилагательные).

Местоимения οποιοσδήποτε и οσοσδήποτε склоняются таким же образом, как и όποιος, όσος, соответственно суффикс -δήποτε не изменяется.

*Δεν μπορώ να ασχολούμαι με τα προβλήματα **οποιουδήποτε** μου το ζητήσει*

Местоимения τι, κάτι, τίποτα, καθετί, ό,τι, οτιδήποτε, καθόλου не изменяются.

*Είδα **κάτι** παλιές φωτογραφίες του Σαχίνη*

Использование

Местоимение καθένας, καθεμία, καθένα может иметь много значений:

каждый

*Αυτό μπορεί να το καταλάβει **ο καθένας***

каждый из

*Ο Σαχίνης είπε στους βοηθούς του: για να βρούμε το ληστή, **ο καθένας** από σας θα πάει σε διαφορετική πόλη*

У местоимений κανένας, καθόλου, τίποτα значение отрицательное только тогда, когда они употребляются в отрицательных предложениях. В этих случаях использование δεν/μην обязательно.

никто

ничто

*Όταν γύρισε ο Σαχίνης στο σπίτι, δεν βρήκε **κανέναν**. Δεν είχε **τίποτα** να φάει*

никак

*Έτσι και αλλιώς δεν πεινούσε **καθόλου***

Когда эти местоимения употребляются в вопросительных и утвердительных предложениях, их значение неопределенное, а не отрицательное.

в путешествие

*Λέω να πάω **κανένα ταξίδι**, γιατί έχω κουραστεί*

кого-нибудь из друзей

*Θα πάρεις και **κανένα φίλο** σου μαζί;*

никого

*Όχι, δεν θα πάρω **κανέναν**, αυτή τη φορά θα πάω μόνος μου*

Местоимение ίδιος, -α, -ο может иметь следующие значения:

тот же

*Ο Σαχίνης κατάλαβε ότι ο άνθρωπος που του τηλεφώνησε χθες ήταν **ο ίδιος** με αυτόν που του είχε τηλεφωνήσει και πριν από τρεις μέρες*

похож на

*Ο Σαχίνης είναι **ίδιος ο** παππούς του*

сам

*Ο Σαχίνης πήγε **ο ίδιος** να δει τον παππού του που ήταν άρρωστος*

Μόνος, -η, -ο употребляется следующим образом:

одна

*Η Αγκάθα δεν ζει **μόνη** της*

с одним, которого

*Μένει με τον Σαχίνη, το **μόνο άντρα** που αγάπησε*

сама

*Επειδή ο Σαχίνης δουλεύει πολύ, κάνει **μόνη** της όλες τις δουλειές του σπιτιού*

Что относится к местоимениям όποιος, οποιοσδήποτε, смотрите „Относительные предложения”.

УПРАЖНЕНИЯ

1. Ответьте на вопросы, следуя примерам

Βγήκε καμιά καλή ταινία αυτό το μήνα;
Ναι, βγήκε το «Οξυγόνο» των Ρέππα και Παπαθανασίου
Όχι, δεν βγήκε καμία

1. Υπάρχει τίποτε για φαγητό στο σπίτι σήμερα;

Ναι, _____

Όχι, _____

2. Βρήκες κανένα ενδιαφέρον site στο Ίντερνετ;

Ναι, _____

Όχι, _____

3. Γνώρισες κανέναν ωραίο τύπο στο γυμναστήριο;

Ναι, _____

Όχι, _____

2. Клио была на парти, и там ей не понравилось. Заполните ее рассказ, используя местоимения

αυτός, κάποιος, κανένας, άλλος, όλος, ίδιος, κάτι, τίποτε, καθόλου, μόνος

Είμαι πολύ θυμωμένη με _____ το φίλο μου που με κάλεσε σε _____ το απαίσιο πάρτι. Πρώτα απ' όλα, δεν ήξερα _____ αλλά και _____ δεν ήθελε να με γνωρίσει. _____ μιλούσαν μεταξύ τους και σε μένα δεν έλεγαν _____. Ύστερα, κάθε φορά που προσπαθούσα να πω _____ σε _____, δεν με άκουγε _____ γιατί η μουσική ήταν πολύ δυνατή. Ο _____ ο φίλος μου έφυγε χωρίς να με χαιρετήσει. Στο τέλος έμεινα _____ μου να κάθομαι να κοιτάζω τους _____ που χόρευαν. Τότε αποφάσισα ότι πρέπει επιτέλους να κάνω _____ κι εγώ!

9 Ονοματικά συμπληρώματα και προσδιορισμοί των ουσιαστικών

(Имена в роли дополнений и определений)

В именной группе основное существительное может определяться или дополняться другим существительным, стоящим в винительном или в его собственном падеже. Например, в первом предложении ИГ в родительном падеже (της μαμάς του) определяет основное существительное (παιδί). Во втором предложении ИГ (η φίλη της Αγκάθας) определяет ИГ (η Κλειώ), и они находятся в одном и том же падеже.

Ο Λάκης είναι παιδί της μαμάς του

Η Κλειώ, η φίλη της Αγκάθας, είναι δυναμική

Α. Ετερόπτωτοι προσδιορισμοί του ουσιαστικού (А. Определяющие или дополняющие существительные в родительном падеже)

Существительные в родительном падеже, которые определяют основное существительное ИГ, отвечают на вопрос «τίνος / ποιανού» и находятся в разных семантических отношениях с основным существительным. ИГ в родительном падеже обычно выражает принадлежность.

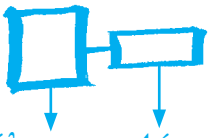

Το ποδήλατο του Λάκη είναι κόκκινο →
Το ποδήλατο που έχει ο Λάκης είναι κόκκινο

Она может также выражать другие семантические отношения как происхождение, качество, время / местонахождение, причину, цель, содержание и т.д.

Τα μαθήματα της επόμενης εβδομάδας δεν θα γίνουν

Του αρέσουν πολύ οι ελιές Καλαμών, ο χαλβάς Μακεδονίας, το μέλι Αττικής και η γραβιέρα Νάξου →
Του αρέσουν πολύ οι ελιές από την Καλαμάτα, ο χαλβάς από τη Μακεδονία, το μέλι από την Αττική και η γραβιέρα από τη Νάξο

Отношение между существительным в именительном падеже и основным существительным, которое связано с глаголом, может равняться отношению между глаголом и его подлежащим / дополнением.

Το τηλεφώνημα της Κλειώς αναστάτωσε το Λάκη → Η Κλειώ τηλεφώνησε και αναστάτωσε το Λάκη

Ο Σαχίνης συνήθως βοηθάει την Αγκάθα στο καθάρισμα του σπιτιού → Ο Σαχίνης βοηθάει την Αγκάθα να καθαρίσει το σπίτι

• У ИГ в родительном падеже может быть и идиоматическое употребление.

модный

Το γκρι είναι της μόδας

в следующем году

Θα 'ρθω του χρόνου

он очень упрям

Κάνει του κεφαλιού του

• В некоторых выражениях времени или места основное существительное упускается.

Πήγαμε — *στης Ελένης* / *στο σπίτι της Ελένης*

Θα φύγω — *με των εφτά* / *με το τρένο των εφτά*

Σήμερα είναι — *του Αγίου Νικολάου* / *η γιορτή του Αγίου Νικολάου*

• После некоторых прилагательных, выражающих сравнение, ставятся существительные или короткие формы местоимений в родительном падеже.

Ο Γιάννης είναι συνομήλικός του

• После некоторых местоимений, числительных и причастий могут идти короткие формы местоимений в родительном падеже, которые уточняют определяемое лицо.

Ήρθε μόνη της / Ήρθαν και οι δυο τους
Ήρθαν όλοι τους / Δεν ήρθαν ποτέ τους

• Женский род фамильных имен представляет собой родительный падеж мужского рода.

Ήρθε η κυρία Πουλοπούλου

УПРАЖНЕНИЯ

1. Выразите значение существительных в родительном падеже, заменяя существительное подходящим прилагательным

τα προβλήματα κυκλοφορίας → *τα κυκλοφοριακά προβλήματα*

1. η στοργή της μητέρας →

2. οι ιστορίες της θάλασσας →

3. το φεγγάρι του Αυγούστου →

4. η κατάσταση της οικογένειας →

5. το μάτι του ανθρώπου →

6. το λάδι της Κρήτης →

2. Посмотрите на данные фразы в греческом и русском языках. Чем они отличаются по отношению к очередности и форме слов?

το βιβλιάριο ασθενείας → медицинская карта

φακοί επαφής → контактные линзы

η ρακέτα του τένις → теннисная ракетка

γυαλιά ηλίου → солнцезащитные очки

3. Найдите упущенные слова в следующих предложениях

την ημέρα

1. Οι χειμερινοί κολυμβητές κάνουν το πρώτο τους μπάνιο **των Φώτων**

2. Φεύγω για τις πασχαλινές διακοπές **των Βαΐων** και επιστρέφω **του Θωμά**

3. Το πάρτι είναι **στου Κώστα**

4. Преобразуйте подчеркнутые фразы в предложные (με, από, σε, για)

1. Στο κυλικείο η Θεανώ παράγγειλε ένα φλιτζάνι καφέ, ένα σάντουιτς τόνου και μια σοκολάτα αμυγδάλου

Στο κυλικείο η Θεανώ παράγγειλε ένα φλιτζάνι *με καφέ* _____

_____

2. Η καλύτερη πίτσα έχει σάλτσα ντομάτας, γραβιέρα Κρήτης και σαλάμι Θράκης

_____

_____

3. Για το μάθημα χρειάζομαι: ένα βιβλίο ελληνικών, ένα τετράδιο ασκήσεων, ένα λεξικό φράσεων και ένα μαρκαδόρο υπογράμμισης

_____

_____

5. Заместите первое существительное глаголом того же значения. Возможны и более одного варианта.

η σκέψη της γιαγιάς → *σκέφτομαι τη γιαγιά*
με σκέφτεται η γιαγιά

1. η παρακολούθηση του υπόπτου → _____

2. η υποστήριξη της οικογένειάς του → _____

3. η γέννηση της κόρης της → _____

4. η φροντίδα του θείου → _____

5. ο πόνος του παππού → _____

Б. Определяющие или дополняющие существительные в падеже основного существительного

Существительные могут определяться другими существительными в их собственном падеже (именительном, винительном или родительном). В этом случае определяющее имя выражает свойство основного существительного и называется определителем.

Ο Άργος, ο σκύλος του Λάκη, έχει χαθεί από χθες το απόγευμα
Ο Λάκης είναι πολύ στενοχωρημένος που έχασε το σκύλο του, τον Άργο
Η τύχη του Άργου, του σκύλου του Λάκη, αγνοείται

Определитель не изменяется в падеже, когда исполняет роль заглавия.

Όταν πήγε ο Σαχίνης στην Κρήτη, έμεινε στον ξενώνα «Ο Κρητικός»
Η Κλειώ και η Αγκάθα είχαν δώσει ραντεβού στις 8:30 έξω από την είσοδο του κινηματογράφου «Δαναός»

Когда определитель является не словом, а фразой, определяющее слово изменяется в падеже в соответствии с определяемым основным существительным и, таким образом, определяющее и определяемое существительные взаимозаменяемы.

Ο Σαχίνης διάβασε μέσα σ' ένα βράδυ ένα βιβλίο του Νίκου Καζαντζάκη, του αγαπημένου του συγγραφέα

Когда именная группа выражает состав, количество, качество или размер, определяющее и определяемое существительные ставятся в одном и том же падеже.

Πάνω στο γραφείο του ο Σαχίνης έχει ένα κουτί μαρκαδόρους / Πάνω στο γραφείο του Σαχίνη υπάρχει ένα κουτί μαρκαδόροι

Η βιβλιοθήκη του Σαχίνη έχει δύο μέτρα ύψος, τέσσερα μέτρα πλάτος και είναι γεμάτη βιβλία

В первом из следующих предложений определитель указывает на содержание ложки, а во втором – на вид ложки (маленькая, чайная ложка).

Ο Σαχίνης έφαγε μόνο ένα κουταλάκι γλυκό, για να μην παχύνει
Ο Σαχίνης βάζει στον καφέ του ένα κουταλάκι του γλυκού ζάχαρη

УПРАЖНЕНИЯ

1. Выберите подходящую для заполнения предложений фразу

1. μπολ παγωτό / μπολ παγωτού

2. ποτήρι κρασί / ποτήρι κρασιού

3. φλιτζάνια τσάι / φλιτζάνια τσαγιού

Μπορώ να φάω _____

Μου 'σπασε _____

Προτιμώ _____

Αυτό είναι _____

Η Δέσποινα μου πήρε_____

Κάθε απόγευμα πίνω τρία _____

2. Заместите подчеркнутые существительные предложными фразами

Ο Σαχίνης αγόρασε ένα καφάσι ντομάτες → *ένα καφάσι με ντομάτες*

1. Η Αγκάθα έριξε κατά λάθος ένα φλιτζάνι καφέ πάνω στα χαρτιά του Σαχίνη →

2. Η Κλειώ, όταν έχει άγχος, μπορεί να πιει δύο μπουκάλια νερό →

3. Η Κλειώ κάθε πρωί πίνει ένα ποτήρι πορτοκαλάδα →

4. - Σαχίνη μου, γιατί πήρες μια κούτα χυμούς; Ποιος θα τους πιει; Θα χαλάσουν →

5. Ο Σαχίνης έστειλε στην Αγκάθα μια αγκαλιά τριαντάφυλλα για τα γενέθλιά της →

3. Заполните пропуски существительными в соответствующих падежах

1. Πολλά από τα ποιήματα του Ελύτη, _____ (ο νομπελίστας ποιητής), έχουν γίνει τραγούδια

2. Στο σαλόνι του πλοίου_____ (Κνωσσός) δεν σ' αφήνουν να κοιμηθείς

3. Θα συναντηθούμε έξω από το καφενείο _____ (Κοραής)

4. Τα τραγούδια του Θεοδωράκη, _____ (ο συνθέτης της Ρωμιοσύνης), ακούγονται σ' όλο τον κόσμο

4. Дайте указания Сахинису, как найти каждое из указанных на картинке мест

Το Θέατρο Τέχνης είναι δίπλα στη Σχολή Χορού

_____

_____

_____

_____

10

Ρηματική Φράση
(Глагольная группа)

Το ρηματικό σύστημα
(Глагольная система)

Α. Ομάδες ρημάτων (Спряжения глаголов)

Глаголы в греческом языке разделяются на два спряжения в зависимости от окончания их словарной формы (первого лица, единственного числа, настоящего времени, действительного залога).

Глаголы спряжения А заканчиваются на –ω (без ударения), а спряжения Б на –ώ (с ударением). В спряжении Б можно выделить группу Б1, глаголы которой имеют вторую форму с окончанием –άω.

γράφω ⟶ А
αγαπάω/-ώ ⟶ Б1
εξηγώ ⟶ Б2

В страдательном залоге (-μαι): глаголы спряжения А принимают окончание -ομαι, глаголы спряжения Б1 принимают окончание -ιέμαι, а в спряжении Б2 глаголы заканчиваются на -ούμαι.

γράφομαι ⟶ А
αγαπιέμαι ⟶ Б1
εξηγούμαι ⟶ Б2

Некоторые глаголы не имеют форм страдательного залога (τρέχω), а другие (называемые отложительными глаголами) – форм действительного залога (έρχομαι).

Б. Σύστημα ρηματικών καταλήξεων (Система личных окончаний глаголов)

Парадигма греческих глаголов включает в себя шесть вариантов спряжений.

		1	2	3	4	5	6
единственное ч.		-ω	-ώ	-άω/ -ώ	-α	-μαι	-μουν(α)
		-εις	-είς	-άς	-ες	-σαι	-σουν(α)
		-ει	-εί	-άει/ -ά	-ε	-ται	-ταν(ε)
множественное ч.		-ουμε	-ούμε	-άμε (-ούμε)	-αμε	-μαστε	-μασταν/ -μαστε
		-ετε	-είτε	-άτε	-ατε	-στε/- σαστε	-σασταν/ -σαστε
		-ουν(ε)	-ούν(ε)	-άνε/ -ούν	-αν(ε)	-νται	-νταν/ -ντουσαν

Первые три варианта используются для образования нескольких времен и наклонений. Они не только отличают группы и спряжения (соответственно А, Б1 или Б2), но и образуют формы действительного залога будущего времени.

*θα γράφ**ω**/ θα γράψ**ω***
*θα αγαπ**άω**/θα αγαπήσ**ω***

Страдательный залог будущего времени также образуется с их помощью.

*θα γραφτ**ώ**/ θα αγαπηθ**ώ***

Четвертый вариант окончаний применяется в прошедших временах.

*έγραφ**α**/ αγαπούσ**α***
*έγραψ**α**/ αγάπησ**α***
*γράφτηκ**α**/ αγαπήθηκ**α***

Пятый и шестой вариант образуют формы страдательного залога.

*γράφ**ομαι**/ αγαπιέ**ομαι**/ εξηγού**ομαι**,*
*θα γράφ**ομαι**, να γράφ**ομαι**…*

Конкретнее, шестой вариант встречается исключительно в страдательном залоге прошедшего несовершенного времени.

*γραφό**μουν**/ αγαπιό**μουν**/ εξηγού**μουν***

УПРАЖНЕНИЯ

1. Найдите глаголы в тексте и заполните ими табличку (вам помогут таблицы страниц 76-77)

Δευτέρα πρωί και πάλι τρέχω να προλάβω το σχολικό… Φτάνω με άγχος στο σχολείο! Χτυπάει το κουδούνι, αλλά δεν θέλω καθόλου να μπω στην τάξη. Τα πόδια μου σέρνονται μέχρι να φτάσω στο θρανίο μου. Κάθομαι πάντα στο τελευταίο θρανίο. Μόνο έτσι μπορώ να παρατηρώ με την ησυχία μου την Ισμήνη. Έχει μακριά ξανθά μαλλιά και μοιάζει σαν άγγελος. Φοράει πάντα τζιν και μασάει όλη την ώρα την άκρη του μολυβιού της. Η κυρία Αντωνίου μας καλημερίζει και ρωτάει τι κάναμε το σαββατοκύριακο. Όλοι μας νυστάζουμε και βαριόμαστε. Μόνο η Ισμήνη απαντάει με καθαρή δυνατή φωνή: «Μου φέρανε δώρο για τα γενέθλιά μου ένα κροκοδειλάκι!»
Όλη η τάξη ξυπνάει και ξεσπάει σε γέλια και φωνές.

	-ω	-μαι
A	*τρέχω*	
B1	*χτυπάει*	
B2		

2. Используя глаголы первого упражнения, опишите свой понедельник в школе

3. Что Сахинис делает на каждой картинке?

11 Χρόνοι: σχηματισμός και χρήση

(Времена: формы и использование)

Языки используют грамматические времена для выражения момента или периода, в котором происходит глагольное действие (настоящее / прошлое / будущее) по отношению к моменту высказывания. Эти времена могут быть настоящими, прошедшими или будущими, и у каждой категории разные формы.

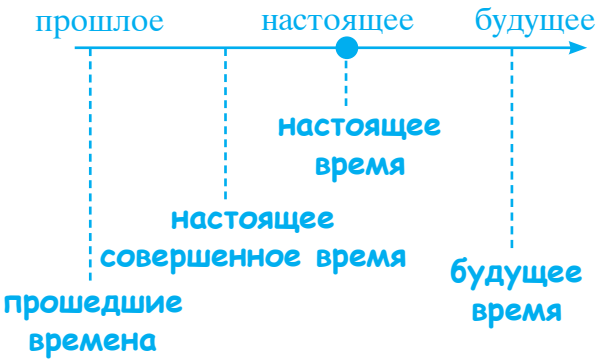

Отношение времени выражено главным образом в изъявительном наклонении, то есть без частиц να/ας и не в повелительном наклонении.

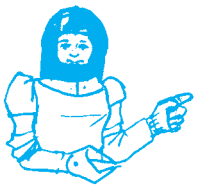

παρατατικός (прошедшее несовершенное время) *αγαπούσα* *αγαπιόμουν*	**ενεστώτας (настоящее время)** *αγαπάω* *αγαπιέμαι*	**μέλλοντας συνεχής (будущее длительное время)** *θα αγαπάω* *θα αγαπιέμαι*
αόριστος (прошедшее время) *αγάπησα* *αγαπήθηκα*		**μέλλοντας συνοπτικός (будущее совершенное время)** *θα αγαπήσω* *θα αγαπηθώ*
υπερσυντέλικος (прошедшее совершенное время) *είχα αγαπήσει* *είχα αγαπηθεί*	**παρακείμενος (перфект)** *έχω αγαπήσει* *έχω αγαπηθεί*	**μέλλοντας συντελεσμένος (будущее совершенное длительное время)** *θα έχω αγαπήσει* *θα έχω αγαπηθεί*

Ενεστώτας (Настоящее время)

Образование

Настоящее время греческих глаголов образуется в соответствии со спряжением (А, Б1, Б2) в действительном или в страдательном залоге. У каждого спряжения своя собственная система личных окончаний (см. Система личных окончаний глаголов).

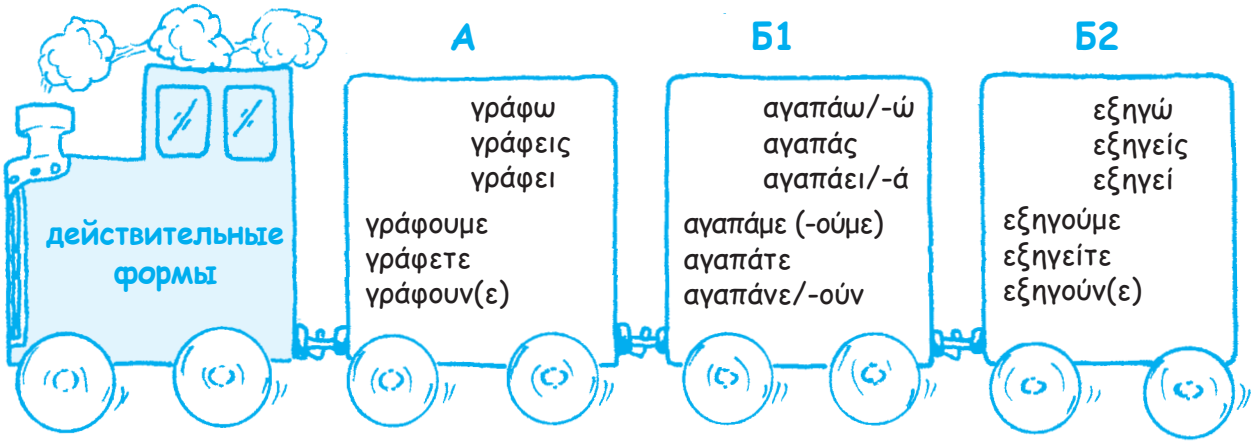

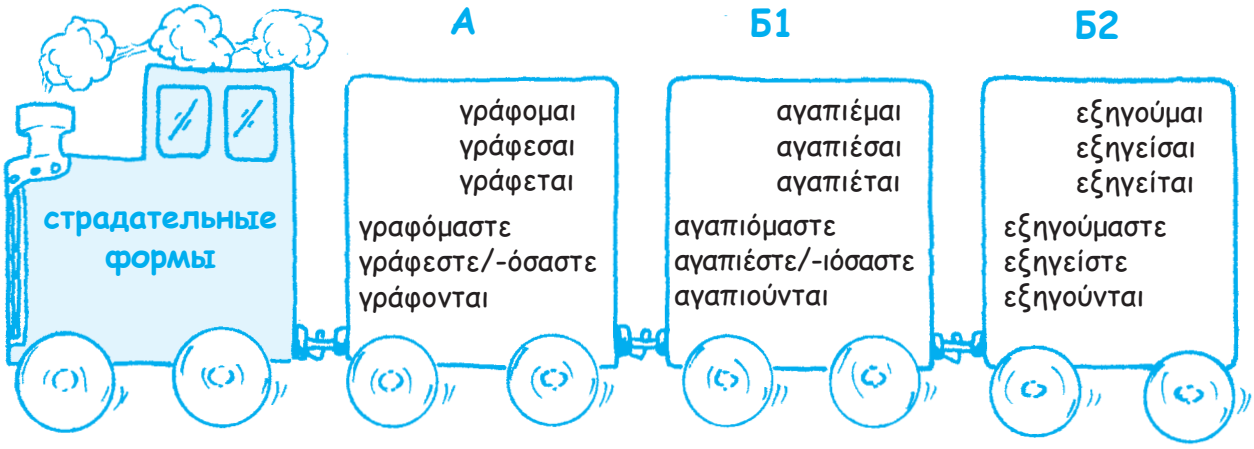

Глаголы λέω, κλαίω, φταίω, ακούω, τρώω образуют подгруппу спряжения А по отношению к формам действительного залога настоящего времени.

У глаголов θυμάμαι, κοιμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι свои окончания настоящего времени:

θυμάμαι
θυμάσαι
θυμάται

θυμόμαστε
θυμάστε/-όσαστε
θυμούνται

Некоторые глаголы спряжения Б2 могут также принимать эти окончания в неформальной речи:

οδηγώ (οδηγάω), οδηγείς/ οδηγάς
διηγούμαι/ διηγιέμαι
παραπονούμαι/ παραπονιέμαι…

Использование

Глагол может употребляться в настоящем времени для выражения действия, которое:

• происходит в момент высказывания

Ο Σαχίνης δουλεύει αυτή τη στιγμή και δεν μπορεί να απαντήσει στο τηλέφωνο

• происходит когда-либо в настоящем, но не обязательно в момент высказывания

Τώρα τελευταία ο Σαχίνης δουλεύει πολύ

• происходит регулярно

Ο Σαχίνης δουλεύει πολλές ώρες κάθε μέρα

• представляет собой общеизвестную истину

Όμως αυτή δεν είναι η πρώτη φορά που δουλεύει τόσο σκληρά

• началось в прошлом и продолжается в момент высказывания.

Σήμερα, για παράδειγμα, ο Σαχίνης δουλεύει από το πρωί χωρίς διάλειμμα

• Формы настоящего времени могут выражать и будущее событие, если оно рассматривается как почти несомненное.

Αύριο πρωί όμως ο Σαχίνης φεύγει για διακοπές στην Καραϊβική

• Иногда настоящее время может употребляться в рассказах о прошлом, и, таким образом, рассказ становится живее (ιστορικός ενεστώτας).

Εκεί που ο Σαχίνης καθόταν στο γραφείο του χωμένος στα χαρτιά του, μπαίνει μέσα ξαφνικά η Αγκάθα και του αρχίζει τις φωνές

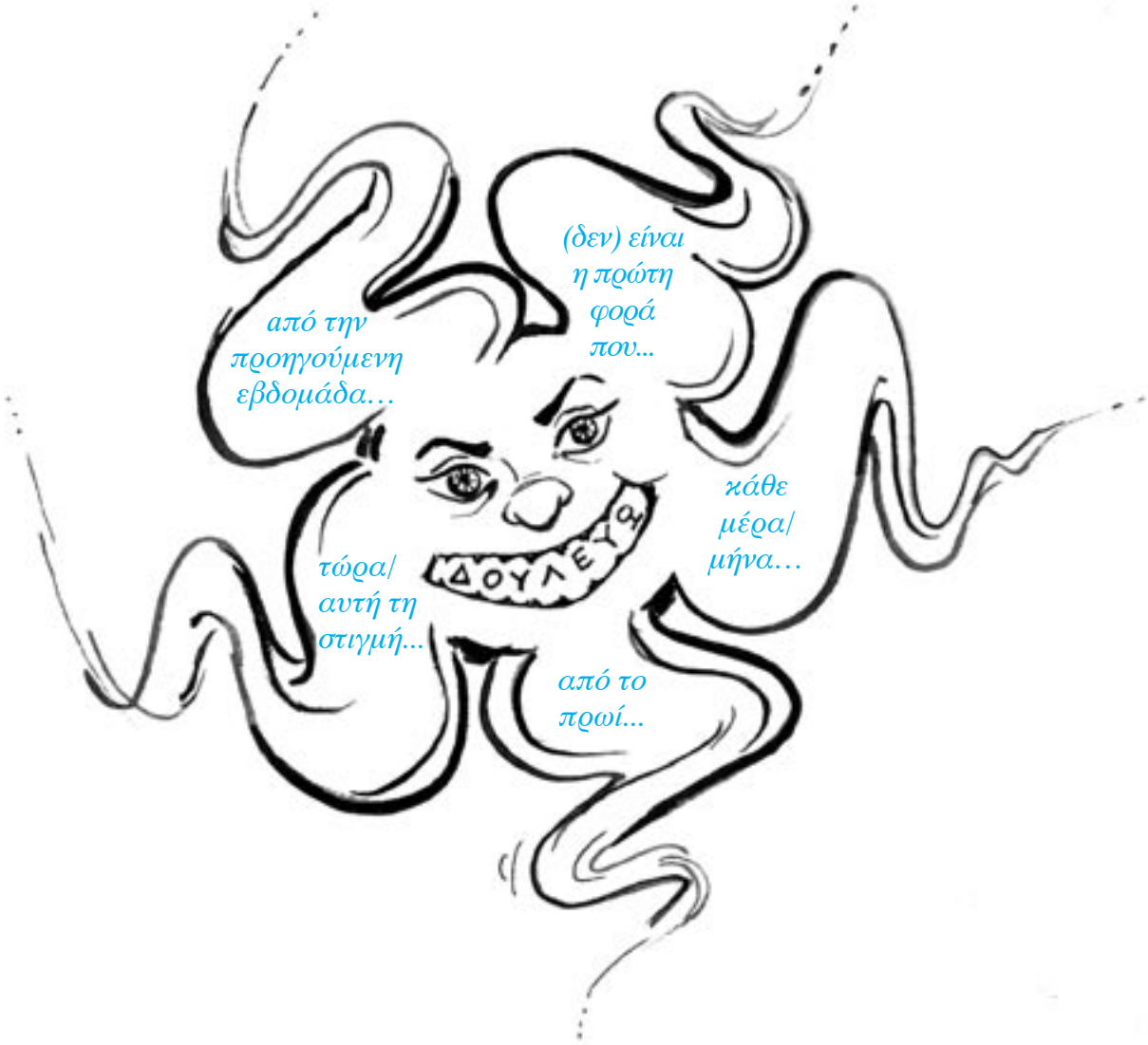

УПРАЖНЕНИЯ

Завершите предложения своими идеями

Τι κάνεις…

1. Κάθε καλοκαίρι _____

2. Τώρα _____

3. Εδώ και δέκα λεπτά _____

4. Εδώ και δύο χρόνια _____

5. Από τότε που θυμάσαι τον εαυτό σου _____

12

Παρελθόν

(Прошлое)

В греческом языке существуют три грамматические времена (формы обоих залогов) для выражения прошлого: прошедшее время (αόριστος), прошедшее длительное время (παρατατικός) и прошедшее совершенное время (υπερσυντέλικος).

*Όταν ο Σαχίνης πήγαινε σχολείο **αγαπούσε** μια συμμαθήτριά του με ξανθές κοτσίδες*
*Όταν η Αγκάθα γνώρισε το Σαχίνη τον **αγάπησε** με την πρώτη ματιά*
*Ο Λάκης **είχε αγαπήσει** μια κοπέλα αλλά αυτή παντρεύτηκε κάποιον άλλο και έφυγε για την Αφρική*

Образование

формы действительного залога

прошедшее время — αγάπησ + α

A / B

-α
-ες
-ε
-αμε
-ατε
-αν(ε)

αγάπησα
αγάπησες
αγάπησε
αγαπήσαμε
αγαπήσατε
αγάπησαν(ε)

прошедшее длительное — διάβαζ + α; αγαπ + ούσ + α

A

διάβαζα
διάβαζες
διάβαζε
διαβάζαμε
διαβάζατε
διάβαζαν(ε)

B

αγαπούσα
αγαπούσες
αγαπούσε
αγαπούσαμε
αγαπούσατε
αγαπούσαν(ε)

В действительном залоге прошедшего длительного времени появляются варианты глагольных форм, которые образуются согласно парадигме: *αγάπαγα, αγάπαγες, αγάπαγε*

страдательный залог

прошедшее время

αγαπήθ + ηκ + α

A / B

-α
-ες
-ε
-αμε
-ατε
-αν(ε)

αγαπήθηκα
αγαπήθηκες
αγαπήθηκε
αγαπηθήκαμε
αγαπηθήκατε
αγαπήθηκαν(ε)

прошедшее длительное

διαβαζ + ό + μουν

αγαπ + ιό + μουν

A

B1

-μουν(α)
-σουν(α)
-ταν(ε)
-μασταν/-μαστε
-σασταν/-σαστε
-νταν/-ντουσαν

διαβαζόμουν
διαβαζόσουν
διαβαζόταν
διαβαζόμασταν/-μαστε
διαβαζόσασταν/-σαστε
διαβάζονταν/-ντουσαν

αγαπιόμουν
αγαπιόσουν
αγαπιόταν
αγαπιόμασταν/-μαστε
αγαπιόσασταν/-σαστε
αγαπιό(ού)νταν/-ντουσαν

Глаголы спряжения Б2 редко употребляются в страдательном залоге прошедшего длительного времени: *εξηγούμαι / εξηγούμουν*

Основы

Прошедшее и прошедшее длительное время различаются по виду глагола (см. Вид глагола). Это выражается разницей в основах (длительная – совершенная основа, см. Приложение, Спряжение глаголов).

длительная — **совершенная**

αγαπ → αγαπησ — **действительный залог**

↓

страдательная — αγαπηθ

Ударение

Глаголы в прошедшем времени получают ударение на третий слог (считая с конца слова).

διά βα σα
δια βά στη κα

Когда идет речь о правильном глаголе, если нет третьего слога, прибавляется дополнительный звук –έ (с ударением). Существуют и исключения, напр. πήγα, ήρθα и т.д.

έ λυ σα *но* *λύ σα με*
έ λυ σες *λύ σα τε*
έ λυ σε *λύ σα νε / (έ λυ σαν)*

прошедшее время

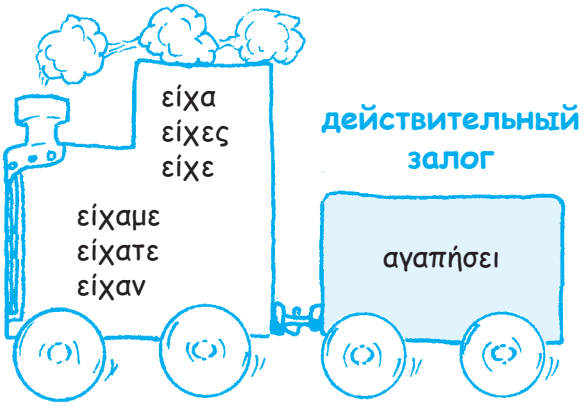

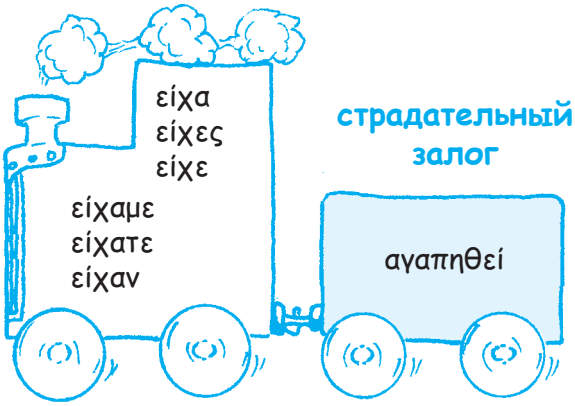

Использование

А. Прошедшее длительное время выражает действие, которое:

- случалось обычно в прошлом
- проявлялось в течение длительного периода времени
- было в ходе, когда случилось что-то другое.

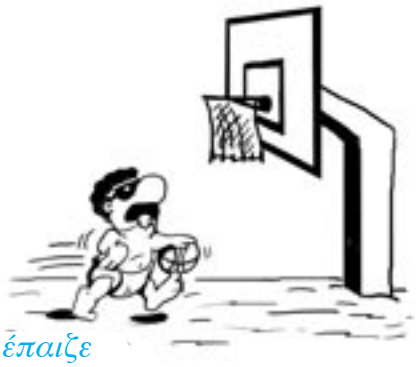

Ο Σαχίνης έπαιζε ***κάθε απόγευμα*** *μπάσκετ όταν ήταν μικρός*

Όλο το απόγευμα χτες *ο Σαχίνης και ο Λάκης έπαιζαν μπάσκετ*

Την ώρα που *έπαιζαν μπάσκετ άρχισε να βρέχει*

Б. Прошедшее время выражает действие, которое:

• совершилось в данный момент в прошлом

*Χτες **το απόγευμα** ο Σαχίνης έπαιξε μπάσκετ με την Κλειώ*

• совершалось регулярно в прошлом.

*Ο Σαχίνης έπαιξε **τρεις φορές** μπάσκετ με την ομάδα της αστυνομίας*

В. Прошедшее совершенное время используется для обозначения более давнего/прошедшего момента (когда что-нибудь случилось прежде, чем основное действие рассказа).

*Η Κλειώ, **πριν μπει στο Πανεπιστήμιο**, είχε παίξει σε μια ταινία*

Формы прошедшего времени могут выражать и настоящее (и даже будущее) действие. В этих случаях глагол получает нюанс описания состояния.

Αρρώστησα!
(= έχω αρρωστήσει, είμαι άρρωστος)
Κρύωσα!
(= έχω κρυώσει, είμαι κρυωμένος)

-Μου φέρνετε ένα ποτήρι νερό;
-Έφτασε!

УПРАЖНЕНИЯ

1. Как вы сказали бы это по-русски?

1. Χθες ο Σαχίνης δούλευε όλο το απόγευμα

_____

2. Η Αγκάθα όμως είχε ξεχάσει τα κλειδιά της και δεν μπορούσε να μπει στο σπίτι

_____

3. Ήταν η πρώτη φορά που ο Σαχίνης αργούσε τόσο πολύ

_____

4. Όσο περνούσε η ώρα τόσο περισσότερο ανησυχούσε η Αγκάθα

_____

5. Η Αγκάθα περίμενε τρεις ώρες έξω από το σπίτι και στο τέλος βαρέθηκε και έφυγε!

_____

2. Заполните окончания глагольных форм в тексте

Η Αγκάθα ονειρεύτ___ ότι πήρ___ συνέντευξη από τη Χαρούλα Αλεξίου: "Η ιδέα για τη συναυλία στη Νέα Υόρκη ήρθ__ σιγά-σιγά. Υπήρξ_ μια ζωντανή ηχογράφηση την οποία ήθελ__ η εταιρεία μου να εκδώσει στη Νέα Υόρκη, γιατί τα τραγούδια αυτά άρεσ__ πολύ στους Έλληνες εκεί. Η συναυλία έγιν__ με μεγάλη ορχήστρα στο Madison Square Gardens. Ήθελ__ να έχω μια μεγάλη ορχήστρα για να κρατήσει την αίσθηση του ζωντανού. Αισθάνθ___ ότι αυτή η συναυλία είχ__ μεγάλη επιτυχία γιατί κατάφερ__ και άγγιξ__ την ψυχή των Ελλήνων της Αμερικής".

3. а. Опишите в трех вариантах, что вы делали регулярно в детстве

Όταν ήμουν παιδί, _____

б. Опишите в трех вариантах, что изменялось, когда вы росли

Όσο περισσότερο μεγάλωνα, τόσο_____

13

Παρακείμενος
(Перфект)

Образование

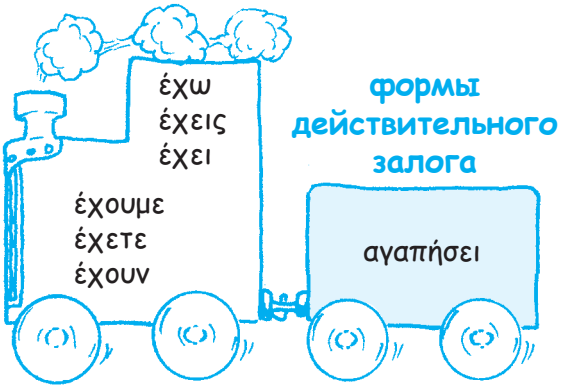

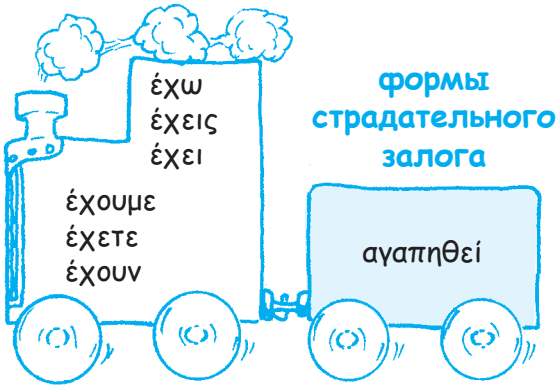

• Перфект (настоящее совершенное время) образуется от форм настоящего времени глагола έχω и несклоняемой формы, заканчивающейся на –ει и совпадающей с формой третьего лица единственного числа будущего совершенного времени.

действительные формы

αγαπάω → *θα αγαπήσω*
θα αγαπήσεις
θα αγαπήσει → *έχω αγαπήσει*

страдательные формы

αγαπιέμαι → *θα αγαπηθώ*
θα αγαπηθείς
θα αγαπηθεί → *έχω αγαπηθεί*

• Выражения типа είμαι στενοχωρημένος (см. Прошедшее причастие) имеют почти тоже значение, что и формы перфекта, напр. έχω στενοχωρηθεί.

Ο Λάκης *είναι στενοχωρημένος* / *έχει στενοχωρηθεί*

από τα λόγια της Κλειώς

Использование

Глагольные формы перфекта употребляются для выражения действия, которое совершилось когда-то в прошлом и последствия которого связаны с настоящей ситуацией.

*Ο Σαχίνης **έχει δουλέψει** τόσο πολύ σήμερα που τώρα θέλει να πάει κατευθείαν για ύπνο*

Перфект часто используется для рассказов жизненного опыта (или его отсутствия).

*Ο Σαχίνης **έχει γνωρίσει** πολλούς σπουδαίους επιθεωρητές, **έχει ταξιδέψει** σε όλο τον κόσμο για τις υποθέσεις του, αλλά **δεν έχει πάει** ποτέ διακοπές με την Αγκάθα*

Перфект греческого языка нельзя путать с английским перфектом (present perfect tense, I have done).

Перфект или прошедшее совершенное время?

Прошедшее время часто употребляется вместо перфекта, без особых изменений смысла.

Ο Σαχίνης | *έχει δουλέψει* / *δούλεψε* | *πολύ σκληρά για να γίνει επιθεωρητής*

• В отличие от английского языка, в греческом языке перфект не употребляется для обозначения совсем недавних событий, то есть вместе с наречиями и адвербиальными выражениями как μόλις, πριν λίγο, πριν δέκα λεπτά и т.д.

Ο Σαχίνης | *έφυγε* / ~~*έχει φύγει*~~ | *από το γραφείο **μόλις** / **πριν δυο λεπτά***

• Перфект не употребляется вместе с выражениями конкретного времени: τον Αύγουστο, το πρωί, στις 2.00 и т.д.

Ο Σαχίνης | *κοιμήθηκε* / ~~*έχει κοιμηθεί*~~ | *νωρίς **χθες** **το βράδυ***

Перфект все-таки можно комбинировать с адвербиальными выражениями, если они указывают на начало периода времени, который начался в прошлом и продолжается до момента высказывания: από τον Αύγουστο, από το πρωί, από τις 2.00 и т.д.

*Ο Σαχίνης έχει πέσει για ύπνο **από τις 9.30***

УПРАЖНЕНИЯ

1. Поделитесь своим опытом, следуя примерам. Какие из предложений выражают желание сделать что-то в будущем?

ταξιδεύω με αεροπλάνο
α) δεν έχω ταξιδέψει ποτέ με αεροπλάνο αλλά πολύ θα ήθελα να ταξιδέψω ιλιι
β) δεν έχω ταξιδέψει ποτέ με αεροπλάνο και δεν θα ήθελα να το κάνω γιατί φοβάμαι ιλιι
γ) έχω ταξιδέψει με αεροπλάνο τρεις φορές στη ζωή μου

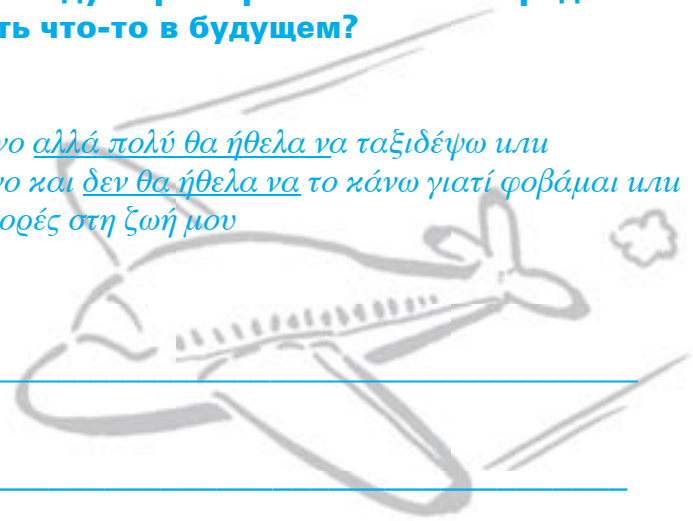

- κοιμάμαι κάτω από τα άστρα

_____

- τραγουδάω μπροστά σε κόσμο

_____

- βγαίνω γυμνός στο δρόμο

_____

- μαγειρεύω για όλη την οικογένεια

_____

- μιλάω σε κάποιον που κάθεται δίπλα μου στο λεωφορείο

_____

- οδηγώ αεροπλάνο

_____

- ταξιδεύω στο διάστημα

_____

2. Заполните предложения подходящими формами глаголов (прошедшего времени и/или перфекта)

1. Ο Σαχίνης _____ (ξυπνάω) πολύ νωρίς χθες το πρωί
2. Ο Σαχίνης μόλις _____ (γυρίζω) σπίτι από τη δουλειά. Νιώθει πολύ χάλια
3. Δεν _____ / _____ (κάνω) διακοπές τα τελευταία δύο χρόνια
4. Δεν _____ / _____ (πάω) σε κανένα ωραίο εστιατόριο τελευταία
5. Δεν _____ / _____ (βλέπω) καμιά καλή ταινία πρόσφατα
6. Τελικά _____ (αποφασίζω) να πάρει μια βδομάδα άδεια

14

Μέλλον

(Будущее)

Θα μ' αγαπάς για πάντα;
*Ναι, δεν **θα αγαπήσω** ποτέ άλλη γυναίκα*

В греческом языке существуют три грамматические времена для выражения будущего: будущее длительное (μέλλοντας συνεχής), будущее (μέλλοντας συνοπτικός) и будущее совершенное время (μέλλοντας συντελεσμένος).

Образование

Все три будущие времена принимают частицу θα, которая ставится перед глагольной формой.

будущее длительное → θα + настоящее время *θα αγαπάω* **действительный**
θα αγαπιέμαι **страдательный**

будущее, действительный залог

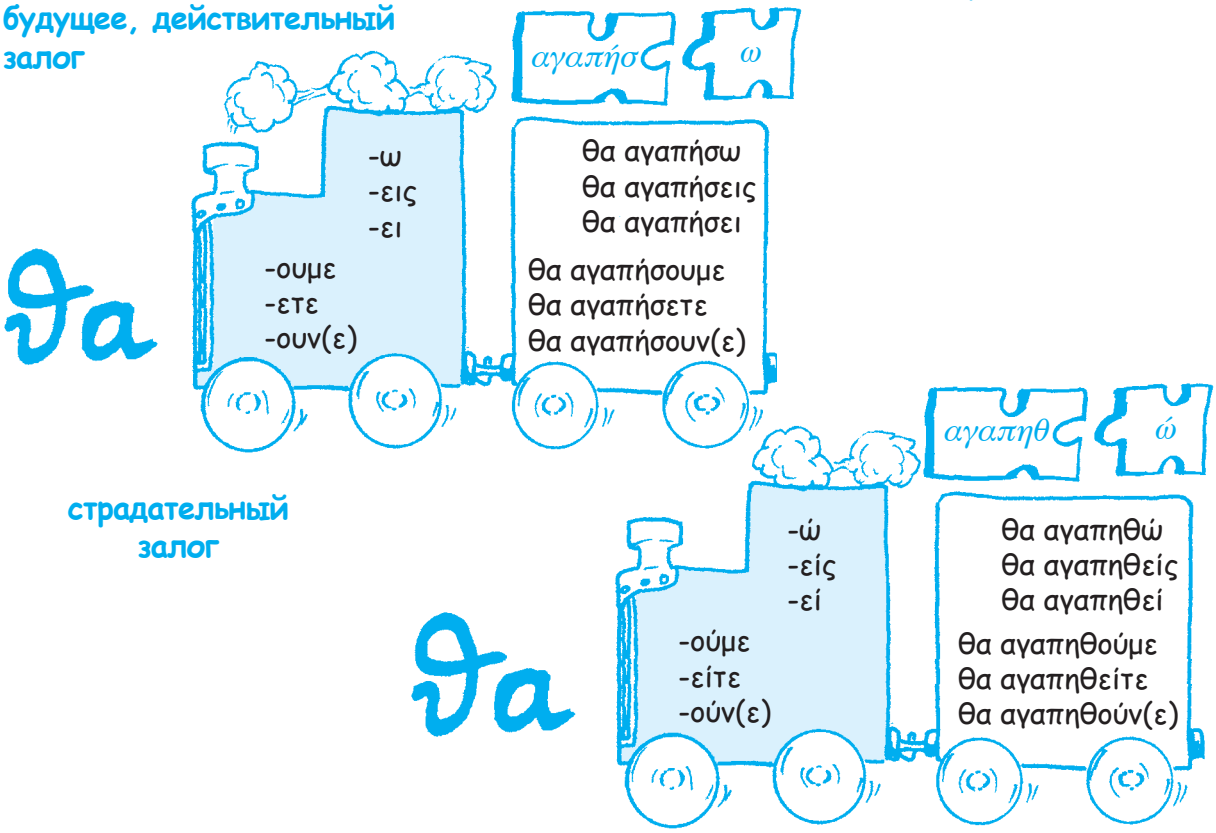

страдательный залог

будущее совершенное время

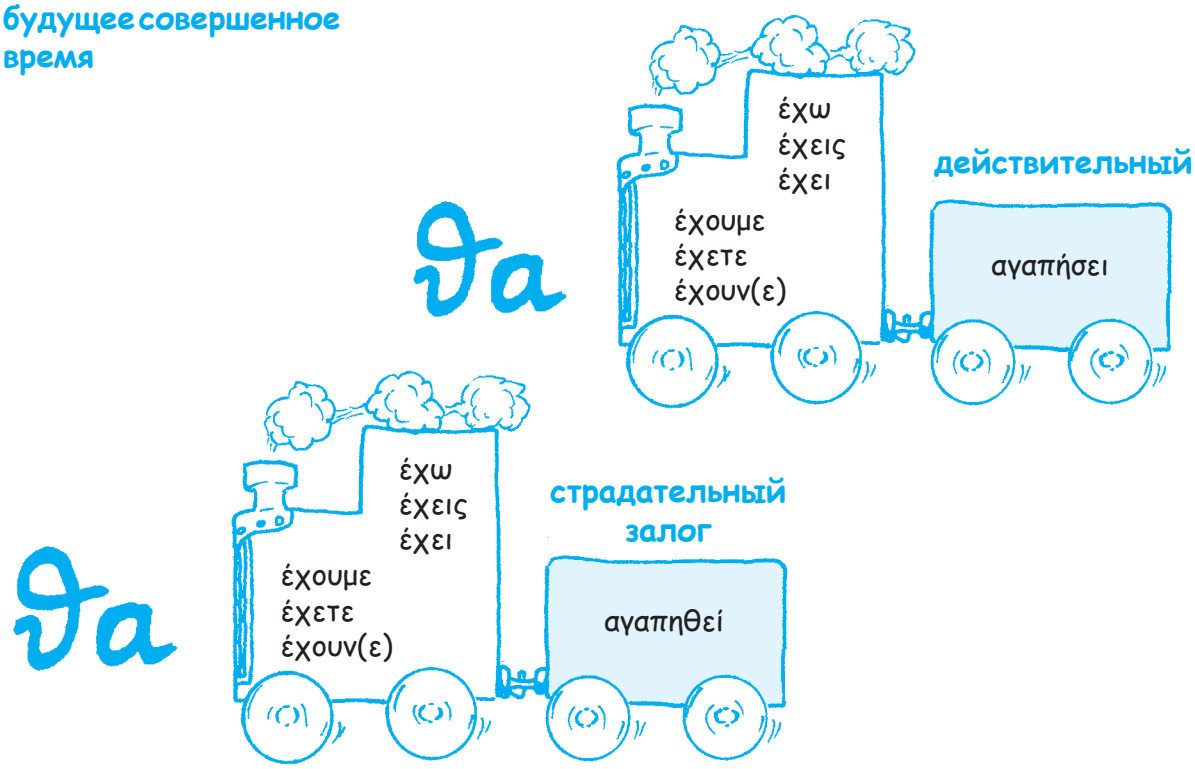

Использование

А. Будущее длительное время употребляется для выражения будущих действий, которые будут совершаться:

• длительно/ поэтапно:

όλο το πρωί / το βράδυ κτλ.

*Η Κλειώ θα διαβάζει **όλη μέρα** την Κυριακή γιατί τη Δευτέρα γράφει διαγώνισμα*

обычно: κάθε μέρα / πρωί / μήνα / χρόνο

*Από αύριο ο Λάκης θα γυμνάζεται **κάθε μέρα** δύο ώρες*

Будущее длительное время может также употребляться для выражения предположений, в верности которых автор высказывания вполне уверен.

Δεν πιστεύω ότι ο Σαχίνης καθαρίζει το σπίτι μόνος του. Θα τον βοηθάει η Αγκάθα (μάλλον τον βοηθάει)

Б. Будущее время выражает событие, которое произойдет или которое ожидается в будущем: αύριο, μεθαύριο, την επόμενη εβδομάδα, τον επόμενο μήνα, του χρόνου κτλ.

*Η Αγκάθα και η Κλειώ θα κάνουν διακοπές μαζί **φέτος το καλοκαίρι***

• Будущее время может еще выражать вежливую просьбу или указание.

Θα μου δώσεις την κασέτα του Χατζηγιάννη;
Θα προχωρήσετε ευθεία και θα δείτε το Μέγαρο Μουσικής στο δεξί σας χέρι

• Глагольные выражения, как σκοπεύω να / πρόκειται να, тоже придают смысл намерения.

Θα φύγω
Σκοπεύω να φύγω

αύριο στις έξι

В. Будущее совершенное время употребляется для событий, которые произойдут в будущем и совершатся до определенного во фразе момента: ως τις 2.00 / το βράδυ κ.τ.λ., μέχρι τις 3.00 / το απόγευμα, μέχρι να..., ώσπου να...

***Μέχρι το καλοκαίρι** η Κλειώ θα έχει μάθει τέλεια Ισπανικά*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Что, по вашему мнению, сделают наши герои в следующих ситуациях?

1. Ο Σαχίνης περπατάει στο δρόμο και βλέπει ξαφνικά την Αγκάθα. Τι θα κάνει;

2. Η Αγκάθα φτάνει στο σταθμό και βλέπει το τρένο να φεύγει. Τι θα κάνει;

3. Η Κλειώ είναι με τη μηχανή της και μένει από λάστιχο. Τι θα κάνει;

4. Ο Λάκης δεν ξέρει πώς δουλεύει το καινούργιο του dvd. Τι θα κάνει;

5. Είσαι στο πάρτι και ξαφνικά σου σχίζεται το παντελόνι. Τι θα κάνεις;

6. Φτάνεις με τα ψώνια σου στο ταμείο και βλέπεις ότι ξέχασες το πορτοφόλι σου. Τι θα κάνεις;

2. Соедините фразы, образуя предложения

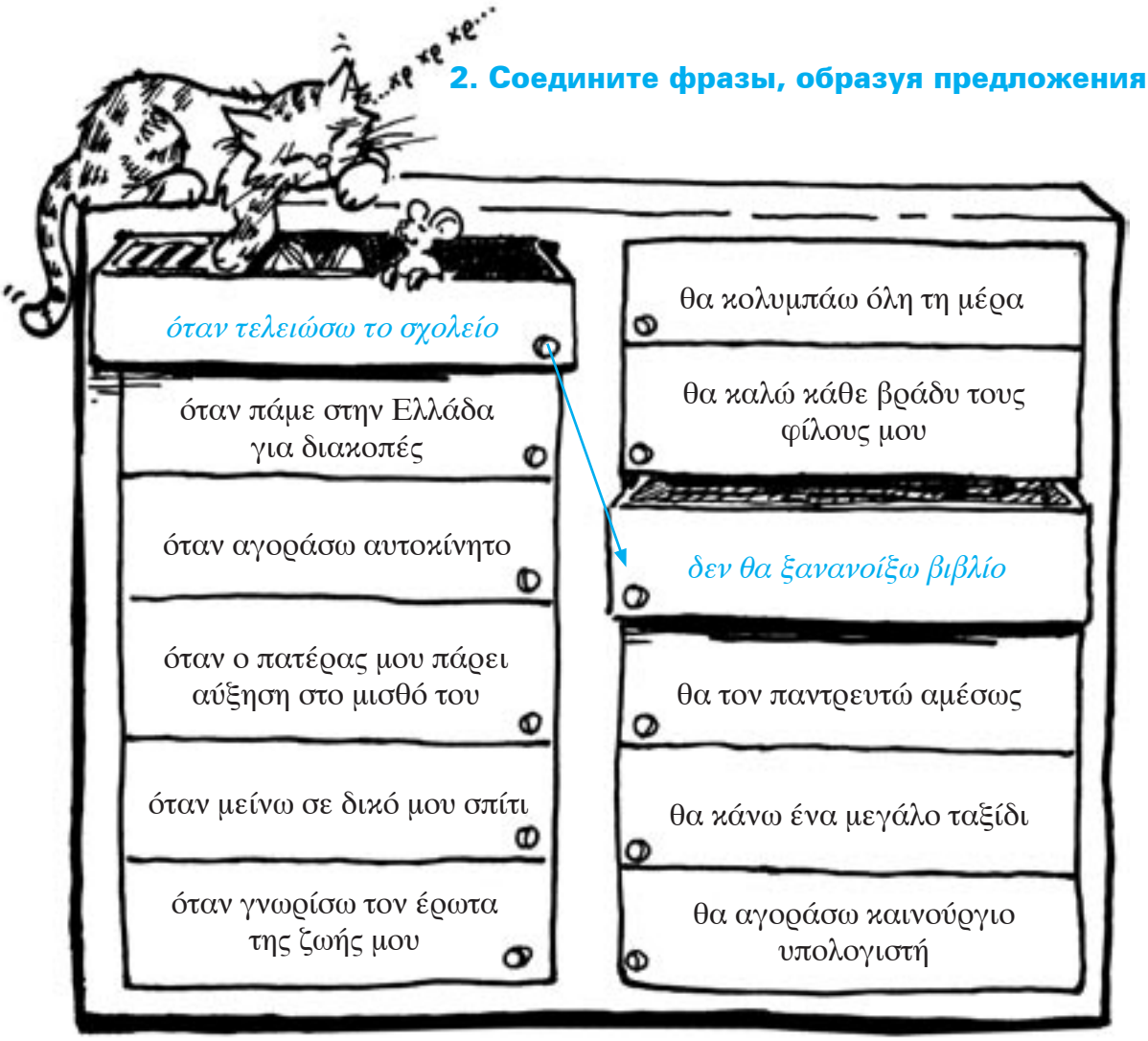

3. Что с вами случится до...?

Μέχρι το καλοκαίρι……
Μέσα στα επόμενα δύο χρόνια…..
Μέχρι το 2010…..

- τελειώνω το σχολείο
- χάνω πέντε κιλά
- μαθαίνω τέλεια ελληνικά
- γίνομαι διάσημος
- κάνω οικογένεια
- βρίσκω καλή δουλειά
- κερδίζει η ομάδα μου το πρωτάθλημα

Μέχρι το καλοκαίρι θα έχω βρει μια καλή δουλειά

15

Ρηματική άποψη

(Вид глагола)

Α. Θέματα και άποψη του ρήματος (Основы и вид глагола)

Глагольные формы в греческом языке образуются из двух основ – несовершенной и совершенной (см. Спряжение глаголов). В случае неправильных глаголов основы могут быть и различны между собой.

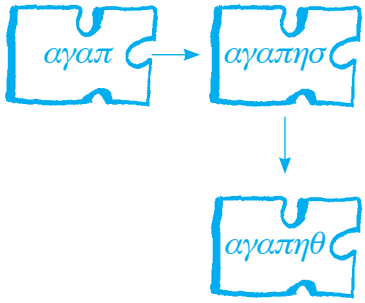

αγαπώ	*αγάπησα*
αγαπούσα	*θα/να αγαπήσω*
θα/να αγαπώ	*έχω/είχα/θα έχω αγαπήσει*
αγάπα	*αγάπησε (αγαπήσου)*
αγαπιέμαι	*αγαπήθηκα*
αγαπιόμουν	*θα/να αγαπηθώ*
θα/να αγαπιέμαι	*έχω/είχα/θα έχω αγαπηθεί*

Β. Χρήση συνοπτικών και μη συνοπτικών τύπων (Использование несовершенных и совершенных форм)

Совершенные формы представляют события в их целостности, не придавая значения внутренней структуре событий (напр. этапам их происхождения).

Έτρεξα / θα τρέξω / έχω τρέξει στο Μαραθώνιο

Несовершенная форма обращает внимание на внутреннюю структуру события: насколько событие происходит обычно

Τρέχω / έτρεχα / θα τρέχω πέντε χιλιόμετρα ***κάθε μέρα***

или длительно в данный период времени

Τρέχω / έτρεχα / θα τρέχω πέντε χιλιόμετρα για δυο ώρες ***χωρίς να σταματήσω***

• Адвербиальные фразы указывают на обычность или на длительность событий.

а. обычное

κάθε μέρα/ βδομάδα / χρόνο συχνά, τακτικά	*πήγαινα / θα πηγαίνω στον παππού μου*
από τη Δευτέρα από τον άλλο μήνα	*θα πηγαίνω στο γυμναστήριο*

б. длительное

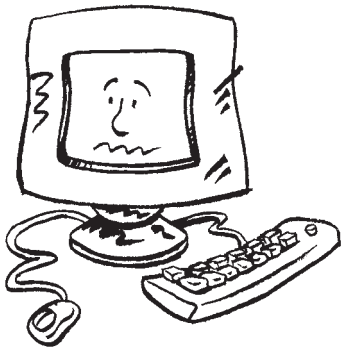

όλο το πρωί/ τη μέρα συνέχεια, διαρκώς	*παίζω / έπαιζα / θα παίζω στον υπολογιστή*
καθώς/ενώ/ την ώρα που όση ώρα	*έπαιζα στον υπολογιστή, άκουγα μουσική*

• Несовершенный вид глагола используется, когда событие происходит регулярно, и то при условии, что каждый раз, когда событие случается, оно не рассматривается отдельно от предыдущих, напр. если не подчеркивается точно, сколько раз происходит событие.

я ехал

*Πήγαινα στην Ελλάδα **κάθε καλοκαίρι** όταν ήμουνα μικρή*

я побывал

*Πήγα **πέντε φορές** στην Ελλάδα*

• В настоящем времени совершенная и несовершенная форма не разграничаются, независимо от того, происходит ли действительно событие в момент высказывания или происходит как обычно.

пишу

*Γράφω στον υπολογιστή **δύο ώρες κάθε μέρα***

пишу

*Γράφω στον υπολογιστή **τώρα**, δεν μπορώ να σου μιλήσω*

• Совершенный вид употребляется для образования совершенных времен (перфект, прошедшее совершенное, будущее совершенное), потому что совершенная основа указывает на то, что событие совершено.

*Έχω / είχα / θα έχω **φιλήσει** την Αγκάθα*

Б2. Ρηματική άποψη στα να- συμπληρώματα (Вид глагола в формах, которые вводятся через να-)

В зависимости от того, на что автор высказывания акцентирует, употребляется совершенный или несовершенный вид.

*Θέλω **να** με **πάρει** τηλέφωνο τώρα, αλλά…*
*Θέλω **να** με **παίρνει** τηλέφωνο κάθε μέρα, αλλά…*

С некоторыми глаголами и выражениями можно использовать только один из двух видов.

***Μου αρέσει** να βρέχει*
***Δεν βλέπω την ώρα** να βρέξει*

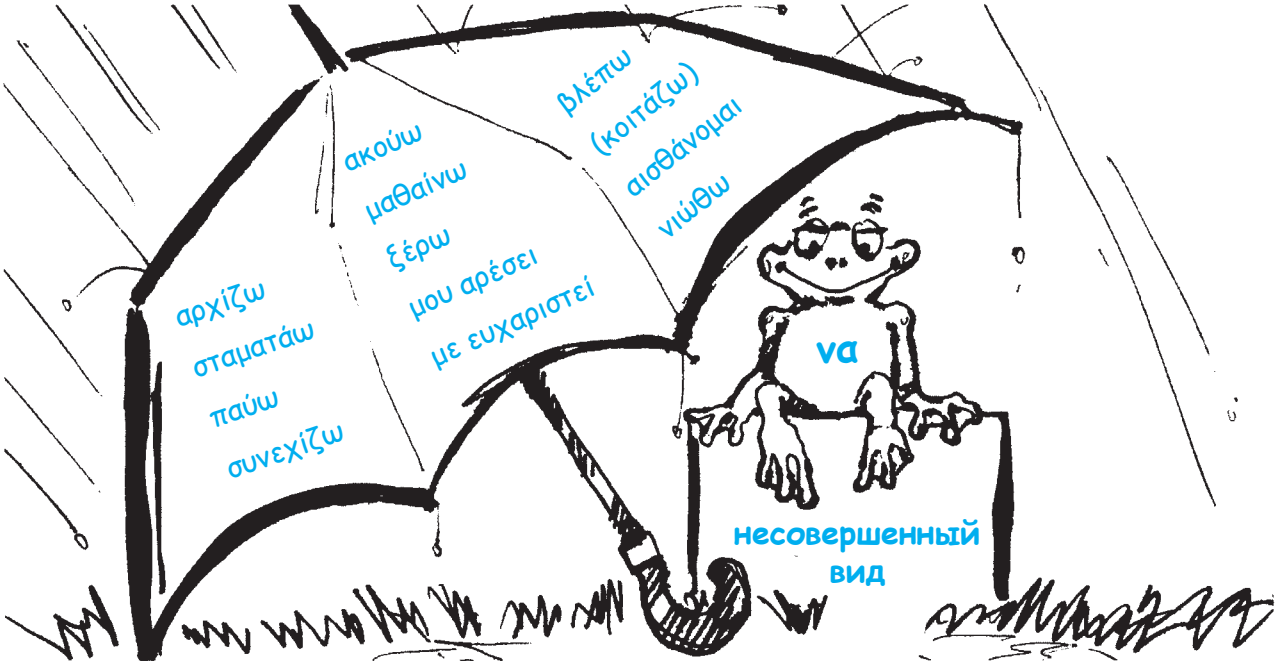

Μου αρέσει να βρέχει

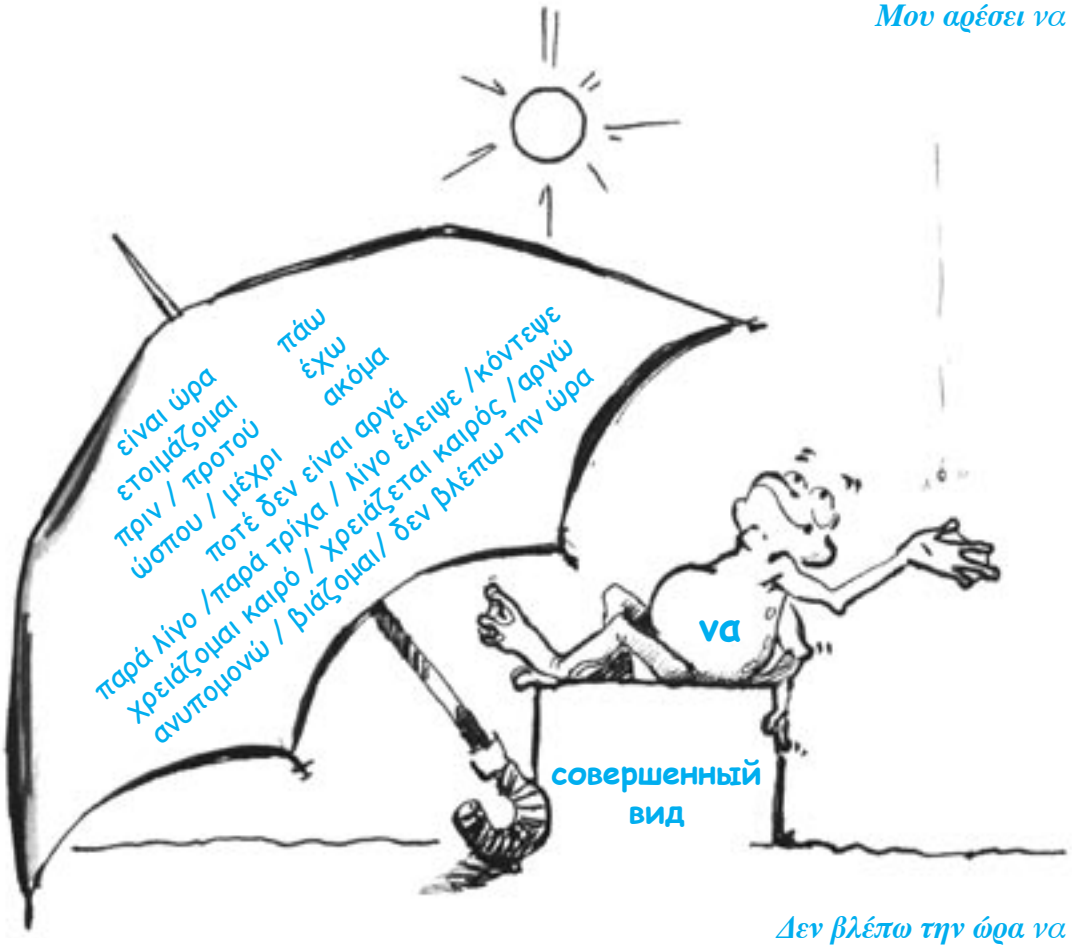

Δεν βλέπω την ώρα να βρέξει

УПРАЖНЕНИЯ

1. Выберите верную форму глагола. В некоторых случаях обе формы могут быть правильными.

Η περασμένη εβδομάδα ήταν πολύ δύσκολη για το Σαχίνη. Κάθε μέρα *δούλευε/δούλεψε* από το πρωί μέχρι το βράδυ. *Περνούσε/πέρασε* πολλές ώρες στο γραφείο πάνω από τα χαρτιά του γιατί *μελετούσε/μελέτησε* μία πολύ περίεργη υπόθεση. Πολλές φορές δεν *έτρωγε/έφαγε* το μεσημέρι, *έπινε/ήπιε* πολλούς καφέδες για να μη *νυστάζει/νυστάξει* και *κοιμόταν/κοιμήθηκε* ελάχιστες ώρες. Μερικές φορές μάλιστα *έμενε/έμεινε* στο γραφείο όλη τη νύχτα. Δεν *έβλεπε/είδε* καθόλου την Αγκάθα, η οποία ήταν πολύ στενοχωρημένη και *ανησυχούσε/ανησύχησε* για την υγεία του. Τελικά ο Σαχίνης *αρρώσταινε/αρρώστησε* και ο γιατρός του *έλεγε/είπε* ότι πρέπει να *αλλάζει/αλλάξει* τρόπο ζωής.

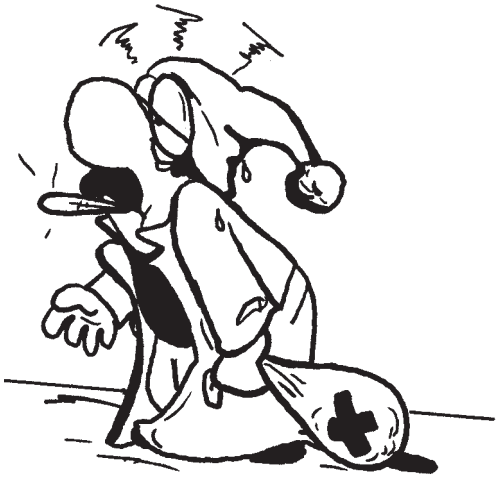

2. Какие решения взял Сахинис о будущем? Используйте подчеркнутые глаголы (см. упражнение 1)

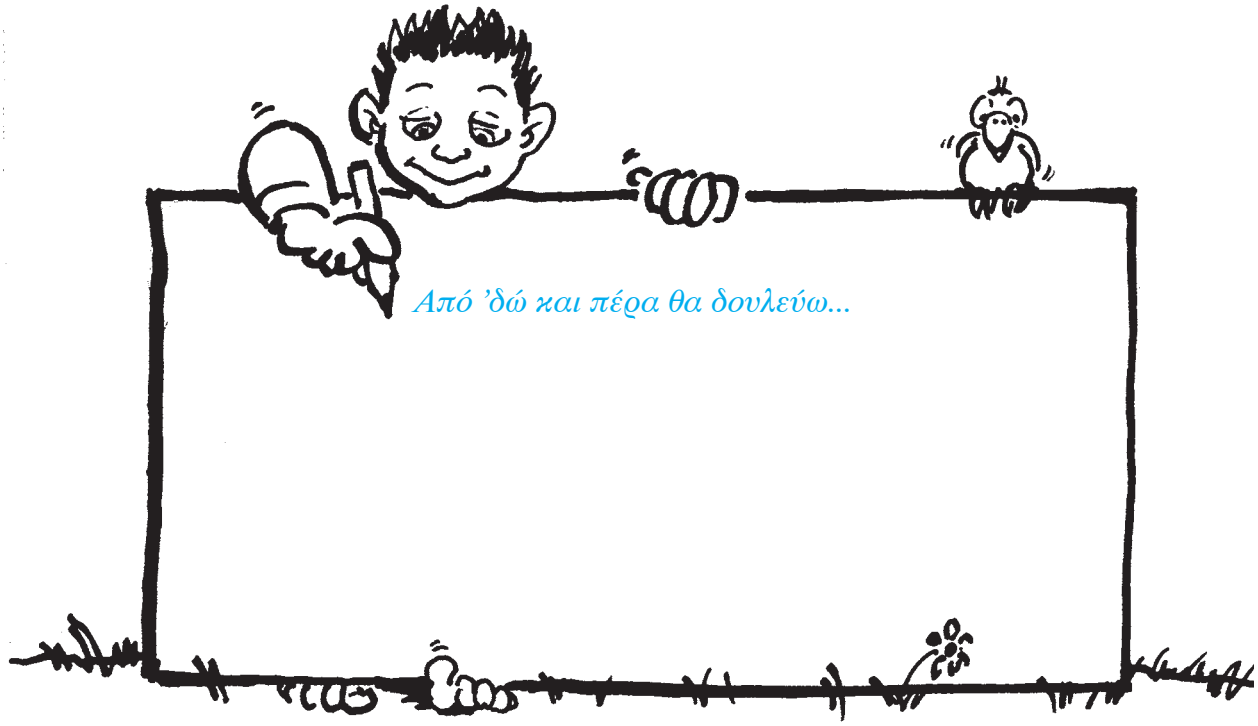

3. Агата рассказывает своей подружке, что поведение Сахиниса полностью изменилось. Заполните пропуски подходящими формами глаголов в скобках

"Καλά, Κλειώ μου
δεν θα το πιστέψεις! Ο Σαχίνης μου έγινε
άλλος άνθρωπος. Σήμερα το πρωί _____ (σηκώνομαι)
νωρίς νωρίς και _____ (ετοιμάζω) πρωινό και για τους
δυο μας. Ύστερα _____ (πηγαίνω) στο γραφείο αλλά
κάθε μία ώρα μου _____(τηλεφωνώ) να
μου _____ (λέω) πόσο
με_____ (αγαπάω)"

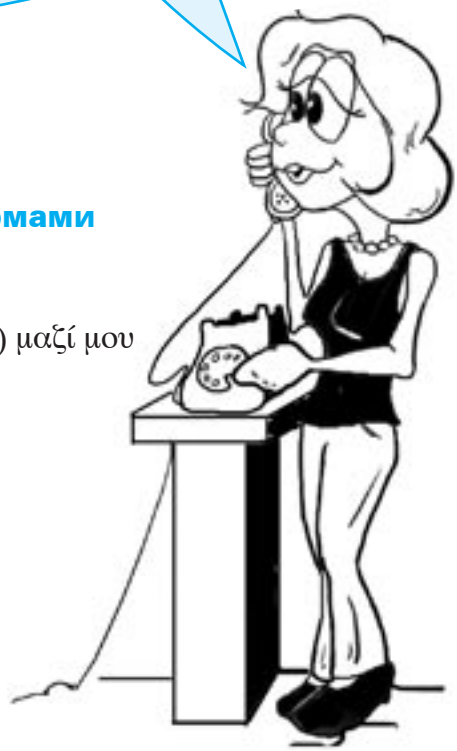

4. Заполните пропуски подходящими формами глаголов в скобках

1. Συνέχεια αποφεύγεις να _____ (βγαίνω) μαζί μου

2. Ο Σαχίνης τρέμει κάθε φορά που _____ (μπαίνω) σε αεροπλάνο

3. Η Αγκάθα συνεχίζει να _____ (μιλάει) στο τηλέφωνο

4. Για να _____ (απαντάω) κάποιος στην ερώτηση χρειάζεται σκέψη

5. Προτού _____ (αποφασίζω) πού θα πάω διακοπές, _____ (ρωτάω) τους γονείς μου

6. Έχει αρχίσει να _____ (υπάρχω) έντονο ενδιαφέρον για τα ελληνικά

7. Κάποια στιγμή ο νέος καλείται να _____ (παίρνω) τη ζωή στα χέρια του

8. Τα προβλήματα τον κάνουν να _____ (ξεπερνάω) τους φόβους του

16 Έγκλιση και Τροπικότητα

(Наклонение и модальность)

В дополнении к времени, глаголы и глагольные фразы могут также выражать модальность:

- уверенность
- готовность
- желание
- необходимость
- возможность/ вероятность

Ο Σαχίνης κοιμάται αργά κάθε βράδυ
Η Αγκάθα θέλει να ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο
Ο Λάκης πρέπει να αδυνατίσει
Ο Σαχίνης δεν είναι εδώ αυτή τη στιγμή αλλά μπορεί να γυρίσει/μάλλον θα γυρίσει σύντομα

- невозможность

Η Κλειώ δε θα παντρευόταν ποτέ τον Σαχίνη

Эти нюансы могут выражаться специальными грамматическими глагольными формами (наклонениями) или модальными выражениями (πρέπει, μπορεί, ίσως и т.д.). В греческом языке имеются три отдельные наклонения: изъявительное (Οριστική), сослагательное (Υποτακτική) и повелительное (Προστακτική). Разграничение форм повелительного наклонения от изъявительного (см. Времена) производится по окончаниям. С другой стороны, формы сослагательного наклонения двусоставны, то есть перед глаголом ставятся частицы (обычно να, ας).

Α. Προστακτική
(Повелительное наклонение)

В греческом языке, также как и в русском, существует отдельное наклонение, которым выражается приказ и которое имеет отдельные окончания.

Πρόσεχε τα λόγια σου!
Βγες από το μπάνιο!

Образование

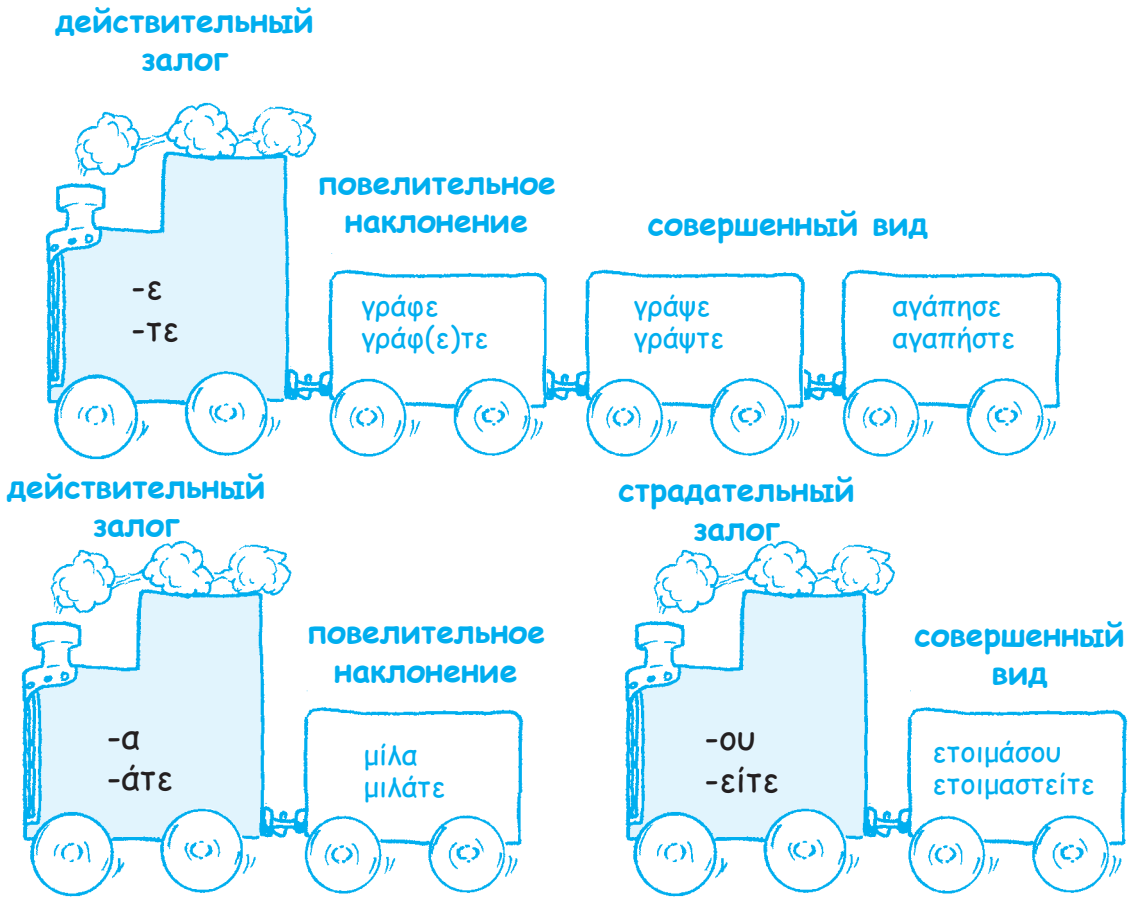

• Повелительное наклонение действительных глаголов, как γράφω и μιλάω, имеет две формы: γράφε / μίλα (от несовершенной основы) и γράψε / μίλησε (от совершенной основы). Формы γράφε или μίλα обычно употребляются для выражения регулярности или длительности и представляют скорее совет, чем прямой приказ.

Γράφε κάθε καινούρια λέξη που μαθαίνεις για να την θυμάσαι καλύτερα
Μίλα ελληνικά όσο πιο συχνά μπορείς

• Страдательные глаголы, как ετοιμάζομαι, образуют повелительное наклонение на -ου / είτε от совершенной основы. Форма единственного числа содержит действительную совершенную основу (ετοιμασ-), а форма множественного числа - страдательную совершенную основу (ετοιμαστ-).

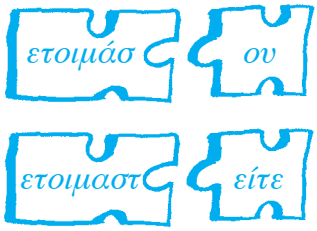

• Глаголы спряжения Б2 не имеют отдельных несовершенных форм.
• Окончания –α, -άτε (αγάπα, αγαπάτε) обычно появляются с глаголами спряжения Б1. Существуют также другие формы, употребляемые в разговорной речи, как напр. τρέχα, φεύγα, ανέβα, κατέβα (спряжение А) и οδήγα, τηλεφώνα, συ(γ)χώρα (спряжение Б2).
• Небольшая группа глаголов (μπαίνω, βγαίνω, βλέπω, λέ(γ)ω, πίνω, βρίσκω) образует действительные формы совершенного залога повелительного наклонения другим способом. То же самое относится к глаголу έρχομαι: έλα, ελάτε.

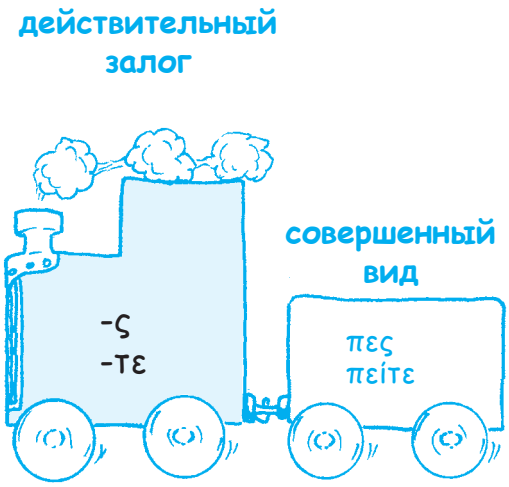

Έκφραση απαγόρευσης (Выражение запрещения)

В греческом языке запрещение выражается отрицательной частицей μη и соответственной να- формой.

Η Αγκάθα θα ήθελε από το Σαχίνη ***να μη φωνάξει*** *και* ***να μη μιλά*** *έτσι.*
Του λέει: ***Μη φωνάξεις!***
Μη μιλάς έτσι!

Дополнительно мы можем использовать структуру с να (сослагательное наклонение) с повелительным значением.

Να μη φωνάξεις!
Να μη μιλάς έτσι!

Использование

Повелительное наклонение употребляется, прежде всего, для выражения приказов. Приказы, тем не менее, могут быть выражены и формами сослагательного наклонения (см. сослагательное наклонение).

Μια μέρα μετά από σκληρή δουλειά ο Σαχίνης γύρισε σπίτι όλο νεύρα και άρχισε να φωνάζει στην Αγκάθα:
Σταμάτα να με κοιτάς έτσι!
Σκέψου και μένα, επιτέλους!
Κλείσε την τηλεόραση!

Вежливая просьба

Формы повелительного наклонения являются не единственным средством выражения приказов. Существует ряд способов дать вежливый или косвенный приказ. Здесь они даны в нисходящем порядке прямости.

А. положительные формы повелительного наклонения

Κλείσε την τηλεόραση!
Κλείσε την τηλεόραση, σε παρακαλώ!
(Για) Κλείσε λίγο/λιγάκι την τηλεόραση (σε παρακαλώ)!

Б. отрицательный вопрос

Δεν κλείνεις την τηλεόραση (σε παρακαλώ);
Δεν κλείνεις λίγο/λιγάκι την τηλεόραση σε παρακαλώ;

В. вопрос

Μπορείς (σε παρακαλώ) να κλείσεις την τηλεόραση;
(Μήπως) Θα μπορούσες / Σου είναι εύκολο να κλείσεις την τηλεόραση;
Μήπως θα ήταν δυνατόν να κλείσετε την τηλεόραση;

Советы

Повелительное наклонение может также употребляться для формулирования советов, наравне с вопросами и выражениями, как «καλό θα ήταν».

Ο Σαχίνης πρέπει να ξεκουραστεί και να χαλαρώσει. Η Αγκάθα του λέει να κάνει ένα ζεστό μπάνιο:
Κάνε ένα ζεστό μπάνιο!
(Γιατί) Δεν κάνεις ένα ζεστό μπάνιο;
Μήπως να κάνεις ένα ζεστό μπάνιο;
Μήπως να έκανες ένα ζεστό μπάνιο;
Καλό θα ήταν να κάνεις ένα ζεστό μπάνιο!

Указания / инструкции

Повелительное наклонение, как и изъявительное наклонение настоящего времени, употребляется для указаний или инструкций.

Πήγαινε ευθεία και στο δεύτερο δρόμο στρίψε δεξιά
Πηγαίνεις ευθεία και στο δεύτερο δρόμο στρίβεις δεξιά

УПРАЖНЕНИЯ

1. Наиболее частые приказы ежедневности: образуйте повелительное наклонение следующих глаголов

1. (κοιμάμαι/ κοιμήθηκα) _____, παιδί μου!
2. (ντύνομαι/ ντύθηκα) _____γρήγορα!
3. (εξηγούμαι/ εξηγήθηκα) _____ πιο καθαρά!
4. (ετοιμάζομαι/ ετοιμάστηκα) _____ πιο γρήγορα!
5. (λέω/ είπα) _____ μου τι θέλεις!
6. (πίνω/ ήπια) _____ το γάλα σου αμέσως!
7. (μιλάω) _____ πιο δυνατά! Δεν σε ακούω
8. (περνάω) _____ μια μέρα από το γραφείο!
9. (βγάζω/ έβγαλα) _____ τα σκουπίδια!
10. (γράφω/ έγραψα) _____ τι χρειαζόμαστε από το σουπερμάρκετ!

2. О чем просит Агата Сахиниса?

Η Αγκάθα ζητάει από το Σαχίνη

- να μην πετάει τα ρούχα του στο πάτωμα

  Μην πετάς τα ρούχα σου στο πάτωμα
- να μην ανοίγει την εφημερίδα του στο τραπέζι

_____

- να μην αφήνει το ψυγείο ανοιχτό

_____

- να μην τρώει στο σαλόνι

_____

- να μην κοιμάται με τα παπούτσια

_____

3. Преобразуйте следующие прямые приказы в вежливые просьбы:

Πώς ο Σαχίνης θα ζητήσει ευγενικά από την Αγκάθα:

α. Φτιάξε μου έναν καφέ!

β. Ξύπνα με σε μια ώρα!

γ. Σκέψου πού θα πάμε το βράδυ!

δ. Δες αν έχουμε κανένα γράμμα!

4. Как вы посоветоветовали бы Сахинису выполнить следующие действия?

• να ακούσει μουσική

• να φάει μια σοκολάτα

• να κοιμηθεί νωρίς

5. Дайте указания Сахинису, как найти дорогу к ресторану

Μετά από τη δύσκολη μέρα που πέρασαν, ο Σαχίνης αποφασίζει να βγάλει έξω την Αγκάθα για φαγητό σε ένα μικρό και ήσυχο εστιατόριο κάπου στην εξοχή. Βοηθάω το Σαχίνη να βρει το δρόμο στο χάρτη.

Следующие глаголы помогут вам:

πηγαίνω / προχωράω ευθεία
στρίβω δεξιά /αριστερά
περνάω το δικαστήριο / τον κινηματογράφο
συνεχίζω για 2 χιλιόμετρα
φτάνω / στο γήπεδο
σταματάω

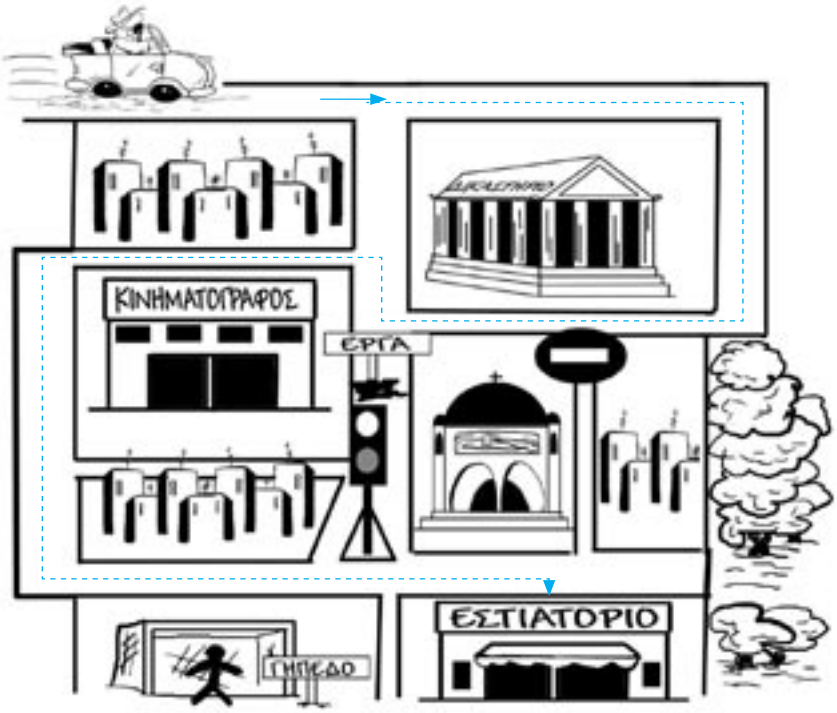

Πήγαινε / Πηγαίνεις ευθεία και στο δεύτερο δρόμο...

Б. Υποτακτική (Сослагательное наклонение)

Глагольная форма, которая обычно содержит να, традиционно называется сослагательным наклонением (Υποτακτική) и используется в различных случаях. Вообще, она представляет глагольное действие как желанное, ожидаемое, намеренное и т.д.

*Η Κλειώ πρέπει **να διαβάσει** αλλά θέλει **να πάει** σινεμά*

Образование

В несовершенном виде сослагательное наклонение содержит частицу να и форму соответствующего залога изъявительного наклонения настоящего времени.

να + настоящее время

να αγαπάω **действительный залог**
να αγαπιέμαι **страдательный залог**

Формы совершенного вида содержат να и глагольную форму, которая не может существовать отдельно от να (или ας). Эта форма происходит от совершенной основы глаголов обоих залогов (αγαπησ- / αγαπηθ-). Действительный залог сослагательного наклонения принимает окончания варианта 1, а страдательный – варианта 2.

να *αγαπήσ* *ω* **действительный залог**

να *αγαπηθ* *ώ* **страдательный залог**

действительный залог

-ω
-εις
-ει
-ουμε
-ετε
-ουν(ε)

να αγαπήσω
να αγαπήσεις
να αγαπήσει
να αγαπήσουμε
να αγαπήσετε
να αγαπήσουν(ε)

страдательный залог

-ώ
-είς
-εί
-ούμε
-είτε
-ούν(ε)

να αγαπηθώ
να αγαπηθείς
να αγαπηθεί
να αγαπηθούμε
να αγαπηθείτε
να αγαπηθούν(ε)

Как видно, формы совершенного вида совпадают морфологически с формами будущего времени.

Формы совершенного вида сослагательного наклонения содержат частицу να и те же формы, что и перфект в обоих залогах.

να+настоящее совершенное время
να έχω αγαπήσει **действительный**
να έχω αγαπηθεί **страдательный**

• Отрицание сослагательного наклонения принимает частицу μην (вместо δεν), которая ставится после частицы и перед глагольной формой.

*να **μην** μιλάω / να **μην** κοιμηθώ*

• Использование совершенного или несовершенного вида зависит от автора высказывания.

Θέλω να με πάρει τηλέφωνο τώρα, αλλά…
Θέλω να με παίρνει τηλέφωνο κάθε μέρα, αλλά…

Тем не менее, некоторые глаголы и фразы существуют в сослагательном наклонении только в одном виде (см. Вид глагола).

Использование

1. Когда употребляется с частицей να, глагольная форма сослагательного наклонения может:
а. употребляться независимо в главном предложении, выражая:
• желание

«Να ζήσετε, να κάνετε πολλά παιδιά και να είστε ευτυχισμένοι!» ευχήθηκαν όλοι οι καλεσμένοι στο Σαχίνη και την Αγκάθα

• требование или приказ

Να προσπαθήσεις λίγο περισσότερο!

В этом случае сослагательное наклонение используется вместо повелительного, потому что формы повелительного наклонения нет (напр. для страдательного несовершенного вида) или потому что при этом приказ звучит вежливее и мягче. Сослагательное наклонение также служит для выражения приказа в третьем лице.

Ο Σαχίνης να παρουσιαστεί στον αρχηγό αμέσως!

• просьбу о разрешении

Θέλετε να με ρωτήσετε τίποτε άλλο ή να φύγω τώρα;

• разрешение

Να φύγεις, είσαι ελεύθερος

б. употребляться в дополнительных предложениях, в которых глаголы выражают: желание, стремление, намерение, способность, возможность, вероятность и т.д. - θέλω / εύχομαι / ελπίζω / σκοπεύω / σκέφτομαι.

Ο Σαχίνης θέλει να λύσει το μυστήριο των κλεμμένων πινάκων

2. Форма сослагательного наклонения может также употребляться с частицей ας вместо να, но только в случае главного предложения (см. а. выше).

Ας βρέξει επιτέλους!
Ας πάμε μια βόλτα!

3. В некоторых случаях глагольная форма может использоваться без частиц να или ας. Это обычно для:

а. запрещений (отрицательных приказов) *Μην κουνηθεί κανείς!*

б. после наречий πριν и ίσως *Πριν πυροβολήσει, τον κοίταξε στα μάτια*
Ίσως προλάβει ο Σαχίνης

в. после όποιος / όποτε / όπου / όπως *Όποιος κουνηθεί την έβαψε!*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Заполните подходящими глагольными формами

Ο Σαχίνης θέλει _____ (μαγειρεύω) για την Αγκάθα. Αποφάσισε _____ (φτιάχνω) κρητικό πιλάφι. Πρώτα όμως πρέπει _____ (βλέπω) τι χρειάζεται. Σκέφτεται _____ (τηλεφωνώ) στην Κλειώ αλλά τελικά προτιμά _____ (διαβάζω) το Μεγάλο Οδηγό Μαγειρικής. Αρχίζει _____ (κόβω) το κρέας σε μικρά κομματάκια και το βάζει _____ (βράζω). Πριν _____ (ρίχνω) το ρύζι στην κατσαρόλα, χτυπάει το τηλέφωνο. Είναι η Αγκάθα και θέλει_____του_____ (λέω) ότι έχει πολλή δουλειά και ίσως _____ (μένω) στο γραφείο μέχρι αργά…

Τι μπορεί να κάνει τώρα ο Σαχίνης; Συνέχισε την ιστορία

2. Клио не может решить, что делать вечером. Используйте данные глаголы, чтобы описать ее дилемму

μένω σπίτι, βγαίνω έξω
- πάω με τα πόδια, παίρνω τη μηχανή
- παίρνω το κινητό μαζί μου, το αφήνω σπίτι
- βγαίνω μόνη, παίρνω το Λάκη τηλέφωνο
- βάφομαι, δεν βάφομαι
- πάω για καφέ, βλέπω ταινία

Να μείνω σπίτι ή καλύτερα να βγω έξω;

Ας βγω έξω κι απόψε

Τι νομίζεις ότι αποφασίζει τελικά;

3. Ответьте сами на вопросы

1. Τι σκέφτεσαι να κάνεις το σαββατοκύριακο;
2. Τι θέλεις να κάνεις το καλοκαίρι στις διακοπές;
3. Τι σου άρεσε να κάνεις όταν ήσουν πιο μικρός;

Β. Έκφραση ευχής, δυνατότητας / πιθανότητας, αναγκαιότητας (Выражение желания, возможности / вероятности, необходимости)

Ευχή (желание)

Желание, которое относится к будущему, выражается сослагательным наклонением (то есть сложными формами с να, ας). Частица να часто подкрепляется μακάρι, αχ και или более длинными выражениями (напр. Παναγία μου, ας ήταν να...).

Μακάρι να έρχεται *πάντα στην ώρα της η Αγκάθα!*
Αχ και να έρθει *σήμερα η Αγκάθα!*
Ας έχει φτάσει *τώρα στο αεροδρόμιο!*

Желания, выполнение которых считается мало вероятным, выражаются прошедшим несовершенным (παρατατικός) или прошедшим совершенным временем (υπερσυντέλικος), когда идет речь о прошедших фактах. Эти структуры вводятся частицами να, ας.

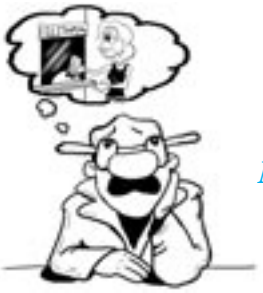

Να είχε θυμηθεί *να κλείσει εισιτήριο για το ταξίδι η Αγκάθα!*
Ας με έπαιρνε *μαζί του ο Σαχίνης στο ταξίδι!*

В обоих случаях отрицание выражается через μην.

Μακάρι να μη φύγει *η Αγκάθα!*
Ας μην αργούσε *σήμερα τόσο πολύ ο Λάκης!*

Δυνατότητα / πιθανότητα (Возможность / вероятность)

Частица будущего времени θα выражает также вероятность. Автор высказывания считает, что глагольное действие вероятно случилось, случается или случится. В этом случае θα имеет то же значение, что и μάλλον (δεν) / ίσως / μπορεί να, и может замещаться этими словами.

Θα έχετε δει *-φαντάζομαι- την Κλειώ να χορεύει*
Θα έχει κάνει *μαθήματα χορού*

Частица θα употребляется также с формами прошедшего времени (прошедшего несовершенного, прошедшего и прошедшего совершенного) и тогда выражает разные степени вероятности, согласно мнению автора высказывания.

__Θα έχασε__ τα κλειδιά της, γι' αυτό δεν μπορεί να ανοίξει
__Θα είχε κοιμηθεί__ όταν εσύ μπήκες μέσα

Ο Λάκης __θα έτρωγε__ όλο το αρνί μόνος του!

Нельзя путать безличную фразу μπορεί να (=ίσως, μάλλον) с личной фразой μπορώ να (=είμαι ικανός να).

Ο Σαχίνης μπορεί να βρει τον κλέφτη
= а.Сахинис, может быть, найдет...
б. Сахинис может (способен) найти...

Глагольные формы прошедшего времени с θα (обычно θα μπορούσα, -ες и т.д., θα ήθελα, -ες и т.д.) употребляются и как вежливый приказ или косвенное выражение желания/ намерения.

__Θα μπορούσες__ να κλείνεις την πόρτα κάθε φορά που μπαίνεις μέσα;
__Θα πήγαινα__ ευχαρίστως διακοπές μαζί σου, Αγκάθα!

Для отрицания используется δεν.

__Δεν θα έφυγαν__ ακόμη. Ακούω την Αγκάθα να παίζει πιάνο

Главные предложения с глагольными формами с θα часто сочетаются с дополнительными предложениями с глагольными формами с αν (см. Условные предложения).

__Θα θύμωνε__ με την Κλειώ ο Σαχίνης, αν ήξερε ότι πήρε τους δίσκους του χωρίς να τον ρωτήσει
__Θα έφτασε__ κιόλας (__Θα φτάνει__ τώρα) στο Λονδίνο η Αγκάθα, αν το αεροπλάνο δεν είχε καθυστέρηση

В вопросах возможность может также выражаться глагольными формами с να.

__Να πρόλαβε__ το τρένο ο Σαχίνης;

Αναγκαιότητα (Необходимость)

Необходимость выражается чаще всего безличным глаголом πρέπει, вводящим предложения в сослагательном наклонении.

необходимо

***Πρέπει** να κάνουμε συχνά διακοπές*

должен

*Ο Λάκης **πρέπει** να κάνει δίαιτα*

Насколько это вероятно?

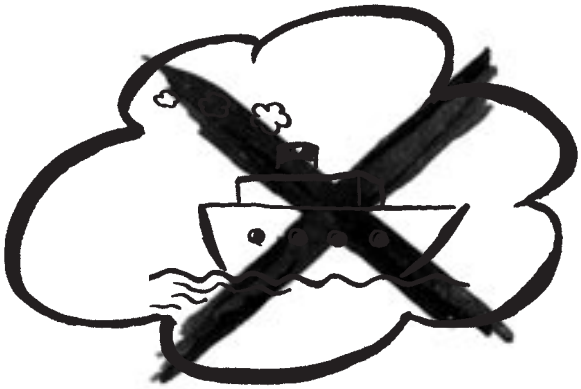

*Μακάρι **να είχε έρθει** το πλοίο στην ώρα του*
(невозможно)

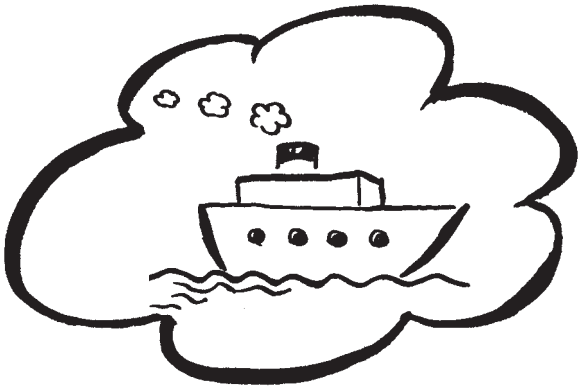

*Μακάρι **να ερχόταν** το πλοίο στην ώρα του*
(может и возможно)

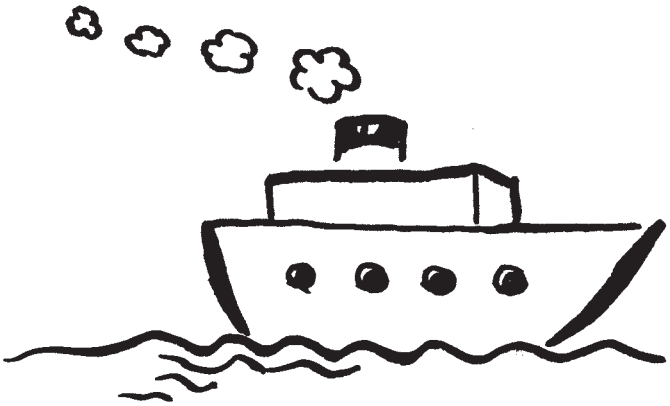

*Μακάρι **να έρθει** το πλοίο στην ώρα του*
(вполне возможно)

Το πλοίο μπαίνει στο λιμάνι στην ώρα του
(сейчас)

УПРАЖНЕНИЯ

1. Ответьте, может ли желание осуществиться или нет. Поставьте √ в соответствующей графе

	может выполниться	выполнение невероятно
Μακάρι να 'χα έρθει πέρσι στο νησί!		√
1. Να ήμασταν πλούσιοι και να ταξιδεύαμε συνέχεια!		
2. Μακάρι να φτάσουμε κι εμείς τα χρόνια σου παππού!		
3. Αχ και να είχα προσέξει!		
4. Αχ και να τον συναντούσαμε μια στιγμούλα!		
5. Να μην ξαναζήσεις τέτοια λαχτάρα!		

2. Найдите соответствующие предложения

Διάβασε πολλές φορές το κείμενο

Είχαν ακόμη χρόνο να το σκεφτούν

Δεν μοίρασες σωστά το φαγητό

Δεν ακολούθησε τις οδηγίες

Κλαίει απαρηγόρητη

Αυτό το πρόσωπο το έχω ξαναδεί κάπου

Θα είχε φτάσει ευκολότερα

Θα είναι κάποιος γνωστός τραγουδιστής

Θα το έχει μάθει απ' έξω τώρα πια

Θα είδε κάτι φοβερό

Δεν θα έφευγε και το άλλο πρωί δα!

Θα έφτανε για όλους και θα περίσσευε

3. Формулируйте желание в следующих ситуациях (на греческом языке)

1. Ваш друг хочет купить велосипед, но у него нет денег.

_____

2. Ваша сестра слушает всегда хард рок.

_____

3. Вы никогда не были на о. Таити.

_____

4. Ваша мама продолжает жаловаться на ваши плохие отметки.

_____

5. Вы получили возможность доказать, как хорошо играете в баскетбол.

_____

6. Ваш лучший друг переезжает в другой город.

_____

4. Скажите, если второе предложение отвечает первому в каждой паре предложений

Θα τα 'χε κλείσει τα εβδομήντα ο μπαρμπ'-Αντώνης
Μπορεί να ήταν και εβδομήντα δύο __ДА____

Θα έχτιζε το σπιτάκι του στη θάλασσα. Έτσι έλεγε, μα δεν πρόλαβε
Έχει ένα σπιτάκι κοντά στη θάλασσα _____

Τέτοια ώρα αύριο το απόγευμα θα κολυμπάμε στη θάλασσα του Φοίνικα
Σήμερα είμαστε ακόμη στην Αθήνα _____

Θα κρύφτηκαν πίσω από τα δέντρα
Ψυχή δε φαίνεται τριγύρω _____

Δεν θα είχαν καταφέρει να βρουν εισιτήρια για τη συναυλία
Βρήκαν μόνο με τη δική μου βοήθεια _____

Στις επτά θα περνούσαν από δω
Είναι κιόλας έξι και τέταρτο, άρα δεν θα έρθουν _____

Θα σε είχα βοηθήσει
Μου το ζητάς; _____

17 Χρήση της παθητικής

(Использование страдательного залога)

Α. Ενεργητική → Παθητική Σύνταξη
(Действительные → страдательные конструкции)

В страдательных конструкциях глагольная форма действительного залога переходит в страдательный, дополнение действительного глагола становится подлежащим страдательной конструкции, и подлежащее действительной конструкции может или опуститься, или перейти в предложную группу, которая вводится предлогом από (именная группа действующего лица).

Ο παππούς του Σαχίνη ***έχτισε*** *το σπίτι στο χωριό*

Το σπίτι στο χωριό ***χτίστηκε*** *από τον παππού του Σαχίνη*

Β. Χρήση Παθητικής
(Использование страдательного залога)

Страдательные конструкции употребляются в греческом языке, когда не обязательно указывать действующее лицо для выражения результата глагольного действия. В предложении (α) фокус поставлен на то, что у Лакиса нет денег, а в предложении (β) – на лицо, которое ответственно за положение Лакиса.

Οι δουλειές δεν πάνε καλά και

α) ο Λάκης δεν έχει πληρωθεί ακόμη…
β) ο Σαχίνης δεν έχει πληρώσει το Λάκη ακόμη…

В предложении (1) действующее лицо (родители Лакиса) не упоминается, потому что оно не важно или потому что подразумевается.
В предложении (2), наоборот, в именной группе действующего лица содержится конкретная информация (από φτωχούς γονείς).

1. Ο Λάκης γεννήθηκε το 1985

2. Ο Λάκης γεννήθηκε από φτωχούς γονείς

B. Значение „мочь + страдательный инфинитив"

Глаголы страдательного залога в несовершенном виде могут иметь значение „мочь + страдательный инфинитив".

Αυτό το παντελόνι πλύθηκε στους 40° C
→ Κάποιος έπλυνε το παντελόνι στους 40° C
Αυτό το παντελόνι πλένεται στους 40° C
→ Αυτό το παντελόνι μπορεί να πλυθεί στους 40° C

Το σπίτι κρύβεται από ένα ψηλό τοίχο
→ Ένας ψηλός τοίχος κρύβει το σπίτι

Ο βήχας και ο έρωτας δεν κρύβονται
→ Δεν μπορεί να κρύψει κανείς το βήχα και τον έρωτα

Окончания (-ω или -μαι и т.д.) указывают на залог глагола, то есть действительный или страдательный. В русском языке страдательный залог выражается частицей -ся или страдательными причастиями.

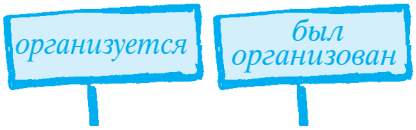

Η ληστεία οργανώνεται / οργανώθηκε με κάθε λεπτομέρεια

УПРАЖНЕНИЯ

1. В следующих предложениях действующее лицо в страдательных конструкциях не упоминается. Вы можете догадаться?

1. Η αστυνομία και ο Σαχίνης έψαχναν χρόνια για τον κλεμμένο πίνακα. Όσες προσπάθειες και αν έκαναν, **ο πίνακας δεν είχε βρεθεί ακόμη**

2. Οι γονείς του Σαχίνη πάντα ονειρεύονταν ένα σπίτι στο χωριό. Τελικά κέρδισαν το λαχείο και **το σπίτι χτίστηκε** μέσα σε λίγους μήνες

3. Παρά τις προσπάθειες του λιμενικού, **το πλοίο βυθίστηκε** από την κακοκαιρία

4. Μας τηλεφώνησαν τα μεσάνυχτα ότι ο παππούς μου αισθάνθηκε άσχημα και **έχει μεταφερθεί** στο νοσοκομείο

2. Заместите страдательные конструкции действительными там, где это возможно

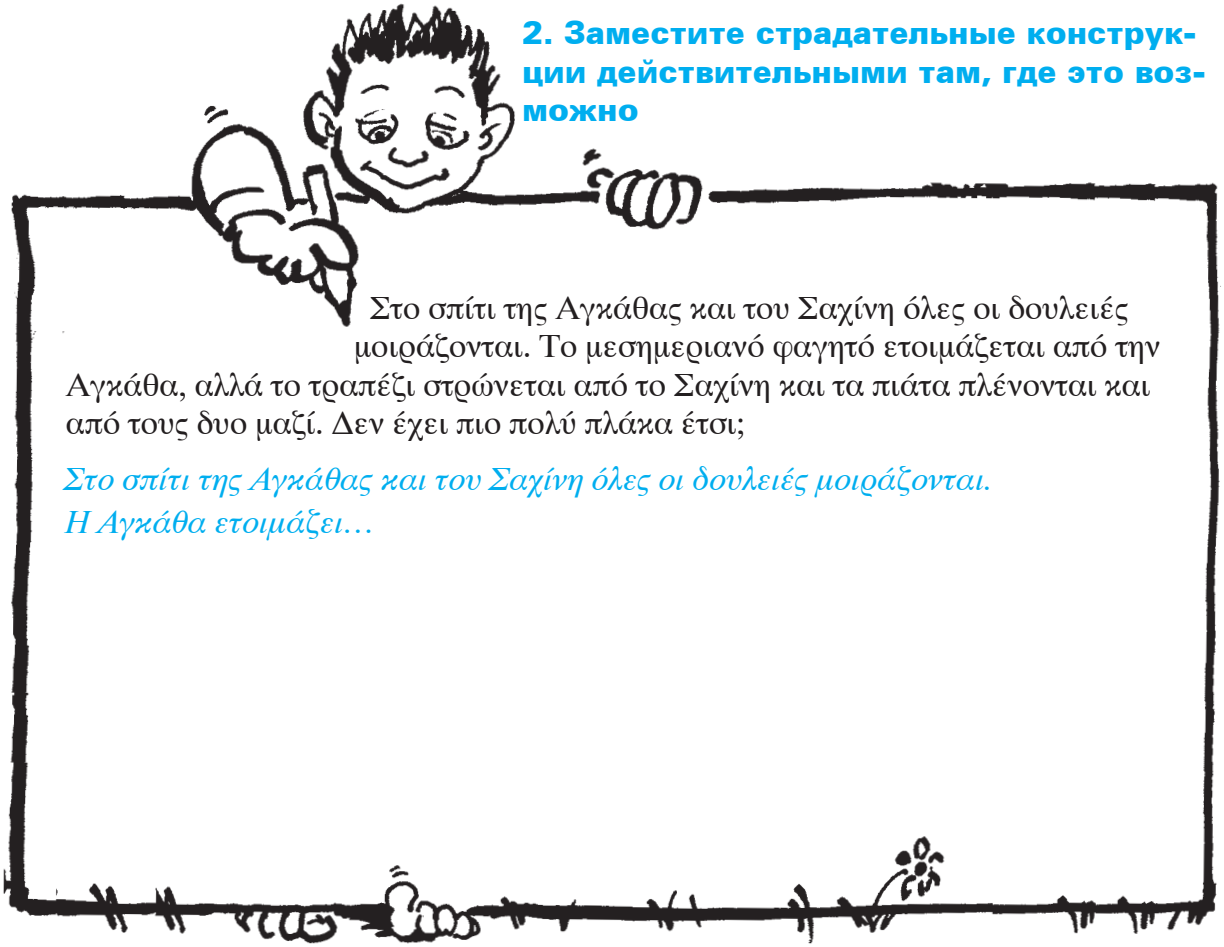

Στο σπίτι της Αγκάθας και του Σαχίνη όλες οι δουλειές μοιράζονται. Το μεσημεριανό φαγητό ετοιμάζεται από την Αγκάθα, αλλά το τραπέζι στρώνεται από το Σαχίνη και τα πιάτα πλένονται και από τους δυο μαζί. Δεν έχει πιο πολύ πλάκα έτσι;

Στο σπίτι της Αγκάθας και του Σαχίνη όλες οι δουλειές μοιράζονται.
Η Αγκάθα ετοιμάζει…

3. Найдите предложения, в которых глаголы страдательного залога имеют значение „может быть сделано”?

Το φαγητό που έφτιαξες χθες δεν τρωγόταν!
=*Κανένας δεν μπορούσε να το φάει*

1. Τέτοια λόγια δεν λέγονται τέτοιες ώρες

2. Ο γείτονάς μας λέγεται Ερατοσθένης

3. Το νερό της λίμνης δεν πίνεται

4. Το γραπτό σου έχει τόσες πολλές μουντζούρες που δεν θα διαβάζεται

5. Κάθε χρόνο καταστρέφονται χιλιάδες δέντρα

4. Преобразуйте предложения подобно примеру

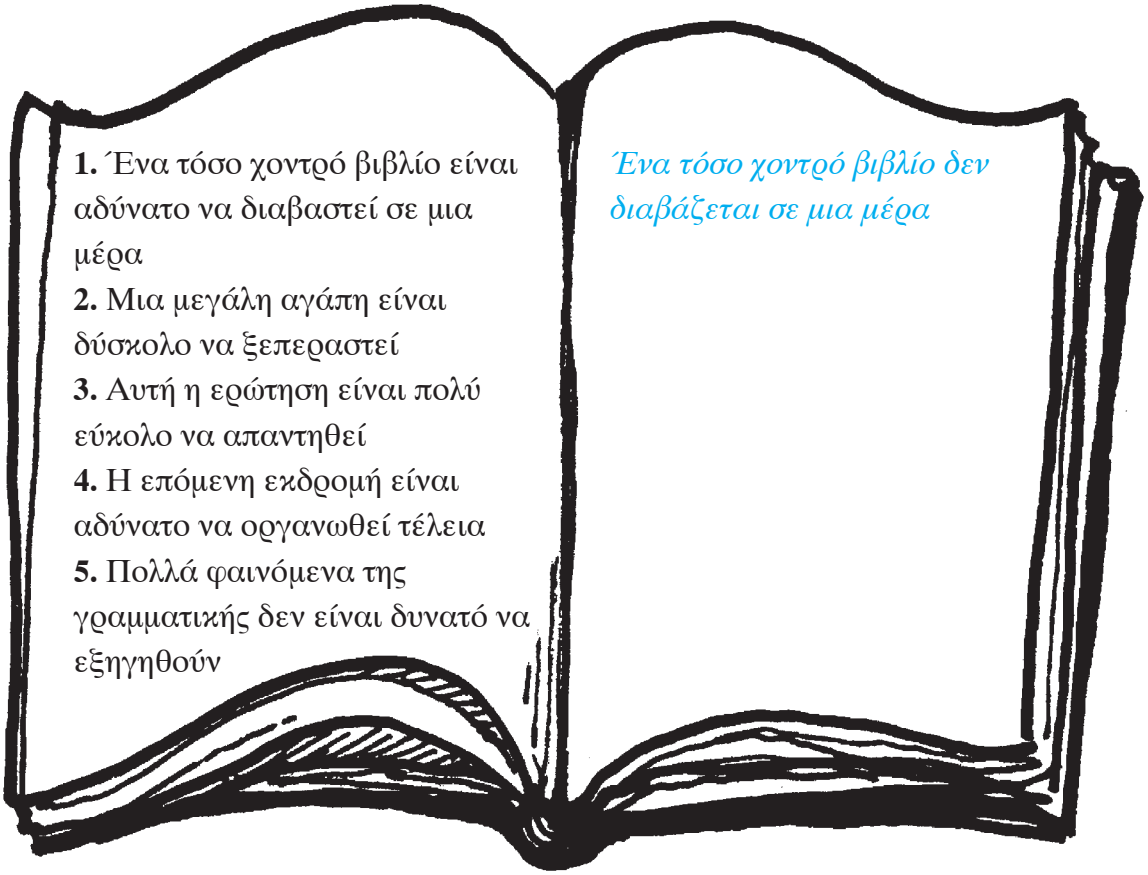

1. Ένα τόσο χοντρό βιβλίο είναι αδύνατο να διαβαστεί σε μια μέρα
2. Μια μεγάλη αγάπη είναι δύσκολο να ξεπεραστεί
3. Αυτή η ερώτηση είναι πολύ εύκολο να απαντηθεί
4. Η επόμενη εκδρομή είναι αδύνατο να οργανωθεί τέλεια
5. Πολλά φαινόμενα της γραμματικής δεν είναι δυνατό να εξηγηθούν

Ένα τόσο χοντρό βιβλίο δεν διαβάζεται σε μια μέρα

18 Αυτοπάθεια και αλληλοπάθεια

(Возвратность и взаимность страдательного залога)

Α. Αυτοπάθεια (Возвратность)

В греческом языке некоторые глаголы (выражающие уход за собой) употребляются в страдательном залоге в значении возвратности (действие, которое возвращается к подлежащему; которое субъект осуществляет по отношению к себе). Например, глаголы: πλένομαι (мыться), χτενίζομαι (причесываться), ξυρίζομαι (бриться), ντύνομαι (одеваться), ετοιμάζομαι (приготовляться) и т.д.

*Κάθε πρωί ο Σαχίνης **ετοιμάζεται** για τη δουλειά. **Πλένεται**, **ξυρίζεται**, καμιά φορά **κόβεται** στο ξύρισμα, **ντύνεται**, δίνει ένα φιλί στην Αγκάθα και φεύγει βιαστικός*

Возвратность в греческом языке выражается также конструкциями:

а) префикс αυτο- + глагол

*Ο παππούς μου αν και είναι 90 χρονών, ακόμα **αυτοεξυπηρετείται***

б) глагол действительного залога + именная группа τον εαυτό μου/σου/του/της/μας/σας/τους

*Κάθε πρωί **κοιτάζω τον εαυτό μου** στον καθρέφτη και βλέπω ένα πρόσωπο χλομό*

в) фраза μόνος μου/σου/του/της/μας/σας/τους

*Ποτέ δεν πηγαίνω στο κομμωτήριο. Χτενίζομαι **μόνη μου***

Β. Αλληλοπάθεια (Взаимность глагола)

В греческом языке некоторые глаголы употребляются в страдательном залоге в значении взаимности (действие, которое подлежащие в предложении делают по отношению к друг другу). Такие глаголы чаще всего используются во множественном числе (напр.: αγαπιόμαστε, τηλεφωνιόμαστε, συναντιόμαστε). Если они употребляются в единственном числе, то одно из действующих лиц выражается предложной группой, которая вводится предлогом με.

*Η Αγκάθα και η Κλειώ **συναντιούνται** κάθε απόγευμα*
*Η Αγκάθα **συναντιέται** με τη φίλη της την Κλειώ κάθε απόγευμα*

Взаимность в греческом языке выражается также конструкциями:

а) префиксом αλληλο-:

*Τα αδέρφια πρέπει να **αλληλοστηρίζονται** σε κάθε δυσκολία*

б) значение взаимности может быть подчеркнуто фразами, как μεταξύ μας/σας/τους:

*Οι δυο καλύτεροί μου φίλοι δεν γνωρίζονται **μεταξύ τους***
*Θα κάνουμε ένα πάρτι για να γνωριστούμε καλύτερα **μεταξύ μας***

в) действительный глагол может употребляться и с фразой ο ένας / η μία τον / την άλλο/η:

*Ο Πέτρος και η Μαρία δεν αντέχει (αντέχουν) **ο ένας τον άλλο** πια*

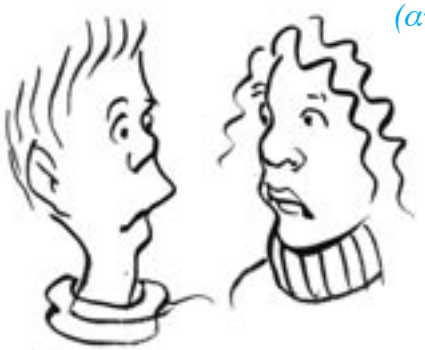

УПРАЖНЕНИЯ

1. Определите, где значение глаголов страдательное, а где возвратное

*Τι ωραία που είναι τα μαλλιά σου! Πού **χτενίζεσαι**;*

страдательное возвратное

1. Όλο το σπίτι **βάφτηκε** μέσα σε δύο μέρες

страдательное возвратное

2. Μην **κοιτάζεσαι** συνέχεια στον καθρέφτη!

страдательное возвратное

3. Η Αγκάθα είναι απλός άνθρωπος. Δεν **βάφεται** σχεδόν ποτέ

страдательное возвратное

4. Ακόμη δεν **ετοιμάστηκε** το φαγητό; Πεινάω σαν λύκος

страдательное возвратное

5. Πάλι **πλένεσαι** με το δικό μου σαπούνι; Δεν σου είπα να μην το ξαναπάρεις;

страдательное возвратное

6. - Πού είναι η Μαρία; - Είναι στο δωμάτιό της και **ετοιμάζεται**

страдательное возвратное

7. Τώρα που έχω κοντά μαλλιά **λούζομαι** και **χτενίζομαι** πολύ πιο γρήγορα

страдательное возвратное

2. Найдите конструкции, которые выражают взаимность, в следующих предложениях

1. Θα προλάβω να λουστώ και να χτενιστώ για το πάρτι;

2. Είσαι μεγάλο παιδί πια και πρέπει να ντύνεσαι μόνος σου

3. Καταλάβαμε όλοι πόσο καλός είσαι. Σταμάτα πια να αυτοθαυμάζεσαι!

4. Σταμάτα να καπνίζεις! Δεν καταλαβαίνεις ότι καταστρέφεις τον εαυτό σου;

3. Выразите это же значение другими словами

Η Αγκάθα και η Κλειώ συναντιούνται κάθε απόγευμα
Η Αγκάθα συναντιέται με την Κλειώ κάθε απόγευμα

1. Η μαμά μου και η θεία μου τηλεφωνιούνται τρεις φορές την ημέρα
Η μαμά μου _____ τρεις φορές την ημέρα

2. Η γάτα μου και ο σκύλος μου δεν τσακώνονται ποτέ
Η γάτα μου _____ ποτέ _____

3. Η Αγκάθα και ο Σαχίνης γνωρίζονται από τότε που ήταν παιδιά
Η Αγκάθα _____ από τότε που ήταν παιδιά

4. Определите, в каких данных ниже предложениях страдательный залог выражает взаимность

Κοιτάχτηκαν *στα μάτια για πολλή ώρα*

страдательное **взаимное**

1. Ο Καραγκιόζης **έχει αγαπηθεί** από πολλές γενιές Ελλήνων

страдательное взаимное

2. Από τότε που χώρισαν δεν **μιλιούνται** καθόλου

страдательное взаимное

3. Μάτια που δεν **βλέπονται,** γρήγορα **ξεχνιούνται**

страдательное взаимное

4. Πριν φύγει, **κοιτάχτηκε** για μια τελευταία φορά στον καθρέφτη

страдательное взаимное

5. Αφού **αγαπιέστε**, γιατί δεν **παντρεύεστε**;

страдательное взаимное

5. Выберите фразу и дополните предложения

1. Τα τραγούδια του Χατζιδάκι αγαπήθηκαν πολύ _____
2. Τα δέντρα του κήπου ξεριζώθηκαν _____
3. Τα μωρά δεν πλένονται _____
4. Δεν μπόρεσαν ποτέ να συνεννοηθούν _____

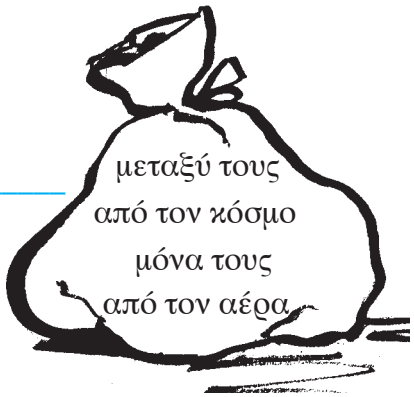

19 Δομή της ρηματικής φράσης

(Структура глагольной группы)

Глаголы могут быть непереходными (αμετάβατα) или переходными (μεταβατικά). Непереходные глаголы не требуют никаких дополнений, а переходные глаголы требуют как минимум одно дополнение.

Ο Σαχίνης αγαπάει *την Αγκάθα*
прямое дополнение

Ο Σαχίνης δίνει *ένα λουλούδι*
прямое дополнение

στην Αγκάθα
косвенное дополнение

Α. Αμετάβατα ρήματα (Непереходные глаголы)

Непереходные глаголы не требуют дополнений. Они могут быть действительными (-ω) или страдательными (-μαι).

Βρέχει πολύ στο Λονδίνο
Τρέχει κάθε μέρα στο πάρκο
Έρχομαι συχνά στην Ελλάδα

Β. Μεταβατικά ρήματα με ένα αντικείμενο (Переходные глаголы с одним дополнением)

У переходных глаголов может быть одно дополнение, которое выражает объект действия. Это дополнение стоит чаще всего в винительном падеже, но может также стоять и в родительном. Глаголы могут быть действительными (-ω) или страдательными (-μαι).

винительный падеж
Ο Σαχίνης αγαπάει *την Αγκάθα*

винительный падеж
Δεν δέχομαι *την πρότασή σου*

родительный падеж
Τηλεφώνησα *της Δέσποινας*

Здесь даны некоторые из глаголов, которые требуют дополнение в родительном падеже:

μιλάω
μοιάζω
τηλεφωνώ

της Δέσποινας
στη Δέσποινα

В этом случае дополнение можно заместить предложной фразой.

а. Когда прямое дополнение не выражается (понимается само собой), предложение имеет обобщающее значение.

Αυτό το παιδί δεν τρώει
Κάποιος χάνει, κάποιος κερδίζει

б. Некоторые глаголы движения (περπατάω, γυρνάω, τρέχω, κολυμπάω, ανεβαίνω / κατεβαίνω) могут двумя способами построить глагольную группу в зависимости от точки зрения

1. предложная фраза выражает часть целого
2. винительный падеж выражает целое

1

прогулялся по городу

Περπάτησε στην πόλη σήμερα

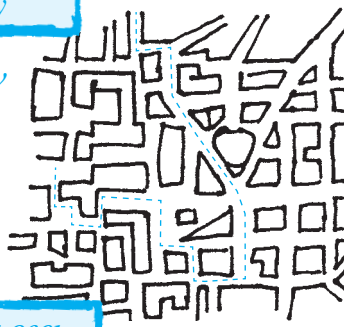

2

обошел весь город

Περπάτησε την πόλη απ' άκρη σ' άκρη

В. Ρήματα με δύο αντικείμενα (Двупереходные глаголы)

Одно дополнение в родительном падеже, а другое – в винительном

Двупереходные глаголы требуют два дополнения (прямое и косвенное) для выражения глагольного действия. Прямое дополнение, как обычно, стоит в винительном падеже, а косвенное дополнение выражается родительным падежом или предложной фразой.

*Έδωσα **το βιβλίο στη Μαρία***
*Έδωσα **της Μαρίας το βιβλίο***

δίνω ρίχνω
χαρίζω λέω
δωρίζω εξηγώ
στέλνω ομολογώ
χρωστώ ανακοινώνω

Έδωσα το βιβλίο στη Μαρία

ζητώ
παίρνω
κρύβω
στερώ
κλέβω

Ζήτησα το βιβλίο από τη Μαρία

• В русском и греческом языках, в отличии от английского, подлежащим страдательной конструкции может стать только прямое дополнение:

Δόθηκε ένα βιβλίο στη Μαρία
Книга была дана Марии /

• Некоторые двупереходные глаголы могут принимать более одной предложной группы.

Έφτιαξα έναν καφέ | *της Μαρίας* / *στη Μαρία* / *για τη Μαρία*

• В некоторых контекстах косвенное дополнение в родительном падеже двусмысленно, и эта неясность устраняется с помощью подходящей предложной фразы.

Πήρα την τηλεόραση για το Λάκη

Πήρα την τηλεόραση από το Λάκη

Του πήρα του Λάκη την τηλεόραση

Оба дополнения в винительном падеже

С некоторыми двупереходными глаголами предлог косвенного дополнения упускается, и в предложении оба дополнения стоят в винительном падеже

Κερνάω τσάι (σ)τον πίθηκο
Κερνάω τον πίθηκο τσάι

а)

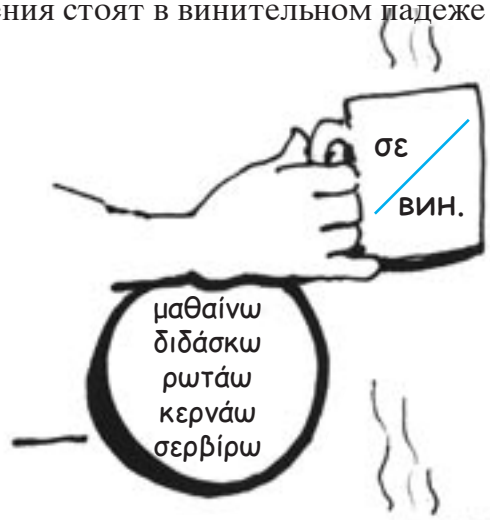

б)

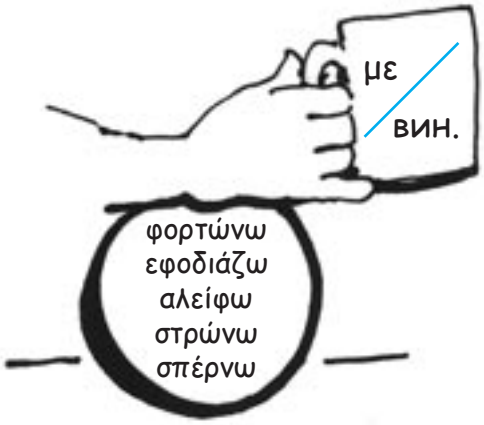

Γεμίζω το σπίτι (με) βιβλία
Στρώνω το δρόμο (με) άσφαλτο
Σπέρνω τον κήπο (με) βολβούς

Оба дополнения могут замещаться клитическими формами местоимений, стоящими перед глаголом, если глагол не в повелительном наклонении.

της Μαρίας → *Της*
το βιβλίο → *το έδωσα*

της Μαρίας → *Να μην της*
το βιβλίο → *το δώσεις*

В повелительном наклонении и с деепричастием (ондас) клитические формы местоимений ставятся после глагола в свободной очередности (см. местоимения).

Δωσ' της το
Δωσ' το της

Γ. Ρήματα με προθετικά συμπληρώματα (Глаголы с предложными дополнениями)

Некоторые глаголы требуют дополнения в предложных фразах с конкретным предлогом.

- επιμένω / συμμετέχω / στηρίζομαι — σε ... → *Επιμένει στις απόψεις του* / *Συμμετέχει στους Ολυμπιακούς αγώνες* / *Στηρίζεται στους φίλους του*
- επικοινωνώ / συμφωνώ / συγκατοικώ — με ... → *Επικοινωνεί με τους φίλους του* / *Συμφωνεί με την Αγκάθα* / *Συγκατοικεί με την Αγκάθα*
- συγχωρώ / παραπονιέμαι / ενδιαφέρομαι — για ... → *Ο Σαχίνης συγχώρεσε την Αγκάθα για τα ψέματά της* / *Ο Σαχίνης δεν παραπονιέται ποτέ για τη δουλειά του* / *Ο Σαχίνης δεν ενδιαφέρεται για τη μουσική*
- διαφέρω — από ... → *Διαφέρει από το Γιάννη*

Глаголы движения, которые выражают удаление, происхождение, зависимость и сравнение / отличие, обычно требуют дополнение с предлогом από.

*Πότε **γύρισε** ο Σαχίνης **από** την Αγγλία;*
*Ο πίθηκος του Σαχίνη **κρεμόταν από** το πολύφωτο*
*Πρέπει να **επωφεληθούμε από** αυτή την ευκαιρία*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Опишите портрет Сахиниса, используя глаголы с подходящим предлогом

Εγώ ο Σαχίνης	φημίζομαι *για την αφέλειά μου*
αδιαφορώ	_____
αφοσιώνομαι	_____
διαμαρτύρομαι	_____
ντρέπομαι	_____
επιμένω	_____
ανησυχώ	_____
υποφέρω	_____
καβγαδίζω	_____

2. Отметьте клитические формы местоимений и заместите их именной группой, к которой относятся

της → *της Στέσης*

Μια φωτογραφία από τα παλιά

- Βαγγελιώ, θυμάσαι την τάξη του ’94; Θυμάσαι το τελευταίο θρανίο με τα δυο αγόρια; Ο ξανθός με τα σγουρά μαλλιά πείραζε συνέχεια τη Στέση. Της τραβούσε το μαλλί και της ζωγράφιζε την πλάτη. Εκείνη δεν του έδινε καμία σημασία αλλά η διπλανή της τον φλέρταρε. Υπήρχε και μια μελαχρινή στο μπροστινό τους θρανίο με παιχνιδιάρικα μάτια που τις πείραζε συνέχεια και δε τις άφηνε σε ησυχία.
- Δίπλα τους ήτανε και μια χοντρούλα με μακριά μαλλιά που τους ζωγράφιζε όλους. Όταν τη ρωτούσαν, της τις λέγανε όλες τις απαντήσεις αλλά εκείνη δεν είχε εμπιστοσύνη σε κανέναν.
- Αυτήν δεν τη θυμάμαι. Θυμάμαι τις άλλες δυο που ερχόντουσαν πάντα καθυστερημένες και καθόντουσαν στην άκρη, τη Μαρία με τη Ζωή. Τις έβλεπα που κουτσομπολεύανε συνέχεια αλλά δεν τους μιλούσα. Κάθε φορά, όμως, που τους τα έδινα πίσω διορθωμένα τα διαγωνίσματα, γκρίνιαζαν για τους βαθμούς και τους ξεσήκωναν όλους.

3. Заместите именную группу каждого предложения предложной фразой

Χτες έβρεξε και γέμισε το μπαλκόνι λάσπη → γέμισε το μπαλκόνι με λάσπη

1. Φόρτωσα το αυτοκίνητο βιβλία και δεν είχε ούτε μια θέση αδειανή

_____

2. Μάθαινα για χρόνια το Νίκο Ελληνικά αλλά ποτέ δεν κατάφερε ν' ανοίξει το στόμα του

_____

3. Άλειψα το ψωμί βούτυρο αλλά δεν είχα μέλι

_____

4. Διδάσκει τα παιδιά Γραμματική και βρίσκουν το νόημα της ζωής τους

_____

4. Найдите глаголы и их дополнения вместе с соответствующими им в русском языке

Μια ιστορία αγάπης και μίσους

Στην όμορφη αυλή η οικογένεια Γαβ Γαβ συγκατοικούσε με την οικογένεια Νιάου Νιάου. Τα πήγαιναν σαν τον σκύλο με τη γάτα και όλοι απορούσαν με το πείσμα τους. Ο μικρός Γαβ Γαβ μάλωνε κάθε μέρα με τη μικρή Νιάου Νιάου. Την κατηγορούσε ότι έμοιαζε με τη μαμά της που νιαούριζε συνέχεια. Αυτή πάλι θύμωνε μ' αυτόν, γιατί της άρπαζε τα μπισκότα. Κι αυτό γινόταν πάντα, καβγάς και γκρίνια συνεχώς. Η αυλή ήταν σε αναστάτωση μέχρι που αποφάσισαν να τα βρουν. Η Νιάου Νιάου συμμάχησε με τον Γαβ Γαβ για να αντιμετωπίσουν τα άλλα ζώα της αυλής που διαρκώς γελούσαν με τους σκυλογατοκαβγάδες τους. Αυτό ήταν η μαγική συνταγή της αγάπης. Οι γονείς όμως έγιναν έξω φρενών:

- «Πώς είναι δυνατόν να ασχολείσαι με τη Νιάου Νιάου» γκρίνιαζε ο πατέρας στον Γαβ Γαβ.

- «Μου είναι αδιανόητο να σχετίζεται η κόρη μου με ένα σκύλο. Πώς είναι δυνατόν να επικοινωνείς και να συνεννοείσαι μ'αυτόν; Αν του ξαναμιλήσεις, θα σε διώξω από το σπίτι. Οφείλεις να συμμορφώνεσαι με τους

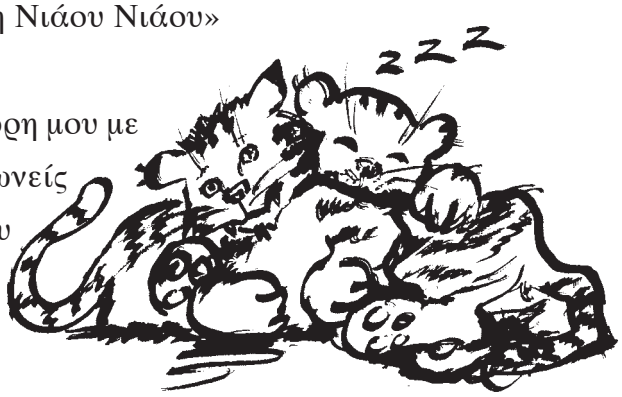

κανόνες της φύσης. Ποτέ οι γάτες δεν ανακατεύονται με τους σκύλους» μουρμούριζε συνέχεια η μαμά στη Νιάου Νιάου.

- «Εγώ τον θέλω και θα τον παντρευτώ και ας ζούμε με παξιμάδια σκέτα» αντέδρασε η μικρή και χτύπησε την πόρτα πίσω της. Πάτησε πόδι η μικρή και έφυγε από το σπίτι.

5. Заполните текст соответствующими глаголами из таблички

Όταν διαβάζεις για τις εξετάσεις: _____ στα μαθήματά σου και μην _____ στην εξυπνάδα σου. _____ _____ σε όλους ότι χρειάζεσαι ησυχία. Μην _____ στην τύχη. Ό,τι και να σου _____, εσύ θα έχεις κάνει την προσπάθειά σου. Το μέλλον σού _____.

εξηγώ σε (объяснять кому-нибудь)
συγκεντρώνομαι σε (концентрироваться на чем-то)
ανήκω σε (принадлежать кому-нибудь)
πιστεύω σε (верить в)
βασίζομαι σε (полагаться на)
συμβαίνει σε (случиться с кем-нибудь)

6. Заполните текст некоторыми из глаголов в табличке

1. Η επιτυχία του σχεδίου _____ τον Σαχίνη

2. Ο Σαχίνης φαίνεται να _____ την δουλειά _____ το κολύμπι

3. Η κυβέρνηση _____ 11 υπουργούς

4. Το τρένο πλησιάζει! _____ την άκρη της αποβάθρας

5. Το τζιπάκι του Σαχίνη _____ βενζίνη στη μέση της λεωφόρου

εξαρτώμαι από (зависеть от)
προτιμώ... από... (предпочитать кому/чему-нибудь)
αποτελούμαι από (составляться из)
απομακρύνομαι από (удаляться от)
μένω από (не хватает чего-нибудь)

7. Заполните пропуски

1. Ο Σαχίνης είναι υπερήφανος για τους βοηθούς του

Εσύ για ποιο πράγμα είσαι υπερήφανος;

_____

2. Ο Σαχίνης είναι σίγουρος για τον εαυτό του

Εσύ για ποιο πράγμα είσαι σίγουρος;

_____

3. Η Αγκάθα είναι ενήμερη για το ταξίδι του Σαχίνη

Εσύ για ποιο πράγμα είσαι ενήμερος;

_____

4. Οι κλέφτες φοβούνται τον Σαχίνη

Εσύ ποιον φοβάσαι;

_____

5. Ο Σαχίνης ντρέπεται τον επιθεωρητή Κλουζό

Εσύ ποιον ντρέπεσαι;

_____

6. Ο Σαχίνης ζηλεύει την Αγκάθα

Εσύ ποιον ζηλεύεις;

_____

7. Ο Σαχίνης φοβάται τα ποντίκια

Εσύ τι φοβάσαι;

_____

8. Ο Σαχίνης λατρεύει τα μυστήρια

Εσύ τι λατρεύεις:

_____

9. Ο Σαχίνης προσέχει τα κλειδιά του

Εσύ τι προσέχεις;

_____

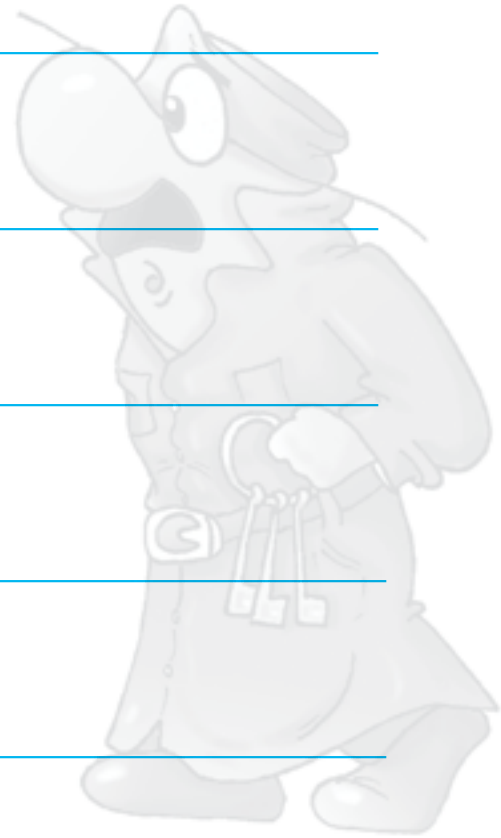

20 Επιρρηματικά (Адвербиалы)

Επιρρήματα (Наречия)

Адвербиалы – слова, фразы, предложные фразы или предложения, которые определяют часть предложения (глагольную группу, прилагательное, наречие, имя существительное или числительное) или дополнительное предложение.

*Ο Σαχίνης έχει αρρωστήσει **βαριά***
*Ο Σαχίνης είναι **πολύ** κρυωμένος*
*Ο Σαχίνης είναι **πολύ** χάλια*
***Επιτέλους** ο Σαχίνης κάθεται όλη τη μέρα στο σπίτι **για να** γίνει καλά*

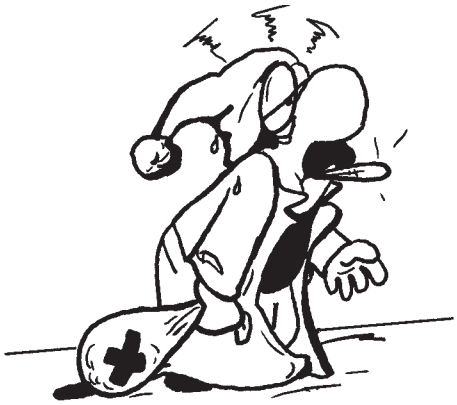

Α. Σχηματισμός επιρρημάτων από επίθετα (Образование наречий от прилагательных)

άσχημος- άσχημη - άσχημο
→ άσχημα → *Μου φέρθηκε άσχημα*

βαθύς - βαθιά - βαθύ
→ βαθιά → *Με πλήγωσε βαθιά*

γκρινιάρης - γκρινιάρα - γκρινιάρικο
→ γκρινιάρικα → *Μου μίλησε γκρινιάρικα*

συνεπής - συνεπής - συνεπές
→ συνεπώς → *Συνεπώς, δεν θα του ξανατηλεφωνήσω*

• У некоторых наречий могут быть две формы:
а. одинаковые по значению: σπανίως / σπάνια, ταχυδρομικώς / ταχυδρομικά
б. различные по значению: απλά / απλώς, άμεσα / αμέσως

Μιλάει απλά
Απλώς κοιτάζει, δεν μιλάει

• Сравнительные формы наречий образуются прибавлением частицы πιο перед наречием или с помощью суффикса –τερα.

Ο Σαχίνης ήρθε πιο νωρίς / νωρίτερα απ' την Αγκάθα

Β. Σημασία επιρρημάτων (Значение наречий)

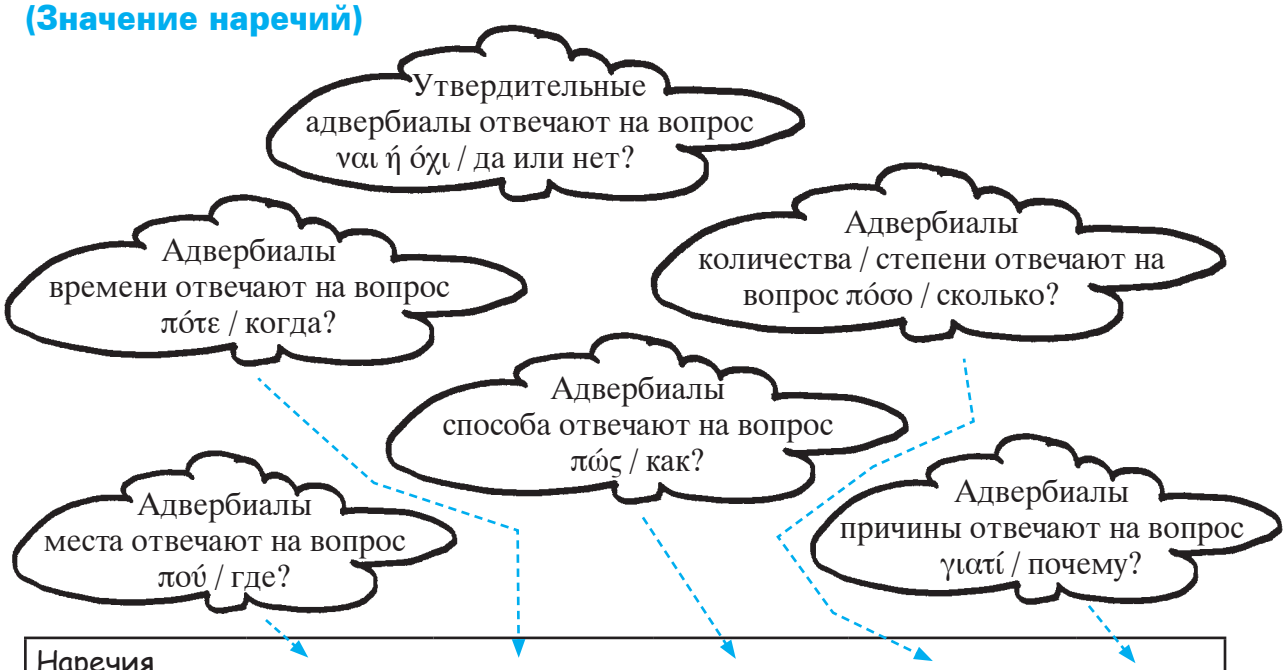

Наречия					
	МЕСТО	**ВРЕМЯ**	**СПОСОБ**	**КОЛИЧЕСТВО**	**ПРИЧИНА**
вопросительные	πού;	πότε;	πώς;	πόσο;	γιατί;
неопределенные	κάπου	κάποτε	κάπως	κάμποσο	
относительные	όπου / που	όποτε / κάθε φορά που	όπως / έτσι που	όσο / τόσο που	
подчеркнуто-неопределенные	οπουδήποτε	οποτεδήποτε	οπωσδήποτε	οσοδήποτε	
отрицательно-неопределенные	πουθενά	ποτέ		καθόλου	
показательные	εδώ / εκεί	τότε / τώρα	έτσι	τόσο	
другие	αλλού	άλλοτε	αλλιώς		
	παντού	πάντοτε / πάντα	πάντως	τελείως	

B. Θέση επιρρημάτων
(Место наречия в предложении)

Место наречия в предложении не определено строго и обычно зависит от желания автора высказывания подчеркнуть часть предложения, к которой относится наречие.

πολύ *πολύ* *очень*

Μου αρέσουν οι αστυνομικές ιστορίες *Мне нравятся детективы*

στην Αθήνα *στην Αθήνα* *στην Αθήνα* *в Афинах*

Θα γίνουν οι Ολυμπιακοί αγώνες *Олимпиада проведется*

πάντα *πάντα* *πάντα* *всегда*

Ο Σαχίνης βρίσκει τη λύση *Сахинис находит решение проблем*

• Повторение наречий

Τον βλέπω κάπου κάπου
Κάθονται δίπλα δίπλα / πλάι πλάι / κοντά κοντά
Περπατάει σιγά σιγά

• Наречия места и способа могут употребляться в сложных предложных конструкциях с предлогами σε, από и με. В этих конструкциях именную группу предложной фразы можно заместить соответствующей клитической формой местоимений.

*Ο κλέφτης είναι **πίσω απ' τον Σαχίνη***
*Ο κλέφτης είναι **πίσω του***

*Ο κλέφτης είναι **μπροστά στα μάτια του Σαχίνη***
*Ο κλέφτης είναι **μπροστά του** αλλά ο Σαχίνης δεν τον βλέπει*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Найдите прилагательные ◊ и наречия ☆ в предложениях и обозначьте их соответствующим символом ◊

Το φιλμ ήταν φοβερό!

1. Τι φοβερά παιδιά έχει η Ελένη!

2. Το Σαββατοκύριακο έλειπαν οι γονείς μας και περάσαμε φοβερά!

3. Αγόρασε ακριβά πουκάμισα

4. Αγόρασε το πουκάμισο ακριβά

5. Αγόρασε το ακριβό πουκάμισο

2. Выберите подходящее наречие

Ο Σαχίνης ξέρει ιερογλυφικά *τέλεια* (τέλεια, τελείως)

1. Στο πάρτι πέρασαν _____ (ευχαρίστως, ευχάριστα)

2. Θέλω να μιλήσω _____ (απλώς, απλά)

3. Θα γράψω στις εξετάσεις _____ (καλώς, καλά)

4. Έλα στο σπίτι_____ (αμέσως, άμεσα)

5. Ο Σαχίνης είναι _____ αφηρημένος (τέλεια, τελείως)

21 Επιρρηματικός ρηματικός τύπος /-ondas/

(Деепричастие)

Образование

Деепричастие образуется от основы действительного залога несовершенного вида, к которой прибавляется суффикс –οντας (для глаголов спряжения А) или –ώντας (для глаголов спряжения Б). Глаголы действительного залога регулярно образуют деепричастие. Глагол είμαι тоже образует деепричастие: όντας.

γράφω (group A) → γράφοντας
μιλάω (group B1) → μιλώντας
οδηγώ (group B2) → οδηγώντας

Глаголы λέω, κλαίω, καίω, φταίω, ακούω, τρώω прибавляют –γ- после основы и перед суффиксом.

λέγοντας, κλαίγοντας, καίγοντας, (φταίγοντας), ακούγοντας, τρώγοντας

Использование

Деепричастие выражает действие / событие, которое происходит параллельно с действием основного глагола предложения. У деепричастия адвербиальная функция, то есть выражает:

а) способ или средство глагольного действия

*Ήρθε **τρέχοντας***
*Μπήκε στο σπίτι **τραγουδώντας***

б) время глагольного действия

***Βγαίνοντας** από το σπίτι, θυμήθηκε ότι είχε ξεχάσει το πορτοφόλι του (=την ώρα που έβγαινε…)*

в) причину глагольного действия

***Πιστεύοντας** ότι της είπαν ψέματα, δεν τους ξαναμίλησε (=επειδή πίστευε …)*
*Δεν είπε τίποτα **ξέροντας** τι τον περίμενε, αν μιλούσε (= επειδή ήξερε…)*

• В редких случаях у деепричастия может быть значение предположения или уступительное значение.

*Θα κάνει όλες τις δουλειές **θέλοντας** και μη (=είτε θέλει είτε δεν θέλει)*

• Во всех данных здесь примерах подлежащее деепричастия и подлежащее основного глагола – одно и то же. В очень редких случаях они могут быть различными.

Φεύγοντας ο Σαχίνης για τις Βρυξέλλες, η Αγκάθα αρρώστησε

Так же, как и в русском языке, деепричастие может относиться только к подлежащему предложения и никогда – к дополнениям.

Сахинис увидел Агату, когда она входила в комнату
Ο Σαχίνης είδε την Αγκάθα να μπαίνει στο δωμάτιο

Входя в комнату, Сахинис увидел Агату.
Ο Σαχίνης είδε την Αγκάθα μπαίνοντας στο δωμάτιο

УПРАЖНЕНИЯ

1. Заполните пропуски деепричастиями

1. Ο Σαχίνης _____ (προσπαθώ) να προφτάσει το λεωφορείο σκόνταψε κι έπεσε

2. Μπήκε στην τάξη_____ (χαμογελώ). Δεν ήξερε ότι είχαμε τεστ

3. _____ (τρώω) έρχεται η όρεξη

4. Τα παιδιά μαθαίνουν_____ (παίζω)

5. “Τα πουλιά πεθαίνουν _____ (τραγουδάω)”

22

Προθέσεις και προθετικές φράσεις

(Предлоги и предложные группы)

Предлоги – несклоняемые слова. Обычно после них идут имена существительные в винительном падеже, вместе они образуют предложную группу предложения.

Α. Απλές προθέσεις και προθετικές φράσεις (Простые предлоги)

Простые и самые употребляемые предлоги: σε (в, на, к), από (из, от, с), για (для, о(б)), με (с).

Значение этих предлогов зависит от значения глагола, его дополнения и от контекста.

Например, предлог употребляется во многих значениях (места, времени, направления).

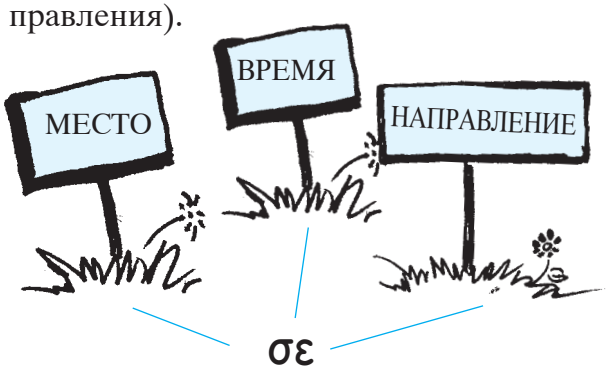

*Ο Σαχίνης προχωράει / πηγαίνει κατευθύνεται **προς** / **για** το περίπτερο*

*Ο Σαχίνης φεύγει / αποχωρεί / απομακρύνεται **από** το περίπτερο*

*Ο Σαχίνης φτάνει / γυρίζει **στο** σπίτι*
*Ο Σαχίνης βρίσκεται / μένει / είναι **στο** σπίτι*

***Στις** 12 το βράδυ ο Σαχίνης πηγαίνει **στο** γραφείο του. Κοιτάζει τα μηνύματα **στον** υπολογιστή και παίρνει την Αγκάθα **στο** τηλέφωνο. Ξαφνικά ακούει βήματα **στις** σκάλες και θυμάται ότι το όπλο του δεν είναι **στο** συρτάρι*

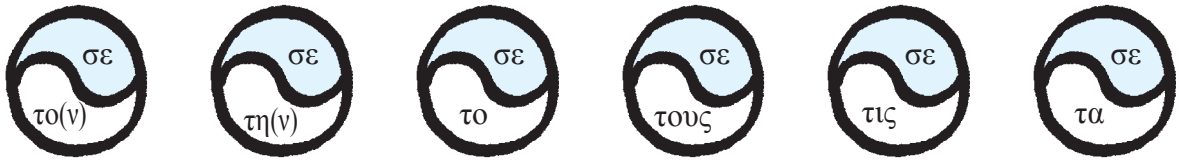

στον στην στο στους στις στα

• Предлог сливается с определенными артиклями, и они вместе образуют единое слово: στο(ν), στη(ν), στο, στους, στις, στα, στου, στης, στων:

*Πήγα **στου** Νίκου το μπαράκι*
*Η Κλειώ φτιάχνει τούρτα μόνο **στων** παιδιών τα γενέθλια*

• Предлог από в устной речи часто упускает последний гласный звук.

*Μόλις ήρθε **απ'** την Αθήνα*

Другие простые предлоги: προς (к), μέχρι / ως (до), χωρίς / δίχως (без), παρά (несмотря на), κατά (к, в течении, согласно, около), υπό (под), επί (для).

*Ήρθε στο πάρτι **χωρίς** / **δίχως** παρέα*
***Επί** ώρες μιλούσε στο τηλέφωνο **παρά** την γκρίνια της μάνας του*
***Κατά** τη διάρκεια του μαθήματος φλέρταρε με την Κλειώ*
*Θα βγεις έξω **υπό** όρους*

Некоторые предлоги – в большинстве от древнегреческого языка – требуют дополнение в родительном падеже: εκτός (вне, с исключением), εναντίον (против), επί (во время кого-нибудь, на тему), μεταξύ (между), υπέρ (за, на стороне), διά (через), εκ / εξ (из, с, от), περί (о(б)), προ (до, перед).

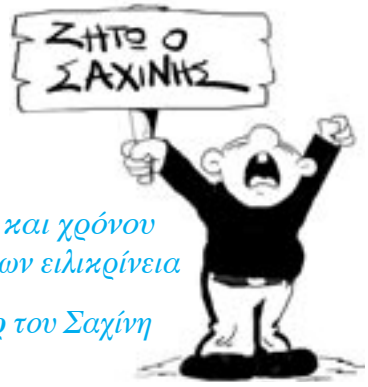

*Είναι **εκτός** τόπου και χρόνου*
***Μεταξύ** κατεργαρέων ειλικρίνεια*
*Είναι **εναντίον** (**κατά**) / **υπέρ** του Σαχίνη*

Б. Σύνθετες προθέσεις και προθετικές φράσεις (Сложные предлоги)

Сложные предлоги содержат наречие и простой предлог.

*Το σκουλήκι είναι **πάνω από** το μήλο*

*Το σκουλήκι είναι **πάνω στο** μήλο*

*Το σκουλήκι είναι **μέσα στο** μήλο*

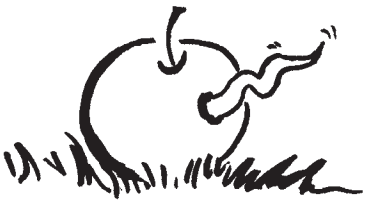

*Το σκουλήκι περνάει **μέσα από** το μήλο*

*Το σκουλήκι βγαίνει **μέσα από** το μήλο*

Перед определенным артиклем μέσα σε часто сокращается до μες σ-:

μες στο καλοκαίρι

Некоторые сложные предлоги с наречиями πριν, μετά могут упускать предлог από:

Τον είδα. Ήρθε εδώ πριν

Θα τον δω. Θα έρθει μετά

Ήρθε πριν από / μετά από την Αγκάθα

Ήρθε πριν / μετά την Αγκάθα

Некоторые глаголы движения (πηγαίνω, έρχομαι, γυρίζω...) или места (μένω, ζω κάθομαι...) упускают составную форму σε + определенный артикль.

Ο Λάκης σήμερα δεν πάει (στο) σινεμά
Θα μείνει (στο) σπίτι

Когда дополнение предлога – одушевленное существительное, его можно заместить клитической формой личного местоимения в родительном падеже (μου, σου, του, της, μας, σας, τους).

*Ο κλέφτης είναι **πίσω από** το Σαχίνη*
*Ο κλέφτης είναι **πίσω του***

Некоторые предложные группы могут иметь одни и те же составные части, но разница в очередности придает различные значения.

Μένω μακριά απ' το Γιάννη

Είδα το Γιάννη από μακριά

УПРАЖНЕНИЯ

1. Прочитайте текст и подумайте, как бы вы перевели эти фразы на русский язык

Ο Σαχίνης αφήνει μήνυμα στον τηλεφωνητή:
“Αγάπη μου, θα είμαι στην Αθήνα στις οχτώ το βράδυ. Μπορείς να έρθεις στο αεροδρόμιο να με πάρεις; Τα κλειδιά του αυτοκινήτου τα έχω αφήσει στο τραπέζι της κουζίνας”.

στον τηλεφωνητή →

στην Αθήνα →

στις οχτώ→

στο αεροδρόμιο→

στο τραπέζι→

2. Заполните пропуски подходящим предлогом, если это необходимо

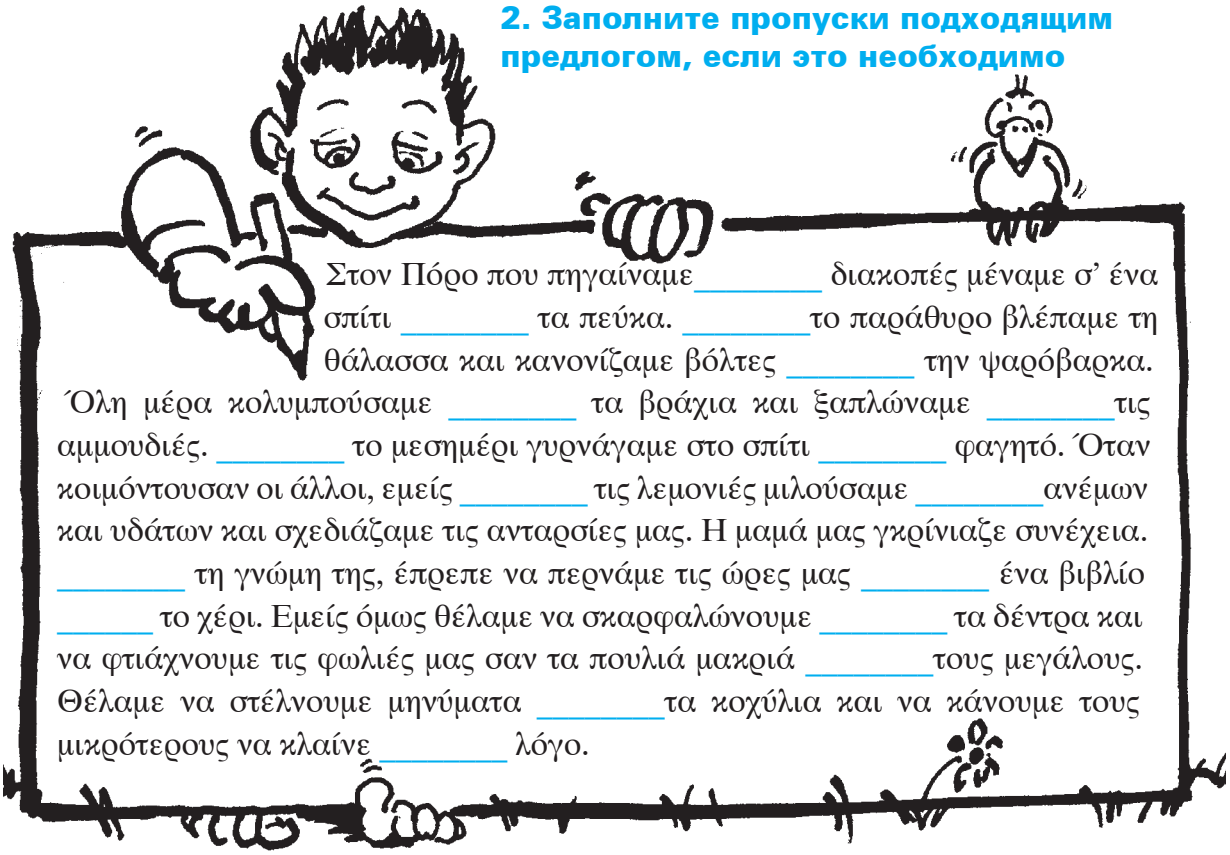

Στον Πόρο που πηγαίναμε_____ διακοπές μέναμε σ’ ένα σπίτι _____ τα πεύκα. _____το παράθυρο βλέπαμε τη θάλασσα και κανονίζαμε βόλτες _____ την ψαρόβαρκα. Όλη μέρα κολυμπούσαμε _____ τα βράχια και ξαπλώναμε _____τις αμμουδιές. _____ το μεσημέρι γυρνάγαμε στο σπίτι _____ φαγητό. Όταν κοιμόντουσαν οι άλλοι, εμείς _____ τις λεμονιές μιλούσαμε _____ανέμων και υδάτων και σχεδιάζαμε τις ανταρσίες μας. Η μαμά μας γκρίνιαζε συνέχεια. _____ τη γνώμη της, έπρεπε να περνάμε τις ώρες μας _____ ένα βιβλίο _____ το χέρι. Εμείς όμως θέλαμε να σκαρφαλώνουμε _____ τα δέντρα και να φτιάχνουμε τις φωλιές μας σαν τα πουλιά μακριά _____τους μεγάλους. Θέλαμε να στέλνουμε μηνύματα _____τα κοχύλια και να κάνουμε τους μικρότερους να κλαίνε_____ λόγο.

3. Используйте слова первой графы вместе со словами второй графы, чтобы составить сложные предлоги, которыми сможете описать картинки

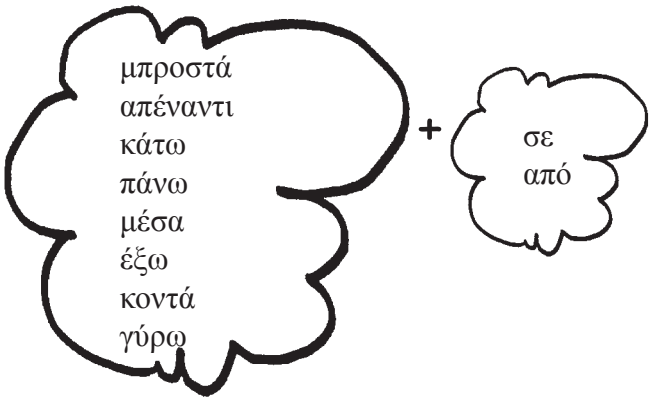

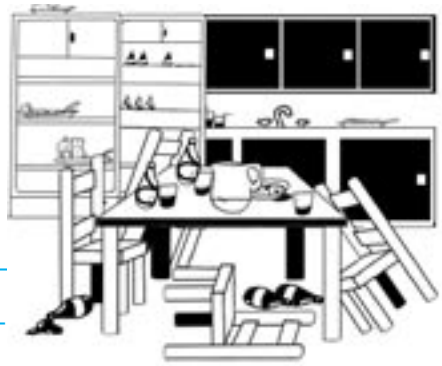

Πριν το πάρτι _____

_____

_____

Μετά το πάρτι _____

_____

_____

4. Используйте слова в скобках для образования предложных групп

Ο Σαχίνης είναι πάντα μαζί (σκύλος) → *μαζί με το σκύλο του / μαζί του*

1. Η γάτα είναι πάντα κοντά (Αγκάθα)

_____ / _____

2. Τα παιδιά θέλουν να μένουν μακριά (γονείς)

_____ / _____

3. Η Αγκάθα κάθεται απέναντι (Σαχίνης)

_____ / _____

4. Ο σκύλος χουζουρεύει ανάμεσα (Σαχίνης, Αγκάθα)

_____ / _____

5. Η μικρή τριγυρνάει συνέχεια γύρω (Μαρία)

_____ / _____

5. Рассмотрите подчеркнутые слова и решите, могут ли они употребляться в роли предлогов или наречий

Ο Σαχίνης περνάει μπροστά από το σπίτι της Αγκάθας και αποφασίζει να μπει μέσα να της πει μια καλησπέρα. Βρίσκεται ακριβώς δίπλα από την πόρτα όταν βλέπει μια σκιά μέσα απ' το τζάμι. Από μακριά δεν φαίνεται να 'ναι η Αγκάθα. Γύρω του δεν υπάρχει ψυχή. Ευτυχώς έχει τα κλειδιά μαζί του. Πλησιάζει και ανοίγει σιγά σιγά την πόρτα. Ένας άντρας πετάγεται μπροστά του με τα κοσμήματα της Αγκάθας στα χέρια. Ύστερα από την πρώτη ταραχή, ο Σαχίνης καταλαβαίνει ότι είναι κλέφτης. Όμως αυτός έχει ήδη πηδήξει πάνω από το τραπεζάκι και έχει ξεφύγει μέσα απ' το ανοιχτό παράθυρο. Ο Σαχίνης τρέχει στο δωμάτιο δίπλα όπου η Αγκάθα κοιμάται βαθιά με το γούνινο αρκουδάκι της.

6. Агата и Сахинис переезжают в новую квартиру. Грузчикам нужны инструкции (используйте предлоги)

Πού θα μπει το ψυγείο; (κουζίνα / τραπέζι / παράθυρο)

Θα μπει στην κουζίνα, απέναντι από το τραπέζι, δίπλα στο παράθυρο

1. Πού να βάλουμε την τηλεόραση; (σαλόνι / τραπεζάκι / καναπές)

2. Πού θέλετε το κρεβάτι; (κρεβατοκάμαρα / κομοδίνα)

3. Και το πλυντήριο, πού πάει; (μπάνιο / ράφι)

ανάμεσα σε	между
απέναντι σε (από)	напротив
αριστερά από	слева
δεξιά από	справа
δίπλα σε	рядом
κάτω από	ниже, под
κοντά σε	недалеко
πάνω από	над
πάνω σε	на
πίσω από	за, сзади
πλάι σε	рядом

23 Επιρρηματικές προτάσεις

(Адвербиальные предложения)

Адвербиальные предложения функционируют как наречия, и выражают широкий спектр логических связей, как время, причина, цель, результат, условие и отступление. Они вводятся подчинительными союзами или фразами в зависимости от значения.

время (χρόνος)
причина (αιτία)
цель (σκοπός)
результат (αποτέλεσμα)
условие (υπόθεση)
отступление (εναντίωση / παραχώρηση)

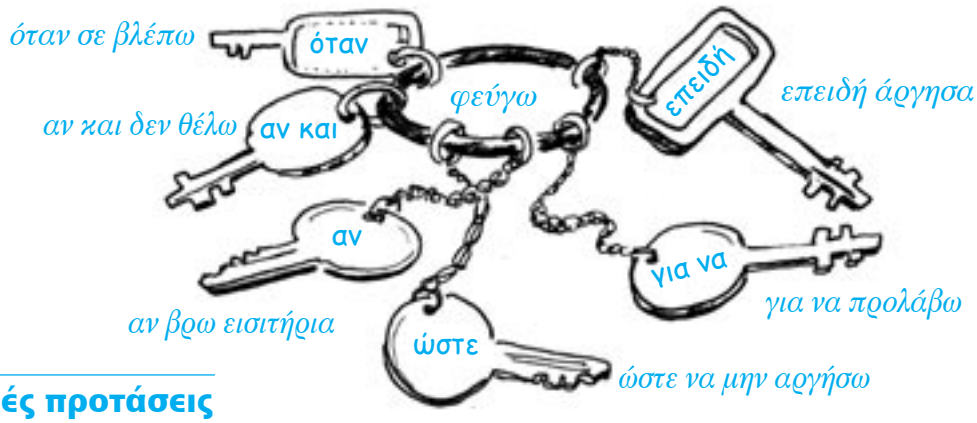

Χρονικές προτάσεις (Предложения времени)

Предложения времени означают действие, которое произошло раньше, чем действие в главном предложении, которое происходит вместе с действием в главном предложении или произойдет после действия в главном предложении. Предложение времени может стоять перед главным предложением или после него в зависимости от логического ударения.

Предложения времени обычно вводятся простым союзом (όταν, πριν, καθώς...) или фразой времени (τώρα που, (από) τότε που, την ώρα που...)

Ενώ ο Σαχίνης κοιμάται, η Αγκάθα μαγειρεύει

а. главное предложение / предложение времени: одновременные действия

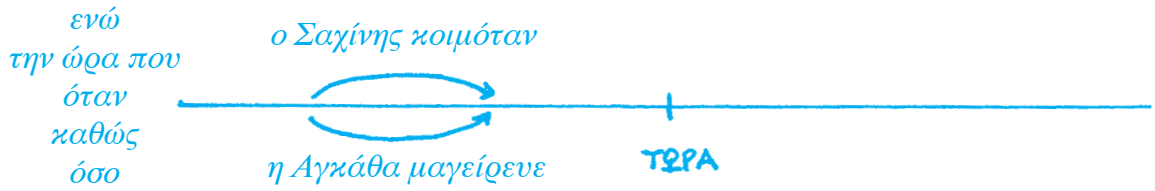

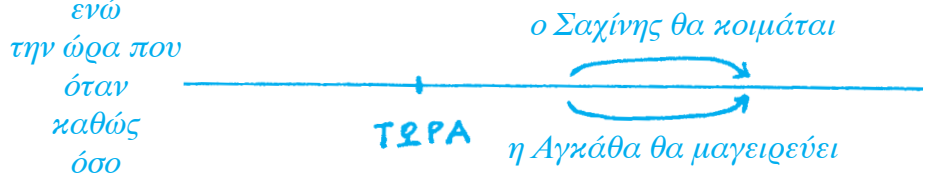

Ενώ (την ώρα που, όταν, όσο) ο Σαχίνης κοιμόταν, η Αγκάθα μαγείρευε
Ενώ (την ώρα που, όταν, όσο) ο Σαχίνης κοιμάται, η Αγκάθα μαγειρεύει
Ενώ (την ώρα που, όταν, όσο) ο Σαχίνης θα κοιμάται, η Αγκάθα θα μαγειρεύει
Ενώ (την ώρα που, όταν, όσο) ο Σαχίνης κοιμόταν, η Αγκάθα μαγείρεψε
Ενώ (την ώρα που, όταν, όσο) ο Σαχίνης θα κοιμάται, η Αγκάθα θα μαγειρέψει

б. предложение времени, действие которого происходит раньше, чем действие главного

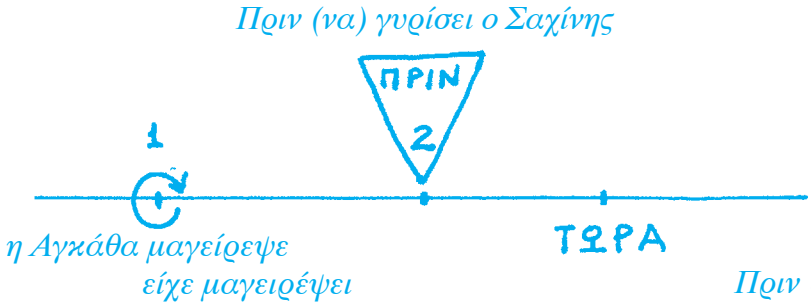

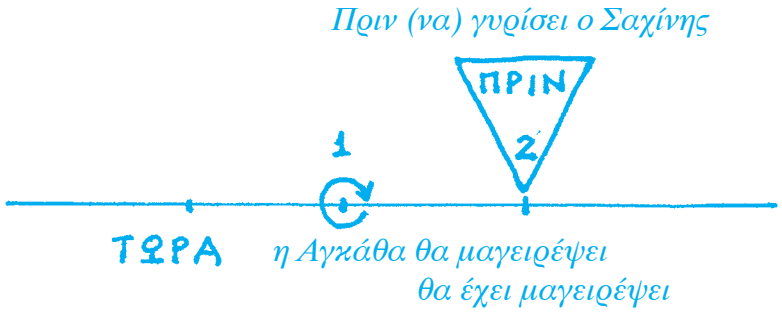

Πριν (να) γυρίσει ο Σαχίνης, η Αγκάθα

μαγείρεψε
είχε μαγειρέψει
θα μαγειρέψει
θα έχει μαγειρέψει

в. предложение времени, действие которого происходит после действия главного

Αφού γύρισε ο Σαχίνης

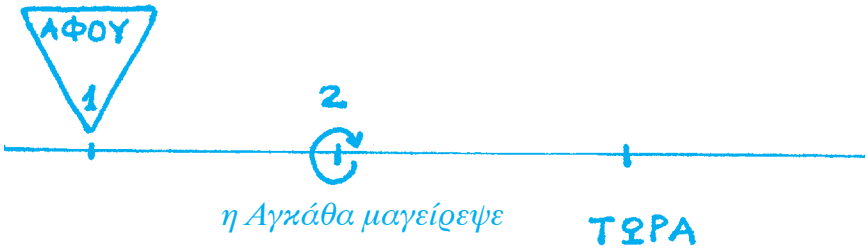

η Αγκάθα μαγείρεψε

Αφού γυρίσει ο Σαχίνης

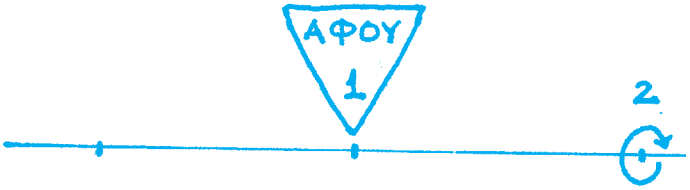

η Αγκάθα θα μαγειρέψει

Αφού (μόλις) γύρισε ο Σαχίνης, η Αγκάθα μαγείρεψε

Αφού (μόλις) γυρίσει ο Σαχίνης, η Αγκάθα θα μαγειρέψει

• В зависимости от следующих форм глагола, союзы όταν, μόλις αφού могут относиться к прошлому или к будущему событию.

*Μόλις **έρθει**, θα του το πω*
*Μόλις **ήρθε**, πήγε για ύπνο*

• У некоторых союзов больше одного значения. Например, εφόσον и αφού могут выражать время и причину. Ενώ может означать время или отступление.

***Αφού (εφόσον)** δε με θέλεις, θα φύγω*
***Ενώ** μ' αγαπάς, με παιδεύεις*

• В отличии от английского языка и подобно русскому, в греческом языке можно использовать будущее время в подчиненном предложении времени.

*Όταν **θα** τον **δω**, θα τον χαστουκίσω*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Отметьте предложения времени в тексте

Όταν άνοιξα τα μάτια μου, κατάλαβα ότι ήμουν ξαπλωμένη σ' ένα κρεβάτι μέσα σ' ένα δωμάτιο που δεν είχε κανένα παράθυρο. Δεν έβλεπα πουθενά ηλεκτρικές λάμπες αλλά το δωμάτιο ήταν φωτεινό. Δεν ήξερα πού βρισκόμουν και άρχισα να τρέμω. Προσπαθούσα να καταλάβω πώς είχα βρεθεί εκεί και αποφάσισα να φύγω όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Πριν προλάβω να σηκωθώ από το κρεβάτι, άκουσα βήματα να πλησιάζουν στο δωμάτιο. Μόλις άνοιξε η πόρτα, είδα τρία πλάσματα γκρι χρώματος με τεράστια μάτια και χωρίς καθόλου μαλλιά να έρχονται κοντά μου. Τότε νομίζω ότι λιποθύμησα από το φόβο μου. Όταν ξύπνησα πάλι, κατάλαβα ότι πετούσα. Πετούσα πάνω από την Αθήνα. Ενώ προσπαθούσα να διακρίνω την Ακρόπολη, είδα μια λάμψη να με τραβάει

σταθερά προς το μέρος της. Ήταν δύο πλάσματα που μου χαμογελούσαν. Αφού δεν μπορούσα να ξεφύγω, άπλωσα τα χέρια μου και εκείνα αμέσως με αγκάλιασαν. Πετάξαμε μαζί ανάμεσα στ' αστέρια για πολλή ώρα, ώσπου φτάσαμε σ' ένα ξέφωτο γεμάτο κατακόκκινες παπαρούνες.

2. Заполните пропуски подходящими союзами времени

την ώρα που, κάθε φορά που, ενώ, καθώς, πριν, μόλις, μέχρι να, αφού

Κάθε φορά που έχω διαγώνισμα, αρρωσταίνω. Την προηγούμενη μέρα κάθομαι στο γραφείο μου αλλά δεν μπορώ να συγκεντρωθώ. _____ αρχίζω να διαβάζω, χτυπάει το τηλέφωνο. _____ μιλάω στο τηλέφωνο, χτυπάει το κουδούνι. _____ πάω ν' ανοίξω την πόρτα, αρχίζει η μικρή μου αδελφή να κλαίει. _____καταφέρω να διαβάσω μία σελίδα, νιώθω ότι πεινάω. Ένα σάντουιτς για διάλειμμα, σκέφτομαι. _____ τρώω το σάντουιτς, χαζεύω στην τηλεόραση. Τότε είναι που αρχίζει την γκρίνια η μάνα μου. Πάνω που σηκώνομαι, θυμάμαι ότι δεν έχω όλες τις σημειώσεις. _____ καλά-καλά το καταλάβω, έχει νυχτώσει. Ευτυχώς η Δέσποινα μένει δίπλα. _____αρπάζω τα βιβλία μου, την βλέπω να μπαίνει στο δωμάτιό μου.

- Ήρθα να διαβάσουμε μαζί, μου λέει!

_____ το άκουσα αυτό, σκέφτηκα ότι όλα θα πάνε καλά.

3. Заместите подчеркнутые союзы времени, изменяя предложения там, где это необходимо

Έχω καλή διάθεση, <u>όποτε</u> έχει ήλιο

Έχω καλή διάθεση <u>κάθε φορά που</u> έχει ήλιο

1. Άρχισε να βρέχει, <u>καθώς</u> έφευγα

_____

2. <u>Μέχρι να</u> τρέξω κοντά του, είχε φύγει

_____

3. <u>Πριν</u> καταλάβω ποια είναι, την έχασα απ' τα μάτια μου

_____

4. <u>Τότε που</u> ήμουνα μικρή, πήγαινα στην Ελλάδα κάθε καλοκαίρι

_____

4. Свяжите следующие предложения союзами времени и объясните Сахинису, как быстро приготовить ужин

- βάζω νερό και αλάτι στην κατσαρόλα / βράζει το νερό
- ρίχνω τα μακαρόνια / τρίβω το τυρί / ρίχνω λάδι στο τηγάνι
- ζεσταίνεται το λάδι / βάζω μέσα τον κιμά
- γίνεται ο κιμάς / κόβω τα κρεμμύδια και τις ντομάτες
- τσιγαρίζω τα κρεμμύδια / τα προσθέτω στον κιμά μαζί με κανέλα, μαϊντανό, αλάτι, πιπέρι και τις ντομάτες
- στραγγίζω τα μακαρόνια
- σερβίρω / περιχύνω με τη σάλτσα

Πρώτα βάζω νερό και αλάτι στην κατσαρόλα. Μόλις βράσει το νερό, ρίχνω τα μακαρόνια...

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Αιτιολογικές, τελικές, αποτελεσματικές προτάσεις (Предложения причины, цели, результата)

Эти адвербиальные предложения могут стоять и перед главными предложениями, и после них и вводятся следующими союзами:

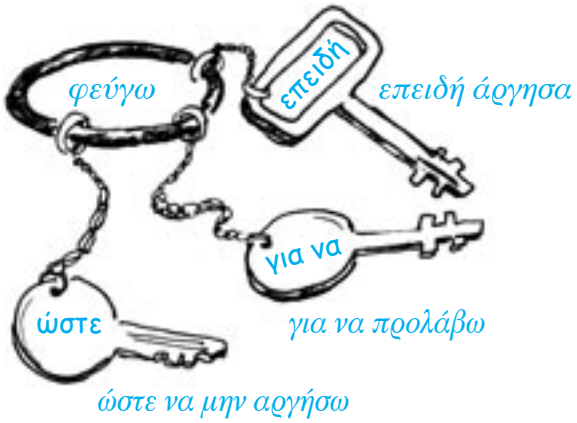

причина (αιτία): *γιατί, επειδή, διότι, αφού, εφόσον, μια και*

цель (σκοπός): *(για) να*

результат (αποτέλεσμα): *(έτσι) ώστε (να), που (να), με αποτέλεσμα να*

• Если в предложении цели подлежащее четко выражено, оно ставится после глагола.

*Έφυγα αμέσως **για να προλάβει η Δέσποινα** τα μαγαζιά*

• Когда предложение причины вводится союзами γιατί или διότι, его место всегда после главного предложения.

*Ήρθα **γιατί** / **διότι** ήθελα να σου μιλήσω*

• Если цель выражается союзной фразой ώστε να, подлежащее может находиться между двумя частями союзной фразы.

*Φώναξε **έτσι ώστε ο Σαχίνης να** σηκωθεί να φύγει*

• В некоторых случаях значения цели и результата размываются.

*Του μίλησε **τόσο** άσχημα **ώστε να** τον κάνει να φύγει*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Подчеркните союзы предложений причины, цели и результата и обозначьте их значение

Άργησα τόσο *ώστε να* χάσω το τρένο **предложение результата**

1. Ταξίδεψε πολύ για να γνωρίσει τον κόσμο

2. Αφού δεν θέλεις, μην έρχεσαι

3. Ταξιδεύει πάντα με το πλοίο, γιατί φοβάται τα αεροπλάνα

4. Πέντε χρόνια μάζευε χρήματα για να κάνει το ταξίδι στην Ινδία

5. Μια και φτάσαμε νωρίς στο αεροδρόμιο, πάμε για ψώνια

6. Τρέχει να προλάβει το λεωφορείο

2. Заполните фразы предложением причины, цели или результата

Αγόρασε καινούργιο αυτοκίνητο

(α) *γιατί το παλιό χάλασε*

(β) *για να ταξιδέψει σε όλη την Ευρώπη*

(γ) *έτσι ώστε να μην έχει προβλήματα*

1. Πήγε διακοπές στην Αίγυπτο

(α)_____

(β)_____

(γ)_____

2. Περπάτησε για ώρες μες στη βροχή

(α)_____

(β)_____

(γ)_____

3. Τα Χριστούγεννα θα πάει στους γονείς της

(α)_____

(β)_____

(γ)_____

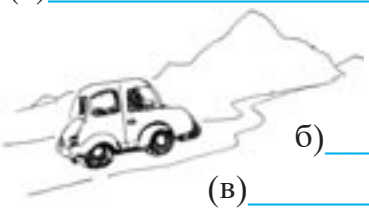

4. Έκανε πολλές εκδρομές με το αυτοκίνητο

(α)_____

β)_____

(γ)_____

3. Замените подчеркнутые слова или фразы предложениями причины, цели или результата

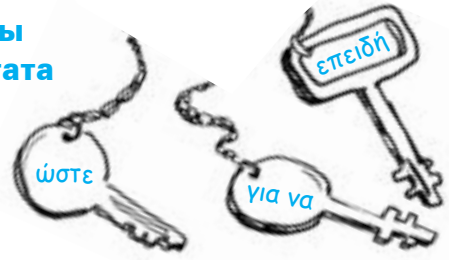

Βγήκε βόλτα

Βγήκε για να κάνει βόλτα

1. Σε χρειάζεται για βοήθεια

_____

2. Από την αγωνία του να προλάβει το πλοίο έφυγε από το σπίτι του στις 5 το πρωί

_____

3. Κουράστηκε τόσο πολύ με τη δουλειά και αρρώστησε για μια βδομάδα

_____

4. Σε θέλει για συμπαράσταση

_____

5. Μην ξέροντας τη σωστή διεύθυνση χάθηκε στα στενά

_____

4. Образуйте новое предложение, связывая предложения подходящими союзами и делая необходимые изменения

Είναι αργά. Φεύγω τώρα

*Φεύγω τώρα **επειδή** είναι αργά*

1. Παίρνω το πρώτο αεροπλάνο. Θέλω να σε προλάβω

_____

2. Έχει πονοκέφαλο. Ήπιε πολύ στο πάρτι

_____

3. Οι ασκήσεις της γραμματικής είναι πολύ δύσκολες. Δεν καταλαβαίνω τίποτα

_____

4. Πήγαμε σινεμά. Είχε την καινούργια ταινία του Χάρι Πότερ

_____

5. Θέλω να μάθω τη γραμματική των Ελληνικών. Θέλω να καταλαβαίνω τους στίχους των τραγουδιών

_____

Υποθετικές προτάσεις (Условные предложения)

Условные предложения составлены из двух частей: предложение с „если” и предложение результата (аподозис). Предложение с „если” обычно вводится союзами αν / εάν (если), άμα (если), а также и фразами, как έτσι και (если), σε περίπτωση που (в случае если), εκτός κι αν (если не), είτε / ή... είτε / ή (или... или нет).

Αν είχα φτερά, θα πετούσα

Виды условий

1. Реальные условия

В реальных условиях предложение с „если” выражает факт, который случается или может случиться, и главное предложение выражает факт, который также случится или должен случиться как следствие первого.

αν каждая глагольная форма (прошедшее несовершенное, прошедшее совершенное) ⇨ каждая изъявительная или повелительная глагольная форма (настоящее / будущее / прошедшее)

Αν μένεις στην Αθήνα,	*(θα) βλέπεις συχνά τους φίλους σου*
Άμα μείνεις στην Αθήνα,	*θα βλέπεις συχνά τους φίλους σου*
Σε περίπτωση που έμεινες στην Αθήνα,	*θα είδες πολλούς φίλους σου*
Αν έχεις μείνει στην Αθήνα,	*έχεις δει πολλούς φίλους σου*
Αν μείνεις στην Αθήνα,	*να βλέπεις συχνά τους φίλους σου*

2. Маловероятные условия

В маловероятных условиях содержание предложения с „если” не отвечает настоящей действительности и, вероятнее всего, не выполнится и в будущем. Поэтому содержание главного предложения также не реализовано или нереализуемо.

αν прошедшее несовершенное / прошедшее совершенное ⇨ **θα** прошедшее несовершенное / прошедшее совершенное

Αν έμενες στην Αθήνα, *θα έβλεπες συχνότερα τους φίλους σου*
(=но не живешь / не будешь жить в Афинах)
Αν είχες μείνει στην Αθήνα, *θα είχες δει τους φίλους σου πολλές φορές*

У предложений с να тоже может быть условное значение.

Να (= Αν) τον συναντήσω και θα δεις τι θα πάθει!
Να 'μενα στην Αθήνα, δε θα προλάβαινα να τους βλέπω τους φίλους μου

УПРАЖНЕНИЯ

1. Закончите предложения

1. Αν πιεις πολύ, _____

2. Θα γελούσατε πολύ, αν_____

3. Άμα ερχόσουν στην Κρήτη, _____

4. Σε περίπτωση που τελειώσεις νωρίτερα, _____

5. Είτε το θέλεις είτε όχι, _____

6. Δεν αλλάζουν οι άνθρωποι, εκτός κι αν_____

7. Εάν ήξεραν να ζωγραφίζουν, _____

2. Как бы ты провел свое время, если...

Αν ήμουν ο Αϊνστάιν, θα έκανα πειράματα όλη τη νύχτα

1. Αν ήμουν η ο πρωθυπουργός της χώρας μου _____
2. Αν ήμουν η Μαντόνα _____
3. Αν ήμουν διάσημος ποδοσφαιριστής _____

3. Выразите условие в предложениях данными ниже словами

1. Σας παρακαλώ περιμένετε και θα σας εξυπηρετήσω σύντομα

Αν_____

2. Μπορείτε να πάρετε το αυτοκίνητο, αλλά να οδηγείτε προσεκτικά

_____με την προϋπόθεση ότι_____

3. Χάρη στη γιαγιά μου ξέρω να ράβω

Αν δεν_____

4. Η Ελένη έκανε σκι και έσπασε το πόδι της

Αν η Ελένη δεν_____

5. Γράψε το κάπου. Δεν πρόκειται να το θυμηθείς διαφορετικά

Αν δεν_____

6. Η μόνη περίπτωση να σε συγχωρήσω είναι να έρθεις μαζί μου στην Ινδία

Δεν πρόκειται να_____εκτός κι αν_____

4. Мои каникулы ужасны. Я не принял предложение друга / подруги провести лето в Греции. Если бы я принял его / ее приглашение, все было бы по-другому

Αν τον / την συναντούσα στο αεροδρόμιο,...

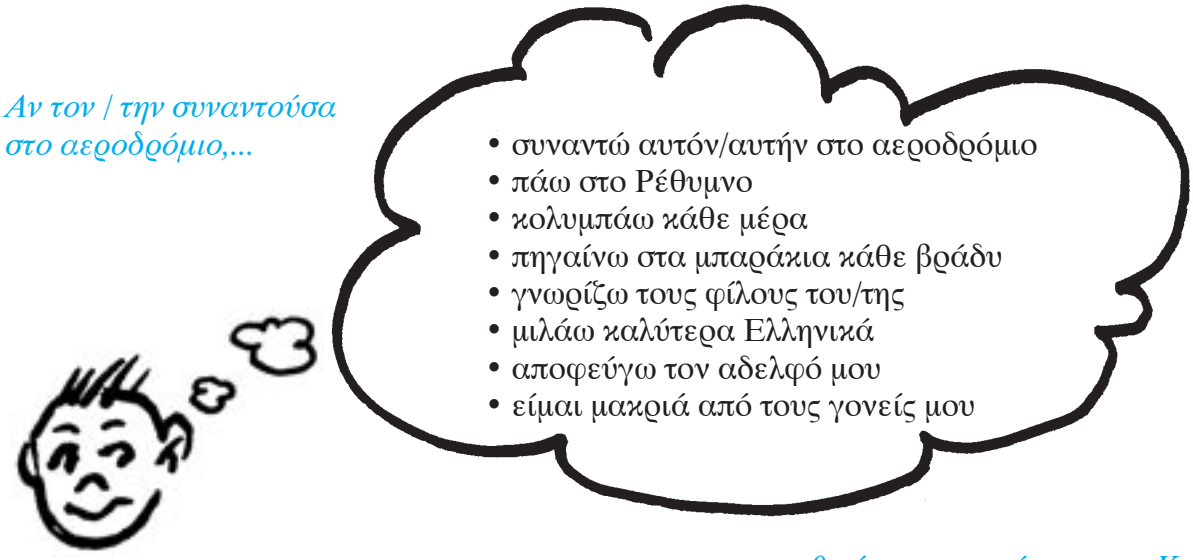

...θα έμενα για πάντα στην Κρήτη!

Παραχωρητικές / Εναντιωματικές προτάσεις
(Уступительные / противопоставительные предложения)

Уступительные / противопоставительные предложения вводятся союзами, как αν και (хотя; несмотря на то, что), παρ' όλο που (если бы даже; несмотря на то, что), μολονότι (если бы даже; несмотря на то, что), παρά το (γεγονός) ότι (несмотря на факт, что), κι ας (если бы даже), ακόμη κι αν (если бы даже), όσο και να (сколько ни, сколько бы ни).

Αν και ήταν νύχτα, ο Σαχίνης βγήκε έξω
Όσο ακριβό και να 'ναι, θα το αγοράσω

Эти адвербиальные предложения могут стоять перед главным предложением или после него.

Ο Σαχίνης βγήκε έξω, αν και ήταν νύχτα

УПРАЖНЕНИЯ

1. Моих друзей интересуют самые разные профессии, но они и не задумываются над трудностями, которые они могут встретить. Дайте совет друзьям, используя слова, которые даны ниже

1. Νίκος: ρεπόρτερ (λεφτά, γονείς, φίλη / φίλοι, κίνδυνος, πολλά ταξίδια)
Ο Νίκος θέλει να γίνει ρεπόρτερ αν και δεν έχει καθόλου λεφτά…

2. Ελένη: ηθοποιός (εμφάνιση, δουλειά, μνήμη, χαμηλή φωνή)

3. Κρυσταλλία: πρωταθλήτρια στο τένις (κουράζεται εύκολα, δυνατό χέρι, προπόνηση κάθε μέρα, μαθήματα στο σχολείο)

4. Αλέξης: ψαράς στη Φολέγανδρο (μόνος του, λεφτά, κακοκαιρία, δεν έχει καϊκι)

2. Выразите иначе смысл подчеркнутых фраз

1. Παρά την απεργία των λεωφορείων έφτασα έγκαιρα στο σχολείο
Αν και _____

2. Μολονότι δεν έχω διάθεση, θα έρθω μαζί σου στο σινεμά
_____ έστω κι αν _____

3. Ακόμη κι αν περάσουν πολλά χρόνια, θα τον θυμάμαι
_____ κι αν ακόμη _____

4. Παρ' όλο που γκρινιάζει συνέχεια, εγώ τον θέλω
Παρά _____

5. Όσο και να το θέλεις πια, δεν γίνεται να ξαναρθεί
Έστω και _____

24 Συμπληρωματικές προτάσεις

(Дополнительные предложения)

Дополнительные предложения выполняют функции имен в роли дополнений глаголов, прилагательных, существительных и наречий.

Дополнительные предложения могут:

исполнять роль дополнения переходных глаголов

η Αγκάθα θα φτάσει στην ώρα της

выполнять функции подлежащего безличных глаголов.

Πρέπει / Μπορεί η Αγκάθα [να φτάσει στην ώρα της]
Είναι αλήθεια [ότι η Αγκάθα σπάνια φτάνει στην ώρα της]

Существительные и прилагательные могут также принимать дополнительные предложения в качестве дополнений или подлежащих. Часто составная фраза именная группа + дополнительное предложение отвечает конструкции глагол + дополнительное предложение:

Η απόφασή σου [να φύγεις] με αφήνει έκπληκτο → Το ότι αποφάσισες [να φύγεις]

Дополнительные предложения вводятся:

а) дополнителями

• ότι / πως + изъявительное наклонение после глаголов высказывания, мышления, веры

Λέει [ότι / πως την αγαπάει]
Είναι σίγουρο [ότι / πως τον αγαπάει]

• που + изъявительное наклонение после глаголов, выражающих эмоциональное состояние

Χαίρομαι [που σε γνωρίζω επιτέλους]

• μήπως / μη(ν) + изъявительное наклонение после глаголов, выражающих страх

Φοβάμαι [μήπως / μην έφυγε χωρίς να μου το πει]
Φοβάμαι [μήπως / μη φύγεις χωρίς να μου το πει

б) определителем сослагательного наклонения να после глаголов, выражающих желание, пожелание, план, требование, приказ, намерение.

Θέλω [να ζήσω μαζί σου]

• Некоторые глаголы могут идти с дополнителями, когда автор высказывания хочет представить событие как действительное, или с να, когда действие представляется как возможное.

είμαι σίγουρος ↓ *Πιστεύω ότι με καταλαβαίνεις*

ελπίζω / μπορώ ↓ *Πιστεύω να με καταλαβαίνεις*

• Дополнительные предложения могут находиться в аппозиции с показательными местоимениями с определителем το или без него.

*Πάντα το λέει **αυτό**, [**(το) ότι** / **πως** την αγαπάει]*
*Το φοβάμαι **αυτό**, [**μήπως** / **μην** έφυγε χωρίς να μου το πει]*
*Το θέλω πολύ **αυτό**, [**(το) να** ζήσω μαζί σου]*

• Дополнительные предложения превращаются в имена с помощью определителя το.

Απαγορεύεται [*το κάπνισμα* / *να καπνίζετε* / *το να καπνίζετε*] *σε δημόσιους χώρους*

• После глагола φοβάμαι можно употребить и дополнительное предложение с να:

Φοβάμαι να μιλάω γι' αυτά τα πράγματα (срв Φοβάμαι που μιλάω γι' αυτά τα πράγματα)

УПРАЖНЕНИЯ

1. Заполните, используя ότι или να

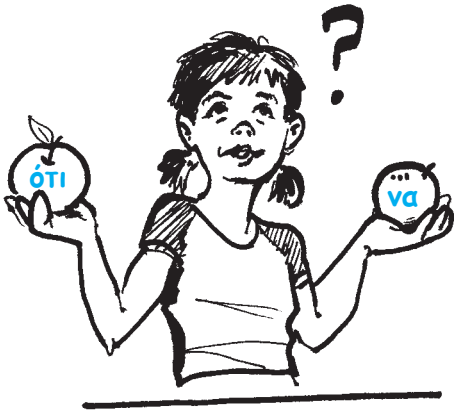

1. Βλέπω _____ οι φίλοι μου κάνουν μπάνιο

2. Βλέπω τους φίλους μου _____ κάνουν μπάνιο

3. Ακούω _____ ο Πέτρος παίζει κιθάρα

4. Ακούω τον Πέτρο _____ παίζει κιθάρα

5. Μαθαίνω _____ ο Λάκης χορεύει τσάμικο

6. Μαθαίνω το Λάκη _____ χορεύει τσάμικο

2. Клио всегда думает положительно. Заполните ее кредо жизни, используя ότι или να

Πιστεύω _____ μπορώ _____ καταφέρω ό,τι βάλω στο μυαλό μου, φτάνει _____ δουλέψω σκληρά και ____ προσπαθήσω πολύ γι' αυτό. Δεν απογοητεύομαι γιατί σκέφτομαι _____ κάθε εμπόδιο που συναντάω είναι για καλό και ελπίζω _____ θα έρθουν καλύτερες μέρες. Είναι αλήθεια _____ κάποιες φορές τα πράγματα φαίνονται πολύ δύσκολα αλλά ξέρω _____ μπορεί μια ευχάριστη έκπληξη _____ με περιμένει στη γωνία.

3. Выразите извинение, как в примере

(ξυπνώ) → Συγνώμη / Λυπάμαι που σε ξύπνησα

1. (μιλώ άσχημα) → _____

2. (δεν χαιρετώ) → _____

3. (δεν βοηθώ) → _____

4. (λέω ψέματα) → _____

5. (ξεχνώ να τηλεφωνήσω) → _____

4. Заместите подчеркнутые фразы дополнительными предложениями, которые вводятся через να и/или που

Η Αγκάθα άκουσε το Σαχίνη <u>την ώρα που μιλούσε</u> στο τηλέφωνο →
Η Αγκάθα άκουσε το Σαχίνη <u>να μιλάει</u> στο τηλέφωνο

1. Τον είδα <u>τη στιγμή που κατέβαινε από το αεροπλάνο</u> →

_____

2. Ξέρω <u>πώς φτιάχνουν καφέ</u> →

_____

3. Στενοχωρήθηκα <u>γιατί δεν πέρασε στις εξετάσεις των Ελληνικών</u> →

_____

4. Μας βρήκαν <u>την ώρα που τρώγαμε</u> →

_____

5. Образуйте предложения с данными словами, следуя примеру

α. μήπως / φοβάμαι / μαθαίνω κάτι / για μένα / και δεν μου το είπε
β. μήπως / φοβάμαι / μαθαίνω κάτι / για μένα / και δεν μου το πει
α. Φοβάμαι μήπως έμαθε κάτι για μένα και δεν μου το είπε
β. Φοβάμαι μήπως μάθει κάτι για μένα και δεν μου το πει

1 α. μήπως / ανησυχώ / παθαίνω / τίποτα / το τριαντάφυλλό μου / το χειμώνα με το κρύο

_____

β. μήπως / ανησυχώ / παθαίνω / κάτι / το τριαντάφυλλό μου / τώρα με τη ζέστη

_____

2 α. μήπως / έχω άγχος / προλαβαίνω / το τρένο / δεν

_____

β. μήπως / έχω άγχος / προλαβαίνω / το τρένο / ο Λάκης / χτες / δεν

_____

3 α. μήπως / αγωνιώ / ο Σαχίνης / δεν τηλεφωνώ / το Σάββατο το πρωί

_____

β. μήπως / αγωνιώ / ο Σαχίνης / δεν παίρνω μήνυμα / χτες

_____

Πλάγιες ερωτηματικές (Несобственно-вопросительные предложения)

Несобственно-вопросительные предложения вводятся глаголами, выражающими вопрос или недоумение: ρωτώ, αναρωτιέμαι, απορώ, δεν ξέρω, δεν έμαθα.

Τον ρώτησε [αν άκουσε τίποτα περίεργο χθες το βράδυ]
Ζήτησε να μάθει [πού βρισκόταν την ώρα που έγινε η ληστεία]

А. Вопрос относится к целому предложениию

Несобственно-вопросительное предложение может относиться к целому предложению (предполагая ответ да / нет). В этом случае вопрос вводится дополнителями αν (τυχόν), μη(ν) (τυχόν), μπας και (обычно в неофициальной и устной речи).

Ο Σαχίνης ήθελε να μάθει [αν ο ύποπτος έλεγε όλη την αλήθεια]

Б. Вопрос относится к одной из частей предложения

Эти несобственно-вопросительные предложения вводятся вопросительным словом (местоимением или наречием), которое ставится рядом с глаголом главного предложения.

Ο Σαχίνης δεν ήξερε [ποιος έκανε τελικά τη ληστεία]
Η Αγκάθα δεν κατάλαβε [γιατί ο Σαχίνης δεν βρήκε τελικά το ληστή]

В отличие от русского языка, в греческом вопрос к части предложения, стоящей в родительном падеже, может находиться перед существительным или после него (сравните „чей ребенок”).

*Δεν ξέρω **τίνος** / **ποιανού το παιδί** έφυγε για Ελλάδα*
*Δεν ξέρω **το παιδί τίνος** / **ποιανού** έφυγε για Ελλάδα*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Бабушка Клио очень любопытная и всегда задает много вопросов. Преобразуйте прямые вопросы в несобственно-вопросительные предложения

Η γιαγιά ρωτάει την εγγονή της:
1. Ποιος είναι ο φίλος σου;
2. Από πού είναι και τι γλώσσα μιλάει;
3. Σπουδάζει;
4. Δουλεύει;
5. Γιατί σου τηλεφωνεί συνέχεια; Τι θέλει από σένα;
6. Πότε θα τον γνωρίσω;

Η γιαγιά ρωτάει την εγγονή της *ποιος είναι ο φίλος της,* _____

_____

_____

2. Используя глаголы в скобках, образуйте несобственно-вопросительные предложения из вопросов Сахиниса (к заподозренному)

1. Πού ήσουν την Παρασκευή το βράδυ;
2. Τι ώρα έφτασες στο σπίτι;
3. Με ποιον μίλαγες από τις 10 ως τις 12;
4. Τι ακριβώς έκανες μετά το τηλεφώνημα;
5. Γιατί δεν μπορούσες να κοιμηθείς;
6. Έμαθες για το φόνο;
7. Τι νομίζεις ότι έγινε;
8. Ποιος είναι ο δολοφόνος;

Ο Σαχίνης ρώτησε τον ύποπτο _____

_____

_____

_____

_____

_____

25 Αναφορικές προτάσεις

(Относительные предложения)

Α. Αναφορικές ονοματικές προτάσεις (Относительные предложения в роли определителей существительных)

Относительные предложения обычно определяют имена существительные (лица или предметы).

Относительные местоимения бывают изменяемыми (и тогда они согласуются в роде, числе и падеже, напр. ο οποίος-η οποία-το οποίο) и неизменяемыми (που). Относительное местоимение που может замещать имя существительное в роли подлежащего, прямого / косвенного дополнения или притяжательного родительного падежа.

Που может также заместить целую предложную фразу, когда значение предлога ясно из контекста. Когда που замещает косвенное дополнение или притяжательный родительный падеж, необходимо использовать слабую / клитическую форму местоимений (του-της-τους).

Έφαγα τα σαλιγκάρια **που / τα οποία** *περίσσεψαν*

Ο αστυνόμος **που / ο οποίος** *έχει μουστάκι είναι ο Σαχίνης*

Ο αστυνόμος **που / τον οποίο** *συναντήσατε είναι ο Σαχίνης*

Ο αστυνόμος **από τον οποίο / που του** *έκλεψαν τον φακό είναι ο Σαχίνης*

Ο αστυνόμος **του οποίου / ο σκύλος που ο σκύλος του** *συνέχεια γαβγίζει είναι ο Σαχίνης*

Εκεί είναι το υπόγειο **που / (μέσα) στο οποίο** *μπήκε ο Σαχίνης*

Определение может быть обязательно (= необходимо) или необязательно (= факультативно). Факультативные относительные предложения обычно отделяются от главного предложения запятой в письменной речи или паузой в устной.

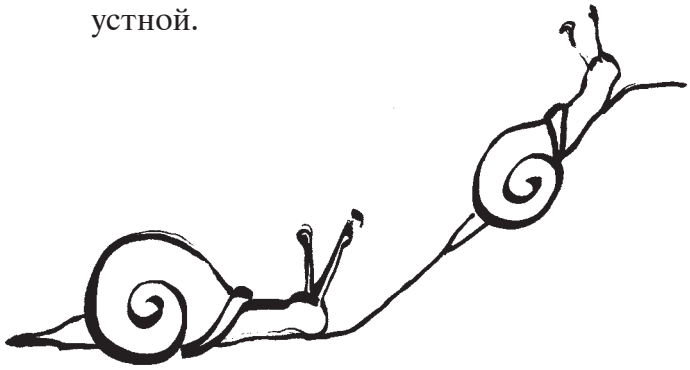

όσα

Ο Σαχίνης έφαγε τα σαλιγκάρια που περίσσεψαν

τα οποία

Ο Σαχίνης έφαγε τα σαλιγκάρια, που περίσσεψαν

Β. Ελεύθερες αναφορικές προτάσεις (Свободные относительные предложения)

Местоимения, которые вводят свободные относительные предложения, изменяются в роде, числе и падеже: όποιος-όποια-όποιο, όσος-όση-όσο (см. местоимения).

кто

***Όποιος** θέλει ας βοηθήσει το Σαχίνη*

кого

***Όποιον** ψάχνει ο Σαχίνης τον βρίσκει*

каждый, которому

***Όποιου/οποιανού** του δίνει ο Σαχίνης το φακό, σκοντάφτει και πέφτει*

чья бы

***Όποιου** είναι το βιβλίο, ας έρθει να το πάρει*

Относительное местоимение ό,τι неизменяемо и может замещать целую фразу.

*Πάντα ο Σαχίνης κάνει **ό,τι** (= αυτό που) θέλει*
*Έλα **ό,τι** μέρα θέλεις / **Ό,τι** μέρα θέλεις, έλα*
*Διάβασε **ό,τι** βιβλίο θέλεις / **Ό,τι** βιβλίο θέλεις, διάβασέ το*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Сочетайте предложения, используя подходящие формы относительного местоимения ο οποίος

Αγόρασα καινούριο αυτοκίνητο. Το αυτοκίνητο είναι Fiat

Το καινούριο αυτοκίνητο το οποίο αγόρασα είναι Fiat

1. Βρήκα μια καταπληκτική φίλη. Τη λένε Λίζα

_____

2. Ακούσαμε ένα ελληνικό τραγούδι. Το τραγουδάει ο Κότσιρας

_____

3. Διάβασαν το άρθρο του Παπιομύτογλου. Οι απόψεις του είναι πρωτοποριακές

_____

4. Ξαναείδα τις παλιές μου συμμαθήτριες. Με αυτές πήγα για πρώτη φορά σε πάρτι πριν από δέκα χρόνια _____

_____

2. Можете перевести следующие предложения с греческого языка на русский? Возможны два варианта. Чтобы их найти, попробуйте определить именную группу, к которой относится που в греческом предложении

Ο Σαχίνης θέλει να βρει τον άντρα που του έδωσε τον χάρτη

*Сахинис нашел человека, который*_____

Ο Σαχίνης θέλει να βρει τον άντρα που του έδωσε τον χάρτη

_____

3. Найдите оба значения предложений

Кричит, что может.
Скажи, что сделаешь.

Что им соответствует в греческом языке?

26 Μία πρόταση, δύο σημασίες

(Двусмысленные конструкции)

Также как и в русском языке, связь составных частей предложения (подлежащего – дополнений) определяется их падежами (подлежащее = именительный падеж, дополнение = винительный падеж) и не зависит от очередности слов, как, например, в английском языке.

Το αγόρι φίλησε η κοπέλα

Το αγόρι φίλησε την κοπέλα

Когда одно и то же предложение может иметь два значения, оно называется двусмысленным, и его структуру можно представить двумя способами:

П: предложение
Г: глагол
ИГ: именная группа
ГГ: глагольная группа

Το σύννεφο φλέρταρε το μπαλόνι

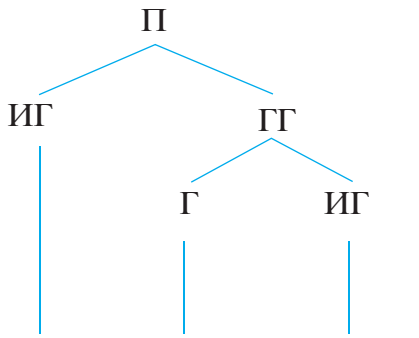

Το σύννεφο φλέρταρε το μπαλόνι

Το σύννεφο φλέρταρε το μπαλόνι

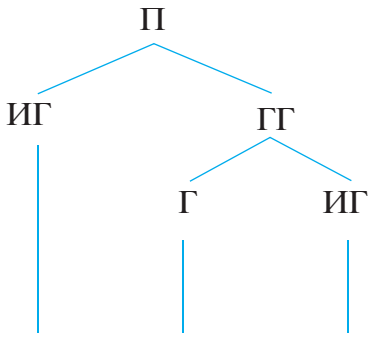

Το μπαλόνι φλέρταρε το σύννεφο

В случаях, когда окончания существительных указывают более одной падежной формы (например, средний род), подлежащее и дополнение определяются контекстом и логическим путем.

Το κορίτσι μύρισε το λουλούδι
Το ελάφι κυνήγησε το λιοντάρι

Предложная группа (ПГ) может относиться и к глагольной группе, и к дополнению именной группы (ИГ).

Ποιος είχε τα κιάλια;
Ο Σαχίνης

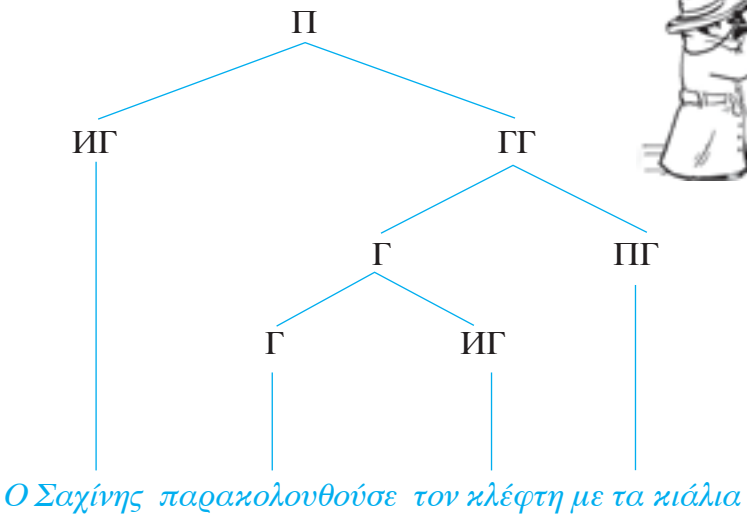

Ποιος είχε τα κιάλια;
Ο κλέφτης

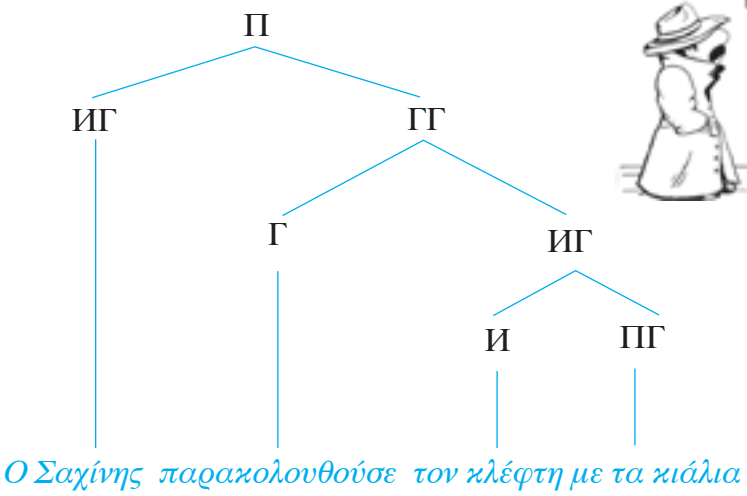

УПРАЖНЕНИЯ

1. Изменив очередность составных частей предложения, укажите направление каждого действия

Девушка поцеловала парня. *Парень поцеловал девушку.*

1. Облако приближается к шару

2. Статуя влюбилась в голубя

Можете указать направление действия? Что случается, когда изменяется очередность составных частей греческого предложения?

1. Το κορίτσι φίλησε το αγόρι

2. Το σύννεφο πλησιάζει το μπαλόνι

3. Το άγαλμα ερωτεύτηκε το περιστέρι

2. Найдите двусмысленную конструкцию. Почему другие две конструкции не двусмысленны?

Παντρεύτηκε μια καλή του φίλη

Παντρεύτηκε την καλύτερή του φίλη

Παντρεύτηκε η καλύτερή του φίλη

Двусмысленность некоторых предложений может происходить не только из-за одинаковых падежных окончаний, но и из-за опущения подлежащего.

3. Из-за опущения подлежащего может произойти и двусмысленность в подчиненном предложении:

Ο Σαχίνης είδε τον κλέφτη την ώρα που έμπαινε στο υπόγειο

Ποιος έμπαινε στο υπόγειο; _____ _____

27 Παραγωγή

Слова внутри слов: (Словообразование)

Многие слова в греческом языке связаны между собой словообразовательной производностью.

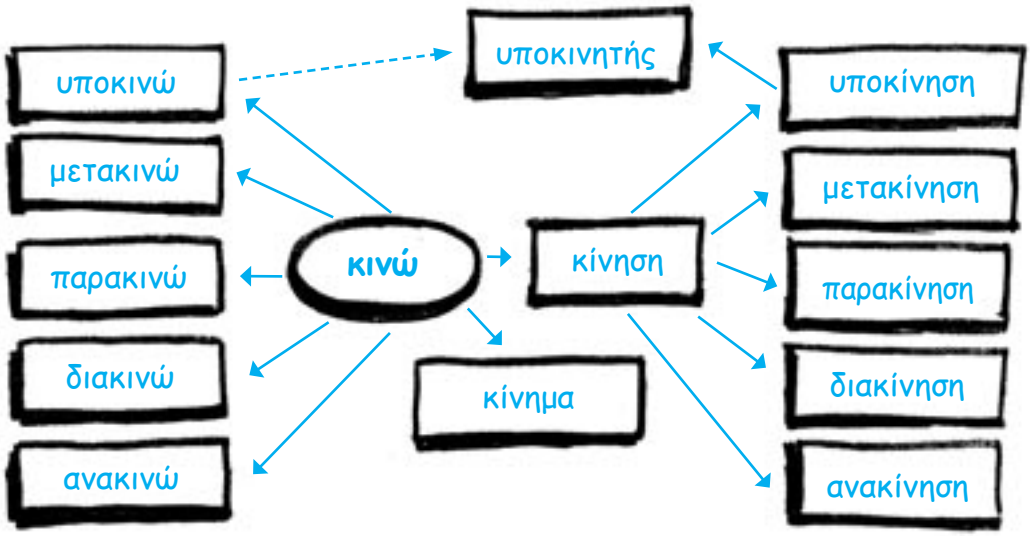

Словообразовательные элементы называются префиксами или суффиксами. Слово κίνη-ση образуется с помощью суффикса -ση, а μετακινώ образуется префиксом μετα-.

УПРАЖНЕНИЯ

1. Выделите части, которыми образуются данные внизу слова

ξεντύνομαι — *ξε* | *ντύνομαι*

ξαναγράφω — |

παρατρώω — |

υπογράφω — |

άτυχος — |

προβλέπω — |

А. Пре фиксы

Многие сложносоставные слова содержат префиксы.

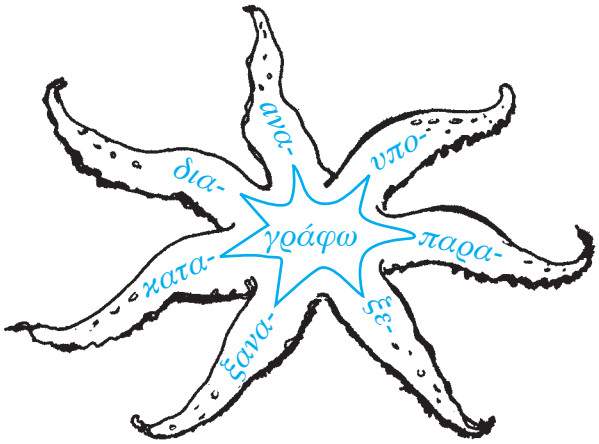

Слова также образуются с помощью префиксов.

άχρωμος, ανόμοιος,
αντιπρόεδρος, αντηλιακό

У некоторых префиксов есть постоянное и ясно определимое значение, напр. αρχι- означает „первый, главный”, ημι- „половина, пол”, ευ- „хорошо”. Значение префиксов глаголов определяется не так просто.

***αρχι**εργάτης,*
***ημι**σφαίριο, **αμφι**θέατρο*
***δύ**στυχος, **ευ**τυχής*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Образуйте возможно больше слов префиксами: ξανα-, ξε-, παρα-, επι-

Б. Суффиксы

Отглагольные существительные выражают главным образом действие, результат, действующее лицо, инструмент или место.

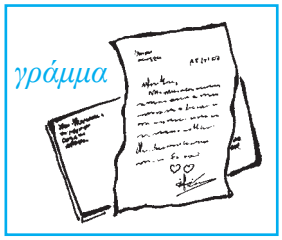

γράφω

• Некоторые суффиксы могут принадлежать к более одной из этих категорий.

τρίφτης (инструмент)
ράφτης (действующее лицо)

• Основы глагола, от которых образуются производные слова, могут различаться между собой.

ράβω, ράφτης, ράψιμο

• Невозможно предвидеть с точностью, какие производные слова образуются от данной основы.

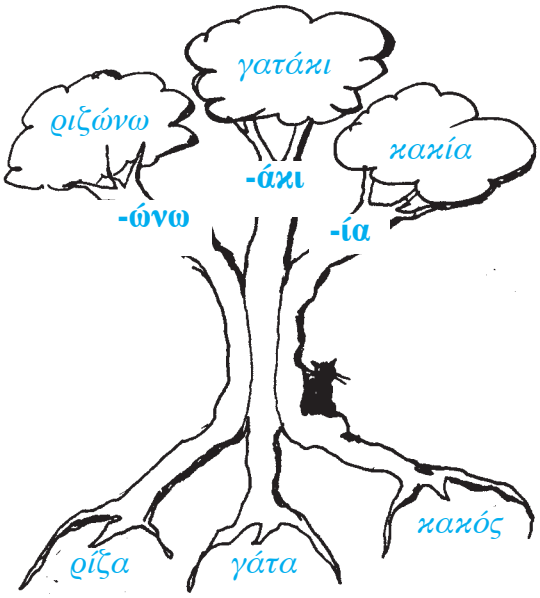

Имена существительные образуются также и от существительных. Эти слова представляют собой уменьшительные, увеличительные, производные, указывают профессию, происхождение, а также могут быть и абстрактными понятиями.

основа существительного	уменьшительное	увеличительное	профессия	происхождение	понятие
αθλητής					αθλητισμός
κούκλα	κουκλίτσα	κουκλάρα			
καφές	καφεδάκι		καφετζής		
βάρκα	βαρκούλα		βαρκάρης		
νησί	νησάκι			νησιώτης	

Производные имена прилагательные выражают качества или свойства, происходящие от соответствующего существительного.

ασήμι → *ασημένιος -α -ο*
αδελφός → *αδελφικός -ή -ό*
οικογένεια → *οικογενειακός -ή -ο*

Имена существительные, которые образуются от прилагательных, означают абстрактные понятия.

καλός → *καλοσύνη*
γενναίος → *γενναιότητα*
έξυπνος → *εξυπνάδα*

Прилагательные, которые образуются от прилагательных, имеют уменьшительное значение.

μικρός → *μικρούτσικος -η -ο*
κόκκινος → *κοκκινωπός -ή -ό*
παχύς → *παχουλός -ή -ό*

От имен существительных и прилагательных образуются также и глаголы.

ζεστός → *ζεσταίνω*
καλύτερος → *καλυτερεύω*
αφρός → *αφρίζω*

Прилагательные, которые образуются от глаголов, выражают предмет или цель действия, действительного, возможного или желанного, в зависимости от значения глагола.

δροσίζω → *δροσιστικός -ή -ό*
κλείνω → *κλειστός -ή -ό*
εξετάζω → *εξεταστέος -α -ο*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Можете ли вы описать портрет Пука? Заместите подчеркнутые фразы подходящими уменьшительными или увеличительными производными

Γεια. Με λένε Πουκ. Έχω μεγάλα μάτια, μεγάλα αυτιά, μικρή στρογγυλή μύτη, μικρό στόμα, μαλλιά σαν μικρές φλόγες και φοράω ένα μικρό σκουλαρίκι στο αριστερό μου αυτί.

Τον λένε Πουκ. Έχει *ματάρες*, _____, μία _____, ένα _____, μαλλιά σαν _____ και φοράει ένα _____ στο αριστερό του αυτί.

2. Заполните пропуски производными прилагательными

1. Το Πάσχα είναι_____(οικογένεια) γιορτή

2. Αγόρασε ένα _____ (ασήμι) βραχιόλι

3. Φορούσε ένα _____ (μετάξι) μαντήλι

4. Το _____ (σπίτι) φαγητό μού αρέσει πολύ

5. Τους έδενε_____ (αδερφός) αγάπη

3. Заполните пропуски с помощью картинок

1. Η Άννα _____ την εξώπορτα όταν βγαίνει έξω

2. Ο Νίκος _____ το κάδρο στον τοίχο

3. Το φανάρι _____ τον έρημο δρόμο

4. Το μωρό παίζει με το _____

5. _____ το παλτό σου. Θα κρυώσεις!

28 Слова внутри слов: Σύνθεση (Состав слова)

Составные слова - обычное явление в греческом языке. Они представляют собой сочетания двух и более слов. Они могут быть существительными, глаголами или наречиями.

Καλοπερνάνε** κάθε **καλοκαίρι** στο νησί. Περνάνε **μερόνυχτα** ολόκληρα μέσα στην **ψαρόβαρκα

Данная внизу таблица показывает главные возможные сочетания, которые характерны для составных слов в греческом языке.

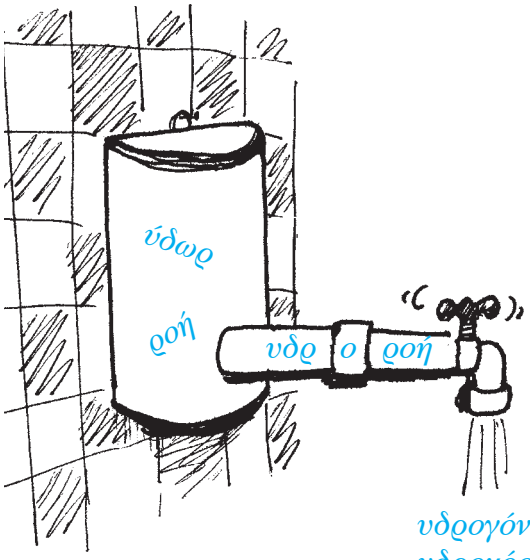

υδρογόνο
υδροχόος
υδροθεραπεία
υδρομασάζ

□	+	□	=	□
αυλή	+	*πόρτα*	=	*αυλόπορτα*
◊	+	◊	=	◊
στενός	+	*μακρύς*	=	*στενόμακρος*
O	+	O	=	O
ανοίγω	+	*κλείνω*	=	*ανοιγοκλείνω*
☆	+	O	=	O
ξανά	+	*λέω*	=	*ξαναλέω*
☆	+	□	=	□
πολύ	+	*κατοικία*	=	*πολυκατοικία*
☾	+	☆	=	☆
προ	+	*πέρσι*	=	*πρόπερσι*

Между двумя составными частями сложносоставного слова обычно появляется связывающий элемент (чаще всего гласный звук –о-). Встречаются также и составные слова, которые образуются от непосредственно связанных между собой основ.

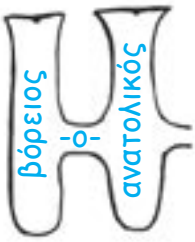

βορειοανατολικός

πεντάγραμμο

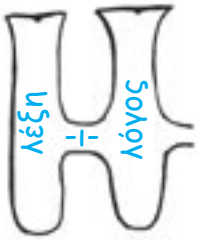

λεξιλόγιο

В зависимости от вида составного слова, его морфосинтаксические свойства могут отличаться от свойств второго образующего слова:

η βροχή > το πρωτοβρόχι
(различный род и различное склонение)
τρώω / έ-φαγ-α > χορτοφάγος
(различная часть речи)

У составного слова, в сравнении с образующим словом, может быть различное склонение, различный род или различная часть речи.

Существует также и отдельная категория составных слов, которые сохраняют оба образующих слова. Эти слова образуются следующим образом:

παιδί - θαύμα
ταξίδι - αστραπή

ατομική βόμβα
παιδική χαρά

Ударение составных слов

• Обычно ударение составного слова падает на третий слог, считая от окончания.

ψαροβάρκα
3 2 1

παλιόφιλος
3 2 1

Составные слова среднего рода, которые заканчиваются на /-и/, всегда получают ударение на второй слог, считая с конца, а ударение тех, которые заканчиваются на /-о/, падает всегда на третий слог от конца.

τριφύλλι
2 1

τριανταφυλλο
3 2 1

καλοκαίρι
2 1

κατακαλόκαιρο
3 2 1

УПРАЖНЕНИЯ

1. Найдите второе образующее слово

τρίγωνο *η γωνία*

1. φτωχόσπιτο _____ **2.** πρωτοβρόχι _____

3. κρουαζιερόπλοιο _____

2. Укажите образующие слова, как в примере

Η κουκουβάγια δεν είναι σαν όλα τα πουλιά. Είναι νυχτο πούλι *το πουλί*

1. Έριξε μια ματιά στο πρωτοσέλιδο της εφημερίδας _____

2. Η φωνή από το μεγάφωνο ακουγόταν βραχνή _____

3. Μένω σε ένα διώροφο σπίτι _____

4. Μονολογούσε και έλεγε: Αχ και να έπεφτε στα χέρια μου! _____

5. Αυτό το Σαββατοκύριακο έχω πάρτι _____

3. Связывая слова обеих колонн, образуйте составные слова, как в примере

1. πάγος → θύελλα → _____

2. άσχημος → βουνό → *το παγόβουνο*

3. χιόνι → μαύρος → _____

4. λάδι → παπί → _____

5. άσπρος → λεμόνι → _____

6. χαρτί → χτυπώ → _____

7. καρδιά → κουτί → _____

4. Образуйте составные слова и составьте меню для своих друзей

29

Στοιχεία ορθογραφίας

(Орфографические советы)

Затруднения правописания слов, которые звучат одинаково, можно преодолеть, следуя основным правилам. Правописание можно усвоить легче с помощью грамматики.

Αγκάθα: Τι θέλεις, επιτέλους;
Σαχίνης: Μια απάντηση!
Αγκάθα: Τι τη θες;
Σαχίνης: Για να ξέρω τι θα κάνω.
Αγκάθα: Αφού έτσι κι αλλιώς θα κάνεις ό,τι θέλεις!

Окончание /ο/

Только имена существительные и прилагательные заканчиваются на –ο. Окончание –ω почти всегда характеризует формы глаголов.

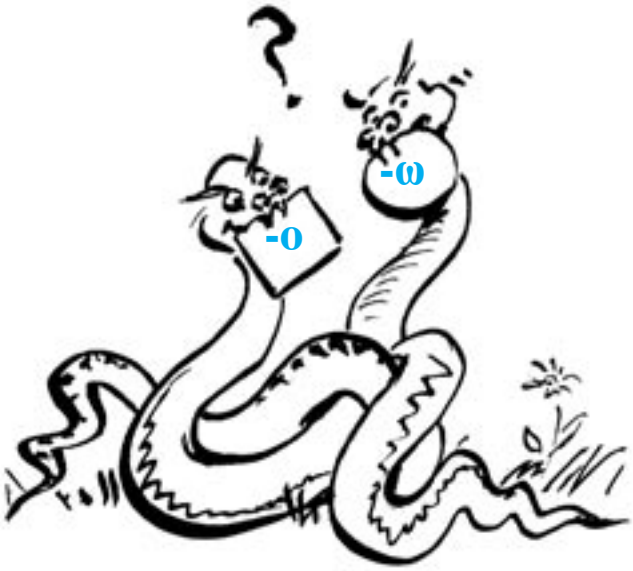

Другие слова, заканчивающиеся на –ω:
а. Женские собственные имена (Βαγγελιώ, Ρηνιώ, Κλειώ, Μυρτώ)
б. Наречия εδώ, πάνω, κάτω, έξω, πίσω, γύρω

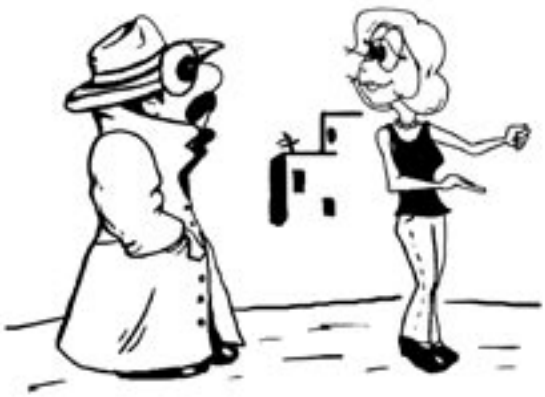

УПРАЖНЕНИЯ

Поставьте окончания

1. Κάθε Κυριακή καλ__ τον καλ__ μου για φαγητό

2. Τρέχ__ να πάρ__ κρασί απ' την Πάρ__

3. Αυτός μου φέρνει λουλούδια και τα βάζ__ στο βάζ__

Окончание /и/

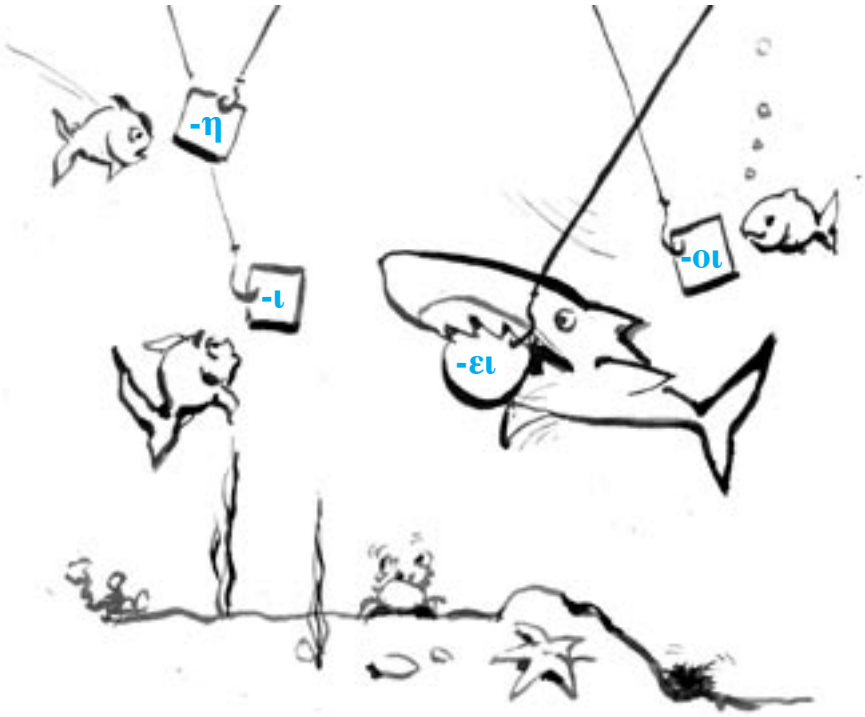

Το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό

глагол	имя			
	единственное число		множественное число	
	средний род	женский / мужской род	женский / мужской род	средний род
-ει	-ι	-η	-οι	-η
(να/θα) τρέχει να/θα/έχει/είχε τρέξει	το παιδί	η / την κόρη τον / του αθλητή	οι άνθρωποι οι μέθοδοι	τα μεγέθη

УПРАЖНЕНИЯ

Окончание /и/ у глаголов всегда пишется через -ει

1. Выберите правильную форму

1. Ο γιατρός τού είπε να *κόψει/κόψη* το τσιγάρο
2. Έχει *λύσει/λύση* όλα του τα προβλήματα και είναι ευτυχισμένος
3. Να αποφεύγεις τα *λείπει/λίπη*
4. Σε γνωρίζω από την *κόψει/κόψη* του σπαθιού την τρομερή...
5. Έχει *λύσει/λύση* για όλα του τα προβλήματα
6. Όταν η γάτα *λείπει/λίπη* χορεύουν τα ποντίκια

У слов среднего рода βράδυ (но множественное число: *βράδια*), *δάκρυ* (*δάκρυα*), *στάχυ* (*στάχυα*), *δίχτυ* (*δίχτυα*) является –υ вместо –ι. То же самое относится к прилагательным типа *βαθύς* (см. ниже): *βαθύ* (множественное число: *βαθιά*), *πλατύ* (множественное число: *πλατιά*) и т.д.

Единственное число на /и/ пишется через –ι, если слово среднего рода, или –η, если слово женского или мужского рода.

2. Поставьте окончания

Ο Λάκης καθόταν στην άκρ__ με το κεφάλ__ κατεβασμένο. Ξαφνικά καταλαβαίνει τον κλέφτ__ να πλησιάζει και να μπαίνει στο σπίτ__ . Ο Λάκης σηκώνεται από τη θέσ__ του και βάζει το χέρι του στην τσέπ__ . Εκείνη τη στιγμ__ βλέπει το Σαχίν__ να πλησιάζει. Ο Λάκης αναστενάζει με ανακούφισ__ και βγάζει από την τσέπ__ του ένα κουτάκ__ καραμέλες για το βήχα.

Множественное число на /и/ пишется через –οι, если слово мужского или женского рода, и –η, если слово среднего рода

Слова среднего рода, заканчивающиеся на –η в множественном числе, в единственном имеют окончания -ος (*το δάσος*) или –ες (*διεθνές*).

3. Поставьте фразы в множественном числе

1. Απαγορεύεται το κάπνισμα στο διεθνές αεροδρόμιο
2. Είναι προσεκτικός οδηγός
3. Αυτό, είναι συνηθισμένο λάθος
4. Η εθνική οδός δεν περνάει μέσα από την πόλη

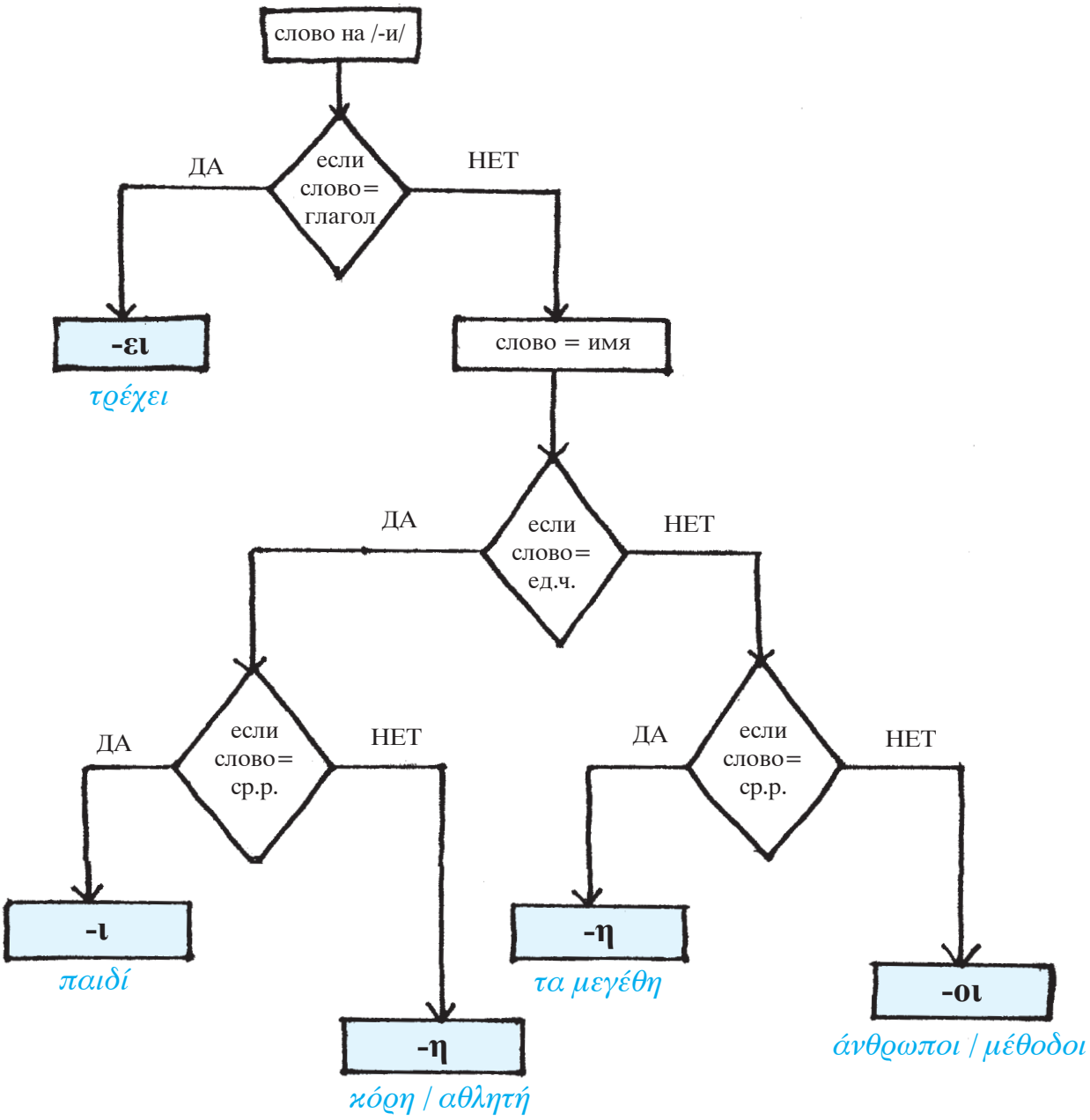

УПРАЖНЕНИЯ

Объясните правописание слов в данных предложениях. Вам поможет диаграмма наверху

1. Πηγαίνει να δει τον παππού του και το πρωί και το βράδυ
2. Τα δάση στο νησί έχουν λιγοστέψει από τις πυρκαγιές
3. Στην περιοχή της Μεσογείου αναπτύχθηκαν πολλοί αρχαίοι πολιτισμοί
4. Η 25η Μαρτίου θα γιορταστεί με μια μεγαλοπρεπή παρέλαση

Глаголы: -ε или -αι?

Формы страдательного залога настоящего времени заканчиваются на –αι в единственном числе и в третьем лице множественного числа. В других глагольных формах окончание /e/ пишется через -ε.

	ед.ч. (εγώ) κάθομ**αι**
	(εσύ) κάθεσ**αι**
	(αυτός) κάθετ**αι**
	μη.ч. (αυτοί) κάθοντ**αι**

αυτός

*Ο Γιώργος ετοιμάζε**ται** να φύγει*

εσείς

*Γιατί δεν ετοιμάζε**τε** τη βαλίτσα σας;*

εγώ

*Και να συγκινού**μαι** από τέτοια γεγονότα, προσπαθώ να μην το δείχνω*

εμείς

*Με όλ' αυτά καταφέραμε να συγκινού**με** και τους πιο σκληρόκαρδους*

УПРАЖНЕНИЯ

1. Выберите правильное продолжение данных фраз

1. Θεωρείτε α) το Γιάννη έξυπνο;
β) ο Γιάννης έξυπνος;

2. Δεν εισάγεται α) όλοι σας το ίδιο προϊόν
β) λάδι στην Ελλάδα, γιατί βγάζει το καλύτερο

3. Γιατί ταλαιπωρείται α) τους ανθρώπους με τις ιδιοτροπίες σας;
β) ο καημένος ο πατέρας μου;

4. Δεν είναι ανάγκη να εξηγείτε α) όλες τις λέξεις στα αγγλικά
β) όλες οι λέξεις στα αγγλικά

2. Используйте правильную глагольную форму в предложениях:

1. Οι φοιτητές _____ (πληροφορώ / πληροφορούμαι) το πρόγραμμα από τη γραμματεία

2. Αν πραγματικά έχετε τα στοιχεία που λέτε, γιατί δεν τα_____ (εμφανίζω / εμφανίζομαι);

3. Σας θυμίζω ότι με τον τρόπο αυτό _____ (χάνω / χάνομαι) κάθε φορά πολύ χρόνο και χρήμα

4. Παιδιά, δεν _____ (χρησιμοποιώ / χρησιμοποιούμαι) μερικά από τα χαρτιά που περισσεύουν;

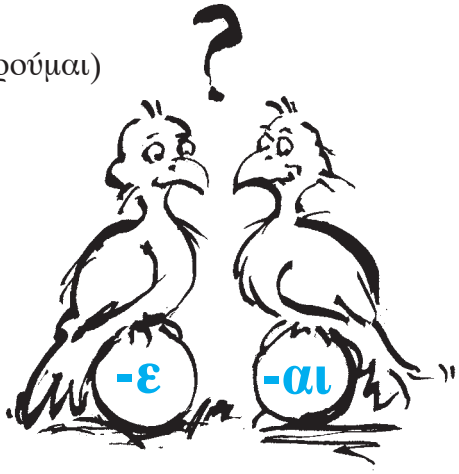

-εις или –ης?

Слово, заканчивающееся на /ис/, всегда пишется через –εις, если является глагольной формой.
Имя, заканчивающееся на /ис/, пишется через –ης, если в единственном числе, и через –εις, если в множественном числе.

*Πιστεύω ότι ο Θανάσ**ης** ο βιβλιοπώλ**ης** είναι από τους πιο συμπαθ**είς** ανθρώπους*

Небольшая группа прилагательных, означающих размеры и другие осязаемые свойства, пишется через -ύς (*βαθύς, παχύς, πλατύς, φαρδύς, μακρύς*).

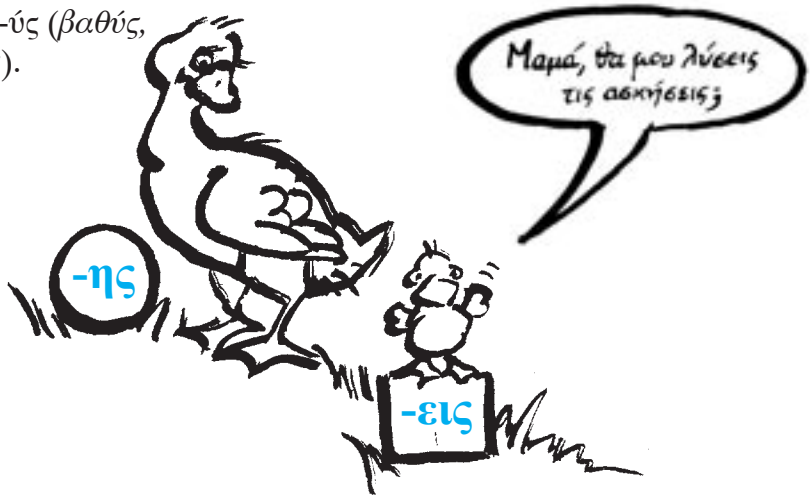

УПРАЖНЕНИЯ

Заполните правильной формой

1. Δε θα το *πιστέψεις* (πιστεύω): ο νέος _____ (διεθνής) αερολιμένας έχει αρχίσει κιόλας να λειτουργεί!

2. Όταν μου έδωσε τις _____ (πρόσκληση) είδα το λάθος στο πάνω μέρος της _____ (πρόσκληση)

3. Ευρώπη θα πει αυτή που έχει _____ (ευρύς) πρόσωπο, η «φεγγαροπρόσωπη»

4. Όλες αυτές τις ιστορίες τις έγραψαν αρχαίοι_____ (συγγραφέας)

5. Έλα εδώ να _____ (κάθομαι) κοντά μου, γιατί σε λίγο αρχίζουν οι _____ (είδηση)

6. Ένας _____ (καφετής) σκύλος απολάμβανε τη λιακάδα ξαπλωμένος

7. Παρά τις _____ (εξήγηση) έχω τους δισταγμούς μου για την επιτυχία της _____ (επιχείρηση) αυτής

30 Βασικοί κανόνες προφοράς

(Основные правила произношения)

В греческом языке, как и в русском, часто нет прямого соответствия между звуками (фонемами) и буквами (графемами). В некоторых случаях одна и та же буква представляет два или более звука. Также возможно представление одного звука двумя или более буквами.

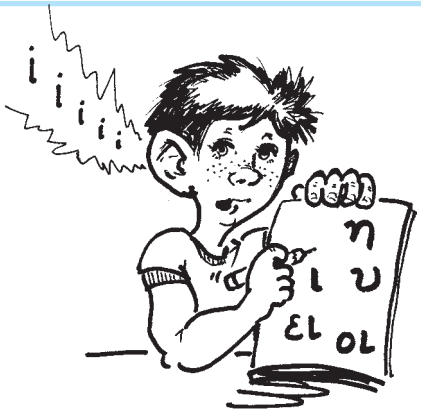

А. Один звук → более одной буквы

[i]	→ η, ι, υ, ει, οι	*[lipi]*	*λείπει, λύπη, λίπη, (υπό)λοιποι*
[e]	→ ε, αι	*[erhete]*	*έρχεται*
[o]	→ ο, ω	*[horos]*	*χώρος*
[b]	→ μπ	*[boro]*	*μπορώ*
[d]	→ ντ	*[dino]*	*ντύνω*
[g]	→ γκ	*[agatha]*	*Αγκάθα*
[dz]	→ τζ	*[dzami]*	*τζάμι*
[ts]	→ τσ	*[etsi]*	*έτσι*

Б. Одна буква ← два звука

ξ	← [ks]	*[ksero]*	*ξέρω*
ψ	← [ps]	*[psari]*	*ψάρι*

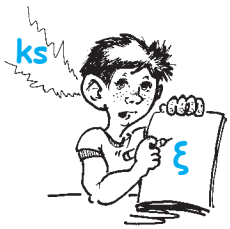

Двойные буквы, представляющие согласные звуки, произносятся как один звук, за исключением γγ.

Το Σάββατο το πρωί στις εννιά, εγώ πήγα στην εκκλησία αλλά οι συμμαθητές μου πήγαν στη θάλασσα

Сочетания αυ / ευ произносятся [av], [ev], когда находятся перед гласными или перед β, γ, δ, μ, ν, λ, ρ. В остальных случаях они произносятся [af], [ef].

[af]	*[av]*
αυτός	*αυλή*
αυτοκίνητο	*αύριο*
[ef]	*[ev]*
εύκολος	*Ευρώπη*
διευθυντής	*νευριάζω*

Фонемы /κ/, /γ/, /χ/ произносятся с известными различиями в зависимости от гласного звука, который стоит после них.

/κ/	*[κ̂]*	*κερί, κήπος*
	[κ]	*κάνω, κόρη, κούνια*
/γ/	*[γ̂]*	*γέρος, γύρος*
	[γ]	*γάμος, Γωγώ, γούνα*
/χ/	*[χ̂]*	*χέρι, χύμα*
	[χ]	*χάνω, χορός, χουζουρεύω*

В. Фонетические процессы

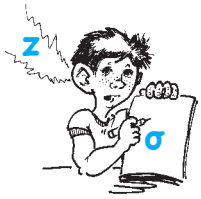

σ произносится [z], когда следуют β, γ, δ, μ, ν, λ, ρ, μπ, ντ. Это происходит и внутри слов, и между словами.

διάβασμα, σβούρα,
τις ντομάτες, τους μπαμπάδες

Окончание ν сливается со следующими κ, π, τ и вместе с ними произносится как [g], [b], [d], соответственно.

τον κήπο, την πόλη,
τον τοίχο, τον ψαρά, τον ξένο

Внутрисловное [i], после которого стоит гласный звук, может произноситься как полугласный звук [j], [ç].

μάτια, ποιος	*[matça], [pços]*
βιάζομαι, παιδιά	*[vjazome], [peðja]*

Знак ударения

В греческом языке каждое слово, состоящее из более одного слога, принимает знак ударения.

λη στής
1
Σα χί νης
2 1
κα τά σκο πος
3 2 1

Знак ударения не ставится дальше третьего слога от конца слова.

σκου λη κο μερ μη γκό τρυ πα
3 2 1

Ударение может указывать и различие в значении слов.

Πότε θα σε ξαναδώ; -Ποτέ πια
Η Αγκάθα άλλα έλεγε, αλλά ο Σαχίνης
άλλα καταλάβαινε
Ο παππούς, αν και τόσο γέρος, δείχνει
γερός και δυνατός

Односложные слова не принимают ударение.

η γη, να, για, μια, ποιος

Вопросительные πώς и πού принимают ударение, чтобы отличаться от гомофонных που и πως:

Πώς ήρθες; Με ρώτησε πώς ήρθες
Πού πας; Με ρώτησε πού πας
Υποσχέθηκε πως θα έρθει
Το βιβλίο που θέλω δεν υπάρχει

Разделительный союз ή принимает ударение, в отличие от артикля η.

Η Μαρία ή η Ελένη τηλεφώνησε;

• Ударение также ставится на слабые формы местоимений (μου, σου, του, της, μας, σας, τους), чтобы их отличать от соответствующих притяжательных местоимений. Это происходит, когда глагол принимает дополнение в винительном падеже.

учительница сказала нам

***Η δασκάλα μας είπε** να διαβάσουμε γραμματική*

наша учительница сказала

***Η δασκάλα μας είπε** να διαβάσουμε γραμματική*

Слова с ударением на третий слог от конца принимают второе ударение на последний слог, если после них идет слабая форма местоимения.

ο δάσκαλός μας - χάρισέ μου ένα φιλί
ο δάσκαλός μας μάς είπε τους βαθμούς

УПРАЖНЕНИЯ

Заполните географические названия на карте Греции и отметьте места, которые вы уже посетили или хотите посетить

Α	α	άλφα	Αθήνα
Β	β	βήτα	Βόλος
Γ	γ	γάμα	Γιάννενα
Δ	δ	δέλτα	Δήλος
Ε	ε	έψιλον	Έδεσσα
Ζ	ζ	ζήτα	Ζάκυνθος
Η	η	ήτα	Ηράκλειο
Θ	θ	θήτα	Θεσσαλονίκη
Ι	ι	γιώτα	Ικαρία
Κ	κ	κάπα	Καλαμάτα
Λ	λ	λάμδα	Λήμνος
Μ	μ	μι	Μήλος
Ν	ν	νι	Νάξος
Ξ	ξ	ξι	Ξάνθη
Ο	ο	όμικρον	Ολυμπία
Π	π	πι	Πάτρα
Ρ	ρ	ρο	Ρέθυμνο
Σ	σ (-ς)	σίγμα	Σύρος
Τ	τ	ταυ	Τήνος
Υ	υ	ύψιλον	Ύδρα
Φ	φ	φι	Φλώρινα
Χ	χ	χι	Χίος
Ψ	ψ	ψι	Ψαρά
Ω	ω	ωμέγα	Ωρωπός

Ξ_____

Θ_____

Β_____

Χίος

Π_____

Α_____

Καλαμάτα

Ρέθυμνο

Κ_____

Глоссарий грамматических терминов

Адвербиальное предложение (Επιρρηματική πρόταση): предложение, которое, подобно наречиям, означает время, причину, цель, результат, условие или отступление.
*Φεύγω **όταν** / **επειδή έρχεται***
***Αν φύγει η Κλειώ**, θα έρθει η Αγκάθα*

Артикль (Άρθρο): слово, которое стоит перед именем и согласуется с ним в числе, роде и падеже. Артикли бывают определенными и неопределенными.
***Ο** καλός (**ο**) μαθητής* *__ένας__ καλός μαθητής*

Безличный глагол (Απρόσωπο ρήμα): глагол, который употребляется только в третьем лице единственного числа. В эту категорию попадают глаголы, выражающие атмосферные условия (βρέχει, χιονίζει...) и глагол πρέπει.
***Βρέχει** πολύ στο Λονδίνο*
***Πρέπει** να **βρέχει** πολύ στο Λονδίνο*

Будущее время (Μέλλον): В греческом языке существуют три грамматических времени для выражения будущего: будущее длительное (Συνεχής Μέλλοντας), будущее (Συνοπτικός Μέλλοντας) и будущее совершенное время (Συντελεσμένος Μέλλοντας).
***Θα διαβάζω** όλη μέρα την Κυριακή γιατί τη Δευτέρα γράφω διαγώνισμα*
***Θα καλέσω** πολλούς φίλους μου στο επόμενο πάρτι*
***Θα έχω γράψει** τις ασκήσεις μέχρι τις 6.00*

Взаимность (Αλληλοπάθεια): отношение двух или более субъектов, которые принимают участие в данном действии. Оно выражается страдательными глагольными формами или другими структурами.
*Η Αγκάθα και η Κλειώ **συναντιούνται** κάθε απόγευμα για καφέ*

Вид глагола (Ρηματική άποψη): грамматическая функция глагола, которая указывает, совершено ли действие или нет.
αγαπ- vs. αγαπησ- / αγαπηθ-

Винительный падеж (Αιτιατική πτώση): падежная форма имен. Имена находятся в этой форме, когда они являются дополнениями глаголов или предлогов и когда используются как адвербиалы времени (см. также Падеж: Πτώση).
*Την Κυριακή θα δω **το Σαχίνη** με **την Αγκάθα***

Возвратность (Αυτοπάθεια): действие, которое выполняется подлежащим глагола и направлено на то же самое подлежащее. Оно выражается страдательными глагольными формами или другими структурами.
*Κάθε πρωί ο Σαχίνης **ξυρίζεται** και καμιά φορά **κόβεται** στο ξύρισμα*

Отложительный глагол (Αποθετικό ρήμα): глагол, у которого есть только страдательные формы.
*Η Αγκάθα **φοβάται** το σκοτάδι*

Время (Χρόνος): грамматическая глагольная функция, которая относится к времени глагольного действия.

Главное предложение (Κύρια πρόταση): предложение, которое может существовать независимо от составных частей другого предложения (см. также Предложение, Дополнительное предложение).
Ο Σαχίνης κοιμάται αργά κάθε βράδυ

Главное слово (Κεφαλή): центральный элемент фразы, от которого определяются свойства целой фразы. Имя является главным словом именной группы; глагол является главным словом глагольной группы и т.д.
*Το καινούργιο **ρομπότ** του Σαχίνη*
*Του **φτιάχνει** καφέ κάθε πρωί*

Глагол (Ρήμα): изменяемое слово, которое выражает действие, событие, процесс или состояние.
γράφω, βαριέμαι

Глагольная группа (Ρηματική φράση): фраза, главным словом которой является глагол - непереходный или переходный глагол вместе с его дополнениями (см. также Двупереходный глагол, Непереходный глагол, Переходный глагол). Глагольная группа может сама составлять предложение.

Двупереходный глагол (Ρήμα με δύο αντικείμενα): глагол, который требует два дополнения, прямое и косвенное.
*Έδωσε **ένα φιλί στην Αγκάθα***

Деепричастие (Επιρρηματικός ρηματικός τύπος): неизменяемая глагольная форма, которая образуется от действительного глагола и суффикса /-ондас/. У нее также адвербиальная функция, и она выражает способ, время или причину действия.
*Ο Λάκης έφυγε **τρέχοντας***

Действительный залог (Ενεργητική φωνή): морфологическое свойство глаголов, которые в первом лице единственного числа изъявительного наклонения настоящего времени заканчиваются на –ω / -ώ (γράφω, αγαπώ). Подлежащее глагола в этих случаях совпадает с действующим лицом.
*Εγώ **γράφω** τραγούδια για τον έρωτα*

Действующее лицо (Δράστης): лицо, которое выполняет действие глагола.
Ο Νίκος ανοίγει την πόρτα

Дополнение (Αντικείμενο): дополнительная именная группа, которая необходима при употреблении переходного глагола (см. также Прямое и Косвенное дополнение).

Дополнитель (Συμπληρωματικός δείκτης): союз, который вводит подчиненное предложение: ότι, που, πως, αν...
*Σκέφτεται **ότι**/ **πως**/ **αν** θα τον παντρευτεί*

Дополнительное предложение (Συμπληρωματική πρόταση): предложение, в котором есть имя, и является дополнением глаголов, прилагательных, имен и наречий (см. также Предложение).
*Θέλω **να φτάσει στην ώρα του***
*Το γεγονός **ότι φεύγεις** δεν μου αρέσει καθόλου*

Залог (Φωνή): морфологическое свойство глагола, которое бывает действительным или страдательным (см. также Действительный залог, Страдательный залог).

Звательный падеж (Κλητική πτώση): падежная форма именных частей речи, которая употребляется, когда обращаемся к кому-нибудь или чему-нибудь.
***Λάκη**, έλα να με βοηθήσεις, σε παρακαλώ!*

Изъявительное наклонение (Οριστική): глагольная форма, которая обычно используется для высказывания факта, который может рассматриваться как действительный или ложный. Это наклонение принимает отрицание с частицей δεν и не может сочетаться с частицами να и ας.
Ο Σαχίνης (δεν) κοιμάται αργά κάθε βράδυ

Именительный падеж (Ονομαστική πτώση): падежная форма именных частей речи. Именные группы в именительном падеже указывают подлежащее и/или именное сказуемое. Форма именительного падежа является словарной формой именных частей речи (см. также Падеж).
Η Κλειώ, η φίλη** της Αγκάθας, είναι πάντα **χαρούμενη

Именная группа (Ονοματική φράση): фраза, у которой главное слово существительное и которая выполняет функции подлежащего, дополнения или дополнения предлога.
***Το κλειδί** χάθηκε*
*Ο Σαχίνης έχασε **το κλειδί***
*Ο Σαχίνης άνοιξε την πόρτα με **το κλειδί***

Именное сказуемое подлежащего или дополнения (Κατηγορούμενο του υποκειμένου ή του αντικειμένου): прилагательное или именная группа, которые придают подлежащему или дополнению определенное свойство.
*Ο Σαχίνης είναι **αστυνόμος***
*Είδα το Λάκη **στενοχωρημένο***

Именные части речи (Ονοματικοί τύποι): существительные, прилагательные (в том числе причастия и изменяемые числительные) и местоимения.
Κάποιος άλλος σκοτεινός και μυστηριώδης κατάσκοπος

Имя существительное (Ουσιαστικό): слово, которое означает лицо, место, предмет, процесс, понятие и т.д. Существительные в греческом языке изменяемы.
Ο Σαχίνης, η Ελλάδα, το σπίτι, το δίλημμα

Клитическая форма (Κλιτική αντωνυμία): слабая форма личных местоимений, которая обычно идет перед глаголом (с исключением повелительного наклонения и деепричастия). Клитические формы отличаются от соответствующих им подчеркнутых форм.
*Βλέπεις το Σαχίνη; Ναι, **αυτόν τον** βλέπω, δε βλέπω όμως την Αγκάθα*

Косвенное дополнение (Έμμεσο αντικείμενο): предложная группа или именная группа в родительном падеже, которые указывают лицо или предмет, к которым направлено глагольное действие (см. также Прямое дополнение).
*Έδωσα το βιβλίο **στη Μαρία***
*Έδωσα **της Μαρίας** το βιβλίο*

Личное местоимение (Προσωπική αντωνυμία): местоимение, которое указывает лицо (первое, второе, третье). Личные местоимения могут быть клитическими или подчеркнутыми (см. также Клитические и Подчеркнутые местоимения).
*Βλέπεις το Σαχίνη; Ναι, **αυτόν τον** βλέπω, δεν βλέπω όμως την Αγκάθα*

Местоимение (Αντωνυμία): слово, которое чаще всего изменяемо и употребляется вместо именной группы. Местоимения бывают личными, притяжательными, относительными, неопределенными и т.д.
***Κάποιος** άγνωστος **της** χάρισε το **δικό του** cd*

Модальность (Τροπικότητα): разнородные семантические функции (уверенность, желание, пожелание, возможность / вероятность, невозможность и т.д.), которые выражаются или отдельными глагольными формами (наклонениями) или модальными выражениями (πρέπει, μπορεί, ίσως и т.д.).
*Η Αγκάθα **θέλει** να ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο*
*Ο Σαχίνης δεν είναι εδώ αυτή τη στιγμή αλλά **μπορεί** να γυρίσει / **μάλλον** θα γυρίσει σύντομα*

Модальный глагол / выражение (Τροπικό ρήμα / έκφραση): глагол или выражение, которые придают модальность (см. слово выше).
***Μπορεί** / **είναι πιθανό** να γυρίσει / **μάλλον** θα γυρίσει σύντομα*

Множественное число, см. Число.

Наклонение (Έγκλιση): грамматическая функция глагола, которая выражается морфологически или синтаксически и связана с характерными семантическими разграничениями. В греческом языке три морфологически разграниченные наклонения: изявительное, сослагательное и повелительное.
*Ο Σαχίνης **κοιμάται** αργά κάθε βράδυ (изъявительное)*
*Η Αγκάθα δεν μπορεί **να κοιμάται** αργά κάθε βράδυ (сослагательное)*
*Σαχίνη, **κοιμήσου** λίγο πιο νωρίς απόψε (повелительное)*

Наречие (Επίρρημα): слово, которое означает место (εδώ), время (τώρα), способ (έτσι) и т.д. и определяет глагол, прилагательное, другое наречие или целое предложение.
*Ίσως ο Λάκης κοιμάται **ακόμα***

Настоящее (Παρόν): в греческом языке два вида времени, которые относятся к настоящему: настоящее время (Ενεστώτας) и настоящее совершенное время (Παρακείμενος).
*Ο Σαχίνης **δουλεύει** αυτή τη στιγμή/ πολλές ώρες κάθε μέρα*
*Ο Σαχίνης **έχει ταξιδέψει** σε όλο τον κόσμο για τις υποθέσεις του*

Неопределенное местоимение (Αόριστη αντωνυμία): местоимение, которое относится к неопределенному, неконкретному лицу или предмету: κάποιος, κανείς, μερικοί, καθένας, άλλος и т.д.
***Κάποιος** χτύπησε την πόρτα*

Неопределенный артикль (Αόριστο άρθρο): артикль ένας, μια, ένα. Он выражает неопределенные, неконкретные лица или предметы.
***Μια** φορά κι **έναν** καιρό πήγαινα συχνά στη Σαντορίνη*

Непереходный глагол (Αμετάβατο ρήμα): глагол, который не требует дополнений.
***Κοιμάμαι** νωρίς*

Несовершенный вид (Μη-συνοπτική άποψη): несовершенный вид глагола подчеркивает внутреннюю структуру события, то есть факт, что действие происходит обычно или регулярно в данном периоде времени (см. также Вид глагола, Совершенный вид).
***τρέχω** / **έτρεχα** / **θα τρέχω** πέντε χιλιόμετρα για δυο ώρες χωρίς να σταματήσω / κάθε μέρα*

Окончание (Κατάληξη): последняя часть изменяемой части речи.
*ανθρώπ-**ου**, ανθρώπ-**ων***
*γράφ-**ει**, γράφ-**ουμε***

Определенный артикль (Οριστικό άρθρο): артикль (ο,η, το), который определяет конкретное имя, к которому относится (см. также неопределенный артикль).
*Είναι **ο** φίλος μου **ο** γιατρός*

Основа (Θέμα): стабильная часть изменяемого слова: άνθρωπ-(ος), ρίχν-(ω). У одного слова могут быть более одной основы ρίχν-(ω), (έ)-ριξ-(α).

Относительное местоимение (Αναφορική αντωνυμία): местоимение, которое вводит относительные предложения. Относительные местоимения могут быть изменяемыми (ο οποίος – η οποία – το οποίο, όποιος – όποια – όποιο, όσος - όση – όσο) или неизменяемыми (που, ό,τι).

Относительное предложение (Αναφορική πρόταση): предложение, которое дополняет имя.
*Η Κλειώ βρήκε τον άντρα **που έψαχνε χρόνια***

Падеж (Πτώση): именные формы именной фразы (см. Винительный падеж, Звательный падеж, Родительный падеж). Падежи определяют, прежде всего, синтаксические функции (подлежащее, дополнение) в предложении.
Ο Σαχίνης βρήκε τη λύση του μυστηρίου
(Им.п./Подл.) (Вин.п./Доп.) (Род.п.)

Переходный глагол (Μεταβατικό ρήμα): глагол, который требует одно дополнение или более одного дополнения.
*Ο Σαχίνης **αγαπάει** την Αγκάθα*
*Ο Σαχίνης **δίνει** ένα τριαντάφυλλο στην Αγκάθα*

Повелительное наклонение (Προστακτική): глагольная форма второго лица единственного или множественного числа, которая выражает обычно приказ.
***Πρόσεχε** τα λόγια σου!*

Подлежащее (Υποκείμενο): подлежащее – это именная группа, которая отвечает на вопрос „кто/ что". В предложении оно стоит в именительном падеже.
***Ο Λάκης** κοιμάται πολύ (Ποιος κοιμάται πολύ; → ο Λάκης)*

Подчеркнутая форма местоимений (Εμφατικός τύπος αντωνυμίας): форма личных местоимений, которая употребляется, прежде всего, для подчеркивания или выделения лиц (см. также Клитическая форма).
***Εσένα** (σε) ξέρει ο Σαχίνης αλλά **εμένα** όχι*

Подчиненное предложение (Δευτερεύουσα πρόταση): предложение, которое зависит или определяет одну из составных частей другого предложения (см. Предложение, Главное предложение).
*Σκέφτεται **ότι/ πως/ αν θα τον παντρευτεί***
*Ο Σαχίνης σκέφτεται την Αγκάθα **καθώς περπατάει***

Превосходная степень (Υπερθετικός): форма прилагательных или наречий, которая означает, что данное качество присутствует в изобилии, и заканчивается на –τατος, -τάτη, -τατο для местоимений и –τατα для наречий.
*Ο Σαχίνης είναι **αποτελεσματικότατος** στη δουλειά του*

Предлог (Πρόθεση): неизменяемое слово, которое ставится перед именной группой и служит для выражения многих значений: места, времени, способа и т.д.
σε, από, με

Предложение (Πρόταση): структура, у которой есть глагольная группа и именное подлежащее (см. также предложение, главное предложение, подчиненное предложение, адвербиальное предложение). В греческом языке присутствие подлежащего не обязательно.
(Ο Σαχίνης) την αγαπάει την Αγκάθα πολύ
Βρέχει πολύ στο Λονδίνο

Предложение времени (Χρονική πρόταση): адвербиальное предложение, которое указывает время (см. также Адвербиальное предложение).
*Ο Σαχίνης θα έρθει **όταν μπορέσει***

Предложная группа (Προθετική φράση): фраза, главным словом которой является предлог, а дополнение которой – именная группа, обычно в винительном падеже.
*Ο Σαχίνης ζει **στην Αθήνα με την Αγκάθα***

Прилагательное (Επίθετο): слово или фраза, которые определяют или придают свойство существительному и согласуются с ним в роде, числе и падеже.

Приложение (Παράθεση, Επεξήγηση): отношение двух имен, поставленных вместе в одном и том же падеже.
*Ο φίλος μου **ο Λάκης** μένει στον ξενώνα **«Το σπίτι της Ευρώπης»***

Притяжательное местоимение (Κτητική αντωνυμία): местоимение, которое выражает притяжание. В греческом языке притяжательные местоимения имеют две формы: слабую форму, которая совпадает с личным местоимением в родительном падеже, и аналитическую (ο) δικός μου, (η) δική μου, (το) δικό μου.
*Έχασα το πορτοφόλι **μου***
*Αυτό το πορτοφόλι είναι (το) **δικό μου***

Причастие (Μετοχή): слово, которое образуется от глагола (обычно с окончанием -μένος) и ведет себя как прилагательное.
*Ο Σαχίνης είναι **θυμωμένος***

Прошлое (Παρελθόν): в греческом языке три отдельных грамматических времени для выражения прошлых событий: прошедшее время (Αόριστος), прошедшее длительное время (Παρατατικός) и прошедшее совершенное время (Υπερσυντέλικος).
*Χτες το απόγευμα **έπαιξα** μπάσκετ με τους φίλους μου*
*Ή**παιζα** κάθε απόγευμα μπάσκετ όταν έμενα στην Αθήνα*
*Τότε, πολύ πριν φύγω, **είχα παίξει** και σε μια ταινία.*

Прямое дополнение (Άμεσο αντικείμενο): именная группа в роли дополнения, требуемого переходным глаголом. Эта именная группа обычно находится в винительном падеже и указывает лицо или предмет, над которыми совершается глагольное действие.
*Ο Σαχίνης αγαπάει **την Αγκάθα***

Род (Γένος): грамматическая категория, по которой определяются именные формы. Артикли и именные окончания (падежа и числа) образуют три рода: мужской, женский и средний.
***ο** Σαχίνης* ***η** Αγκάθα* ***το** σπίτι*

Родительный падеж (Γενική πτώση): падежная форма именных групп. Именные группы в родительном падеже определяют главное имя, отвечая на вопрос „кого/ чего”, и обычно выражают притяжание. Родительный падеж может также выражать происхождение, качество, время / место, количество, причину, цель, содержание и т.д. (см. также Падеж).
*Το ποδήλατο **του Γιάννη** είναι αγωνιστικό*

Связочный глагол (Συνδετικό ρήμα): глагол, который связывает подлежащее и его именное сказуемое. Чаще всего употребляются связочные глаголы: είμαι, γίνομαι, φαίνομαι, μοιάζω (см. также Именное сказуемое).
*Ο καφές **είναι** κρύος*

Словообразование (Παραγωγή): процесс образования слова от другого слова с помощью префикса или суффикса.
χτίζω / χτίστης / χτίσιμο / χτίσμα / άχτιστος

Слог (Συλλαβή): слова составлены из произносительных слогов:
Σα-χί-νης

Совершенный вид глагола (Συνοπτική άποψη): совершенные формы глагола представляют действие в его целостности, не обращая внимание на внутреннюю структуру события (то есть на фазы, которые оно проходит).
***έτρεξα** / **θα τρέξω** / **έχω τρέξει** στο Μαραθώνιο*

Согласование (Συμφωνία): отношение двух слов в предложении, у которых есть общий элемент, напр., подлежащее согласуется с глаголом в числе и лице.
Τα κόκκινα τριαντάφυλλα κοστίζουν (3 л. мн.ч.)
В именной группе артикль, прилагательное и существительное согласуются между собой в числе, роде и падеже.
Στις ωραίες γυναίκες αρέσουν τα ακριβά κοσμήματα

Сослагательное наклонение (Υποτακτική): глагольная форма, которая обычно вводится частицей να. Оно используется для представления данного события как желанного, ожидаемого, намеренного и т.д.
*Θέλω **να** με **πάρει** τηλέφωνο ο Σαχίνης*

Составное слово (Σύνθετη λέξη): слово, которое содержит основы двух образующих слов (двух других, отдельных слов).
καλός + καιρός → καλοκαίρι

Союз (Σύνδεσμος): слово, которое связывает фразы или предложения (см. также Подчинительный союз).
*Σκέφτεται **ότι**/ **πως**/ **αν** θα τον παντρευτεί **αλλά** δεν το αποφασίζει*

Спряжение (Ομάδα ρημάτων / Συζυγία): группа глаголов, которые изменяются одним и тем же способом или подобным. В современном греческом языке два склонения, в зависимости от словарной формы.
Α) γράφω, Β) αγαπάω/-ώ, εξηγώ

Сравнительная степень (Συγκριτικός βαθμός): форма прилагательного или наречия, которая используется для сравнения двух лиц или предметов.
*Ο Σαχίνης είναι **πιο έξυπνος** / **εξυπνότερος** από τον Λάκη*

Страдательный залог (Μέση-παθητική φωνή): морфологическое свойство глаголов, которые заканчиваются на –μαι в первом лице изъявительного наклонения настоящего времени (έρχομαι, βαριέμαι).
*Όταν **έρχονται** οι συγγενείς μου στο σπίτι, **βαριέμαι** αφόρητα*

Суффикс (Παραγωγικό επίθημα): вид словообразующей приставки, которая ставится всегда после основы слова.
ανθρωπ-άκι, αλατ-ίζω

Ударение (Τόνος): отличительный знак, который ставится над гласной слога, на который падает ударение.
Χάρισέ μου ένα φιλί

Указательное местоимение (Δεικτική αντωνυμία): местоимение, которое относится к конкретному субъекту: αυτός, -ή, -ό.
Αυτό το αγόρι μ' αρέσει πολύ

Условное предложение (Υποθετική πρόταση): предложение, которое вводится чаще всего союзами έτσι και, σε περίπτωση που, εκτός κι αν. Оно выражает условия, при которых действие, выражаемое главным предложением (аподозис), возможно.
Αν μένεις στην Αθήνα, (θα) βλέπεις συχνά τους φίλους σου
Αν έμενες στην Αθήνα, θα έβλεπες συχνότερα τους φίλους σου

Уступительное предложение (Παραχωρητική / εναντιωματική πρόταση): предложение, которое выражает уступительность¨/ разграничение и вводится союзами, как αν και, παρόλο που, μολονότι, κι ας, ακόμη / έστω κι αν, όσο και να.
Αν και ήταν νύχτα, ο Σαχίνης βγήκε έξω
Όσο ακριβό και να 'ναι, θα το αγοράσω

Флексия (Κλίση): способ изменения слов для выражения грамматических категорий. Глагол имеет разные формы времени, вида, лица, числа. Имена имеют разные формы числа, рода и падежа.
αγαπώ – αγαπούσα – αγάπησα
ο έρωτας – του έρωτα – τους έρωτες

Фонема (Φώνημα): звук, который разграничивает слова, отличаясь от других звуков в той же звуковой среде.
/pónos/ /tónos/ /kónos/

Частица (Μόριο): неизменяемая часть речи, которая ставится непосредственно перед глаголом. Основные частицы: να, θα, ας, δεν / μην.
***δεν θα** φύγει*
***να μη** φύγει*

Числительные (Αριθμητικά): слова, выражающие числа: количественные числительные (ένα, δυο...) являются адвербиальными частями речи, а порядковые числительные (πρώτος, πρώτη, πρώτο), которые указывают на очередность или последовательность, являются прилагательными.

Число (Αριθμός): грамматическое свойство имен и глаголов, которое указывает численность субъектов. Существуют два числа, которые выделены морфологически: единственное (ενικός) для одного субъекта и множественное (πληθυντικός) для более одного субъекта.
Υπάρχει μόνο ένας Σαχίνης αλλά πολλοί κλέφτες

Спряжение глаголов

A				
αγαπάω/-ώ (любить)	αγάπησα	αγαπιέμαι	αγαπήθηκα	αγαπημένος
αγγίζω (трогать)	άγγιξα			
αγκαλιάζω (обнимать)	αγκάλιασα	αγκαλιάζομαι	αγκαλιάστηκα	αγκαλιασμένος
αγοράζω (покупать)	αγόρασα	αγοράζομαι	αγοράστηκα	αγορασμένος
αδειάζω (опорожнять)	άδειασα			
αδιαφορώ (пренебрегать)	αδιαφόρησα			
αδικώ (обращаться несправедливо)	αδίκησα	αδικούμαι	αδικήθηκα	αδικημένος
αδυνατίζω (худеть)	αδυνάτισα			αδυνατισμένος
		αθλούμαι (тренироваться)	αθλήθηκα	
		αισθάνομαι (чувствовать)	αισθάνθηκα	
ακολουθώ (следовать)	ακολούθησα			
ακουμπάω/-ώ ((при)касаться)	ακούμπησα			ακουμπισμένος
ακούω (слышать)	άκουσα	ακούγομαι	ακούστηκα	
αλείφω (намазывать(ся))	άλειψα	αλείφομαι	αλείφτηκα	αλειμμένος
αλλάζω (менять(ся))	άλλαξα	αλλάζομαι	αλλάχτηκα	αλλαγμένος
αλληλογραφώ (переписываться)	αλληλογράφησα			
αμείβω (вознаграждать)	αμείβομαι	αμείφτηκα/-φθηκα		
αμελώ (пренебрегать)	αμέλησα			
αμφιβάλλω (сомневаться)	αμφέβαλα			
αμφισβητώ (подвергать сомнению)	αμφισβήτησα	αμφισβητούμαι	αμφισβητήθηκα	αμφισβητημένος
ανάβω (включать)	άναψα			αναμμένος
αναγκάζω (заставлять)	ανάγκασα	αναγκάζομαι	αναγκάστηκα	αναγκασμένος
αναγνωρίζω (признавать)	αναγνώρισα	αναγνωρίζομαι	αναγνωρίστηκα	αναγνωρισμένος
αναδεικνύω (показывать)	ανέδειξα	αναδεικνύομαι	αναδείχθηκα	αναδεδειγμένος
αναζητάω (искать)	αναζήτησα			
αναθέτω (поручать)	ανέθεσα/ανάθεσα			
αναθεωρώ (пересматривать)	αναθεώρησα	αναθεωρούμαι	αναθεωρήθηκα	αναθεωρημένος
ανακατεύω (смешивать)	ανακάτεψα	ανακατεύομαι	ανακατεύτηκα	ανακατεμένος
ανακαλύπτω (обнаруживать)	ανακάλυψα	ανακαλύπτομαι	ανακαλύφτηκα/-φθηκα	
ανακατώνω (смешивать)	ανακάτωσα	ανακατώνομαι	ανακατώθηκα	ανακατωμένος
ανακοινώνω (объявлять)	ανακοίνωσα	ανακοινώνομαι	ανακοινώθηκα	ανακοινωμένος
ανακουφίζω (облегчать)	ανακούφισα	ανακουφίζομαι	ανακουφίστηκα	ανακουφισμένος
αναπτύσσω (развивать(ся))	ανέπτυξα	αναπτύσσομαι	αναπτύχθηκα	ανα/ανεπτυγμένο

αναστατώνω (расстраивать)	αναστάτωσα	αναστατώνομαι	αναστατώθηκα	αναστατωμένος
αναστενάζω (вздыхать)	αναστέναξα			
ανατέλλω (всходить)	ανέτειλα/ανάτειλα			
ανατινάζω (взрывать)	ανατίναξα	ανατινάζομαι	ανατινάχθηκα	ανατιναγμένος
ανατρέπω (свергать)	ανέτρεψα	ανατρέπομαι	ανατράπηκα	
ανατρέφω/-θρέφω (растить)	ανέθρεψα/ανάθρεψα	ανατρέφομαι	ανατράφηκα	αναθρεμμένος
ανατριχιάζω (дрожать)	ανατρίχιασα			
αναχωρώ (уезжать)	αναχώρησα			
ανεβάζω (поднимать)	ανέβασα			ανεβασμένος
ανεβαίνω (подниматься)	ανέβηκα			
ανήκω (принадлежать)	ανήκα			
ανησυχώ (беспокоить(ся))	ανησύχησα			
ανοίγω (открывать)	άνοιξα	ανοίγομαι	ανοίχτηκα	ανοιγμένος
		ανταγωνίζομαι (конкурировать)	ανταγωνίστηκα	
ανταλλάσσω/-ζω (меняться)	αντάλλαξα	ανταλλάσσομαι	ανταλλάχθηκα	
ανταμείβω (вознаграждать)	αντάμειψα			
αντιγράφω (переписывать)	αντέγραψα	αντιγράφομαι	αντιγράφηκα	αντιγραμμένος
αντιδρώ (реагировать)	αντέδρασα			
αντιμιλάω/-ώ (противоречить)	αντιμίλησα			
αντιμετωπίζω (столкнуться)	αντιμετώπισα	αντιμετωπίζομαι	αντιμετωπίστηκα	
απαγορεύω (запрещать)	απαγόρευσα	απαγορεύομαι	απαγορεύτηκα	απαγορευμένος
απαιτώ (требовать)	απαίτησα			
απαλλάσσω (извинять, облекчать)	απάλλαξα	απαλλάσσομαι	απαλλάχθηκα	απαλλαγμένος
απασχολώ (предоставлять работу, занимать)	απασχόλησα	απασχολούμαι (заниматься чем-л)	απασχολήθηκα	απασχολημένος
απαντώ (отвечать)	απάντησα			
απατάω/-ώ (обманывать)	απάτησα	απατώμαι	απατήθηκα	απατημένος
απλώνω (простирать)	άπλωσα	απλώνομαι	απλώθηκα	απλωμένος
απογοητεύω (разочаровывать)	απογοήτευσα	απογοητεύομαι	απογοητεύτηκα	απογοητευμένος
αποφασίζω (решать)	αποφάσισα	αποφασίζομαι	αποφασίστηκα	αποφασισμένος
αποφεύγω (избегать)	απέφυγα			
αρέσω (нравиться)	άρεσα			
(μου) αρέσει (мне нравится)	(μου) άρεσε			
αργώ (опаздывать)	άργησα			
αρπάζω (схватывать)	άρπαξα	αρπάζομαι	αρπάχτηκα	αρπαγμένος
αρρωσταίνω (заболеть)	αρρώστησα			αρρωστημένος

αρχίζω (начинать)	άρχισα			
		ασχολούμαι (заниматься)	ασχολήθηκα	
αφήνω (оставлять)	άφησα	αφήνομαι	αφέθηκα	αφημένος
		αφοσιώνομαι (посвящаться)		αφοσιωμένος
Β				
βαδίζω (шагать)	βάδισα			
βάζω (ставить)	έβαλα		βάλθηκα να... (решаться)	
βαραίνω (толстеть)	βάρυνα			
βαράω/-ώ (ударять)	βάρεσα			
		βαριέμαι (скучать)	βαρέθηκα	βαρεμένος
βαρύνω (толстеть)	βάρυνα			
βασανίζω (мучить)	βασάνισα	βασανίζομαι	βασανίστηκα	βασανισμένος
βασίζω (основывать)	βάσισα	βασίζομαι (опираться)	βασίστηκα	βασισμένος
βασιλεύω (царить)	βασίλευσα / -ψα			
βαστάω/-ώ (держать)	βάσταξα/βάστηξα			
βαφτίζω/βαπτίζω (крестить)	βάφτισα/βάπτισα	βαφτίζομαι/βαπτίζομαι	βαφτ(-πτ)ίστηκα	βαφτ(-πτ)ισμένος
βάφω (красить)	έβαψα	βάφομαι	βάφτηκα	βαμμένος
βγάζω (снимать)	έβγαλα			βγαλμένος
βγαίνω (выходить)	βγήκα [-βγω]			
βεβαιώνω (уверять, потверждать)	βεβαίωσα	βεβαιώνομαι (уверяться)	βεβαιώθηκα	βεβαιωμένος
βελτιώνω (улучшать)	βελτίωσα	βελτιώνομαι	βελτιώθηκα	βελτιωμένος
βηματίζω (шагать)	βημάτισα			
		βιάζομαι (торопиться)	βιάστηκα	(βε)βιασμένος
βιώνω (испытывать)	βίωσα			
βλάπτω/βλάφτω (наносить ущерб)	έβλαψα			βλαμμένος
βλέπω (смотреть, видеть)	είδα [- δω]		ειδώθηκα	
βοηθάω/-ώ (помогать)	βοήθησα	βοηθιέμαι	βοηθήθηκα	
βολεύω (устраивать)	βόλεψα	βολεύομαι (устраиваться)	βολεύτηκα	βολεμένος
βουλιάζω (тонуть)	βούλιαξα			βουλιαγμένος
βουρκώνω (прослезиться)	βούρκωσα			βουρκωμένος
βουρτσίζω (чистить щеткой)	βούρτσισα			
βουτάω/-ώ (нырять)	βούτηξα		βουτήχτηκα	βουτηγμένος
βραβεύω (награждать)	βράβευσα	βραβεύομαι	βραβεύτηκα	βραβευμένος
βράζω (кипятить(ся))	έβρασα			βρασμένος

βρέχω (увлажнять)	έβρεξα	βρέχομαι	βράχηκα	βρε(γ)μένος
βρέχει (идет дождь)	έβρεξε			
βρίσκω (находить)	βρήκα / (- βρω)	βρίσκομαι (находиться)	βρέθηκα	
βυθίζω (топить, затоплять)	βύθισα	βυθίζομαι	βυθίστηκα	βυθισμένος
Γ				
γαβγίζω (лаять)	γάβγισα			
γαληνεύω (успокаиваться)	γαλήνεψα			γαληνεμένος
γαργαλάω/-ώ (щекотать)	γαργάλησα	γαργαλιέμαι	γαργαλήθηκα	
γδύνω (раздевать)	έγδυσα	γδύνομαι	γδύθηκα	
γελάω/-ώ (смеяться)	γέλασα	γελιέμαι (обманываться)	γελάστηκα	γελασμένος
γεμίζω (наполнять(ся))	γέμισα			γεμισμένος
γεννάω/-ώ (родить)	γέννησα	γεννιέμαι (родиться)	γεννήθηκα	γεννημένος
γερνάω/-ώ (стареть)	γέρασα			γερασμένος
γέρνω (сгибаться)	έγειρα			γερμένος
γευματίζω (обедать)	γευμάτισα			
γιατρεύω (излечивать)	γιάτρεψα	γιατρεύομαι	γιατρεύτηκα	γιατρεμένος
		γίνομαι (становиться)	έγινα	γινωμένος
γκρεμίζω (разрушать; сносить)	γκρέμισα	γκρεμίζομαι	γκρεμίστηκα	γκρεμισμένος
γκρινιάζω (хныкать)	γκρίνιαξα			
γλεντάω/-ώ (веселиться)	γλέντησα			
γλιστράω/-ώ (скользить)	γλίστρησα			
γλιτώνω (избавляться)	γλίτωσα			γλιτωμένος
γλυκαίνω (подслащивать)	γλύκανα	γλυκαίνομαι	γλυκάθηκα	
γνωρίζω (знать, знакомить)	γνώρισα	γνωρίζομαι	γνωρίστηκα	γνωρισμένος
γοητεύω (очаровывать)	γοήτευσα	γοητεύομαι	γοητεύθηκα	γοητευμένος
γουρλώνω (глазеть)	γούρλωσα			γουρλωμένος
γουστάρω (увлекаться)	γούσταρα			
γράφω (писать)	έγραψα	γράφομαι	γράφ(τ)ηκα,	γραμμένος
γυαλίζω (блестеть)	γυάλισα	γυαλίζομαι	γυαλίστηκα	γυαλισμένος
γυμνάζω (тренировать)	γύμνασα	γυμνάζομαι (тренироваться)	γυμνάστηκα	γυμνασμένος
γυρεύω (искать)	γύρεψα			
γυρίζω/γυρνάω/-ώ (возвращаться)	γύρισα			γυρισμένος

Δ				
δαγκώνω (кусать(ся))	δάγκωσα	δαγκώνομαι	δαγκώθηκα	δαγκωμένος
δακρύζω (проливать слёзы)	δάκρυσα			δακρυσμένος
δανείζω (давать взаймы)	δάνεισα	δανείζομαι (брать взаймы)	δανείστηκα	δανεισμένος
δαπανάω/-ώ (тратить)	δαπάνησα			
δειλιάζω (дрогнуть)	δείλιασα			
δειπνώ (обедать)	δείπνησα			
δείχνω (показывать)	έδειξα			
δένω (завязывать(ся))	έδεσα	δένομαι	δέθηκα	δεμένος
δέρνω (бить)	έδειρα			δαρμένος
δεσμεύω (обязывать)	δέσμευσα	δεσμεύομαι	δεσμεύτηκα	δεσμευμένος
		δέχομαι (принимать)	δέχτηκα	
δηλώνω (заявлять)	δήλωσα	δηλώνομαι	δηλώθηκα	δηλωμένος
δημιουργώ (создавать)	δημιούργησα	δημιουργούμαι	δημιουργήθηκα	δημιουργημένος
διαβάζω (читать)	διάβασα	διαβάζομαι	διαβάστηκα	διαβασμένος
διαβαίνω (проходить, проезжать)	διάβηκα[-διαβώ]			
διαβεβαιώνω/διαβεβαιώ (уверять)	διαβεβαίωσα	διαβεβαιώνομαι/διαβεβαιούμαι		
		διαγωνίζομαι (соревноваться)	διαγωνίστηκα	
διαδηλώνω (участвовать в демонстрации)	διαδήλωσα			
διαδίδω (распространять)	διέδωσα	διαδίδομαι	διαθόθηκα	διαδεδομένος
διαθέτω (располагать)	διέθεσα	διατίθεμαι	διατέθηκα	
διαιρώ (делить)	διαίρεσα	διαιρούμαι	διαιρέθηκα	διαιρεμένος/διηρημένος
		διαισθάνομαι (предчувствовать)	διαισθάνθηκα	
διακινδυνεύω (рисковать)	διακινδύνευσα/-ψα			
διακόπτω (прерывать)	διέκοψα	διακόπτομαι	διακόπηκα	διακεκομμένος
διακρίνω (различать)	διέκρινα	διακρίνομαι	διακρίθηκα	διακεκριμένος
διαλέγω (подбирать)	διάλεξα			διαλεγμένος
διαλύω (растворять)	διέλυσα	διαλύομαι	διαλύθηκα	διαλυμένος
		διαμαρτύρομαι (протестовать)	διαμαρτυρήθηκα	
διαμορφώνω (формировать)	διαμόρφωσα	διαμορφώνομαι	διαμορφώθηκα	διαμορφωμένος
διαπιστώνω (обнаруживать)	διαπίστωσα	διαπιστώνεται	διαπιστώθηκε	διαπιστωμένος
		διαπραγματεύομαι (вести переговоры)	διαπραγματεύτηκα/-θηκα	
διαρκώ (продолжаться)	διάρκεσα/διήρκησα			
διασκεδάζω (веселиться)	διασκέδασα			
διασπάω/-ώ (сломить)	διέσπασα	διασπώμαι	διασπάστηκα	διασπασμένος
διασχίζω (переходить)	διέσχισα			

διασώζω (спасать)	διέσωσα			
διατάζω (приказывать)	διέταξα			διατεταγμένος
διαταράσσω (беспокоить; нарушать)	διατάραξα	διαταράσσομαι	διαταράχθηκα	διαταραγμένος
διατηρώ (сохранять)	διατήρησα	διατηρούμαι	διατηρήθηκα	διατηρημένος
διατυπώνω (формулировать)	διατύπωσα	διατυπώνομαι	διατυπώθηκα	διατυπωμένος
διαφέρω (различаться)	διέφερα			
διαφημίζω (рекламировать)	διαφήμισα	διαφημίζομαι	διαφημίστηκα	διαφημισμένος
διαφυλάσσω/-ττω (защищать)	διαφύλαξα	διαφυλλάσσομαι/-ττομαι	διαφυλάχτηκα/-χθηκα	διαφυλαγμένος
διαφωνώ (не соглашаться)	διαφώνησα			
διαχωρίζω (отделять)	διαχώρισα	διαχωρίζομαι	διαχωρίστηκα	διαχωρισμένος
διαψεύδω (опровергать)	διέψευσα	διαψεύδομαι	διαψεύστηκα	
διδάσκω (учить, обучать)	δίδαξα	διδάσκομαι	διδάχτηκα	διδαγμένος
διεκδικώ (претендовать)	διεκδίκησα			
		διερωτώμαι (удивляться)	διερωτήθηκα	
διευθύνω (руководить)	διεύθυνα/διηύθυνα			
διευκολύνω (облегчать)	διευκόλυνα			
διευκρινίζω (вносить ясность)	διευκρίνισα	διευκρινίζομαι	διευκρινίστηκα	
		διηγούμαι/διηγιέμαι (рассказывать)	διηγήθηκα	
δικάζω (судить)	δίκασα	δικάζομαι	δικάστηκα	
δικαιολογώ (оправдывать)	δικαιολόγησα	δικαιολογούμαι	δικαιολογήθηκα	δικαιολογημένος
δίνω (давать)	έδωσα	δίνομαι	δόθηκα	δοσμένος / δεδομένος
διοικώ (управлять)	διοίκησα	διοικούμαι	διοικήθηκα	
διοργανώνω (организовывать)	διοργάνωσα	διοργανώνομαι	διοργανώθηκα	
διορθώνω (исправлять)	διόρθωσα	διορθώνομαι	διορθώθηκα	διορθωμένος
διστάζω (колебаться)	δίστασα			
διψάω/-ώ (хотеть пить)	δίψασα			διψασμένος
διώχνω (прогонять)	έδιωξα	διώχνομαι	διώχτηκα	διωγμένος
δοκιμάζω (пытаться)	δοκίμασα	δοκιμάζομαι	δοκιμάστηκα	δοκιμασμένος
δοξάζω (прославлять)	δόξασα			δοξασμένος
δουλεύω (работать)	δούλεψα			
δροσίζω (охлаждать)	δρόσισα	δροσίζομαι	δροσίστηκα	
δυσαρεστώ (не нравиться)	δυσαρέστησα	δυσαρεστούμαι	δυσαρεστήθηκα	δυσαρεστημένος
δυσκολεύω (усложнять)	δυσκόλεψα	δυσκολεύομαι (испытывать затруднения)	δυσκολεύτηκα	
δωρίζω (дарить)	δώρισα			

E				
εγκαθιστώ (устанавливать)	εγκατέστησα	εγκαθίσταμαι	εγκαταστάθηκα	εγκατεστημένος
εγκαταλείπω (покидать)	εγκατέλειψα	εγκαταλείπομαι	εγκαταλείφθηκα	εγκατα(λε)λειμμένος
εγκρίνω (одобрять)	ενέκρινα	εγκρίνομαι	εγκρίθηκα	εγ(κε)κριμένος
εγχειρίζω (оперировать)	εγχείρισα	εγχειρίζομαι	εγχειρίστηκα	εγχειρισμένος
είμαι (быть)	ήμουν			
		ειρωνεύομαι (насмехаться)	ειρωνεύτηκα	
εισάγω (вставлять)	εισήγαγα[-εισαγάγω]	εισάγομαι	[-εισαχθώ]	
εισβάλλω (вторгаться)	εισέβαλα			
		εισέρχομαι (входить)	εισήλθα	
εισπράττω (инкассировать)	εισέπραξα	εισπράττομαι	εισπράχθηκα	
εισφέρω (делать вклад)	εισέφερα			
εισχωρώ (проникать)	εισχώρησα			
εκβιάζω (шантажировать)	εκβίασα/εξεβίασα			
εκδηλώνω (показывать)	εκδήλωσα	εκδηλώνομαι	εκδηλώθηκα	
εκδίδω (издавать, опубликовывать)	εξέδωσα	εκδίδομαι	εκδόθηκα	εκδεδομένος
εκθέτω (выставлять)	εξέθεσα	εκθέτομαι/εκτίθεμαι	εξετέθην[-εκτεθώ]	εκτεθειμένος
εκλέγω (выбирать (голосованием))	εξέλεξα	εκλέγομαι	εκλέχτηκα/-χθηκα	εκλεγμένος
εκπαιδεύω (воспитывать)	εκπαίδευσα	εκπαιδεύομαι	εκπαιδεύτηκα	εκπαιδευμένος
εκπέμπω (передавать по радио/телевидению)	εξέπεμψα	εκπέμπομαι		
εκπληρώνω (исполнять)	εκπλήρωσα	εκπληρώνομαι/εκπληρούμαι	εκπληρώθηκα	εκπληρωμένος
εκφράζω (выражать)	εξέφρασα	εκφράζομαι	εκφράστηκα	εκ(πε)φρασμένος
ελαττώνω (понижать)	ελάττωσα	ελαττώνομαι	ελαττώθηκα	ελαττωμένος
ελέγχω (контролировать)	έλεγξα/ήλεγξα	ελέγχομαι	ελέγχθηκα	ελεγμένος
ελπίζω (надеяться)	ήλπισα			
		εμπιστεύομαι (доверять(ся))	εμπιστεύτηκα/-θηκα	
εμποδίζω (удерживать)	εμπόδισα	εμποδίζομαι	εμποδίστηκα	
ενδιαφέρω (интересовать)	ενδιέφερα	ενδιαφέρομαι	ενδιαφέρθηκα	
ενημερώνω (уведомлять)	ενημέρωσα	ενημερώνομαι	ενημερώθηκα	ενημερωμένος
ενθαρρύνω (поощрять)	ενθάρρυνα	ενθαρρύνομαι	ενθαρρύνθηκα	
ενθουσιάζω (вызывать трепет)	ενθουσίασα	ενθουσιάζομαι (волноваться)	ενθουσιάστηκα	ενθουσιασμένος
ενισχύω (крепить)	ενίσχυσα	ενισχύομαι	ενισχύθηκα	ενισχυμένος
εννοώ (иметь в виду)	εννόησα	εννοούμαι	εννοήθηκα	
ενοχλώ (раздражать)	ενόχλησα	ενοχλούμαι	ενοχλήθηκα	ενοχλημένος
εντάσσω (включать)	ενέταξα	εντάσσομαι	εντάχτηκα/-χθηκα	εν(τε)ταγμένος

εντοπίζω (определять местонахождение)	εντόπισα	εντοπίζομαι	εντοπίστηκα	εντοπισμένος
εντυπώνω (отпечатывать)	εντύπωσα	εντυπώνομαι	εντυπώθηκα	εντυπωμένος
εντυπωσιάζω (производить впечатление)	εντυπωσίασα	εντυπωσιάζομαι	εντυπωσιάστηκα	εντυπωσιασμένος
ενώνω (соединять)	ένωσα	ενώνομαι	ενώθηκα	ενωμένος
εξαγριώνω (свести с ума)	εξαγρίωσα	εξαγριώνομαι	εξαγριώθηκα	εξαγριωμένος
εξαιρώ (исключать, освобождать)	εξαίρεσα	εξαιρούμαι	εξαιρέθηκα	εξαιρεμένος
εξακολουθώ (продолжать(ся))	εξακολούθησα			
εξακριβώνω (выяснять)	εξακρίβωσα	εξακριβώνομαι	εξακριβώθηκα	εξακριβωμένος
εξαλείφω (уничтожать)	εξάλειψα	εξαλείφομαι	εξαλείφθηκα	
εξαντλώ (исчерпывать)	εξάντλησα	εξαντλούμαι	εξαντλήθηκα	εξαντλημένος
εξαπλώνω (развёртывать)	εξάπλωσα	εξαπλώνομαι	εξαπλώθηκα	εξαπλωμένος
εξαρτώ (зависеть)	εξάρτησα	εξαρτιέμαι/εξαρτώμαι	εξαρτήθηκα	εξαρτημένος
εξασφαλίζω (обеспечивать)	εξασφάλισα	εξασφαλίζομαι	εξασφαλίστηκα	εξασφαλισμένος
εξαφανίζω (прятать)	εξαφάνισα	εξαφανίζομαι (исчезать)	εξαφανίστηκα	εξαφανισμένος
εξερευνώ (исследовать)	εξερεύνησα	εξερευνούμαι/-ώμαι	εξερευνήθηκα	
εξηγώ (объяснять)	εξήγησα	εξηγούμαι	εξηγήθηκα	εξηγημένος
εξοντώνω (истреблять)	εξόντωσα	εξοντώνομαι	εξοντώθηκα	εξοντωμένος
εξορίζω (ссылать)	εξόρισα	εξορίζομαι	εξορίστηκα	εξορισμένος
εξοφλώ (расплачиваться сполна)	εξόφλησα	εξοφλούμαι	εξοφλήθηκα	εξοφλημένος
εξυπηρετώ (служить)	εξυπηρέτησα	εξυπηρετούμαι	εξυπηρετήθηκα	
εορτάζω ((от)праздновать)	εόρτασα			
επαινώ (восхвалять)	επαίνεσα	επαινούμαι	επαινέθηκα	
επαναλαμβάνω (повторять)	επανέλαβα	επαναλαμβάνομαι	επαναλήφθηκα	επανειλημμένος
επαναστατώ (восставать)	επαναστάτησα			επαναστατημένος
επείγει (безл. это срочно)		επείγομαι		
επεκτείνω (продлить)	επέκτεινα/επεξέτεινα	επεκτείνομαι	επεκτάθηκα	επεκ(τε)ταμένος
επενδύω (вкладывать деньги)	επένδυσα	επενδύομαι	επενδύθηκα	επεν(δε)δυμένος
επεξηγώ (объяснять)	επεξήγησα	επεξηγούμαι	επεξηγήθηκα	επεξηγημένος
επηρεάζω (влиять)	επηρέασα	επηρεάζομαι	επηρεάστηκα	επηρεασμένος
επιβαρύνω (ухудшать)	επιβάρυνα	επιβαρύνομαι	επιβαρύνθηκα	επι(βε)βαρημένος
επιβεβαιώνω (подтверждать)	επιβεβαίωσα	επιβεβαιώνομαι	επιβεβαιώθηκα	επιβεβαιωμένος
επιβιώνω (уцелеть)	επιβίωσα			
επιδιορθώνω (чинить)	επιδιόρθωσα	επιδιορθώνομαι	επιδιορθώθηκα	επιδιορθωμένος
επιδιώκω (целить)	επιδίωξα			
επιδρώ (воздействовать)	επέδρασα			

επιζώ (уцелеть)	επέζησα			
επιθυμώ (желать)	επιθύμησα			
επικοινωνώ (сообщать(ся))	επικοινώνησα			
επικρατώ (одержать победу)	επικράτησα			
επιλέγω (выбирать)	επέλεξα	επιλέγομαι	επιλέχτηκα/-χθηκα	επιλεγμένος
επιμένω (настаивать)	επέμεινα			
επιπλέω (держаться на поверхности воды)	επέπλευσα			
		επισκέπτ(-φτ)ομαι (посещать)	επισκέφτηκα/-φθηκα	
επιστρέφω (возвращаться)	επέστρεψα			
		επιτίθεμαι (атаковать)	επιτέθηκα	
επιτρέπω (позволять)	επέτρεψα			
επιτυγχάνω/πετυχαίνω (иметь успех)	πέτυχα			επι(πε-)τυχημένος
επιχειρώ (пытаться)	επιχείρησα			
		επωφελούμαι (воспользоваться)	επωφελήθηκα	
		εργάζομαι (работать)	εργάστηκα	
ερημώνω (опустошать)	ερήμωσα	ερημώνομαι	ερημώθηκα	ερημωμένος
		έρχομαι (приходить)	ήρθα/ήλθα [- έρθω/ ’ρθω]	
		ερωτεύομαι (влюбиться)	ερωτεύτηκα	ερωτευμένος
(ε)ρωτώ (спрашивать)	(ε)ρώτησα	ερωτώμαι	(ε)ρωτήθηκα	
ετοιμάζω (приготавливать)	ετοίμασα	ετοιμάζομαι	ετοιμάστηκα	ετοιμασμένος
ευεργετώ (помогать, приносить пользу)	ευεργέτησα	ευεργετούμαι	ευεργετήθηκα	ευεργετημένος
ευνοώ (благоприятствовать)	ευνόησα	ευνοούμαι	ευνοήθηκα	ευνοημένος
ευχαριστώ (благодарить)	ευχαρίστησα	ευχαριστιέμαι/-ούμαι (получать удовольствие)	ευχαριστήθηκα	ευχαριστημένος
		εύχομαι (желать)	ευχήθηκα	
εφαρμόζω (применять)	εφάρμοσα	εφαρμόζομαι	εφαρμόστηκα	εφαρμοσμένος
εφημερεύω (быть на дежурстве)	εφημέρευσα			
έχω (иметь)	είχα			
Ζ				
ζαλίζω (вызывать головокружение)	ζάλισα	ζαλίζομαι	ζαλίστηκα	ζαλισμένος
ζαρώνω (сминать(ся))	ζάρωσα			ζαρωμένος
ζεσταίνω (подогревать)	ζέστανα	ζεσταίνομαι	ζεστάθηκα	ζεσταμένος
ζηλεύω (ревновать)	ζήλεψα			ζηλεμένος
ζημιώνω (наносить ущерб)	ζημίωσα	ζημιώνομαι	ζημιώθηκα	ζημιωμένος
ζητάω/-ώ (просить)	ζήτησα	ζητιέμαι/ζητούμαι	ζητήθηκα	

ζητιανεύω (просить подаяния)	ζητιάνεψα			
ζητωκραυγάζω (приветствовать громко)	ζητωκραύγασα			
ζορίζω (принуждать)	ζόρισα	ζορίζομαι (испытывать затруднения)	ζορίστηκα	ζορισμένος
ζουζουνίζω (жужжать)	ζουζούνισα			
ζουλάω/-ώ (сжимать)	ζούληξα/ζούλησα	ζουλιέμαι	ζουλίχτηκα	ζουλιγμένος
ζυγίζω (весить)	ζύγισα	ζυγίζομαι	ζυγίστηκα	ζυγισμένος
ζυγώνω (приближаться)	ζύγωσα			
ζυμώνω (месить тесто)	ζύμωσα	ζυμώνομαι	ζυμώθηκα	ζυμωμένος
ζω (жить)	έζησα			
ζωγραφίζω (рисовать)	ζωγράφισα	ζωγραφίζομαι	ζωγραφίστηκα	ζωγραφισμένος
ζωηρεύω (оживиться)	ζωήρεψα			
Η				
ημερώνω (смягчаться)	ημέρωσα	ημερώνομαι	ημερώθηκα	ημερωμένος
ηρεμώ (успокаиваться)	ηρέμησα			
ησυχάζω (успокаиваться)	ησύχασα			ησυχασμένος
ηχογραφώ (записывать на пластинку)	ηχογράφησα	ηχογραφούμαι	ηχογραφήθηκα	ηχογραφημένος
Θ				
θάβω (зарывать в землю)	έθαψα	θάβομαι	θάφτηκα/τάφηκα	θαμμένος
θαμπώνω (ослеплять ярким светом)	θάμπωσα	θαμπώνομαι	θαμπώθηκα	θαμπωμένος
θαυμάζω (восхищаться)	θαύμασα	θαυμάζομαι	θαυμάστηκα	
θέλω (хотеть)	ήθελα/θέλησα			ηθελημένος
θερίζω (жать)	θέρισα	θερίζομαι	θερίστηκα	θερισμένος
θερμαίνω (согревать)	θέρμανα	θερμαίνομαι	θερμάνθηκα	θερμασμένος
θέτω (класть, положить)	έθεσα	θέτομαι/τίθεμαι	ετέθην/τέθηκα[-τεθώ]	
θεωρώ (считать)	θεώρησα	θεωρούμαι	θεωρήθηκα	θεωρημένος
θίγω (оскорблять)	έθιξα	θίγομαι	θίχτηκα/θίχθηκα	θιγμένος
θλίβω (печалить)	έθλιψα	θλίβομαι		(τε) θλιμμένος
θολώνω (затемнить)	θόλωσα			θολωμένος
θρηνώ (сетовать, оплакивать)	θρήνησα	θρηνούμαι	θρηνήθηκα	
θριαμβεύω (восторжествовать)	θριάμβευσα			
		θυμάμαι/ούμαι (помнить, вспоминать)	θυμήθηκα	
θυμίζω (напоминать)	θύμισα			
θυμώνω (сердиться)	θύμωσα			θυμωμένος

θυσιάζω (жертвовать)	θυσίασα	θυσιάζομαι	θυσιάστηκα	θυσιασμένος
Ι				
ιδρύω (основывать)	ίδρυσα	ιδρύομαι	ιδρύθηκα	ιδρυμένος
ιδρώνω (потеть)	ίδρωσα			ιδρωμένος
ικανοποιώ (удовлетворять)	ικανοποίησα	ικανοποιούμαι	ικανοποιήθηκα	ικανοποιημένος
ισορροπώ (балансировать)	ισορρόπησα			ισορροπημένος
ισχύω (быть юридически действительным)	ίσχυσα			
		ισχυρίζομαι (утверждать, заявлять)	ισχυρίστηκα	
Κ				
καβγαδίζω (ссориться)	καβγάδισα			
καθαρίζω (чистить)	καθάρισα	καθαρίζομαι	καθαρίστηκα	καθαρισμένος
καθησυχάζω (успокаивать)	καθησύχασα			καθησυχασμένος
καθιερώνω (учреждать)	καθιέρωσα	καθιερώνομαι	καθιερώθηκα	καθιερωμένος
καθιστώ (устраивать)	κατέστησα			κατεστημένος
		κάθομαι (сидеть)	κάθισα/έκατσα	καθισμένος
καθρεφτίζω (отражать)	καθρέφτισα	καθρεφτίζομαι	καθρεφτίστηκα	καθρεφτισμένος
καθυστερώ (откладывать; опаздывать)	καθυστέρησα			καθυστερημένος
καίω (сжигать)	έκαψα	καίγομαι	κάηκα	καμένος
κακομαθαίνω (баловать)	κακό(-έ)μαθα			κακομαθημένος
καλαμπουρίζω (шутить)	καλαμπούρισα			
καλημερίζω (сказать “доброе утро”)	καλημέρισα			
καληνυχτίζω (сказать “спокойной ночи”)	καληνύχτισα			
καλλιεργώ (обрабатывать)	καλλιέργησα	καλλιεργούμαι	καλλιεργήθηκα	καλλιεργημένος
καλύπτω (покрывать)	κάλυψα	καλύπτομαι	καλύφτηκα/-φθηκα	καλυμμένος
καλώ (приглашать)	κάλεσα	καλούμαι	καλέστηκα/κλήθηκα	καλεσμένος
κανονίζω (уславливаться)	κανόνισα	κανονίζομαι	κανονίστηκα	κανονισμένος
κάνω (делать)	έκανα/έκαμα			καμωμένος
καπνίζω (курить)	κάπνισα			καπνισμένος
καρφώνω (забивать гвозди)	κάρφωσα	καρφώνομαι	καρφώθηκα	καρφωμένος
καταγγέλλω (предъявлять обвинение)	κατήγγειλα/κατάγγειλα	καταγγέλλομαι	καταγγέλθηκα	καταγγελμένος
καταδικάζω (приговаривать)	καταδίκασα	καταδικάζομαι	καταδικάστηκα	καταδικασμένος
καταθέτω (давать показания)	κατάθεσα/κατέθεσα	καταθέτομαι/κατατίθεμαι	κατατέθηκα	κατατεθειμένος
κατακρίνω (осуждать)	κατέκρινα	κατακρίνομαι	κατακρίθηκα	

κατακτώ (завоёвывать)	κατέκτησα	κατακτιέμαι/κατακτώμαι	κατακτήθηκα	κατακτημένος
καταλαβαίνω (понимать)	κατάλαβα			
καταλήγω (кончаться)	κατέληξα			
καταναλώνω (потреблять)	κατανάλωσα	καταναλώνομαι	καταναλώθηκα	καταναλωμένος
κατανοώ (понимать)	κατανόησα			
καταντάω/-ώ (кончаться)	κατάντησα			
		καταπιάνομαι (предпринимать)	καταπιάστηκα	
καταπλήσσω (изумлять)	κατέπληξα	καταπλήσσομαι		
καταργώ (отменять)	κατάργησα	καταργούμαι	καταργήθηκα	καταργημένος
		καταριέμαι (ругаться)	καταράστηκα	καταραμένος
καταρρέω (рушиться)	κατέρρευσα			
καταρτίζω (устраивать)	κατάρτισα	καταρτίζομαι	καταρτίστηκα	καταρτισμένος
κατασκευάζω (строить)	κατασκεύασα	κατασκευάζομαι	κατασκευάστηκα	κατασκευασμένος
κατασκοπεύω (выслеживать)	κατασκόπευσα			
καταστρέφω (разрушать)	κατά-/κατέ-στρεψα	καταστρέφομαι	καταστράφηκα	κατα-/κατε-σταμμένος
κατατάσσω (классифицировать)	κατέταξα	κατατάσσομαι	κατατάχθηκα	
καταφέρνω (справляться)	κατάφερα			
καταφεύγω (находить убежище)	κατέφυγα			
καταφτάνω/-φθάνω (прибывать)	κατέφτασα/-φθασα			
κατεβάζω (снижать)	κατέβασα			κατεβασμένος
κατεβαίνω (спускаться)	κατέβηκα			
κατευθύνω (направлять)	κατεύθυνα/κατηύθυνα	κατευθύνομαι	κατευθύνθηκα	
κατέχω (владеть)	κατείχα			
κατηγορώ (обвинять)	κατηγόρησα	κατηγορούμαι	κατηγορήθηκα	κατηγορημένος
κατοικώ (обитать)	κατοίκησα	κατοικούμαι	κατοικήθηκα	κατοικημένος
κατορθώνω (преуспевать)	κατόρθωσα			
κατσουφιάζω (унывать)	κατσούφιασα			κατσουφιασμένος
κεντρίζω (раздражать)	κέντρισα			
κερδίζω (выиграть)	κέρδισα	κερδίζομαι	κερδήθηκα	κερδισμένος
κερνάω/-ώ (угощать)	κέρασα	κερνιέμαι	κεράστηκα	κερασμένος
κηδεύω (хоронить)	κήδεψα	κηδεύομαι (быть похоронен)	κηδεύτηκα	
κηρύσσω (объявлять)	κήρυξα	κηρύσσομαι	κηρύχτηκα/-χθηκα	κηρυγμένος
κινδυνεύω (рисковать)	κινδύνεψα/-σα			
κινώ (двигать)	κίνησα	κινούμαι	κινήθηκα	
κιτρινίζω (желтеть)	κιτρίνισα			κιτρινισμένος

κλαίω (плакать)	έκλαψα	κλαίγομαι	κλάφτηκα	κλαμένος
κλέβω (красть)	έκλεψα	κλέβομαι	κλέφτηκα/κλάπηκα	κλεμμένος
κλειδώνω (запирать на замок)	κλείδωσα	κλειδώνομαι	κλειδώθηκα	κλειδωμένος
κλείνω (закрывать(ся))	έκλεισα	κλείνομαι	κλείστηκα	κλεισμένος
κληρώνω (бросать жребий, решить жеребьёвкой)	κλήρωσα	κληρώνομαι	κληρώθηκα	κληρωμένος
κλοτσάω/-ώ (ударять ногой)	κλότσησα			
κόβω (резать)	έκοψα	κόβομαι	κόπηκα	κομμένος
		κοιμάμαι (спать)	κοιμήθηκα	
κοιμίζω (ложить спать)	κοίμισα			κοιμισμένος
κοιτάζω/κοιτάω/-ώ (смотреть)	κοίταξα	κοιτάζομαι/κοιτιέμαι	κοιτάχτηκα	κοιταγμένος
κολλάω/-ώ (приклеивать)	κόλλησα			κολλημένος
κολυμπάω/-ώ (плавать)	κολύμπησα			
κοντεύω (приближаться)	κόντεψα			
κοστίζω (стоить)	κόστισα			
κουβαλάω/-ώ (носить, переносить)	κουβάλησα	κουβαλιέμαι	κουβαλήθηκα	κουβαλημένος
κουβεντιάζω (разговаривать)	κουβέντιασα			
κουνάω/-ώ (трясти)	κούνησα	κουνιέμαι	κουνήθηκα	κουνημένος
κουράζω (утомлять)	κούρασα	κουράζομαι	κουράστηκα	κουρασμένος
κουρεύω (стричь кого-нибудь)	κούρεψα	κουρεύομαι	κουρεύτηκα	κουρεμένος
κουτσομπολεύω (сплетничать)	κουτσομπόλεψα			
κρατάω/-ώ (держать)	κράτησα	κρατιέμαι/-ούμαι	κρατήθηκα	κρατημένος
κρεμάω/-ώ (вешать)	κρέμασα	κρεμιέμαι	κρεμάστηκα	κρεμασμένος
κρίνω (считать, полагать)	έκρινα	κρίνομαι	κρίθηκα	
κρύβω (прятать)	έκρυψα	κρύβομαι	κρύφτηκα	κρυμμένος
κρυολογώ (простудиться)	κρυολόγησα			κρυολογημένος
κρυώνω (застывать)	κρύωσα			κρυωμένος
κυκλοφορώ (циркулировать)	κυκλοφόρησα			
κυλάω/-ώ (катить(ся))	κύλησα	κυλιέμαι	κυλίστηκα	κυλισμένος
κυνηγάω/-ώ (охотиться)	κυνήγησα	κυνηγιέμαι	κυνηγήθηκα	κυνηγημένος
κυριαρχώ (господствовать)	κυριάρχησα	κυριαρχούμαι	κυριαρχήθηκα	κυριαρχημένος
Λ				
λάμπω (блестеть)	έλαμψα			
λασπώνω (забросать грязью)	λάσπωσα	λασπώνομαι	λασπώθηκα	λασπωμένος
λατρεύω (обожать)	λάτρεψα	λατρεύομαι	λατρεύτηκα	λατρεμένος

λαχανιάζω (задыхаться)	λαχάνιασα			λαχανιασμένος
λαχταράω/-ώ (жаждать)	λαχτάρησα			
λείπω (отсутствовать)	έλειψα			
λερώνω (загрязнять)	λέρωσα	λερώνομαι	λερώθηκα	λερωμένος
λέω/λέγω (сказать)	είπα [-πω]	λέγομαι	ειπώθηκα	ειπωμένος
λήγω (кончаться, завершаться)	έληξα			ληγμένος
λησμονάω/-ώ (забывать)	λησμόνησα	λησμονιέμαι/λησμονούμαι	λησμονήθηκα	λησμονημένος
ληστεύω (грабить)	λήστεψα			
λιποθυμώ (падать в обморок)	λιποθύμησα			
λιώνω (растворять(ся))	έλιωσα			λιωμένος
λογαριάζω (считать, подсчитывать)	λογάριασα	λογαριάζομαι	λογαριάστηκα	λογαριασμένος
λούζω (мыть)	έλουσα	λούζομαι	λούστηκα	λουσμένος
λύνω (решать, разрешать)	έλυσα	λύνομαι	λύθηκα	λυμένος
λυπώ (печалить)	λύπησα	λυπάμαι/λυπούμαι (мне так жаль)	λυπήθηκα	λυπημένος
λυσσάω/-ώ (бесовать)	λύσσαξα			λυσσασμένος
λυτρώνω (оказывать помощь, выручать)	λύτρωσα	λυτρώνομαι	λυτρώθηκα	λυτρωμένος
Μ				
μαγειρεύω (стряпать)	μαγείρεψα	μαγειρεύομαι	μαγειρεύτηκα	μαγειρεμένος
μαγεύω (очаровывать)	μάγεψα	μαγεύομαι	μαγεύτηκα	μαγεμένος
μαζεύω (собирать)	μάζεψα/έμασα	μαζεύομαι	μαζεύτηκα	μαζεμένος
μαθαίνω (учить(ся))	έμαθα	μαθαίνομαι	μαθεύτηκε (стало известно)	μαθημένος
μαλακώνω (смягчать(ся))	μαλάκωσα			μαλακωμένος
μαλώνω (ссориться)	μάλωσα			μαλωμένος
μαρτυράω/-ώ (свидетельствовать)	μαρτύρησα			μαρτυρημένος
μασάω/-ώ (жевать)	μάσησα	μασιέμαι	μασήθηκα	μασημένος
ματώνω (проливать кровь)	μάτωσα	ματώνομαι	ματώθηκα	ματωμένος
μαχαιρώνω (вонзать)	μαχαίρωσα	μαχαιρώνομαι	μαχαιρώθηκα	μαχαιρωμένος
μεγαλώνω (выращивать)	μεγάλωσα			μεγαλωμένος
μεθάω/-ώ (напиться пьяным)	μέθυσα			μεθυσμένος
μειώνω (понижать, ослаблять)	μείωσα	μειώνομαι	μειώθηκα	μειωμένος
μελετάω/-ώ (учиться; готовиться (к экзамену))	μελέτησα	μελετώμαι	μελετήθηκα	μελετημένος
μένω (оставаться)	έμεινα			
μεταβάλλω (изменять)	μετέβαλα	μεταβάλλομαι	μεταβλήθηκα	μεταβεβλημένος
μεταδίδω (распространять)	μετέδωσα	μεταδίδομαι	μεταδόθηκα	

μεταθέτω (отодвигать)	μετέθεσα	μεταθέτομαι/μετατίθεμαι	μετατέθηκα	μετατεθειμένος
μετακινώ (убирать)	μετακίνησα	μετακινούμαι	μετακινήθηκα	μετακινημένος
μετακομίζω (переезжать)	μετακόμισα			
μεταμορφώνω (превращать)	μεταμόρφωσα	μεταμορφώνομαι	μεταμορφώθηκα	μεταμορφωμένος
μεταμφιέζω (переодевать; маскировать)	μεταμφίεσα	μεταμφιέζομαι	μεταμφιέστηκα	μεταμφιεσμένος
μετανιώνω (сожалеть; раскаиваться)	μετάνιωσα			μετανιωμένος
μεταρρυθμίζω (реформировать)	μεταρρύθμισα	μεταρρυθμίζομαι	μεταρρυθμίστηκα	μεταρρυθμισμένος
μετατρέπω (превращать)	μετάτρεψα/μετέτρεψα	μετατρέπομαι	μετατράπηκα	
μεταφέρω (перевозить)	μετέφερα	μεταφέρομαι	μεταφέρθηκα	μεταφερμένος
μεταφράζω (переводить)	μετάφρασα/μετέφρασα	μεταφράζομαι	μεταφράστηκα	μεταφρασμένος
μετράω/-ώ (считать)	μέτρησα	μετριέμαι	μετρήθηκα	μετρημένος
μηδενίζω (уничтожать)	μηδένισα	μηδενίζομαι	μηδενίστηκα	μηδενισμένος
μικραίνω (уменьшать)	μίκρυνα			
μιλάω/-ώ (говорить)	μίλησα	μιλιέμαι	μιλήθηκα	μιλημένος
		μιμούμαι (подражать)	μιμήθηκα	
μισώ (ненавидеть)	μίσησα	μισούμαι/-ιέμαι	μισήθηκα	μισημένος
μοιάζω (походить на)	έμοιασα			
μοιράζω (делить)	μοίρασα	μοιράζομαι	μοιράστηκα	μοιρασμένος
μολύνω (загрязнять)	μόλυνα	μολύνομαι	μολύνθηκα	μολυσμένος
μορφώνω (давать образование)	μόρφωσα	μορφώνομαι	μορφώθηκα	μορφωμένος
μουρμουρίζω/-άω (ворчать)	μουρμούρισα			
μοχθώ (работать как вол)	μόχθησα			
μπαίνω (входить)	μπήκα[-μπω]			μπασμένος
μπερδεύω (смешивать, спутывать)	μπέρδεψα	μπερδεύομαι	μπερδεύτηκα	μπερδεμένος
μπλέκω (быть замешанным)	έμπλεξα	μπλέκομαι	μπλέχτηκα	μπλεγμένος
μπορώ (мочь, быть в состоянии)	μπόρεσα			
μπουχτίζω (мне надоело)	μπούχτισα			μπουχτισμένος
N				
ναρκώνω (анестезировать)	νάρκωσα	ναρκώνομαι	ναρκώθηκα	ναρκωμένος
νευριάζω (нервировать(ся))	νευρίασα			νευριασμένος
νικάω/-ώ (побеждать)	νίκησα	νικιέμαι (потерпеть поражение)	νικήθηκα	νικημένος
νιώθω (чувствовать)	ένιωσα			
		νοιάζομαι (заботиться)	νοιάστηκα	

νοικιάζω (сдавать внаём; нанимать)	νοίκιασα	νοικιάζομαι	νοικιάστηκα	νοικιασμένος
νομίζω (считать, полагать)	νόμισα			
νοσηλεύω (лечить)	νοσήλευσα	νοσηλεύομαι	νοσηλεύτηκα/-θηκα	νοσηλευμένος
νοσταλγώ (тосковать по дому)	νοστάλγησα			
		ντρέπομαι (стесняться)	ντράπηκα	
ντροπιάζω (стыдить)	ντρόπιασα	ντροπιάζομαι	ντροπιάστηκα	ντροπιασμένος
ντύνω (одевать)	έντυσα	ντύνομαι	ντύθηκα	ντυμένος
νυστάζω (хотеть спать)	νύσταξα			νυσταγμένος
νυχτώνω (становится темно, темнеет)	νύχτωσα	νυχτώνομαι	νυχτώθηκα	νυχτωμένος
Ξ				
ξαλαφρώνω (облегчаться, уменьшать (давление))	ξαλάφρωσα			ξαλαφρωμένος
ξανανιώνω (омолаживать(ся))	ξανάνιωσα/-ένιωσα			ξανανιωμένος
ξανοίγω (сделать(ся) доступным)	ξάνοιξα	ξανοίγομαι	ξανοίχτηκα	
ξαπλώνω (ложиться; прилечь)	ξάπλωσα	ξαπλώνομαι	ξαπλώθηκα	ξαπλωμένος
ξαφνιάζω (заставать врасплох)	ξάφνιασα	ξαφνιάζομαι	ξαφνιάστηκα	ξαφνιασμένος
ξεβάφω (обесцвечивать(ся))	ξέβαψα	ξεβάφομαι (снимать грим)	ξεβάφτηκα	ξεβαμμένος
ξεθωριάζω (стираться, сливаться)	ξεθώριασα			ξεθωριασμένος
ξεκουράζω (давать отдых)	ξεκούρασα	ξεκουράζομαι (отдыхать)	ξεκουράστηκα	
ξεναγώ (вести, быть чьим-л. проводником)	ξενάγησα	ξεναγούμαι	ξεναγήθηκα	
ξενιτεύομαι (переселять(ся); эмигрировать)	ξενιτεύτηκα			ξενιτεμένος
ξενοιάζω (быть беззаботным)	ξένοιασα			
ξενυχτάω (не ложиться до утра)	ξενύχτησα			ξενυχτισμένος
ξεπλένω (полоскать)	ξέπλυνα	ξεπλένομαι	ξεπλύθηκα	ξεπλυμένος
ξεπληρώνω (расплачиваться сполна)	ξεπλήρωσα	ξεπληρώνομαι	ξεπληρώθηκα	ξεπληρωμένος
ξεραίνω (иссушить)	ξέρανα	ξεραίνομαι	ξεράθηκα	ξεραμένος
ξέρω (знать)	ήξερα			
ξεσηκώνω (подстрекать)	ξεσήκωσα	ξεσηκώνομαι	ξεσηκώθηκα	ξεσηκωμένος
ξεσπάω (вспыхивать)	ξέσπασα			
ξετρελαίνω (сводить с ума)	ξετρέλανα			ξετρελαμένος
ξεφαντώνω (хорошо проводить время)	ξεφάντωσα			
ξεφεύγω (бежать, совершать побег)	ξέφυγα			
ξεφτιλίζω (унижать)	ξεφτίλισα	ξεφτιλίζομαι	ξεφτιλίστηκα	ξεφτιλισμένος
ξεχνάω (забывать)	ξέχασα	ξεχνιέμαι	ξεχάστηκα	ξεχασμένος
ξηλώνω (распарывать)	ξήλωσα	ξηλώνομαι	ξηλώθηκα	ξηλωμένος

ξοδεύω (расходовать)	ξόδεψα	ξοδεύομαι	ξοδεύτηκα	ξοδεμένος
ξυρίζω (брить)	ξύρισα	ξυρίζομαι	ξυρίστηκα	ξυρισμένος
Ο				
οδηγώ (управлять; вести)	οδήγησα	οδηγούμαι	οδηγήθηκα	οδηγημένος
ολοκληρώνω (заканчивать)	ολοκλήρωσα	ολοκληρώνομαι	ολοκληρώθηκα	ολοκληρωμένος
		ονειρεύομαι (мечтать; видеть во сне)	ονειρεύτηκα	ονειρεμένος
ονομάζω (называть, давать имя)	ονόμασα	ονομάζομαι	ονομάστηκα	
οπλίζω (вооружать)	όπλισα	οπλίζομαι	οπλίστηκα	οπλισμένος
οργανώνω (организовывать)	οργάνωσα	οργανώνομαι	οργανώθηκα	οργανωμένος
ορίζω (определять)	όρισα	ορίζομαι	ορίστηκα	ορισμένος
ορκίζω (привести кого-л. к присяге)	όρκισα	ορκίζομαι (клясться)	ορκίστηκα	ορκισμένος
Π				
παγώνω (замерзать; замораживать)	πάγωσα			παγωμένος
παζαρεύω (торговаться)	παζάρεψα			
παθαίνω (страдать; претерпевать)	έπαθα			
παιδεύω (мучить)	παίδεψα/παίδευσα	παιδεύομαι	παιδεύτηκα	παιδεμένος
παιδιαρίζω (вести себя по-детски)	παιδιάρισα			
παίζω (играть)	έπαιξα	παίζομαι	παίχτηκα	παιγμένος
παινεύω (хвалить)	παίνεψα	παινεύομαι	παινεύτηκα	παινεμένος
παίρνω (брать)	πήρα [-πάρω]	παίρνομαι	πάρθηκα	παρμένος
παλιώνω (обветшать)	πάλιωσα			παλιωμένος
πανηγυρίζω ((от)праздновать)	πανηγύρισα			
πανικοβάλλω (пугать, наводить панику)	πανικόβαλα	πανικοβάλλομαι	πανικοβλήθηκα	πανικοβλημένος
παντρεύω (женить)	πάντρεψα	παντρεύομαι	παντρεύτηκα	παντρεμένος
παπαγαλίζω (повторять как попугай)	παπαγάλισα			
παραβαίνω (нарушать)	παρέβην [-παραβώ]			
παραβιάζω (нарушать; насиловать)	παραβίασα	παραβιάζομαι	παραβιάστηκα	παραβιασμένος
παράγω (производить)	παρήγαγα [-παραγάγω]	παράγομαι	παράχθηκα	
		παραδέχομαι (допускать; признавать)	παραδέχτηκα/-χθηκα	
παραδίνω/παραδίδω (передавать)	παρέδωσα	παραδίνομαι/παραδίδομαι (сдаваться)	παραδόθηκα	παρα(δε-)δομένος
παραθερίζω (проводить лето)	παραθέρισα			
		παραιτούμαι (уходить в отставку)	παραιτήθηκα	παραιτημένος
παρακαλάω/-ώ (просить)	παρακάλεσα	παρακαλούμαι	παρακαλέστηκα/-κλήθηκα	

παρακολουθώ (следовать; посещать)	παρακολούθησα	παρακολουθούμαι	παρακολουθήθηκα	
παραλαμβάνω (получать)	παρέλαβα	παραλαμβάνομαι	παραλήφθηκα	
παραλείπω (пропускать)	παρέλειψα	παραλείπομαι	παραλείφθηκα	
παραλέω (преувеличивать)	παραείπα			
παραλληλίζω (проводить параллель)	παραλλήλισα	παραλληλίζομαι	παραλληλίστηκα	
παραλύω (отняться)	παρέλυσα			παραλυμένος
παραμελώ (пренебрегать)	παραμέλησα	παραμελούμαι	παραμελήθηκα	παραμελημένος
παραμένω (оставаться)	παρέμεινα			
παραξενεύω (сильно удивить)	παραξένεψα	παραξενεύομαι	παραξενεύτηκα	παραξενεμένος
παραπέμπω (отсылать)	παρέπεμψα	παραπέμπομαι	παραπέμφθηκα	
παραπετάω/-ώ (пренебрегать)	παραπέταξα	παραπετιέμαι	παραπετάχτηκα	παραπεταμένος
		παραπονιέμαι/-ούμαι (жаловаться)	παραπονέθηκα	παραπονεμένος
παρασκευάζω (приготавливать)	παρασκεύασα	παρασκευάζομαι	παρασκευάστηκα	παρασκευασμένος
παρασύρω (сбивать с пути, толкать на дурной путь)	παρέσυρα	παρασύρομαι	παρασύρθηκα	παρασυρμένος
παρατάω/-ώ (отказываться от чего-л)	παράτησα			παρατημένος
παρατηρώ (наблюдать)	παρατήρησα	παρατηρούμαι	παρατηρήθηκα	παρατηρημένος
παρατραβάω/-ώ (заходить слишком далеко)	παρατράβηξα			παρατραβηγμένος
παραφυλάω (выжидать)	παραφύλαξα			
παρεμβαίνω (вмешиваться)	παρενέβην [-παρέμβω]			
παρεμβάλλω (вставлять)	παρενέβαλα	παρεμβάλλομαι	παρεμβλήθηκα	
παρεξηγώ (неправильно понять)	παρεξήγησα	παρεξηγούμαι/-ιέμαι	παρεξηγήθηκα	παρεξηγημένος
παρηγοράω/-ώ (утешать)	παρηγόρησα	παρηγοριέμαι/-ούμαι	παρηγορήθηκα	παρηγορημένος
παρκάρω (ставить на стоянку)	πάρκαρα			παρκαρισμένος
παρομοιάζω (уподоблять)	παρομοίασα	παρομοιάζομαι	παρομοιάστηκα	
παρουσιάζω (представлять)	παρουσίασα	παρουσιάζομαι	παρουσιάστηκα	παρουσιασμένος
πατάω/-ώ (ступать; наступать)	πάτησα	πατιέμαι	πατήθηκα	πατημένος
παύω (прекращать(ся))	έπαυσα/-ψα	παύομαι	παύθηκα	
πηγαίνω/πάω (идти)	πήγα			
πεθαίνω (умереть)	πέθανα			πεθαμένος
πειθαρχώ (дисциплинировать)	πειθάρχησα			πειθαρχημένος
πείθω (убеждать)	έπεισα	πείθομαι	πείστηκα	(πε)πεισμένος
πεινάω/-ώ (я голоден)	πείνασα			πεινασμένος
πειράζω (дразнить)	πείραξα	πειράζομαι	πειράχτηκα	πειραγμένος
πεισμώνω (упрямиться)	πείσμωσα			πεισμωμένος
περιγράφω (описывать)	περιέγραψα	περιγράφομαι	περιγράφ(τ)ηκα	

περιμένω (ждать)	περίμενα			
περισσεύω (быть в избытке)	περίσσεψα			
περιτριγυρίζω (окружать)	περιτριγύρισα	περιτριγυρίζομαι	περιτριγυρίστηκα	περιτριγυρισμένος
περιφρονώ (презирать)	περιφρόνησα	περιφρονούμαι	περιφρονήθηκα	περιφρονημένος
περπατάω (идти пешком)	περπάτησα			περπατημένος
περνάω/-ώ (проходить, проезжать)	πέρασα	περνιέμαι	περάστηκα	περασμένος
πετάω/-ώ (летать; бросать)	πέταξα	πετάγομαι/πετιέμαι	πετάχτηκα	πετα(γ)μένος
πέφτω (падать)	έπεσα			πεσμένος
πηδάω/-ώ (прыгать)	πήδηξα	πηδιέμαι	πηδήχτηκα	
πίνω (пить)	ήπια [-πιω]	πίνομαι		πιωμένος
πιστεύω (верить)	πίστεψα			
πλακώνω ((раз)давить)	πλάκωσα	πλακώνομαι	πλακώθηκα	πλακωμένος
πλέκω (вязать)	έπλεξα	πλέκομαι	πλέχτηκα	πλεγμένος
πλένω (мыть; стирать)	έπλυνα	πλένομαι	πλύθηκα	πλυμένος
πληγώνω (причинить боль)	πλήγωσα	πληγώνομαι	πληγώθηκα	πληγωμένος
πληρώνω (платить)	πλήρωσα	πληρώνομαι	πληρώθηκα	πληρωμένος
πλησιάζω (приближаться)	πλησίασα			
πνίγω (задушить, удавить)	έπνιξα	πνίγομαι	πνίγηκα	πνιγμένος
πολεμάω/-ώ (воевать, бороться)	πολέμησα	πολεμούμαι	πολεμήθηκα	
πονάω/-ώ (причинить боль; болеть)	πόνεσα			πονεμένος
ποτίζω (поливать)	πότισα	ποτίζομαι	ποτίστηκα	ποτισμένος
πουλάω/-ώ (продавать)	πούλησα	πουλιέμαι	πουλήθηκα	πουλημένος
πρέπει (надо)	έπρεπε			
προβλέπω (предвидеть)	πρόβλεψα/προέβλεψα	προβλέπομαι	προβλέφθηκα	
προγραμματίζω (планировать)	προγραμμάτισα	προγραμματίζομαι	προγραμματίστηκα	προγραμματισμένος
προδίδω (предавать, изменять)	πρόδωσα	προδίδομαι	προδόθηκα	προδομένος
προέρχομαι (происходить)	προήλθα			
προετοιμάζω (приготавливать)	προετοίμασα	προετοιμάζομαι	προετοιμάστηκα	προετοιμασμένος
προκαλώ (вызывать)	προκάλεσα	προκαλούμαι	προκλήθηκα	
πρόκειται (предстоит)	επρόκειτο			
προλαβαίνω (поспеть, прийти вовремя)	πρόλαβα			
προλαμβάνω (предотвращать, предохранять)	πρόλαβα	προλαμβάνομαι	προλήφθηκα	
προμηθεύω (снабжать)	προμήθευσα	προμηθεύομαι	προμηθεύτηκα	προμηθευμένος
προορίζω (предназначать)	προόρισα	προορίζομαι	προορίστηκα	προορισμένος
προσβάλλω (оскорблять)	πρόσβαλα/προσέβαλα	προσβάλλομαι	προσβλήθηκα	προσ(βε)βλημένος

προσεγγίζω (обращаться к кому-л.)	προσέγγισα	προσεγγίζομαι	προσεγγίστηκα	
		προσέρχομαι (приходить)	προσήλθα	
		προσεύχομαι (молиться)	προσευχήθηκα	
προσέχω (обращать внимание)	πρόσεξα	προσέχομαι	προσέχτηκα	προσεγμένος
προσθέτω (прибавлять)	πρόσθεσα	προσθέτομαι/προστίθεμαι	προστέθηκα	
προσπαθώ (пытаться, стараться)	προσπάθησα			
προστατεύω (предохранять)	προστάτεψα/-ευσα	προστατεύομαι	προστατεύθηκα	προστατευμένος
προσφέρω (предлагать)	πρόσφερα/προσέφερα	προσφέρομαι	προσφέρθηκα	
προτιμάω (предпочитать)	προτίμησα	προτιμιέμαι/-ώμαι	προτιμήθηκα	
προχωράω/-ώ (продвигать(ся) вперёд)	προχώρησα			προχωρημένος
Ρ				
ράβω (шить)	έραψα	ράβομαι	ράφτηκα	ραμμένος
ραγίζω/ραΐζω (давать трещину)	ράγισα/ράισα			ραγισμένος
ρεζιλεύω (унижать)	ρεζίλεψα	ρεζιλεύομαι	ρεζιλεύτηκα	ρεζιλεμένος
ρίχνω (бросать)	έριξα	ρίχνομαι	ρίχτηκα	ριγμένος
ρουφάω/-ώ (сосать)	ρούφηξα	ρουφιέμαι	ρουφήχτηκα	ρουφηγμένος
ρυθμίζω (регулировать)	ρύθμισα	ρυθμίζομαι	ρυθμίστηκα	ρυθμισμένος
ρωτάω/-ώ (спрашивать)	ρώτησα	ρωτιέμαι	ρωτήθηκα	
Σ				
σαπίζω (гнить)	σάπισα			σαπισμένος
σβήνω (тушить, стирать)	έσβησα	σβήνομαι	σβήστηκα	σβησμένος
		σέβομαι (уважать)	σεβάστηκα	
σέρνω (тащить)	έσυρα	σέρνομαι	σύρθηκα	συρμένος
σηκώνω (поднимать)	σήκωσα	σηκώνομαι (вставать, подниматься)	σηκώθηκα	σηκωμένος
σημειώνω (отмечать)	σημείωσα	σημειώνομαι	σημειώθηκα	σημειωμένος
σκάβω (копать)	έσκαψα	σκάβομαι	σκάφτηκα	σκαμμένος
σκάζω/σκάω (взрывать(ся))	έσκασα			σκασμένος
σκαρφαλώνω (подниматься, карабкаться)	σκαρφάλωσα			σκαρφαλωμένος
σκεπάζω (покрывать)	σκέπασα	σκεπάζομαι	σκεπάστηκα	σκεπασμένος
σκλαβώνω (порабощать)	σκλάβωσα	σκλαβώνομαι	σκλαβώθηκα	σκλαβωμένος
σκορπίζω/σκορπάω/-ώ (усеивать)	σκόρπισα	σκορπίζομαι/ σκορπιέμαι	σκορπίστηκα	σκορπισμένος
σκοτώνω (убивать)	σκότωσα	σκοτώνομαι	σκοτώθηκα	σκοτωμένος
σκουπίζω (подметать, чистить)	σκούπισα	σκουπίζομαι	σκουπίστηκα	σκουπισμένος

σκύβω (гнуть(ся), сгибать(ся))	έσκυψα			σκυμμένος
σοβαρεύω (начать воспринимать всерьез)	σοβάρεψα	σοβαρεύομαι	σοβαρεύτηκα	
σπάω/σπάζω (ломать(ся))	έσπασα	σπάζομαι	σπάστηκα	σπασμένος
σπαταλάω/-ώ (расточать)	σπατάλησα	σπαταλιέμαι/-ώμαι	σπαταλήθηκα	σπαταλημένος
σπουδάζω (учиться, быть студентом)	σπούδασα			σπουδασμένος/-γμένος
σπρώχνω (толкать)	έσπρωξα	σπρώχνομαι	σπρώχτηκα	σπρωγμένος
σταματάω/-ώ (останавливать(ся))	σταμάτησα			σταματημένος
στεγνώνω (сушить(ся))	στέγνωσα			στεγνωμένος
στέλνω (посылать)	έστειλα	στέλνομαι	στάλθηκα	σταλμένος
στενο(/-α)χωρώ (расстраивать, огорчать)	στενο(/-α)χώρησα	στενο(/-α)χωριέμαι (беспокоиться)	στενο(/-α)χωρήθηκα	στενο(/-α)χωρημένος
στερώ (лишать)	στέρησα	στερούμαι	στερήθηκα	στερημένος
στήνω (открывать)	έστησα	στήνομαι	στήθηκα	στημένος
στηρίζω (поддерживать)	στήριξα	στηρίζομαι	στηρίχτηκα/-θηκα	στηριγμένος
στοιχίζω (стоить, обходиться)	στοίχισα	στοιχίζομαι (выстраиваться (в линию))	στοιχήθηκα	στοιχ(-ισ/-η)μένος
στολίζω (украшать)	στόλισα	στολίζομαι	στολίστηκα	στολισμένος
στραβώνω (слепить; сучить)	στράβωσα	στραβώνομαι	στραβώθηκα	στραβωμένος
στρέφω (вертеть)	έστρεψα	στρέφομαι	στράφηκα	στραμμένος
στριμώχνω (теснить(ся))	στρίμωξα	στριμώχνομαι	στριμώχτηκα	στριμωγμένος
στρώνω (накрывать, стелить)	έστρωσα	στρώνομαι	στρώθηκα	στρωμένος
συγγράφω (писать, сочинять)	συνέγραψα	συγγράφομαι	συγγράφηκα	
συγκατοικώ (жить вместе)	συγκατοίκησα			
συγκεντρώνω (собирать)	συγκέντρωσα	συγκεντρώνομαι	συγκεντρώθηκα	συγκεντρωμένος
συγκρατώ (удерживать)	συγκράτησα	συγκρατιέμαι/-ούμαι	συγκρατήθηκα	συγκρατημένος
συγκρίνω (сравнивать)	σύγκρινα/συνέκρινα	συγκρίνομαι	συγκρίθηκα	
συγχωράω/-ώ (прощать)	συγχώρησα	συγχωριέμαι/-ούμαι	συγχωρήθηκα	συγχωρημένος
συζητάω/-ώ (обсуждать)	συζήτησα	συζητιέμαι/-ούμαι	συζητήθηκα	συζητημένος
συμβαίνει (безл. случается)	συνέβη/συνέβηκε			
συμβάλλω (делать вклад)	συνέβαλα			συμβεβλημένος
συμβιβάζω (пойти на компромисс)	συμβίβασα	συμβιβάζομαι	συμβιβάστηκα	συμβιβασμένος
συμβιώνω (жить вместе)	συμβίωσα			
συμβολίζω (символизировать)	συμβόλισα	συμβολίζομαι	συμβολίστηκα	συμβολισμένος
συμβουλεύω (советовать)	συμβούλευσα	συμβουλεύομαι	συμβουλεύτηκα/-θηκα	
συμμαχώ (вступать в союз)	συμμάχησα			
συμμετέχω (участвовать)	συμμετείχα [-συμμετάσχω]			
συμπαθώ (нравиться, любить)	συμπάθησα			

συμπεραίνω (выводить заключение)	συμπέρανα			
συμπίπτω (совпадать)	συνέπεσα			
συμφέρει (безл. это - в пользу кого-л.)	συνέφερε/-αν			
συμφωνώ (соглашаться)	συμφώνησα	συμφωνούμαι	συμφωνήθηκα	συμφωνημένος
		συναισθάνομαι (чувствовать)	συναισθάνθηκα	
συναντάω/-ώ (встречать)	συνάντησα	συναντιέμαι/-ώμαι	συναντήθηκα	
συναρπάζω (очаровывать, пленять)	συνάρπασα			
		συναχώνομαι (простудиться)	συναχώθηκα	συναχωμένος
συνδέω (связывать)	συνέδεσα/σύνδεσα	συνδέομαι	συνδέθηκα	συνδε(δε)μένος
συνδυάζω (сочетать)	συνδύασα	συνδυάζομαι	συνδυάστηκα	συνδυασμένος
συνεκτιμώ (учитывать)	συνεκτίμησα	συνεκτιμώμαι	συνεκτιμήθηκα	συνεκτιμημένος
συνενώνω (соединять)	συνένωσα	συνενώνομαι	συνενώθηκα	συνενωμένος
		συνεργάζομαι (сотрудничать)	συνεργάστηκα	
συνεχίζω (продолжать(ся))	συνέχισα	συνεχίζομαι	συνεχίστηκα	
συνηθίζω (привыкать)	συνήθισα	συνηθίζεται (безл.)		συνηθισμένος
συνθέτω (составлять)	σύνθεσα/-θεσα			
συνιστώ (рекомендовать; составлять)	συνέστησα	συνιστώμαι	συστάθηκα	
συνοδεύω (сопровождать)	συνόδευσα/-ψα	συνοδεύομαι	συνοδεύτηκα	συνοδευμένος
συντάσσω (создавать; сочинять)	συνέταξα	συντάσσομαι	συντάχτηκα/-θηκα	συν(τε)ταγμένος
συντελώ (содействовать)	συντέλεσα/-ετέλεσα	συντελούμαι	συντελέστηκα	συντελεσμένος
συντηρώ (сохранять)	συντήρησα	συντηρούμαι	συντηρήθηκα	συντηρημένος
σύρω (тащить)	έσυρα	σύρομαι	σύρθηκα	συρμένος
συστήνω (представлять, знакомить)	σύστησα	συστήνομαι	συστήθηκα	συστημένος
σφάλλω (ошибаться)	έσφαλα			εσφαλμένος
σφίγγω (сжимать)	έσφιξα	σφίγγομαι	σφίχτηκα	σφιγμένος
σφουγγαρίζω (чистить губкой)	σφουγγάρισα	σφουγγαρίζομαι	σφουγγαρίστηκα	σφουγγαρισμένος
σφυρίζω/σφυράω (свистеть; давать свисток)	σφύριξα			
σχεδιάζω (чертить; планировать)	σχεδίασα	σχεδιάζομαι	σχεδιάστηκα	σχεδιασμένος
σχίζω (рвать)	έσχισα	σχίζομαι	σχίστηκα	σχισμένος
σχηματίζω (образовывать)	σχημάτισα	σχηματίζομαι	σχηματίστηκα	σχηματισμένος
σχολιάζω (комментировать)	σχολίασα	σχολιάζομαι	σχολιάστηκα	σχολιασμένος
σώζω (спасать)	έσωσα	σώζομαι	σώθηκα	σωσμένος
Τ				
ταΐζω (кормить)	τάισα	ταΐζομαι	ταΐστηκα	ταϊσμένος

ταιριάζω (подходить)	ταίριαξα			ταιριασμ(-γμ)ένος
ταλαιπωρώ (мучить)	ταλαιπώρησα	ταλαιπωρούμαι	ταλαιπωρήθηκα	ταλαιπωρημένος
ταξιδεύω (путешествовать)	ταξίδεψα			ταξιδεμένος
ταπεινώνω (унижать)	ταπείνωσα	ταπεινώνομαι (смиряться)	ταπεινώθηκα	ταπεινωμένος
ταράζω (расстраивать)	τάραξα	ταράζομαι	ταράχτηκα	ταραγμένος
ταχυδρομώ (отправлять по почте)	ταχυδρόμησα	ταχυδρομούμαι	ταχυδρομήθηκα	ταχυδρομημένος
τελειώνω (кончать(ся))	τελείωσα/τέλειωσα			τελειωμένος
τεμαχίζω (разрезать на куски)	τεμάχισα	τεμαχίζομαι	τεμαχίστηκα	τεμαχισμένος
τεντώνω (растягивать)	τέντωσα	τεντώνομαι	τεντώθηκα	τεντωμένος
τερματίζω (завершать(ся))	τερμάτισα	τερματίζομαι	τερματίστηκα	τερματισμένος
τηγανίζω (жарить)	τηγάνισα	τηγανίζομαι	τηγανίστηκα	τηγανισμένος
τηλεφωνώ (телефонировать)	τηλεφώνησα	τηλεφωνιέμαι	τηλεφωνήθηκα	
τιμωρώ (наказывать)	τιμώρησα	τιμωρούμαι	τιμωρήθηκα	τιμωρημένος
τραβάω/ώ (тянуть)	τράβηξα	τραβιέμαι	τραβήχτηκα	τραβηγμένος
τρέχω (бежать)	έτρεξα			
τρέμω (дрожать)	έτρεμα			
τρυπάω/-ώ (пробить)	τρύπησα	τρυπιέμαι	τρυπήθηκα	τρυπημένος
τρώ(γ)ω (есть, поедать)	έφαγα[-φάω]	τρώγομαι	φαγώθηκα	φαγωμένος
τσακώνω (поймать)	τσάκωσα	τσακώνομαι	τσακώθηκα	τσακωμένος
τσαλακώνω (сминать, мять)	τσαλάκωσα	τσαλακώνομαι	τσαλακώθηκα	τσαλακωμένος
τσαντίζω (раздражать; сердить)	τσάντισα	τσαντίζομαι	τσαντίστηκα	τσαντισμένος
τσιγκλάω/-ώ (пришпоривать)	τσίγκλησα			
τσιμπάω/-ώ (ущипнуть)	τσίμπησα	τσιμπιέμαι	τσιμπήθηκα	τσιμπημένος
τσουγκρίζω (чокаться)	τσούγκρισα	τσουγκρίζομαι	τσουγκρίστηκα	τσουγκρισμένος
τυλίγω (завёртывать)	τύλιξα	τυλίγομαι	τυλίχτηκα	τυλιγμένος
τυχαίνω (случаться)	έτυχα			
Υ				
υιοθετώ (усыновлять; принимать)	υιοθέτησα	υιοθετούμαι	υιοθετήθηκα	υιοθετημένος
υπακούω (повиноваться)	υπάκουσα			
υπάρχω (существовать, быть)	υπήρξα			
υπενθυμίζω (напоминать)	υπενθύμισα			
υπερασπίζω (оборонять(ся))	υπεράσπισα	υπερασπίζομαι	υπερασπίστηκα	
υπερβαίνω (превышать)	υπερέβην[-υπερβώ]			
υπερβάλλω (преувеличивать)	υπερέβαλα			

υπερέχω (превосходить)	υπερείχα			
		(υ)περηφανεύομαι (гордиться)	(υ)περηφανεύτηκα	
υπογραμμίζω (подчеркивать)	υπογράμμισα	υπογραμμίζομαι	υπογραμμίστηκα	υπογραμμισμένος
υπογράφω (подписывать(ся))	υπέγραψα	υπογράφομαι	υπογράφ(τ)ηκα	υπογεγραμμένος
		υποδέχομαι (принимать у себя)	υποδέχτηκα	
υποθέτω (предполагать)	υπέθεσα			
		υποκρίνομαι (притворяться)	υποκρίθηκα	
υπολογίζω (подсчитывать)	υπολόγισα	υπολογίζομαι	υπολογίστηκα	υπολογισμένος
υπομένω (выносить)	υπέμεινα			
υπονοώ (подразумевать)	υπονόησα			
		υποπτεύομαι (подозревать)	υποπτεύθηκα	
υποστηρίζω (поддерживать)	υποστήριξα	υποστηρίζομαι	υποστηρίχτηκα	υποστηριγμένος
		υπόσχομαι (обещать)	υποσχέθηκα	υπεσχημένος
υποτάσσω (подчинять)	υπέταξα	υποτάσσομαι	υποτάχτηκα[-υποταγώ]	υποταγμένος
υποτιμώ (недооценивать)	υποτίμησα	υποτιμώμαι	υποτιμήθηκα	υποτιμημένος
υποφέρω (страдать)	υπέφερα	υποφέρομαι		
υποχρεώνω (обязывать)	υποχρέωσα	υποχρεώνομαι/-ούμαι	υποχρεώθηκα	υποχρεωμένος
υποχωρώ (отступать)	υποχώρησα			
		υποψιάζομαι (подозревать)	υποψιάστηκα	υποψιασμένος
υψώνω (поднимать)	ύψωσα	υψώνομαι	υψώθηκα	υψωμένος
Φ				
		φαίνομαι (появляться)	φάνηκα	
φανερώνω (открывать)	φανέρωσα	φανερώνομαι	φανερώθηκα	φανερωμένος
		φαντάζομαι (воображать, представлять себе)	φαντάστηκα	φαντασμένος
φέρ(ν)ω (приносить)	έφερα	φέρομαι	φέρθηκα	φερμένος
φεύγω (уезжать)	έφυγα			
φθείρω (изнашивать)	έφθειρα	φθείρομαι	φθάρηκα	φθαρμένος
φιλοξενώ (оказывать гостеприимство)	φιλοξένησα	φιλοξενούμαι	φιλοξενήθηκα	φιλοξενημένος
φιλάω/-ώ (целовать)	φίλησα	φιλιέμαι	φιλήθηκα	φιλημένος
φιλοδοξώ (быть амбициозным)	φιλοδόξησα			
		φοβάμαι (бояться)	φοβήθηκα	
φοβίζω (пугать)	φόβισα			φοβισμένος
φοράω/-ώ (носить (одежду и т. п.))	φόρεσα	φοριέμαι	φορέθηκα	φορεμένος
φορολογώ (облагать налогом)	φορολόγησα	φορολογούμαι	φορολογήθηκα	φορολογημένος

φορτίζω (заряжать)	φόρτισα	φορτίζομαι	φορτίστηκα	φορτισμένος
φορτώνω (грузить)	φόρτωσα	φορτώνομαι	φορτώθηκα	φορτωμένος
φουντώνω (кипеть, сверкать)	φούντωσα			φουντωμένος
φουσκώνω (надувать)	φούσκωσα			φουσκωμένος
φρενάρω (тормозить)	φρενάρισα / φρέναρα			
φροντίζω (заботиться)	φρόντισα			φροντισμένος
φταίω (быть виновным)	έφταιξα			
φτάνω/φθάνω (прибывать, достигать)	έφτασα/έφθασα			φτασμένος
φτιάχνω (делать)	έφτιαξα	φτιάχνομαι	φτιάχτηκα	φτιαγμένος
φτωχαίνω (обеднеть; доводить до бедности)	φτώχυνα			
φυλακίζω (заключать в тюрьму)	φυλάκισα	φυλακίζομαι	φυλακίστηκα	φυλακισμένος
φυλάω (беречь)	φύλαξα	φυλάγομαι	φυλάχτηκα	φυλαγμένος
φυτεύω (сажать)	φύτεψα	φυτεύομαι	φυτεύτηκα	φυτεμένος
φυτρώνω (расти)	φύτρωσα			φυτρωμένος
φωνάζω (звать; кричать)	φώναξα			
φωτογραφίζω (фотографировать)	φωτογράφισα	φωτογραφίζομαι	φωτογραφήθηκα	φωτογραφημένος
φωτοτυπώ (фотокопировать)	φωτοτύπησα	φωτοτυπούμαι	φωτοτυπήθηκα	φωτοτυπημένος
χ				
χαζεύω (бездельничать)	χάζεψα			
χαϊδεύω (гладить)	χάιδεψα	χαϊδεύομαι	χαϊδεύτηκα	χαϊδεμένος
χαιρετάω/-ώ (приветствовать; здороваться)	χαιρέτησα			
		χαίρομαι (радоваться)	χάρηκα	
χαλαρώνω (делать передышку)	χαλάρωσα			χαλαρωμένος
χαλάω/-ώ (портить)	χάλασα			χαλασμένος
χαμηλώνω (снижать)	χαμήλωσα			χαμηλωμένος
χάνω (терять)	έχασα	χάνομαι	χάθηκα	χαμένος
χαρακτηρίζω (характеризовать)	χαρακτήρισα	χαρακτηρίζομαι	χαρακτηρίστηκα	χαρακτηρισμένος
χαρίζω (дарить)	χάρισα	χαρίζομαι	χαρίστηκα	χαρισμένος
		χασμουριέμαι (зевать)	χασμουρήθηκα	
χασομεράω/-ώ (бездельничать)	χασομέρησα			
χειμωνιάζει (безл. идет зима)	χειμώνιασε			
χειροκροτάω/-ώ (хлопать, аплодировать)	χειροκρότησα			
χειρουργώ (оперировать)	χειρούργησα	χειρουργούμαι	χειρουργήθηκα	χειρουργημένος
χιονίζει (безл. идет снег)	χιόνισε			χιονισμένος

χλομιάζω (бледнеть)	χλόμιασα			
χοντραίνω (толстеть)	χόντρυνα			
χορεύω (танцевать)	χόρεψα			
χορταίνω (насыщаться)	χόρτασα			χορτασμένος
		χρειάζομαι (нуждаться)	χρειάστηκα	
χρεώνω (назначать цену, просить)	χρέωσα	χρεώνομαι	χρεώθηκα	χρεωμένος
χρησιμεύω (быть полезным)	χρησίμευσα			
χρησιμοποιώ (использовать)	χρησιμοποίησα	χρησιμοποιούμαι	χρησιμοποιήθηκα	χρησιμοποιημένος
χρωματίζω (красить)	χρωμάτισα			
χτενίζω (расчёсывать)	χτένισα	χτενίζομαι	χτενίστηκα	χτενισμένος
χτίζω (строить)	έχτισα	χτίζομαι	χτίστηκα	χτισμένος
χτυπάω/-ώ (ударять)	χτύπησα	χτυπιέμαι	χτυπήθηκα	χτυπημένος
χύνω (лить)	έχυσα	χύνομαι	χύθηκα	χυμένος
χωνεύω (переваривать)	χώνεψα	χωνεύομαι	χωνεύτηκα	χωνεμένος
χώνω (ставить, совать)	έχωσα	χώνομαι	χώθηκα	χωμένος
χωράω/-ώ (вмещаться)	χώρεσα			
χωρίζω (разделять(ся))	χώρισα	χωρίζομαι	χωρίστηκα	χωρισμένος
Ψ				
ψαρεύω (ловить рыбу)	ψάρεψα	ψαρεύομαι	ψαρεύτηκα	ψαρεμένος
ψαρώνω (быть легковерным, обманутым)	ψάρωσα			ψαρωμένος
ψάχνω (искать)	έψαξα	ψάχνομαι	ψάχτηκα	ψαγμένος
ψαχουλεύω (искать)	ψαχούλεψα			
ψηλώνω (расти в высоту)	ψήλωσα			
ψήνω (печь)	έψησα	ψήνομαι	ψήθηκα	ψημένος
ψηφίζω (голосовать)	ψήφισα	ψηφίζομαι	ψηφίστηκα	ψηφισμένος
ψιθυρίζω (шептать)	ψιθύρισα			
ψιχαλίζει (безл. моросит)	ψιχάλισε			
ψυχαγωγώ (забавлять)	ψυχαγώγησα	ψυχαγωγούμαι	ψυχαγωγήθηκα	ψυχαγωγημένος
ψυχραίνω (остывать)	ψύχρανα	ψυχραίνομαι	ψυχράθηκα	ψυχραμένος
ψωνίζω (делать покупки)	ψώνισα			
Ω				
ωριμάζω (созреть)	ωρίμασα			ωριμασμένος
ωφελώ (приносить пользу)	ωφέλησα	ωφελούμαι	ωφελήθηκα	ωφελημένος

Библиография*

Chalker, S. 1992 *A Student's English Grammar Workbook*, Longman, London

Collins Cobuild 1990 *English Grammar*, Collins, London

Grevisse, M. & A. Goose 1995 *Nouvelle Grammaire Française*, De Boeck & Larcier, Bruxelles

Hesse, R. 2003 *Syntax of the Modern Greek Verbal System. The Use of the Forms, Particularly in Combination with θα and να*, Museum Tusculanum Press, Copenhagen

Holton, D., P. Mackridge & Ir. Philippaki-Warburton 1997 *Greek. A Comprehensive Grammar of the Modern Language*, Routledge, London

_____ 1990 *Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας (μτφ. Β. Σπυρόπουλος)* εκδ. Πατάκη, Αθήνα

Householder, F., W. K. Kazazis & A. Koutsoudas 1964 *A Reference Grammar of Litterary Dhimotiki*, Indiana University, Bloomington

Hudson, R. A. 1992 *Teaching Grammar: A Guide for the National Curriculum*, Blackwell, Oxford

Ιορδανίδου, Α. 1992 *Τα Ρήματα της Νέας Ελληνικής*, Πατάκης, Αθήνα

Jannaris, A. N. 1987 *An Historical Greek Grammar*, Mac Millan, London

Joseph, Br. & Ir. Philippaki-Warburton 1987 *Modern Greek*, Groom Helm, London

Κλαίρης, Χρ. & Γ. Μπαμπινιώτης (και συνεργάτες) 1999 *Γραμματική της Νέας Ελληνικής. Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή, Τόμ.Ι: Το Όνομα, Τόμ. ΙΙ: Το Ρήμα, Τόμ. ΙΙΙ: Τα Επιρρηματικά*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα

Lock, Gr. 1996 *Functional English Grammar. An Introduction for Second Language Teachers*, Cambridge University Press, Cambridge

Mackridge, P. 1987 *The Modern Greek Language. A Descriptive Analysis of Standard Modern Greek*, Oxford University Press, Oxford

_____ 1990 *Η Νεοελληνική Γλώσσα (μτφ. Κ. Ν. Πετρόπουλος)*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα

Mercier-Leca, Fl. 2000 *30 Questions de Grammaire Française. Exercises et corrigés*, Nathan Universite, Paris

Mirambel, A. 1959 La Langue Greçque Moderne: Description et analyse, Klincksiek, Paris

Πετρούνιας, Ε. 1984 *Νεοελληνική Γραμματική και Συγκριτική Ανάλυση. Μέρος Α΄: Θεωρία*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη

Quirk, R. & S. Greenbaum 1980 *A University Grammar of English, Longman*, London

Τζάρτζανος, Α. 1996/1946 *Νεοελληνική Σύνταξις (της κοινής δημοτικής)*, Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη

Τριανταφυλλίδης, Μ. 1988 *Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής)* (ανατύπωση του ΟΕΣΒ 1941)

Τσολάκης, Χ. 1978 *Νεοελληνική Γραμματική της Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού*, ΟΕΔΒ, Αθήνα

Τσοπανάκης, Αγ. 1994 *Νεοελληνική Γραμματική*, Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη / Εστία, Αθήνα

Рытова, М. Л. 2006 *Учебник греческого языка*, Москва, Едиториал УРСС.

Триандафилидис, Манолис 1995 *Малая грамматика новогреческого языка*, Салоники

Николау, Н. Г. 2006 *Греческий язык для детей*, Москва, Свято-Троицкая Сергиева Лавра,

Икономиду, В. 2004 *Греческо-русский букварь для второго класса*, (на русском и греческом), Москва, Едиториал УРСС

---

*Specific topics of Modern Greek are studied in the Journals:
Journal of Greek Linguistics (John Benjamins Publ. Co.), Μελέτες για τη Ελληνική Γλώσσα (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), Γλωσσολογία (Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών), Γλωσσικός Υπολογιστής (Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας).